

CUPRINS

CAPITOLUL 1- STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ	5
1.1. Contextul internațional al Dezvoltării Durabile	5
1.2. Contextul european al Dezvoltării Durabile	6
1.3. Perspectiva României privind Dezvoltarea Durabilă	7
1.4. Documente cu caracter strategic realizate la niveluri ierarhice superioare	8
1.4.1. Politica de coeziune și dezvoltare regională pentru perioada de programare 2021-2027	8
1.4.2. Context național, regional și local	11
1.5. Contextul pandemiei mondiale cu COVID-19	29
1.5.1. COVID-19 – Date generale	29
1.5.2. Măsurile luate de Comisia Europeană în contextul pandemiei mondiale	31
1.5.3. Planul Național de Redresare și Reziliență	35
CAPITOLUL 2 - PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI BORȘA	49
2.1. Așezare geografică	49
2.1.1. <i>Istoric</i>	49
2.1.2. <i>Tradiții</i>	49
2.1.3. <i>Așezarea geografică</i>	53
2.2. Clima	54
2.3. Resurse primare și secundare	55
2.3.1. <i>Resurse hidrografice</i>	55
2.3.2. <i>Flora și fauna</i>	56
2.3.3. <i>Solul</i>	56
2.4. Organizarea spațială	57
2.4.1. <i>Încadrare în teritoriu și așezarea geografică</i>	57
2.4.2. <i>Infrastructura</i>	58

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

2.4.3. Locuințe și patrimoniul cultural istoric	58
2.4.4. Serviciile comunitare de interes public.....	59
2.5. Analiza problemelor de mediu.....	60
2.6. Economia locală.....	62
2.6.1. Forța de muncă și șomajul.....	62
2.6.2. Industrie	63
2.6.3. Agricultură.....	63
2.6.4. Turism	65
2.6.5. Comerț și servicii	68
2.7. Capitalul social.....	72
2.7.1. Populația.....	72
2.7.2. Starea de sănătate.....	74
2.7.3. Educația formală și informală	76
2.7.4. Ordinea publică și protecția civilă	81
2.7.5. Asistența socială	82
CAPITOLUL 3 – PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI BORȘA.....	83
3.1. Coordonate ale cercetării cantitative realizate la nivelul comunei Borșa – situația actuală a comunei	83
3.1.1. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Infrastructură	89
3.1.2. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Mediu	102
3.1.3. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Economie.....	106
3.1.4. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Social.....	118
3.1.5. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Administrație Publică Locală	128
3.2. Coordonate ale cercetării cantitative realizate la nivelul comunei Borșa – propuneri de proiecte.....	133
3.2.1. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Infrastructură	133
3.2.2. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Mediu	140
3.2.3. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Economie.....	145

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

3.2.4. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Social.....	153
3.2.5. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Administrație Publică Locală.....	161
CAPITOLUL 4 – ANALIZA SWOT A COMUNEI BORȘA	167
4.1. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Infrastructură	168
4.2. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Mediu.....	169
4.3. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Economie.....	171
4.4. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Social	173
4.5. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Administrație Publică Locală	176
4.6. Analiza SWOT integrată a comunei Borșa	178
CAPITOLUL 5 – VIZIUNEA PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI BORȘA.....	183
CAPITOLUL 6 – DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE COMUNEI BORȘA PENTRU PERIOADA 2021-2027.....	185
6.1. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Infrastructură.....	186
6.1.1. Direcția de dezvoltare Infrastructura de transport.....	186
6.1.2. Direcția de dezvoltare Infrastructura energetică	187
6.1.3. Direcția de dezvoltare Infrastructura de comunicații.....	187
6.1.4. Direcția de dezvoltare Dezvoltare urbană.....	187
6.2. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Mediu.....	189
6.2.1. Direcția de dezvoltare Infrastructura de apă, gaz și canalizare.....	189
6.2.2. Direcția de dezvoltare Protecția mediului	189
6.2.3. Direcția de dezvoltare Managementul deșeurilor.....	190
6.3. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Economie	191
6.3.1. Direcția de dezvoltare Mediul de afaceri.....	191
6.3.2. Direcția de dezvoltare Agricultură	192
6.3.3. Direcția de dezvoltare Turism și agroturism	193
6.3.4. Direcția de dezvoltare Forța de muncă	195
6.4. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Social	196

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

6.4.1. Direcția de dezvoltare Sănătate.....	196
6.4.2. Direcția de dezvoltare Protecție socială.....	197
6.4.3. Direcția de dezvoltare Educație și formare	198
6.4.4. Direcția de dezvoltare Cultura și cultele	200
6.4.5. Direcția de dezvoltare Sport și agrement.....	201
6.5. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Administrație Publică Locală.....	202
6.5.1. Direcția de dezvoltare Reforma administrației publice locale	202
6.5.2. Direcția de dezvoltare Ordine publică și protecție civilă.....	204
CAPITOLUL 7 – PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE	205
CAPITOLUL 8 – STRUCTURI INSTITUȚIONALE DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE	225
CAPITOLUL 9 – PORTOFOLIUL DE PROIECTE PROPUSE PENTRU PERIOADA 2021 - 2027	235
9.1. Domeniul strategic – Infrastructura	235
9.2. Domeniul strategic – Mediu.....	244
9.3. Domeniul strategic – Economie.....	247
9.4. Domeniul strategic – Social.....	249
9.5. Domeniul strategic – Administrație Publică Locală	254
ANEXA 1. ACTUALIZĂRI/MODIFICĂRI	257

CAPITOLUL 1- STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ¹

1.1. Contextul internațional al Dezvoltării Durabile

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva doar prin soluții la nivel global. Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare. Creșterea prețurilor la anumite resurse a evidențiat faptul că Pământul își poate epuiza resursele fizice regenerabile și neregenerabile, conducând la un dezechilibru catastrofal.

Bazele progresului în domeniul protecției mediului, corelat cu dezvoltarea, au fost introduse pentru prima dată pe agenda internațională la Conferința de la Stockholm (1972). Rezultatul a fost crearea Programului ONU pentru mediu prin adoptarea unei Declarații privind protecția mediului în scopul de „a apăra și îmbunătăți mediul uman pentru generațiile prezente și viitoare”. La această conferință s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cu cei trei piloni: economic, social și de mediu.

Cei trei piloni prin care Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă se structurează, au fost definiți în Raportul Comisiei Brundtland (1987):

- ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;
- CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

¹ <https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă - Transformarea lumii noastre, adoptată la 25 septembrie 2015 de șefii de stat și guverne din 193 de țări, în cadrul Adunării Generale a ONU, este o versiune, fundamental modificată, a cadrului conceptual al dezvoltării durabile, structurate pe un pachet de 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte subiacente. Agenda 2030 solicită acțiuni din partea tuturor țărilor, sărace, bogate și cu venituri medii. Recunoaște că încetarea sărăciei trebuie să fie însoțită de un plan care să contribuie la creștere economică și abordează o serie de nevoi sociale, inclusiv educație, sănătate, protecție socială și locuri de muncă, abordând în același timp problemele combaterii schimbărilor climatice și protecția mediului. Aceasta acoperă, de asemenea, aspecte precum inegalitatea, infrastructura, energia, consumul, biodiversitatea, oceanele și industrializarea. Agenda promovează implicarea tuturor părților interesate, prin democratizarea procesului decizional pe tema dezvoltării durabile. Se subliniază responsabilitatea și rolul generațiilor tinere pentru crearea dezvoltării durabile.

1.2. Contextul european al Dezvoltării Durabile

În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

regenerabile) și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.). Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030 și, implicit, a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă.

Comisia Europeană a prezentat în 22 noiembrie 2016 Comunicarea „Pașii următori pentru un viitor european durabil”. Documentul prezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile actuale ale Comisiei Europene, evaluarea situației și identificarea celor mai relevante preocupări privind durabilitatea. Prin această comunicare, Uniunea Europeană s-a angajat în favoarea unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți respectând limitele planetei, care să reunească și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu”.

Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune prin această strategie abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

1.3. Perspectiva României privind Dezvoltarea Durabilă

Pornind de la ideea că beneficiile dezvoltării economice trebuie să fie mai mari decât costurile, inclusiv cele legate de conservarea și îmbunătățirea mediului, prima strategie de Dezvoltare Durabilă a României din 1999 a avut ca obiectiv îmbunătățirea progresivă și menținerea bunăstării populației în corelare cu cerințele folosirii raționale a resurselor naturale și ale conservării ecosistemelor. Aderarea la Uniunea Europeană în 2007 a ajustat prioritățile naționale, prin Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă. Orizonturi 2013-2020-2030 (SNDD), aprobată de Guvernul României la 12 noiembrie 2008, vizând reducerea decalajului socio-economic față de cel al statelor membre ale Uniunii

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Europene. Pentru ca dezvoltarea durabilă să reușească în România și, prin urmare Agenda 2030, împreună cu angajamentele Uniunii Europene, această strategie este construită în jurul cetățeanului și nevoilor generațiilor viitoare. Strategia pleacă de la premisa că, dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale, inclusiv scăderea demografică. Grijă statului față de cetățean și respectul cetățeanului față de instituții, față de aproapele său, de valorile morale și diversitatea culturală și etnică vor duce la o societate durabilă.

1.4. Documente cu caracter strategic realizate la niveluri ierarhice superioare

1.4.1. Politica de coeziune și dezvoltare regională pentru perioada de programare 2021-2027²

Politica de coeziune constituie principala sursă de finanțare a dezvoltării regionale și reprezintă baza alocărilor geografice și tematice la nivelul regiunilor și statelor membre. În actuala perioadă de programare, politica regională a mers în paralel cu Strategia Europa 2020, ale cărei priorități interconectate sunt: ✓ creșterea inteligentă prin consolidarea cunoașterii și inovării; ✓ creșterea sustenabilă (realizarea economiei bazate pe o utilizare eficientă, sustenabilă și competitivă a resurselor existente); ✓ creșterea pe baza susținerii incluziunii sociale (dezvoltarea competențelor); ✓ ocuparea deplină a forței de muncă și combaterea sărăciei.

Bugetul destinat finanțării politicii de dezvoltare regională a cunoscut în timp fluctuații. Astfel, comparativ cu perioada 2007-2013, bugetul actual al politicii de coeziune a crescut cu 1,53%, de la 346,5 miliarde euro la 351,8 miliarde euro.

² *ACADEMIA ROMÂNĂ INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE, Politica de coeziune și dezvoltare regională în noua perioadă de programare 2021-2027, Daniela Antonescu*

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

La începutul anului 2018, au început discuțiile cu privire la o viitoare politică regională, pornind de la premisa că UE trebuie să joace un rol important la nivel global și că ar fi necesar să se implice în asigurarea unei stabilități într-o societate în continuă mișcare și transformare. Premisele fac referire atât la aspectele tradiționale, cât și la elementele de noutate care, împreună, pot conduce la o mai bună înțelegere a modului în care se alocă și se utilizează fondurile comunitare.

Aceste premise sunt următoarele:

1. identificarea unor priorități strategice de investiții, susținute de procese inovative, tehnologii digitale și modernizarea industriei, de o tranziție rapidă spre o economie cu emisii reduse de carbon și de lupta împotriva schimbărilor climatice etc;
2. o mai bună adaptare la nevoile regionale: regiunile din sudul și estul Europei vor fi beneficiarii cei mai importanți ai politicii de coeziune, alături de alte categorii de regiuni grupate pe aceleași tipare ca și în perioada actuală de programare.

Fondul de coeziune (FC) – VNB/cap de locuitor < 90% din media UE-27	>13%
Finanțare prin FEDR în regiunile mai puțin dezvoltate	62%
Finanțare prin FEDR în regiunile de tranziție	14%
Finanțare prin FEDR în regiunile dezvoltate	11%
Total	100%
Cota din FEDR și FC pentru regiunile mai puțin dezvoltate	75%

Sursa: Comisia Europeană

3. stabilirea unor norme mai clare, mai puține, mai concise și a unui cadru mai flexibil de accesare a fondurilor comunitare. Se va continua procesul de reducere a complexității normelor și a birocrăției inițiat în actuala perioadă de programare, de asemenea, crearea unui cadru unic de reglementare pentru toate fondurile comunitare.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Viitoarea politică regională va avea un număr de cinci obiective tematice, astfel:

Obiectivul 1	Europa mai inteligentă ,prin inovare, digitalizare, transformare economică și susținerea întreprinderilor mici și mijlocii;
Obiectivul 2	Europa mai verde, cu emisii reduse de carbon, prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris și prin investiții în tranziția energetică, surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
Obiectivul 3	Europa mai conectată, prin transport strategic și rețele digitale;
Obiectivul 4	Europa mai socială, care îndeplinește obiectivele Pilonului european al drepturilor sociale și susține locurile de muncă de calitate, învățământul, competențele, incluziunea socială și accesul egal la servicii medicale;
Obiectivul 5	Europa mai apropiată de cetățeni, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare plasate sub responsabilitate locală și dezvoltarea urbană durabilă

Pentru obiectivele 1 și 2 Statele Membre vor aloca 65 % – 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre. În cazul României, 35% din resursele totale vor fi alocate pentru obiectivul de politică 1 și cel puțin 30% pentru obiectivul de politică 2.

De subliniat este faptul că noul cadru propune o abordare mai personalizată a dezvoltării regionale- Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

În perioada 29 – 30 mai 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2021-2027. Acesta cuprinde³:

- Regulamentul privind prevederile comune (CPR);
- Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC);
- Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

Regulamentul privind prevederile comune conține un set unic de norme pentru 7 fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrație (FAMI), Fondul pentru securitate internă (ISF) și Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF).

1.4.2. Context național, regional și local

Strategia de dezvoltare locală a comunei Borșa este elaborată având în vedere noile abordări ale Uniunii Europene privind modul de gestionare a instrumentelor structurale în cadrul regiunilor de la nivel comunitar.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Borșa are în vedere corelarea cu strategiile și politicile existente la nivel național după cum urmează:

³ <http://regio-adrcentru.ro/obiective-de-politica-ue/>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI- România policentrică
2035

Obiective generale:

- OG.1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- OG.2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- OG.3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;
- OG.4 Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- OG.5 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

ACORDUL DE PARTENERIAT 2021-2027- (primul draft publicat de către Ministerul
Fondurilor Europene)

- Obiectivul de Politică 1-O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente;
- Obiectivul de Politică 2 -O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor;
- Obiectivul de Politică 3 -O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale;
- Obiectivul de Politică 4 -O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european

al drepturilor sociale;

- Obiectivul de Politica 5 –O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale.

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD-VEST 2021-2027⁴

Planul de dezvoltare regional (PDR) este principalul document de planificare elaborat la nivel regional și reflectă politicile de dezvoltare relevante la nivel național în raport cu nevoile specifice la nivel de regiune, dar și cu direcțiile strategice de politică ale celorlalți principali finanțatori ai programelor de dezvoltare aferente regiunii respective. PDR Nord-Vest este un document cu caracter general, cu principii directoare, care vor ghida programele prin intermediul cărora se vor finanța proiecte în regiunea Nord-Vest, în perioada 2021-2027. PDR urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra și inter-regionale dar și creșterea standardului de viață.

Obiectiv general:

- Creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra și inter-regionale și creșterea standardului de viață.

Obiective specific:

- Obiectivul specific 1: Economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare;
- Obiectivul specific 2: Capital uman și social dezvoltat;
- Obiectivul specific 3: Cadru de viață sustenabil, autentic și atractiv;
- Obiectivul specific 4: Mediu natural valorificat responsabil;

⁴ <https://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2021/02/PDR-NV-2021-2027-versiunea-feb-2021.pdf>

- Obiectivul specific 5: Conectivitate fizică și digitală ridicată.

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2021-2027

La 1 iunie 2018, Comisia Europeană a prezentat câteva propuneri legislative privind politica agricolă comună (PAC) dincolo de anul 2020. Scopul este ca PAC să devină mai ușor adaptabilă la provocări actuale și viitoare precum schimbările climatice și reînnoirea generațiilor, sprijinind în același timp fermierii europeni și competitivitatea agriculturii.

În cadrul Planului Național Strategic PAC post 2020, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a publicat analiza SWOT a Planului Național Strategic 2021 – 2027, analiză supusă în acest moment consultării.

Elaborarea Planurilor Naționale Strategice se bazează pe analiza SWOT (supusă consultării), analiza nevoilor și strategia intervenției, conform draftului de regulament la Parlamentului European și al Consiliului pentru elaborarea Planurilor Strategice.

Analiza nevoilor este structurată pe 3 obiective generale, împărțite pe 9 obiective strategice și un obiectiv transversal, după cum urmează:

Obiectiv general:

- Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat, care să asigure securitatea alimentară.

Obiective specifice:

- Obiectiv specific 1. Sprijinirea veniturilor agricole viabile și a rezilienței în întreaga Uniune pentru sporirea securității alimentare
- Obiectiv specific 2. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității
- Obiectiv specific 3. Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric

Obiectiv general:

- Consolidarea acțiunilor de protejare a mediului și a celor împotriva schimbărilor climatice și contribuția la obiectivele Uniunii Europene în materie de mediu și climă

Obiective specifice:

- Obiectiv specific 4. Contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, precum și la energia durabilă
- Obiectiv specific 5. Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale, cum ar fi apa, aerul și solul
- Obiectiv specific 6. Contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor

Obiectiv general:

- Consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale

Obiective specifice:

- Obiectiv specific 7. Atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în zonele rurale
- Obiectiv specific 8. Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii durabile
- Obiectiv specific 9. Îmbunătățirea răspunsului agriculturii UE la cerințele societății privind alimentația și sănătatea, inclusiv alimente sigure și nutritive, produse într-un mod sustenabil, precum și deșeuri alimentare și bunăstarea animalelor

În PNDR, România va avea alocați 6,7 miliarde de euro, în scădere de la 8,12 miliarde de euro, în prezent, conform propunerii Comisiei Europene.

Aici, ca și în prezent, tot Ministerul Agriculturii va gestiona programul, prin Autoritatea

de management PNDR și prin Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA).

În PNDR vor intra banii din Fondul European de Dezvoltare Rurală al Uniunii Europene, din care sunt acordate finanțări nerambursabile fermierilor, antreprenorilor IMM cu afaceri non-agricole la sate, autorităților locale din mediul rural pentru lucrări de infrastructură.

PNDR nu intră în arhitectura instituțională a Fondurilor Europene și de Investiții (FESI), propusă de Ministerul Fondurilor Europene, acest program nefiind inclus în coordonarea generală a MFE.

În schimb, vor crește alocările destinate României pentru plățile directe la hectar, FEAGA, gestionate de APIA, de la 11,2 miliarde de euro la 13,3 miliarde de euro, conform propunerii Comisiei Europene. Nici acești bani nu intră în arhitectura instituțională propusă de MFE, pentru că nu sunt fonduri FESI, ci FEAGA - Fondul European de Garantare Agricolă.

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL NORD-VEST 2021-2027⁵

- Axa Prioritară 1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice – 284,251 mil euro.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
 - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
 - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;
 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
- Axa prioritară 2 : O regiune cu orașe smart – 138,284 mil euro

⁵ <https://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2020/10/POR-NV-2021-2027-29sept20-draft1-1.pdf>

Obiective specifice:

- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- Axa Prioritară 3 : O regiune cu orașe prietenoase cu mediul – 555,695 mil euro

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile
- Axa Prioritară 4 : O regiune accesibilă – 204,979 mil euro

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- Axa Prioritară 5 : O regiune educată – 102,093 mil euro

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
- Axa Prioritară 6 : O regiune atractivă – 98,951 mil euro

Obiective specifice:

- Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;
- Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;
- Asistență tehnică.

Obiective specifice:

- Creșterea capacității beneficiarilor
- Asigurarea funcționării sistemului de management

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2021 – 2027 (POCU)

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memorandumul), Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Capital Uman 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Capital Uman 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile ocuparea forței de muncă și educație și formare profesională obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Capital Uman 2021-2027 ce face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

Programul Operațional Capital Uman 2021-2027 nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – Program Operațional Regional, Programul Operațional Combaterea Sărăciei, Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare.

În perioada de programare 2021 – 2027, Programul Operațional Capital Uman va cuprinde 9 axe prioritare, după cum urmează:

- Axa prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Axa prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiective specifice:

- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți
- Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți
- Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului

profesional și tehnic

Obiective specifice:

- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

- Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Axa prioritară 7. Antreprenoriat și economie socială

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

- Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiective specifice:

- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă

- Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot

parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți

PROGRAMUL OPERAȚIONAL PENTRU COMBATAREA SĂRĂCIEI 2021 – 2027 (POCS)

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memorandumul), Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Reducerea Sărăciei 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Reducerea Sărăciei 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniul incluziunii sociale și al Dezvoltării Locale plasate sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Reducerea Sărăciei 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

În perioada de programare 2021 – 2027, Programul Operațional Reducerea Sărăciei va cuprinde 8 axe prioritare, după cum urmează:

- Axa prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunitatii (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală) – OP 4

Obiective specifice:

- Sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;
- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

- Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității – OP 5

Obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

- Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Obiective specifice:

- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Obiective specifice:

- Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung
- Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiective specifice:

- Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității
- Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea

sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

- Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;
- Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;
- Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

- Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiective specifice:

- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021 – 2027 (PODD)

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memorandumul),

Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile energie (eficiență energetică, regenerabile, transport energie) și mediu (deșeuri, apă/apă uzată, biodiversitate, situri contaminate, aer, riscuri (sistemice naționale, eroziune costieră), obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 ce face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

În perioada de programare 2021 – 2027, Programul Operațional Dezvoltare Durabilă va cuprinde 4 axe prioritare, după cum urmează:

- Axa prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

- Axa Prioritară 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Obiective specifice:

- Promovarea managementului durabil al apei
- Promovarea tranziției către o economie circulară.

- Axa Prioritară 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în

special în mediul urban și reducerea poluării

- Axa Prioritară 4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Obiective specifice:

- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ ȘI DIGITALIZARE 2021 – 2027 (POCID)

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României (Memorandumul), Ministerul Fondurilor Europene va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare 2021-2027, aspecte reflectate și în cadrul Acordului de Parteneriat negociat cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) și Tehnologia Informației și a Comunicațiilor (TIC), obiectivul acestuia fiind de a contribui la Strategia programului, luând în considerare obiectivele și prioritățile specifice tematice selectate în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare 2021-2027 ce face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun 2021-2027 și al Regulamentelor fondurilor europene aferente.

În perioada de programare 2021 – 2027, Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va cuprinde 6 axe prioritare, după cum urmează:

- Axa prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și dezvoltare

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- Axa Prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Obiective specifice:

- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

- Axa Prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea conectivității digitale

- Axa Prioritară 5. Instrumente financiare

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și creșterii și competitivității IMM-urilor

- Axa Prioritară 6. Creșterea capacității administrative

Obiective specifice:

- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ GAL SOMEȘ TRANSILVAN 2014 - 2020⁶

În conformitate cu principiile programului LEADER, prin implementarea prezentei strategii, GAL Someș Transilvan urmărește valorificarea potențialului comunităților locale printr-o abordare care încurajează întoarcerea și/sau stabilirea tinerilor în teritoriul Someș Transilvan și dezvoltarea economică, socială și culturală a acestuia.

În cadrul SDL, GAL Someș Transilvan și-a propus să intervină cu 10 măsuri de finanțare care să contribuie la 2 obiective și 4 priorități de dezvoltare rurală, respectiv 6 domenii de intervenție prevăzute în Reg.(UE)nr.1305/2013. Ierarhizarea priorităților și a măsurilor propuse s-a realizat în funcție de nevoile reale identificate în teritoriul GAL-ului, în vederea facilitării dezvoltării sectoarelor prioritate, ceea ce se reflectă inclusiv și în alocarea financiară

⁶ http://galsomestransilvan.ro/wp-content/uploads/2020/05/SDL_GAL-Somes-Transilvan_2014-2020_VERSIUNEA_05.pdf

aferentă fiecărei priorități.

Obiectiv1:

Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusive crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective transversale: mediu, climă și inovare

Măsuri:

M1/6B – Dezvoltarea durabilă a satelor

M2/6B – Valorificarea patrimoniului local și consolidarea identității locale

M3/6B – Dezvoltarea infrastructurii sociale

M4/6A – Înființarea activităților neagricole

M5/6A – Dezvoltarea activităților neagricole

Obiectiv 2:

Favorizarea competitivității agriculturii

Obiective transversale : mediu, climă și inovare

Măsuri:

M6/2B – Instalarea tinerilor fermieri

M7/2A – Investiții în active fixe

M8/3A – Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative

M9/1C – Formare și transfer de cunoștințe

STRATEGIA ZONEI METROPOLITANE CLUJ

Zona Metropolitană Cluj este constituită ca o asociație de dezvoltare intercomunitară, din care fac parte următoarele unități administrativ teritoriale: municipiul Cluj-Napoca și comunele Aiton, Apahida, Baci, Bonțida, Borșa, Căianu, Chinteni, Ciurila, Cojocna, Feleacu, Florești, Gilău, Gârbău, Jucu, Petrești de Jos, Săvădisla, Sânpaul, Tureni și Vultureni.

Consiliul Județean Cluj este și el membru fondator al organizației.

Direcțiile strategice ale Zonei Metropolitane Cluj sunt:

- Creșterea competitivității economice bazate pe cunoaștere
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

- Protejarea și îmbunătățirea calității mediului
- Dezvoltarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare și combaterea excluziunii sociale

1.5. Contextul pandemiei mondiale cu COVID-19

1.5.1. COVID-19 – Date generale

COVID-19 este un virus ce face parte din grupul coronavirusurilor, un grup extins de virusuri care infectează atât animalele, cât și oamenii.

Este un coronavirus nou, identificat pentru prima oară în decembrie 2019 într-un focar de pneumonie din China (Orasul Wuhan, provincia Hubei). Acest virus nu a fost identificat anterior la om. Face parte din familia Coronaviridae, din aceeași familie fiind și virusurile care determină Sindromul Respirator Acut Sever (SARS) – identificat în China în 2003 și Sindromul Respirator din Orientul Mijlociu (MERS) – identificat în Arabia Saudită în 2012, iar caracteristicile epidemiologice sunt similare acestora.

Pandemia provocată de acest virus impune o povară grea pentru indivizi și societăți și pune sub o tensiune severă toate sistemele de îngrijire a sănătății oamenilor. Pe lângă impactul social și uman semnificativ, pandemia de Coronavirus reprezintă un șoc economic major pentru UE, răspândirea virusului determinând perturbarea lanțurilor de aprovizionare globale, volatilitatea în piețele financiare, șocurile cererii consumatorilor și impactul negativ în sectoarele cheie precum călătoriile și turism.

Aspectul cu implicații majore este dat de faptul ca pandemia de COVID-19 impune o povară grea pentru indivizi și societăți și pune sub o tensiune severă toate sistemele de îngrijire a sănătății oamenilor, existând riscul depășirii capacității sistemelor de sanatare, asistenta sociala, servicii sociale.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Având în vedere evoluția situației epidemiologice internaționale determinată de răspândirea corona virusului SARS-CoV-2 la nivelul a peste 200 de țări, în care, până la finalul lunii martie, aproximativ 6 milioane de persoane au fost infectate și aproximativ 350.000 au decedat, precum și declararea „Pandemiei” de către Organizația Mondială a Sănătății, la data de 11.03.2020, prin Decretul Președintelui României nr. 195 din 16 martie 2020 a fost instituită starea de urgență pe teritoriul României și prelungită prin Decretul Președinteului României nr.240/2020.

În contextul infectării cu coronavirusul SARS- CoV-2 la nivel european și global, România este unul din Statele Membre direct afectate de această pandemie. Astfel, la finalul lunii mai a anului 2020, pe teritoriul României, au fost confirmate aproximativ 19.000 de cazuri de persoane infectate cu virusul COVID – 19, și autoritățile de resort se așteaptă la creșterea progresivă a numărului persoanelor afectate.

Având în vedere riscul de răspândire a infecției cu virusul SARS-CoV-2 la nivel comunitar, autoritățile publice cu atribuții în domeniul au luat o serie de măsuri ce au în vedere, în principal, asigurarea distanțării sociale. În acest sens prin intermediul ordonanțelor militare emise au fost luate măsuri care limitează dreptul la libera circulație a persoanelor. Aceste măsuri care au rolul de a preveni răspândirea infecției cu virusul SARS-CoV-2 afectează toate persoanele, dar mai ales persoanele aflate în situație de vulnerabilitate și în special persoanele vârstnice și persoanele cu dizabilități. În cazul vârstnicilor și a persoanelor cu dizabilități, suplimentar vulnerabilității date de vârsta înaintată și respectiv de dizabilitățile fizice sau psihice preexistente, limitarea deplasării aduce noi restricții care reduc posibilitățile de satisfacere a nevoilor primare: nevoile de hrană, îngrijire medicală, nevoia de medicamente, etc.

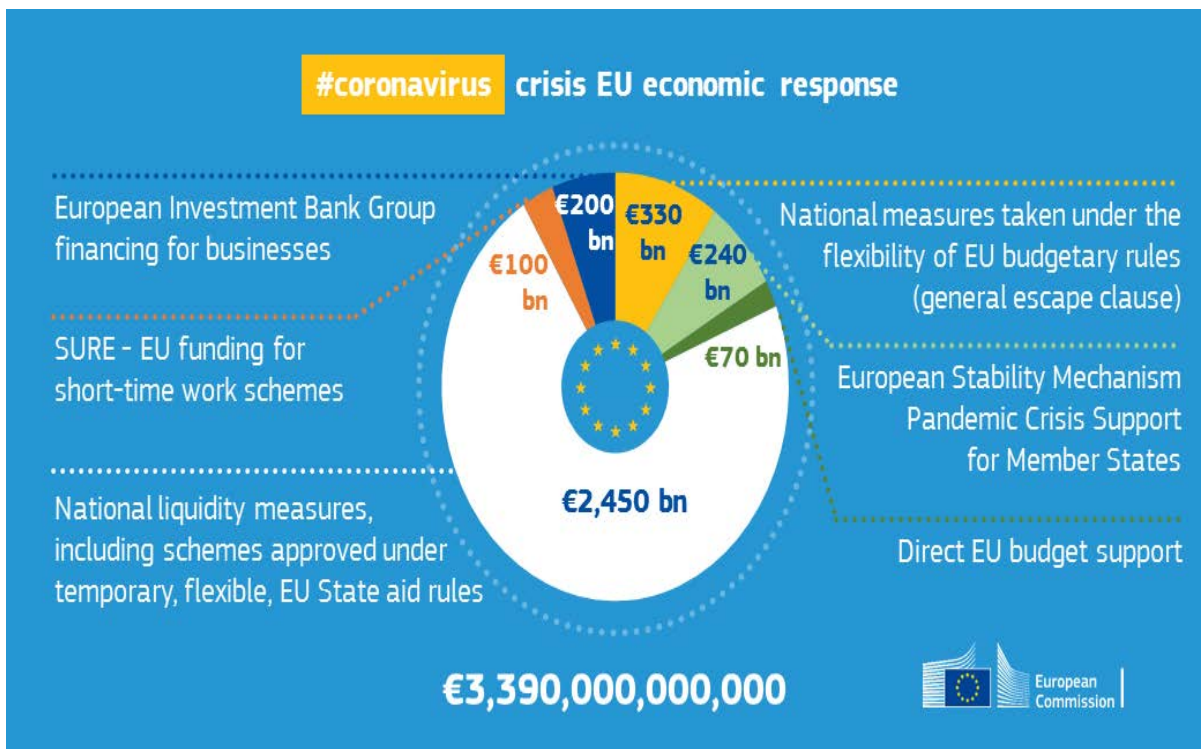
1.5.2. Măsuri luate de Comisia Europeană în contextul pandemiei mondiale

Comisia Europeană lucrează pe toate fronturile pentru a stopa răspândirea coronavirusului, pentru a sprijini sistemele naționale de sănătate, pentru a proteja și salva vieți și pentru a contracara impactul socioeconomic al pandemiei cu măsuri fără precedent, luate atât la nivel național, cât și la nivelul UE.

Comisia va utiliza toate instrumentele de care dispune pentru a atenua consecințele pandemiei, în special:

- Asigurarea aprovizionării sistemelor de sănătate, prin menținerea integrității pieței unice, a producției și distribuției de lanțuri valorice;
- Sprijinirea oamenilor astfel încât veniturile și locurile de muncă să nu fie afectate în mod disproporționat și să evite efectele permanente ale acestei crize;
- Sprijinirea întreprinderilor și asigurarea faptului că lichiditățile sectorului nostru financiar pot continua să ajute economia
- Permiterea statelor membre să acționeze în mod decisiv și coordonat, prin utilizarea flexibilității depline a schemelor privind ajutorul de stat și Pactului de stabilitate și de creștere.

În plan economic, UE mobilizează toate resursele disponibile pentru a răspunde rapid, ferm și coordonat la pandemia cauzată de coronavirus. Suma totală mobilizată până în prezent este de aproximativ 3,4 mii de miliarde Euro.

Sursa: Site-ul oficial al Comisiei Europene

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/overview-commissions-response_ro

Comisia a prezentat, la 20 mai 2020, orientări pentru politicile economice ale tuturor statelor membre ale UE, în contextul pandemiei.

Recomandările se concentrează pe atenuarea consecințelor grave ale crizei pe termen scurt și pe relansarea creșterii economice pe termen scurt și mediu, în conformitate cu obiectivele noastre privind tranziția ecologică și transformarea digitală. Ele pun, de asemenea, un accent deosebit pe sănătate.

Comisia a propus un instrument de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență – SURE – pentru a-i ajuta pe oameni să își păstreze locul de muncă în timpul crizei. La 19 mai, Consiliul a adoptat propunerea. Instrumentul va deveni disponibil de îndată ce toate statele membre își furnizează garanțiile pentru împrumuturi.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

SURE oferă statelor membre o finanțare în valoare de până la 100 de miliarde EUR, acoperind o parte din costurile legate de crearea sau extinderea programelor naționale de șomaj tehnic până la 31 decembrie 2022, cu posibilitate de extindere ulterioară.

În ceea ce privește atenuarea impactului pandemiei asupra ocupării forței de muncă, Comisia Europeană precizează ca toți angajații trebuie să fie protejați împotriva șomajului și a pierderilor de venituri, pentru a evita un efect ulterior permanent. Comisia este pregătită să sprijine statele membre în acest sens, promovând, în special, programele de lucru pe termen scurt, respectiv programele de perfecționare și recalificare profesională care și-au dovedit eficacitatea în trecut.

De asemenea, Comisia va accelera pregătirea propunerii legislative privind un „Un sistem european de reasigurare de șomaj” cu scopul de a sprijini politicile statelor membre de păstrare a locurilor de muncă și a competențelor. În plus, inițiativa de investiții privind răspunsul împotriva virusului (Corona Response Investment Initiative) va facilita mobilizarea Fondului social european, un fond destinat sprijinirii angajaților și asistenței medicale.

Sunt necesare măsuri specifice pentru a atenua impactul asupra ocupării forței de muncă pentru angajații din sectoarele economice cel mai puternic afectate, îndeosebi atunci când producția /desfacerea este întreruptă. UE este pregătită să sprijine statele membre în atenuarea impactului crizei sanitare asupra muncitorilor, prin intermediul fondurilor structurale ale UE, inclusiv prin Fondul social european. În plus, Comisia va accelera pregătirea propunerii legislative pentru un sistem european de reasigurare a șomajului. Această inițiativă își propune să îi sprijine și să-i protejeze pe cei care și-au pierdut locul de muncă în caz de șocuri mari, precum și pentru a reduce presiunea asupra finanțelor publice naționale, consolidând astfel dimensiunea socială a Europei și sporindu-i coeziunea.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

De asemenea, Comisia Europeană a adoptat câteva măsuri pentru asigurarea de lichidități pentru întreprinderile mici și mijlocii grav afectate de criză, după cum urmează:

- Grupul BEI va urmări să investească încă 20 de miliarde EUR în întreprinderile mici și mijlocii, folosind în parte propriul său capital și în parte sprijin din bugetul UE

- Comisia a deblocat 1 miliard EUR, bani pe care îi pune la dispoziția Fondului European de Investiții (FEI) sub formă de garanție, pentru ca FEI să poată oferi lichidități întreprinderilor, mobilizând astfel în total 8 miliarde EUR în sprijinul a cel puțin 100 000 de întreprinderi

Comisia a prezentat o inițiativă pentru investiții care să le ofere statelor membre lichidități imediate. Aceasta este constituită din fondurile necheltuite din cadrul politicii de coeziune. Inițiativa include:

- o rată de finanțare de 100 % de către UE a măsurilor de combatere a crizei, astfel încât statele membre să nu trebuiască să plătească anticipat

- noi metode de ajutorare a celor mai vulnerabili, prin Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane, cum ar fi livrările la domiciliu și utilizarea de vouchere electronice pentru a reduce riscul răspândirii virusului

- flexibilitatea de a redirecționa fondurile între programe și regiuni pentru a finanța acțiunile de răspuns la pandemia de coronavirus

- sprijin pentru pescari și fermieri

1.5.3. Planul Național de Redresare și Reziliență⁷

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume.

Obiectivul general al PNRR al României este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este și el corelat cu cel al mecanismului, detaliat în Regulament, și anume de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament, conform tabelului următor.

Pilon	Componente	Rezultate anticipate
I. Tranziția verde	Sistemul de management al apei	1630 km construiți de rețele de apă - în localități cu peste 2000 locuitori 2000 km construiți de rețele de canalizare în localități cu peste 2000 locuitori și 470 de km de rețele de canalizare în cele cu mai puțin de 2000 de locuitori conectarea a 88.000 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima conectare la apă și canalizare Realizarea cadastrului apelor
	Împădurim România și	vor fi plantate peste 45.000 de hectare de pădure, actualizarea planurilor de management pentru 250 de arii naturale protejate,

⁷ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/06/0c2887df42dd06420c54c1b4304c5edf.pdf>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	protejăm biodiversitatea	adoptarea actelor normative necesare pentru implementarea Strategiei UE 2030. se vor obține 10.000 hectare suprafață de refăcută/regenerată natural de pădure afectată de incendii forestiere și diferite alte fenomene și 2900 habitate de pajiști reconstruite ecologic.
	Managementul deșeurilor	Dezvoltarea capacității de monitorizare și control a Gărzii de Mediu, inclusiv 553 echipamente de monitorizare a poluării aerului, în care sunt incluse următoarele echipamente: ☐ 300 stații de monitorizarea a radioactivității ☐ 240 stații de monitorizare a zgomotului
	Transport sustenabil	Infrastructura rutieră: ☐ 434 de kilometri de autostradă construiti; cu sistem ITS instalat și cu sisteme moderne de monitorizare și informare a utilizatorilor infrastructurii ☐ 52 de stații electrice construite (cu 264 de puncte de încărcare– o medie de 5 puncte de încărcare/stație). ☐ 625 hectare de perdele forestiere liniare în lungul autostrăzilor nou construite; ☐ 45% din punctele negre eliminate; cele cu risc major pentru siguranța oamenilor ☐ 18 parcări securizate implementate în lungul autostrăzilor nou construite; ☐ Aplicarea unui nou sistem de taxare, în special pentru traficul greu din România, conform principiului „poluatorul plătește”, inclusiv posibile stimulente pentru cei care dețin vehicule cu emisii zero/reduce; ☐ Strategia națională privind siguranța rutieră și pachetul legislativ aferent, precum și implementarea de măsuri pentru reducerea cu 45% a numărului de puncte negre; reducerea cu 20% numărului de victime rezultate din accidente în trafic ☐ Creșterea cu 100% a cotei vehiculelor electrice/hibride din totalul parcului auto până în 2026 (raportat la valorile din

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>2020);</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Înnoirea a 200.000 de mașini din parcul auto până în anul 2026 (raportat la valorile din 2020) <p>Cale ferată:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ 311 km de cale ferată modernizată;☐ 311 km de cale ferată cu sistem ERTMS 2;☐ 110 km de cale ferată electrificată;☐ 206 km de cale ferată cu sistem modern de centralizare. <p>Metrou:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ 12.7 km de rețea nouă de metrou; 32 de trenuri noi de metrou
	Fondul pentru Valul renovării	circa 1.000 - 1.500 blocuri reabilitate energetic (4 milioane mp clădiri rezidențiale) și circa 2.000 de clădiri publice reabilitate (2,5 milioane mp).
	Energie	<p>Creșterea capacității instalate de producție energie electrică din surse regenerabile (eolian și solar), de la 4408 la 5908 MW</p> <p>Contract de construcție a rețelei de gaz în combinație cu alți combustibili gazoși cu emisii scăzute de carbon</p> <p>400 km rețea de distribuție gaz metan și alte gaze cu emisii scăzute de carbon</p> <p>Finalizarea unor capacități de fabricare de baterii cu o capacitate de cel puțin 0,5 GW pe an.</p> <p>Finalizarea punerii în funcțiune a cel puțin 100 MW (200 MWh) capacitate de stocare energie electrică cu scopul echilibrării sistemului de transmisie electricitate și integrării în rețea a capacităților solare și eoliene.</p>
II.Transformare digitală	Cloud guvernamental și sisteme publice digitale	<p>Cloud guvernamental - legarea tuturor ministerelor și a agențiilor guvernamentale într-o singură rețea și o singură bază de date interoperabilă</p> <p>8,5 milioane cetățeni care vor avea cartea de identitate electronică</p>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>30.000 de funcționari publici instruiți digital</p> <p>100.000 persoane beneficiare de training pentru competențe digitale în cadrul bibliotecilor, transformate în hub-uri de învățare</p> <p>65 Structuri sprijinite în domeniul securității cibernetice</p> <p>Digitalizarea a 200 de unități sanitare publice</p> <p>Acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 790 de localități rurale (sate) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii</p>
III. Creștere inteligentă	Reforme fiscale și reforma sistemului de pensii	<p>creșterea ponderii veniturilor colectate cu 3 p.p din PIB raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;</p> <p>reducerea decalajului la TVA cu 5 p.p. raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020.</p> <p>600.000 case marcat conectate la sistemul IT ANAF</p> <p>500.000 de contribuabili înrolați suplimentar în SPV</p> <p>Modernizarea infrastructurii hardware-software și a infrastructurii suport pentru furnizarea serviciilor electronice către contribuabili</p> <p>Pentru sistemul vamal: 100% infrastructură hardware-software modernizată</p> <p>Pentru managementul corporativ al companiilor de stat, se așteaptă actualizarea normelor și ghidurilor de aplicare a OUG nr.109/2011 până la sfârșitul anului 2023.</p>
	Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare	<p>Cel puțin 3000 de contracte de finanțare prin schema de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor și transformare digitală și tehnologică</p> <p>Cel puțin 280 de contracte de finanțare prin Schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursa</p> <p>500 vouchere acordate în schema de Suport pentru mediul de</p>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>afaceri și CDI - I.4.1 Program de mentorat Orizont Europa</p> <p>Fondul de Fonduri de Capital de risc pentru Redresare, gestionat împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare</p> <p>Garanție de portofoliu pentru Acțiune climatică înființată și operațională, gestionate împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare</p> <p>Fondul de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, gestionat împreună cu Banca Europeană de Investiții ca și partener de implementare</p> <p>Instrumentul financiar pentru eficiență energetică, gestionat împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare ca și partener de implementare</p> <p>50 de cercetători primesc un grant pentru a realiza proiecte de cercetare din Orizont 2020 și Orizont Europa</p> <p>Printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 3 entități din România vor participa în consorțiile răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale.</p>
IV. Coeziune socială și teritorială	Fondul local pentru tranziție verde și digitală	<p>minim 140.000 mp construiți pentru locuințe sociale/de necesitate, sau pentru tineri/specialiști în mediul urban, minim 880.000 mp construiți de locuințe pentru specialiști în educație și sănătate în mediul rural;</p> <p>420 autobuze electrice (împreună cu stații de încărcare rapide și lente)/hidrogen/ și troleibuze cu baterii; 50 de tramvaie - în municipii reședințe de județ</p> <p>240 autobuze electrice/hidrogen și 140 autobuze curate/troleibuze cu baterii - în alte tipuri de orașe</p> <p>6.500 stații noi de încărcare vehicule electrice în total, în toate categoriile de localități (Referitor la infrastructura pentru stații de încărcare a mașinilor electrice, și în cadrul componentei 6 - Energie sustenabilă se propune dublarea numărului până la finalul anului 2022. În prezent, România are doar 400 stații de încărcare pentru mașini electrice din cele cca 200.000 la nivel</p>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>european)</p> <p>100 sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC realizate/extinse</p> <p>1.000 microbuze electrice/hidrogen achiziționate pentru scopuri comunitare</p> <p>Alte rezultate așteptate:</p> <p>3.000 km de piste pe trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo - Municipii, ADI, parteneriate multi-nivel, iar legat de aceasta:</p> <p>Constituirea Centrului Național de Coordonare Velo;</p> <p>Studii specifice pentru traseele cicloturistice;</p> <p>Rețea națională de piste velo și trasee cicloturistice, inclusiv traseele EuroVelo</p> <p>Platforma Națională E-Velo.</p>
	Turism și cultură	<p>12 rute (trasee) culturale dezvoltate și marcate, 30 castele, 95 biserici și mănăstiri, 15 cule, 20 curii, 20 fortificații romane, 20 de sate cu arhitectură tradițională, 30 obiective gastronomice și 30 de obiective viticole puse în valoare</p> <p>3 castele, 11 biserici și mănăstiri, 2 cule, 3 curii, 115 case, șure, etc. tradiționale, 3 fortificații romane restaurate</p> <p>15 destinații turistice verzi vor fi certificate</p> <p>cu 50% mai mulți turiști români și străini vizitează țara.</p> <p>Pe transformarea digitală a sectoarelor creative:</p> <p>350 de specialiști calificați în domeniul utilizării mediului digital în audio-vizual.</p> <p>10 prezentări naționale și internaționale de film românesc.</p> <p>50 companii de producție/distribuție finanțate</p> <p>1 cartografie a nevoilor digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție</p>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>1 sistem național de monitorizare a distribuției de cărți și de creștere a capacității editurilor de realizare a cărților în format electronic (ebook), care va include:</p> <p>50 edituri sprijinite pentru realizare ebook-uri</p>
V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională	Sănătate	<p>200 de centre comunitare construite sau renovate, care au dotări noi și personal.</p> <p>3.000 de (asocieri de) cabinete de asistență medicală primară dotate/dotate și renovate, prioritizând cabinetele din mediul rural.</p> <p>26 compartimente/secții de terapie intensivă nou-născuți dotate, inclusiv cu ambulanță transport nou-născuți (pentru centrele regionale).</p> <p>30 de ambulatorii/unități medicale publice/alte structuri publice care furnizează asistență medicală ambulatorie reabilitate/modernizate/extinse/dotate</p> <p>25 unități sanitare publice/spitale publice care beneficiază de infrastructură nouă</p> <p>10 unitati medicale mobile - pentru zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată</p> <p>1.000 persoane care au beneficiat de programele de formare în managementul serviciilor de sănătate</p>
	Reforme sociale	<p>O rețea de centre de zi creată pentru copiii în situații de risc: aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor; vizează menținerea a 4.500 de copii în familie</p> <p>Modernizarea și crearea de infrastructură socială pentru persoanele cu dizabilități:</p> <p>Operaționalizarea a 150 de servicii comunitare: LP in comunitate, centre de zi și centre de recuperare neuro-motorie pentru persoane cu dizabilități, pentru 1.600 de persoane cu dizabilități, pe an</p> <p>Introducerea Venitului Minim de Incluziune: adoptarea modificărilor legislative necesare; Beneficiarii direcți vor fi cel</p>

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>puțin 30% din actualii beneficiari de Venit minim garantat (VMG) și Alocație pentru susținerea familiei (ASF)</p> <p>Cel puțin 30 000 beneficiari (care vor angaja lucrători casnici) prin intermediul tichetelor de muncă; Cel puțin 60 000 de lucrători casnici/prestatori care vor presta servicii prin intermediul tichetelor de muncă</p> <p>Minim 350 de structuri de economie socială nou înființate (din care 875 locuri de muncă verzi, 875 tineri NEETS angajați) și susținerea scale-up-ului pentru minim 50 întreprinderi de economie socială cu minim 350 de locuri de muncă nou create</p>
	Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali	<p>Un sistem de recrutare pilot pe modelul EPSO european pentru administrația centrală, în 2022, urmat de replicarea la nivel național pe baza lecțiilor învățate, începând cu 2023</p> <p>Un sistem nou multi-anual de planificare pentru nevoile de recrutare din sectorul public</p> <p>Introducerea unui sistem de recrutare nou pentru înalții funcționari publici care interzice politizarea funcțiilor</p> <p>În domeniul justiției, sunt incluse în PNRR, pe lângă reformele asumate în cadrul MCV, o serie de măsuri, spre exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Adoptarea noii Strategii Naționale Anticorupție și implementarea acestora☐ Adoptarea strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025☐ Adoptarea legii de modificare a competențelor ANABI☐ Adoptarea „Legilor justiției” (statutul magistraților din România, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii)☐ O creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI☐ Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții – un nou formular standard electronic va fi disponibil

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

VI. Politici pentru noua generație	România Educată	Creșterea cu cel puțin 10% a numărului elevilor înmatriculați în cadrul liceelor agricole (până la cel puțin 90.000 elevi) 50 de școli noi 1.800 de microbuze verzi pentru transportul elevilor 75.000 de săli de clasă dotate cu mobilier 20.000 de locuri de recreere și lectură 20.000 de locuri de cazare nou create în campusuri universitare 1175 SMART Lab-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal 6176 școli care au primit resurse tehnologice pentru dotarea laboratoarelor de informatică și pentru derularea învățării în format virtual 140 de creșe înființate și operaționalizate și 412 servicii complementare (se înființează în spații oferite de comunitate/diferiți furnizori publici și privați de educație, în localitățile izolate, dezavantajate unde nu se justifică construirea unei creșe/grădinițe) 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă
------------------------------------	-----------------	---

1.6. Scopul strategiei de dezvoltare locală

Strategia locală de dezvoltare a comunei Borșa reprezintă un document complex care oferă viziunea și drumul pe care îl parcurge comunitatea locală pentru a crește calitatea vieții locuitorilor comunei. Este un document de lucru flexibil și dinamic, elaborat printr-un proces participativ al comunității locale.

Strategia reprezintă un document programatic care răspunde nevoilor cetățenilor și îi responsabilizează atât în faza de concepție cât și în cea de implementare a lui.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

În acțiunile noastre privind transformarea comunei Borșa vom folosi strategia pentru a demonstra finanțatorilor locali, naționali, europeni sau internaționali, coerența acțiunilor noastre și convergența proiectelor pentru care vom primi co-finanțare.

Strategia este documentul care ne arată calea spre o dezvoltare durabilă. De abilitatea în a folosi capacitatea comunității noastre, perseverența, profesionalismul, reconcilierea indiferent de convingerile politice sau profesionale și indiferent de vârstă, educație sau poziție socială, va depinde succesul punerii în practică a strategiei.

1.7. Metodologia de elaborare a strategiei

Strategia Locală de Dezvoltare Locală a comunei Borșa pe perioada 2021 – 2027 a fost elaborată pornind de la principiul de bază conform căruia acest document trebuie să răspundă aspirațiilor comunității locale. Astfel, procesul de elaborare a strategiei a fost bazat pe participarea comunității încă din prima fază de elaborare.

Orice strategie de dezvoltare locală are o etapă introductivă care constă în diagnoza și analiza principalilor indicatori din comunitatea pentru care se realizează strategia de dezvoltare.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală are la bază răspunsurile a 4 întrebări fundamentale:

1. Unde ne situăm în acest moment?
2. Unde ne-ar plăcea să ajungem?
3. Ce probleme trebuie să ridicăm și cum ajungem la acel nivel?
4. Cum trebuie să acționăm pentru a atinge acel nivel?

Obținerea răspunsurilor necesare a necesitat parcurgerea etapelor prezentate mai jos.

Etapa I. Colectarea și analiza datelor. Colectarea datelor trebuie să vizeze informații privind:

1. scurtă prezentare a zonei;
2. datele fizico-geografice;

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

3. caracteristicile generale ale economiei;
4. domeniul social;
5. domeniul starea mediului.

Începerea demersului de planificare presupune studierea materialelor existente despre comunitate. În acest sens demersul de planificare strategică este facilitat de existența unor documente de tip monografie la nivelul comunității. De asemenea, planul urbanistic general sau planurile urbanistice zonale pot oferi informații prețioase legate de comunitate și intențiile de dezvoltare.

Așadar, în această fază au fost studiate documentele realizate la nivelul comunei Borșa: monografie, plan urbanistic general, strategie elaborată în trecut, alte planuri și proiecte.

Având în vedere coordonatele spațiale și teritoriale ale oricărei comunități, în demersul de planificare se ține cont de o serie de documente cu caracter strategic, după cum urmează:

- Strategia de dezvoltare Teritorială a României – România Policentrică 2035
- Acordul de Parteneriat 2021 – 2027 (Primul draft publicat de către Ministerul Fondurilor Europene)
- Planul de Dezvoltare Regională Nord-vest 2021 – 2027
- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2027
- Programul Operațional Regional Nord- Vest 2021 – 2027
- Programul Operațional Capital Uman 2021 – 2027
- Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei 2021 – 2027
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare 2021 – 2027
- Programul Național de Redresare și Reziliență – Fonduri pentru România modernă și reformată

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Strategia de Dezvoltare Locală GAL Someș Transilvan 2014 – 2020 (cu aplicabilitate până în anul 2023)
- Strategia Zonei Metropolitane Cluj, din cadrul căreia face parte și comuna Borșa

Analiza datelor vizează următoarele:

- Evaluarea nevoilor;
- Examinarea oportunităților și a constrângerilor;
- Examinarea/evaluarea capacității administrației publice locale.

Etapa culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării strategiei de dezvoltare locală. În această etapă, având în vedere contextul epidemiologic actual, s-a realizat o cercetare cantitativă având ca instrument de cercetare un chestionar aplicat populației comunei. La această cercetare au participat un număr de 17 persoane. Rezultatul cercetării a constat într-un raport de cercetare care cuprinde o secțiune de probleme și efecte identificate ale acestora, precum și ilustrare grafică sau tabelară a rezultatelor obținute.

Plecând de la aceste informații, următorul pas pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a fost analiza SWOT. Specificul analizei SWOT este că aceasta studiază concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi cât și de cei negativi.

Etapa II. Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

1. stabilirea obiectivelor și a criteriilor de dezvoltare;
2. identificarea posibilităților de acțiune;
3. dezvoltarea unei strategii pe obiectivele strategice de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Etapa III. Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În această etapă, pe baza rezultatelor obținute în urma cercetării derulate, se vor grupa proiectele în funcție de necesitatea lor, prioritizare și de perioada de implementare.

Etapa IV. Pregătirea planului de dezvoltare și implementarea

1. stabilirea calendarului pentru implementarea programului de dezvoltare;
2. precizarea nevoilor de natură financiară;
3. derularea programului de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Borșa va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

De asemenea, Strategia de dezvoltare locală a comunei Borșa se dorește a fi, în aceeași măsură, un instrument de lucru pus la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico-social al comunei, iar pe de altă parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în 2027. Strategia de dezvoltare locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni, în final, strategia de dezvoltare locală fiind în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Borșa. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității locale în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

CAPITOLUL 2 - PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI BORȘA

2.1. Așezare geografică

2.1.1. Istoric

Cele mai vechi așezări omenești evidențiate pe teritoriul actualei comune datează de la începutul neoliticului, cca. 5000 î.e.n.

Din epoca romană este amintită de către istorici VILA RUSTICA, aflată pe teritoriul actual al satului Ciumăfaia.

Între satele Borșa și Borșa-Cătun se pot observa formațiuni tumulare (situri funerare) specifice celților (sec.VI-III î.e.n.).

Primele documente scrise despre satul Borșa au fost furnizate de cronicarul Hodor Karoly care afirma că încă înainte de anul 937 e.n., stăpâni peste aceste locuri și peste o populație de pastori erau slavii.

Localitatea Borșa este atestată documentar din anul 1216 sub denumirea de BURSA, o așezare de păstori. Nu există documente care să ateste cu precizie vechimea comunei Borșa și satelor aparținătoare.

Denumirea oficială de BORȘA este preluată în anul 1918, odată cu Marea Unire a Transilvaniei cu România.

2.1.2. Tradiții

Tradițiile populare însumează un ansamblu de concepții, de obiceiuri, de datini, de legende și de credințe care statornicesc istoricește în cadrul unor grupuri sociale sau naționale și care se transmit (prin viu grai)din generație în generație, constituind pentru fiecare grup social trăsătura lui specifică.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

O componentă importantă a vieții satului este cultura, iar aceasta poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a mediului rural pentru toate categoriile de populație și în special pentru populația tânără.

În ultimii ani s-a putut constata o continuă degradare a mediului cultural al României pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați.

Patrimoniul cultural al satului românesc reprezintă o sursă importantă de dezvoltare, atât la nivel regional cât și la nivel local, capitalul simbolic fiind esențial pentru identitatea culturală reprezentată prin valori, obiceiuri și îndeletniciri, credințe și simboluri împărtășite de către comunitate.

Manifestarea identității culturale, a tradițiilor și a obiceiurilor este influențată de regiune, care reprezintă mai mult decât o simplă localizare geografică. Date fiind acestea, menținerea identității culturale trebuie să includă câțiva factori importanți, cum ar fi educația și consumatorii de cultură.

Protejarea moștenirii culturale rurale este extrem de importantă și în ceea ce privește dezvoltarea turismului rural ca modalitate de promovare a satelor românești, cu un efect pozitiv asupra atragerii turiștilor și cu beneficii economice pentru populația locală.

Conservarea tradițiilor, culturii și a obiceiurilor din mediul rural reprezintă mijloace de creștere a potențialului turistic în multe alte țări. Având în vedere că majoritatea turiștilor străini care vin în țara noastră caută să trăiască experiența “vieții la țară” cu tot ceea ce implică acest lucru, păstrarea și conservarea culturii tradiționale în mediul rural reprezintă un element obligatoriu care trebuie luat în calcul în procesul de dezvoltare rurală. Din păcate însă, lipsa infrastructurii culturale, precum și a unei strategii de dezvoltare pe termen mediu și lung a turismului la nivel local, au dus la o insuficientă exploatare a potențialului turistic din domeniul cultural.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Deși condițiile au fost aspre, populația românească și-a păstrat obiceiurile străvechi, îndeosebi cele privind momentele mai importante ale vieții omului și cele privind îndeletnicirile agrare și pastorale. Astfel de obiceiuri tradiționale privesc nașterea, nunta, înmormântarea, credințe și obiceiuri de Crăciun, Anul Nou sau Bobotează.

Totodată, în satele românești au loc sărbători specifice fiecărei zone, care reprezintă bune ocazii pentru locuitorii satelor de a se întâlni, de a sărbători și de a promova tradițiile specifice. În comuna Borșa, o astfel de sărbătoare se desfășoară în fiecare an, în principal pentru a-l comemora pe cunoscutul interpret de muzică populară, Ion Sotelecan, dar și pentru a-i perpetua acestuia numele și cântecele populare deosebite.

Festivalul Folcloric Ion Sotelecan, aflat deja la cea de-a treia ediție, s-a adresat până în acest moment tinerilor interpreți de muzică populară cu vârste cuprinse între 16 și 25 de ani.

Festivalul poartă numele cunoscutului interpret de muzică populară, Ion Sotelecan, un artist ardelean care a reprezentat una dintre cele mai frumoase voci ale cântecului popular din județul Cluj și care a promovat folclorul autentic prin cântecele sale culese din viața satului românesc.

Festivalul folcloric Ion Sotelecan a devenit deja o tradiție în comuna Borșa, organizându-se în fiecare an la sfârșitul celei de-a doua săptămâni a lunii iunie.

Sărbătoarea are în primul rând rolul de a păstra tradiția și datina locală, obiceiurile strămoșilor, prin punerea în valoare a autenticității cântecului și portului tradițional și prin menținerea vie a memoriei artistului Ion Sotelecan.

Festivalul debutează cu un concurs destinat tinerilor interpreți de muzică populară care pot să ducă mai departe activitatea, numele și repertoriul înaintașilor, continuându-se apoi cu diferite momente artistice pe durata a trei zile. În ultima zi de festival are loc decernarea premiilor în cadrul Galei laureaților, precum și o slujbă de comemorare a artistului Ion Sotelecan, la biserica din comuna Borșa.

Ca o adevărată emblemă a fiecărui sat românesc, în cadrul festivalului sunt promovate valorile locale: cântecele și jocurile specifice regiunii Borșa, artiștii locali – trupe de dansuri

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

populare, ansambluri folclorice, cântăreți, specificul culinar, costumele populare tradiționale precum și micii producători locali.

În acest sens, Primăria comunei Borșa a încheiat un acord de parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj, care ajută atât la promovarea și desfășurarea concursului de muzică populară, cât și la asigurarea diverselor momente artistice.

Festivalul Folcloric Ion Sotelecan se desfășoară, din anul 2011, în parteneriat cu Fundația Culturală Ion Sotelecan, conform Acordului de Parteneriat nr. 395/16.03.2011, prin care reprezentanții fundației contribuie la realizarea unor autentice momente artistice din cadrul festivalului.

Până în acest moment, în cadrul edițiilor anterioare ale festivalului, au fost prezente nume importante, personalități ale vieții artistice românești, cum ar fi Dumitru Fărcaș, Gheorghe Zamfir, Nicolae Furdui-Iancu și alții.

Nicolae Iorga spunea că poporul care nu-și cunoaște trecutul nu are un viitor. Un proiect ca și această sărbătoare denumită Festivalul folcloric Ion Sotelecan, are menirea de a evidenția istoria comunei, de a menține viu spiritul național, dar și de a oferi sătenilor dreptul la viitor.

2.1.3. Așezarea geografică

Comuna Borșa este situată în zona Dealurilor Clujului, pe râul Borșa și se întinde pe o suprafață de 61 kmp, având o populație de peste 1.500 de locuitori, dispuși în satul reședință de comună Borșa și satele Borșa-Crestaia, Ciumăfaia și Giula.

Relieful teritoriului comunei Borșa face parte din unitatea geomorfologică a Podișului Someșan, subunitatea dealurilor Clujului și a Borșei. Limitele ei se încadrează în bazinul hidrografic al pârâului Borșa, afluent stâng al Someșului Mic. Limita nordică o formează cumpăna de ape dintre valea Borșei și valea Lunei de Jos. Limita sudică se suprapune cumpenei dintre Borșa și valea Feiurdului.

Relieful se prezintă sub forma unor dealuri care au înălțimi de până la 400-500 m (Orhei 410 m, Fătuica 460 m) cu structura monoclinală, rezultată prin eroziunea unei vechi platforme piemontalo-litorale cu văi în general largi, maturizate.

Aflându-se în regiunea limitrofă a Podișului Someșan, teritoriul comunei Borșa prezintă caractere de tranziție din punct de vedere al reliefului, dar și din punct de vedere al celorlalte condiții naturale.

În relief, această tranziție se pune în evidență prin dispariția treptată a caracterelor de platformă structural-erozive, pe măsură ce înaintează dinspre Ciumăfaia spre Borșa și, în continuare, spre Răscruci.

2.2. Clima

Microclimatul comunei se încadrează în clima temperat-continentală care se caracterizează în principal prin variații de temperatură. Variația este cuprinsă între izotermele 8-9.

Primăvara începe timpuriu, de regulă la 15 martie. Desprimăvărarea se face lent, în circa 40 de zile. Vara este de obicei scurtă și cu temperaturi moderate. Toamna vine devreme, uneori cu înghețuri timpurii.

Temperatura medie anuală este de 8⁰ C.

Precipitațiile sunt de tip continental cu un maxim în luna iulie. Cantitatea cea mai mare de precipitații se înregistrează la sfârșitul primăverii, iar cea mai mică cantitate se înregistrează la sfârșitul iernii.

Nebulozitatea este scăzută și se înregistrează de regulă la sfârșitul verii.

Climatul comunei Borșa este propice culturii plantelor, pomilor fructiferi și viței de vie.

Se dezvoltă bine și oferă producții mari următoarele plante: grâu, porumb, orz, floarea soarelui, mazărea, fasolea și trifoiul.

2.3. Resurse primare și secundare

2.3.1. Resurse hidrografice

Resursele de apă dulce ale României sunt reduse față de media europeană și nu au o repartiție spațială și temporală uniformă. Calitatea acestora este mai puțin afectată în prezent de consumul de îngrășăminte din agricultură și mai mult de infrastructura precară a sistemelor de canalizare și epurare a apei din spațiul rural.

Rețeaua hidrografică a comunei este axată pe pârâul Borșa, afluent stâng al Someșului Mic și care are un curs leneș, meandrat. Debitul de apă este slab, cu amplitudini mari, sezoniere, însă fără pericol de inundare a luncii sau a terasei de luncă. Are o alimentare fluvio-nivală cu debite maxime primăvara în perioada topirii zăpezilor și în timpul verii, în urma ploilor torențiale. Debite minime apar în timpul verii și la începutul toamnei. Principalii afluenți ai pârâului Borșa sunt paraiele Bădești, Giula și Chidea.

Inundațiile luncii Borșei datorate viiturilor laterale ale torenților sunt mai frecvente în amonte de Ciumăfaia, zona de îngustare a văii și foarte rare în zona de lărgire a văii de pe teritoriul satului Borșa. Zonele inundabile sunt: Birt, Horgos, Ciurgauas și Tonei.

Pânza de apă freatică a comunei Borșa se împarte astfel:

- Panza de apă din luncile aluvio-coluviale
- Panza de apă de la nivelul superior al interfluviilor
- Panzele de apă de pe coasta diluvială și colovială
- Panza de apă captivă

2.3.2. Flora și fauna

Vegetația este variată. Culmile vestice ale comunei, dinspre Bădești, Ciumăfaia și Giula sunt acoperite cu păduri, iar partea estică este complet lipsită de vegetație păduroasă, deși climatul general, condițiile de sol și altitudinile de circa 500 m se pretează pădurilor de deal.

Esențele lemnoase existente sunt: stejar și carpen.

Vegetația ierboasă a pășunilor este alcătuită din asociații dominate de bărboasă, păiuș, absigă, firuța, laptele câinelui, trifoi roșu, paiușcă, frag etc.

Teritoriul comunei este o zonă care adăpostește numeroase specii de păsări, cum sunt: potârnichea, prepelița, țarca, gaița, pițigoii, mierla, privighetoarea, vrabia, pupăza, ciocănitoarea cea mică, ciocănitoarea cea mare. Dintre răpitoarele de noapte găsim aici cucuveaua, iar dintre răpitoarele de zi, uliul. Dintre păsările migratoare pot fi întâlnite în zonă: rândunica de casă, cucul, barza și graurul.

În pădurile de pe teritoriul comunei trăiesc: vulpea, bursucul, dihorul, nevăstuica, căprioara, țapul, mistrețul, liliicii, cârțița, ariciul, iepurele, veverița, șoarecii de câmp, popândăul și hârciogul. În trecut, pădurile comunei Borșa ocupau o suprafață mult mai mare decât în prezent.

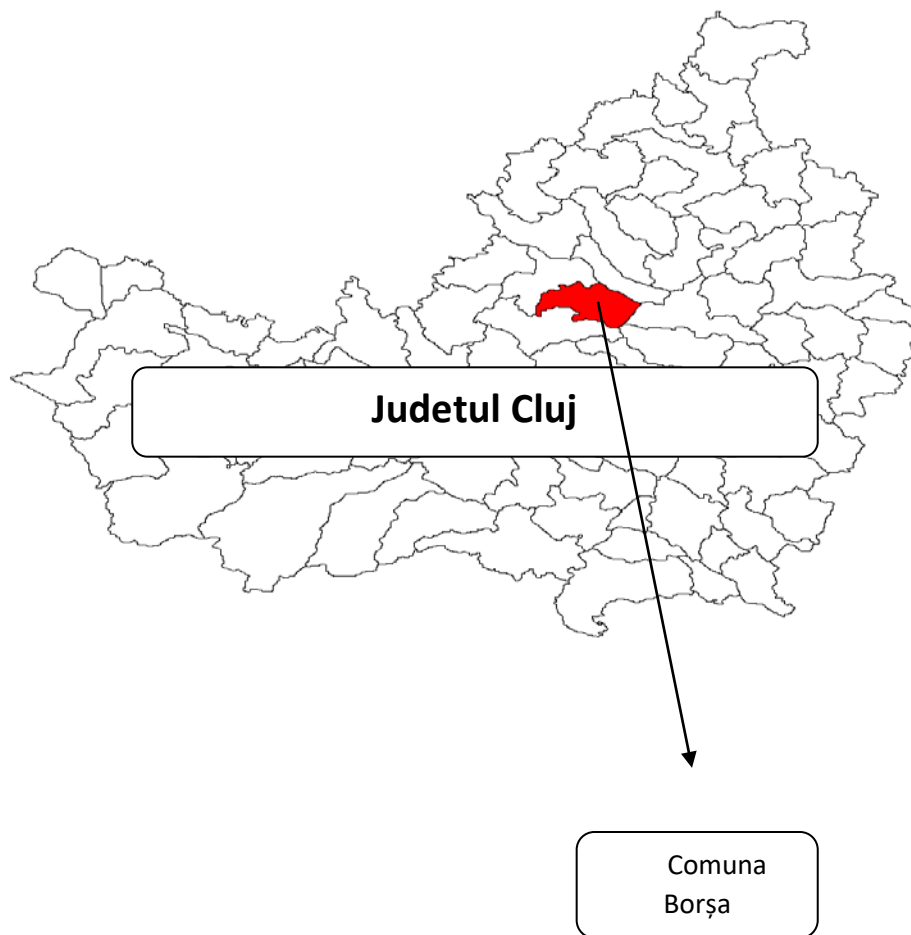
2.3.3. Solul

Caracterul frământat al reliefului comunei Borșa și predominarea solurilor nisipoase podzolice, brun roșcat de pădure și argilo-aluvionare, impun o anumită organizare a hotarelor, suprafețe variabile fiind destinate pășunilor, fânețelor, pădurilor, plantațiilor și culturilor cerealiere.

2.4. Organizarea spațială

2.4.1. Încadrare în teritoriu și așezarea geografică

Comuna Borșa este situată în partea central-nordică a județului Cluj la o distanță de 36 km față de reședința de județ, Cluj-Napoca și la o distanță de 30 km față de orașul Gherla.

Satul Borșa este situat la 21 de km față de Cluj-Napoca.

Vecinătăți:

- comuna Dăbâca la nord

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- comuna Bonțida la est
- comuna Jucu la sud-est
- comuna Chinteni la sud
- comuna Vultureni la vest

2.4.2. Infrastructura

În mediul rural, drumurile constituie ruta de transport cea mai importantă, dar calitatea și în general dezvoltarea acestora și a traficului este încă departe de a îndeplini standardele europene.

Situația drumurilor comunei Borșa se prezintă astfel:

Drumurile comunei (lungime în kilometri): 90,6 km, din care :

- drumuri asfaltate (DJ 109, DJ 109 S, DJ 109 V): 21,7 km
- drumuri asfaltate (drumuri comunale, străzi, ulițe): 18,2 km
- drumuri pietruite: 12,7 km
- drumuri de pământ: 38 km

Comuna Borșa are acces la drumul național DN 1 Cluj-Napoca – Bistrița pe drumul județean DJ 109.

Prin satele Borșa, Cătun și Ciumăfaia trece șoseaua județeană Răscruci – Vultureni – Așchileu – Hida. Legătura cu satul Giula se face pe drumul județean DJ 109 S.

2.4.3. Locuințe și patrimoniul cultural istoric

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, (an de referință 2019) situația locuințelor în comuna Borșa este evidențiată în tabel.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Indicator	Numar
Locuințe proprietate publică	2
Locuințe în proprietate majoritară privată	1024

Sursa: INS

Fondul turistic al comunei Borșa este reprezentat de:

- Biserica ortodoxă din Borșa, cu un clopot datând din anul 1714;
- Castelul Bannfy datând de la sfârșitul secolului al XIX-lea
- Biserica reformată calvină datând din secolul al XVI-lea.
- Monumentele tumulare din zona Holumburi, datând din epoca bronzului, fiind atribuite celților
- Situl arheologic Ciumăfaia – VILA RUSTICA, datând din epoca romană

2.4.4. Serviciile comunitare de interes public

2.4.4.1. Serviciul de alimentare cu apă și canalizare

- *Rețea de alimentare cu apă potabilă* – există în comuna Borșa, cu un total de 37,4 km de conducte;
- *Rețea de canalizare* – existent doar în localitatea Ciumăfaia;

Alți indicatori semnificativi, care relevă starea existentă privind alimentarea cu apă în comuna Borșa în anul 2019 sunt evidențiați în tabel.

Indicator	Lungime km
Lungime totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile	37,4
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile, mc/zi	22
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor – total, mii mc	41

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor – uz casnic, mii mc	28
---	----

2.4.4.2. Serviciul de alimentare cu gaze naturale și termoficare

- *Rețea de alimentare cu gaz metan* - inexistentă;

2.4.4.3. Alte servicii comunitare

Comuna Borșa dispune de:

- *Rețea energie electrică*– comuna este electrificată total;
- *Rețea telefonie fixă* – existentă în satele Borșa, Ciumăfaia și Giula
- *Acces la cablu TV* – există
- *Acces la internet* – existent prin rețeaua de telefonie fixă existentă și prin fibră
- *Colectarea deșeurilor* – este asigurată de Compania de salubritate Strict Prest SRL

În prezent, la nivel local, deșeurile nu sunt colectate selectiv în vederea valorificării materialelor reciclabile (hârtie, carton, sticlă, metale, materiale plastice), decât într-o foarte mică măsură. Astfel, se pierd mari cantități de materii prime secundare și resurse energetice.

2.5. Analiza problemelor de mediu

Diversitatea de specii și habitate și varietatea peisajelor rurale tradiționale sunt o rezultată a restructurării agriculturii, a reîntoarcerii la un tip de agricultură tradițională și implicit a aplicării de practici extensive.

Dezvoltarea economică din ultima perioadă de timp din România nu a prea ținut seama de respectarea cerințelor specifice în domeniul protecției mediului. Din această cauză, în acest moment, comuna Borșa, ca de altfel întreaga Românie, nu beneficiază de infrastructura corespunzătoare necesară protecției mediului. În altă ordine de idei, se poate afirma și faptul că în România nu există o educație civică de protejare a mediului similară Uniunii Europene .

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Pe teritoriul comunei Borșa au fost identificate o serie de aspecte de mediu critice, cu perspective de deteriorare calitativă.

Probleme de mediu critice (existente sau potențiale) din punctul de vedere al poluării atmosferei:

- Arderea miriștilor
- Utilizarea în cantități exagerate a gunoiului de grajd;
- Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură.

Aspecte de mediu critice (existente sau potențiale) sub aspectul poluării apelor de suprafață și subterane:

- Poluarea apei cu nitrați;
- Insuficiența apei;
- Inexistența unei rețele de canalizare.

Aspecte de mediu critice sub aspectul deteriorării solurilor:

- Defrișarea suprafețelor forestiere – are o influență directă asupra degradării peisajului, a valorii sale estetice și indirectă, prin fenomenele de alunecări de teren pe care le favorizează. Totodată, reducerea suprafeței ocupate de păduri influențează negativ echilibrul ecosistemului forestier.

Având în vedere situația existentă în ceea ce privește mediul înconjurător în comuna Borșa, precum și atribuțiile ce îi revin în conformitate cu Legea 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Local al comunei Borșa a înțeles importanța unei viziuni pe termen mediu și lung și a decis conturarea unui set de obiective și acțiuni specifice în vederea elaborării unui program pentru refacearea și protecția mediului înconjurător, în conformitate cu reglementările naționale și europene referitoare la dezvoltarea durabilă.

2.6. Economia locală

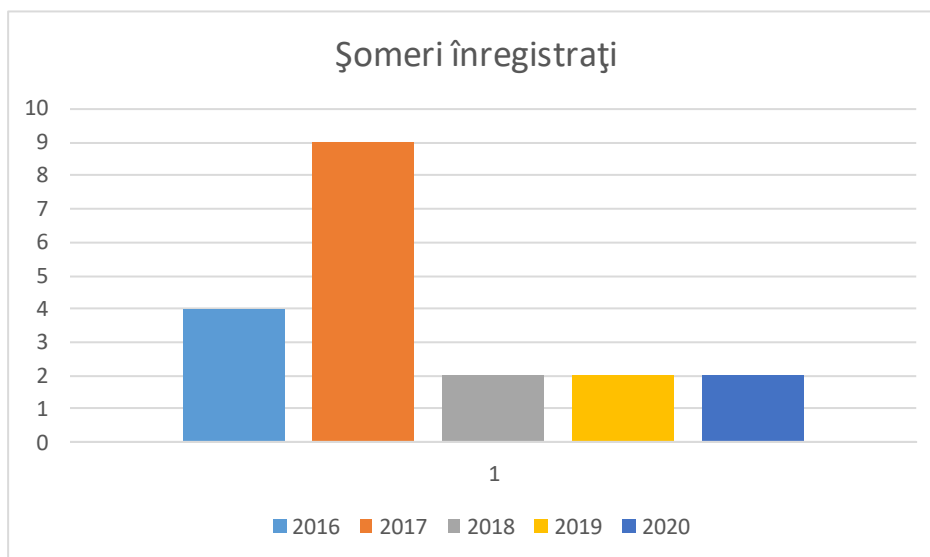
2.6.1. Forța de muncă și șomajul

Numărul mediu al salariaților				
2015	2016	2017	2018	2019
515 persoane	317 persoane	496 persoane	473 persoane	470 persoane

Sursa: INS

Șomeri înregistrați									
2016		2017		2018		2019		2020	
M	2	M	5	M	1	M	0	M	0
F	2	F	4	F	1	F	2	F	2
TOTAL	19								

Sursa: INS

2.6.2. Industrie

Sectorul micii industrii artizanale, dezvoltat în perioada comunistă în forma cooperatistă, a înregistrat un regres total după anul 1989.

În subsolul comunei se găsește piatră pentru construcții (exploatăată în trecut).

În comuna Borșa **NU SE POATE VORBI DESPRE EXISTENȚA UNEI INDUSTRII.**

2.6.3. Agricultură

La nivel județean, sectorul agricol este relativ slab dezvoltat, contribuind cu doar 5% la Produsul Intern Brut al județului și cu 19% la producția agricolă regională, în condițiile în care dispune de aproape 20% din terenurile agricole ale regiunii. Prin urmare, productivitatea medie a agriculturii județene este similară cu cea de la nivel regional. Cea mai importantă contribuție o are producția vegetală, cu 55%, urmată de sectorul zootehnic cu 44%, în timp ce serviciile agricole dețin mai puțin de 1% din valoarea adăugată generată în agricultură.

Comuna Borșa deține o suprafață agricolă de **5.374 ha**, din care:

- Arabil: 3.604 ha
- Pășuni: 888 ha
- Fanete: 852 ha
- Vii și livezi: 30 ha

Suprafața neagră a comunei este de **587 ha**, din care:

- Păduri: 470 ha
- Ape, 8 ha
- Drumuri 15 ha
- Curti și construcții 60 ha
- Teren neproductiv: 34 ha

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Efectivele de animale au scăzut drastic pe parcursul perioadei de tranziție. Desființarea sau privatizarea cooperativelor agricole de producție și a fermelor de stat au avut drept rezultat apariția unor modificări structurale semnificative. Neputând utiliza spațiile și dotările tehnice din fostele unități de producție intensivă, micii agricultori s-au bazat pe creșterea animalelor, în principal pentru consum propriu.

Locuitorii comunei Borșa dețin (capete):

- Bovine - 503
- Porcine - 404
- Ovine - 8.103
- Păsări - 4.129
- Cabaline - 172

Parcul de mașini agricole al comunei rămâne deficitar. Numărul de tractoare și utilaje agricole din România a scăzut la începutul perioadei de tranziție, apoi a început să crească, însă treptat. Parcul de tractoare și combine pentru producția de cereale a fost cel mai afectat.

În prezent, numărul tractoarelor reprezintă numai 40% din nivelul anului 1989, în timp ce cel al combinelor se situează la 77%. Pe de altă parte, numărul de tractoare a înregistrat o creștere ușoară, iar încărcătura de teren arabil per tractor s-a îmbunătățit, scăzând de la 62 ha, în 1989, la 54 ha, în 2005. Cu toate acestea, la momentul de față, parcul actual de mașini agricole este în mare măsură depășit, iar acest lucru duce la pierderi mari de recoltă și nu rezolvă problema campaniilor de recoltare lungi.

În ceea ce privește parcul de tractoare și mașini agricole, la nivelul comunei Borșa acesta este, în general, uzat fizic și moral, insuficient numeric pentru practicarea unei agriculturi performante. În anul 2013 existau în dotare:

- Tractoare – 69
- Încărcătoare hidraulice – 5
- Motocultoare - 22

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Pluguri – 43
- Cultivatoare – 5
- Combinatoare – 5
- Semănători – 12
- Grape – 25
- Remorci tractoare – 26
- Mașini cartofi – 4
- Mașini împrăștiere îngrășăminte chimice – 3
- Mașini împrăștiere îngrășăminte organice – 3
- Mașini erbicidat – 10
- Combină autopropulsare păioase – 15
- Combină autopropulsare porumb – 8
- Presă balotat păioase – 7

Condițiile naturale din comuna Borșa sunt favorabile agriculturii, în special pentru culturi de: cereale, păioase, porumb, cartofi, plante furajere, legume.

În comuna Borșa nu există însă un centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole, nu există hală agroalimentară și nu se organizează târguri de animale.

2.6.4. Turism

Turismul rural și agro-turismul (specific legate de activitățile din fermă) sunt activități generatoare de venituri alternative, ceea ce oferă posibilități de dezvoltare a spațiului rural, datorită peisajelor unice, ariilor semi-naturale vaste, ospitalității înăscute a locuitorilor din mediul rural.

Conservarea tradițiilor, culturii, a specialităților culinare și a băuturilor, precum și diversitatea resurselor turistice rurale oferă potențial pentru dezvoltarea acestui sector.

Comuna Borșa nu face nici ea excepție, deținând în acest domeniu un bun potențial natural, însă insuficient valorificat:

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Pensiuni turistice: nu există nici o pensiune turistică pe raza comunei;
- Mănăstiri: nu există pe raza comunei
- Biserici:

Biserica Ortodoxă

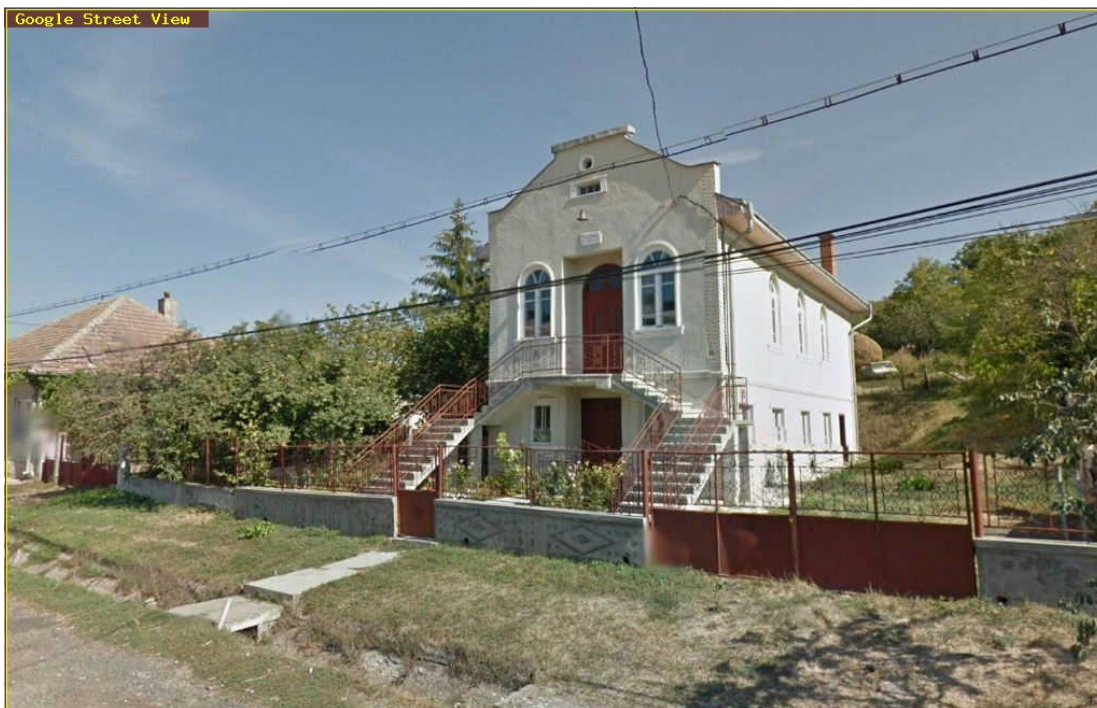

Biserica greco-catolica

 Biserica Pentecostală

- Monumente istorice:

 Castelul Bannfy datează din secolul al XIX-lea;

Biserica reformată calvină

Din datele existente, se poate constata faptul că oferta turistică din comuna Borșa este practic inexistentă, nu există nici un spațiu de cazare sau campare, iar prin urmare, obiectivele turistice locale nu sunt puse în valoare.

2.6.5. Comerț și servicii

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că, în ciuda aparențelor, numărul de locuitori din zona rurală ocupați în activitățile de acest tip e nesemnificativ.

În realitate, datele INS cu privire la numărul de micro-întreprinderi fac referire doar la numărul unităților cu 1-9 angajați care desfășoară activități economice și care au fost identificate pe baza bilanțului contabil, document care nu este cerut și în cazul PFA și AF. Prin urmare aceste date nu includ numărul de PFA și AF.

În comuna Borșa sunt 33 de agenți economici. Cele mai importante firme de la nivelul comunei Borșa sunt:

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Firme după cifra de afaceri	
FRAMARK IMPEX SRL	2.649.000 lei
SFINX MAGAZIN UNIVERSAL SRL	1.252.889 lei
AGROIACOB SERVCOM SRL	986.717 lei
DENI EMI FRUCT SRL	733.132 lei
RUNDHOLZ CONSTRUCT SRL	345.724 lei
MALVA FARM SRL	305.519 lei
AS TRANSPAN SRL	250.368 lei
WEBCENTER CONCEPT SRL	131.000 lei
MELFRUCTUS SRL	101.248 lei
FERM VEGAN SRL	11.350 lei
Firme după numărul de angajați	
FRAMARK IMPEX SRL	11
AGROIACOB SERVCOM SRL	9
SFINX MAGAZIN UNIVERSAL SRL	5
AS TRANSPAN SRL	3
RUNDHOLZ CONSTRUCT SRL	2
MALVA FARM SRL	2
DENI EMI FRUCT SRL	1
FERM VEGAN SRL	1
AGRO SECARA SRL	1
WEBCENTER CONCEPT SRL	0
Firme după profit	
AGROIACOB SERVCOM SRL	379.024 lei
FRAMARK IMPEX SRL	355.110 lei

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

MELFRUCTUS SRL	127.896 lei
WEBCENTER CONCEPT SRL	127.024 lei
RUNDHOLZ CONSTRUCT SRL	65.908 lei
SFINX MAGAZIN UNIVERSAL SRL	33.993 lei
DENI EMI FRUCT SRL	26.699 lei
FERM VEGAN SRL	5.572 lei
REDO MOB IDEA SRL	1.862 lei
SATUL TAU SRL	0 lei

Top domenii de activitate firme din comuna Borșa:

După cifra de afaceri	CAEN 4211- Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor
	CAEN 4711- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
	CAEN 0141- Creșterea bovinelor de lapte
	CAEN 4721- Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, în magazine specializate
	CAEN 1623- Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții
	CAEN 4773- Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
	CAEN 4941- Transporturi rutiere de mărfuri
	CAEN 6201- Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
	CAEN 1039- Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.
	CAEN 0150- Activități în ferme mixte (cultură vegetală

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	combinată cu creșterea animalelor)
După număr angajați	CAEN 4211- Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor
	CAEN 0141- Creșterea bovinelor de lapte
	CAEN 4711- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
	CAEN 4941- Transporturi rutiere de mărfuri
	CAEN 1623- Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții
	CAEN 4773- Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
	CAEN 4721- Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, în magazine specializate
	CAEN 0150- Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)
	CAEN 4776- Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor și semințelor; comerț cu amănuntul al animalelor de companie și a hranei pentru acestea, în magazine specializate
	CAEN 6201- Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
După profit	CAEN 0141- Creșterea bovinelor de lapte
	CAEN 4211- Lucrări de construcții a drumurilor și autostrăzilor
	CAEN 1039- Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor n.c.a.
	CAEN 6201- Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)
	CAEN 1623- Fabricarea altor elemente de dulgherie și

	tâmplărie, pentru construcții
	CAEN 4711- Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
	CAEN 4721- Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, în magazine specializate
	CAEN 0150- Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)
	CAEN 3102- Fabricarea de mobilă pentru bucătării
	CAEN 6810- Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii

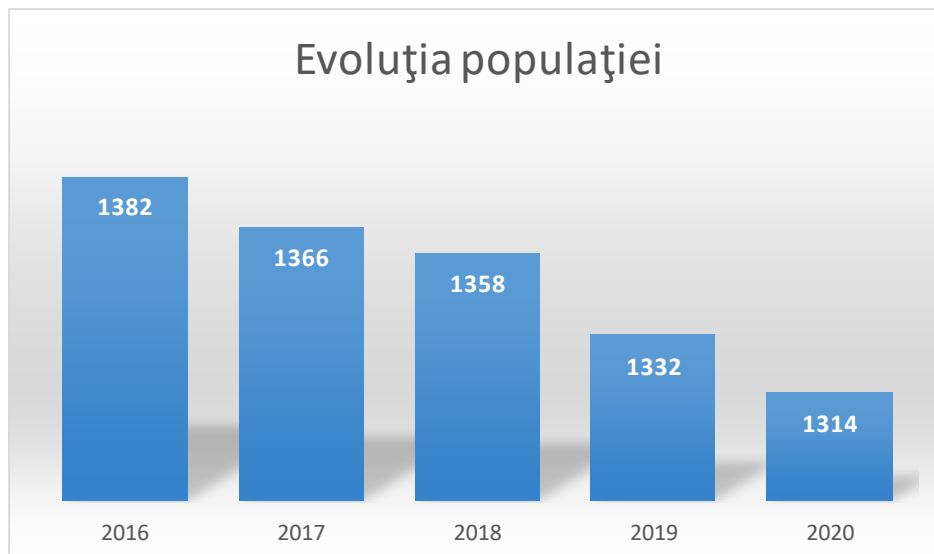
2.7. Capitalul social

2.7.1. Populația

Evoluția populației comunei Borșa după domiciliu este următoarea:

Evoluția populației (persoane) după domiciliu				
2016	2017	2018	2019	2020
1382	1366	1358	1332	1314

Sursa: INS

Se observă o scădere a numărului de persoane cu domiciliul în comuna Borșa, aceasta scădere putându-se baza atât pe fenomenul de îmbătrânire a populației, cât și pe considerentul că tot mai mulți tineri aleg să locuiască în orașe, mai ales în orașele mari care sunt poli de dezvoltare.

Structura pe vârste a populației comunei Borșa, la finalul anului 2020, este redată în tabelul și figura de mai jos:

Structura populației			
	Masculin	Feminin	Total
0-4 ani	27	27	54
5-9 ani	30	17	47
10-14 ani	30	33	63
15-19 ani	34	32	66
20-24 ani	41	31	72

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

25-29 ani	38	31	69
30-34 ani	49	29	78
35-39 ani	34	31	65
40-44 ani	54	45	99
45-49 ani	50	44	94
50-54 ani	70	46	116
55-59 ani	39	34	93
60-64 ani	48	31	79
65-69 ani	32	36	68
70-74 ani	27	40	67
75-79 ani	32	53	85
80-84 ani	17	41	58
85 ani și peste	14	47	61

Sursa: INS

Se observă că populația comunei Borșa este distribuită în funcție de categoriile de vârstă fără variații consistente între categorii. Cu alte cuvinte, în comună trăiește și populație tânără, aptă de muncă și populație de peste 65 de ani, care iese din câmpul muncii.

2.7.2. Starea de sănătate

Apropierea comunei Borșa de municipiul Cluj-Napoca și de Municipiul Dej constituie un avantaj pentru locuitorii comunei, care pot apela la serviciile Spitalului Județean Cluj și a Spitalelor Clinice și de Specialitate de pe raza celor 2 municipii.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Reformele din domeniul sanitar au produs modificări în structura organizatorică a acestui sistem și la nivelul comunei Borșa, dispensarele medicale, care au asigurat asistență primară, transformându-se în cabinete medicale individuale, unde își desfășoară activitatea medicii de familie.

La finalul anului 2019, situația infrastructurii sanitare în comuna Borșa este următoarea:

Unități sanitare an de referință 2019		
Spital de boli psihice și cronice	Proprietate publică	1
Cabinet medical de familie	Proprietate privată	1
Cabinet stomatologic	Proprietate privată	1
Farmacii	Proprietate publică	1
Laboratoare medicale	Proprietate publică	1

Sursa: INS

În vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației din comună, se impun anumite cerințe în următoarele domenii:

- Planificare familială modernă;
- Descurajarea avorturilor;
- Protecția familiei;
- Protecția femeilor gravide;

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Acțiuni de educație pentru sănătate din partea medicilor din cadrul cabinetelor medicale individuale, a centrului de permanență, a cabinetului stomatologic și al farmaciei.

2.7.3. Educația formală și informală

2.7.3.1. Învățământ

Capitalul uman prezintă o importanță deosebită pentru dezvoltarea rurală. Dezvoltarea rurală și diversificarea economiei rurale depind de nivelul educației, al cunoștințelor și calificării. Deși îmbunătățirea și menținerea unui nivel adecvat al infrastructurii de bază este un element important în dezvoltarea socio-economică a mediului rural, formarea profesională reprezintă „motorul” pentru o bună dezvoltare.

Educația și formarea sunt esențiale pentru comunitățile rurale, dar în ceea ce privește infrastructura școlară există discrepanțe evidente. Deși se poate spune că numărul de școli din mediul rural depășește necesitățile populației, calitatea educației este redusă, pe de o parte din cauza slabei dotări a infrastructurii educaționale, iar pe de altă parte din cauza nivelului de pregătire/experiență al profesorilor.

Cele mai multe dintre școli au nevoie de renovări, mobilier, utilități de bază și material didactic. Infrastructura și facilitățile aferente educației profesionale și educației primare constituie instrumente importante pentru conversia forței de muncă agricole în forță de muncă non-agricolă.

Structurile de învățământ profesional și primar sunt esențiale pentru reconversia profesională a lucrătorilor agricoli, deoarece majoritatea agricultorilor au doar cunoștințe elementare de mecanică sau din alte domenii tehnice.

Nivelul scăzut de instruire se reflectă în calitatea forței de muncă din mediul rural, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economică din această zonă. Diversificarea activităților

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

economice nu este susținută de lucrători cu formare sau experiență specifică diverselor tipuri de meserii, deoarece sistemul educațional nu a fost adaptat cerințelor specifice din mediul rural.

Instituțiile de învățământ din spațiul rural, reprezentate de grădinițe, unități primare și gimnaziale sunt slab dotate în ceea ce privește materialul tehnic și didactic.

Tehnologia IT și echipamentele hardware și software sunt rar întâlnite în cadrul școlilor din spațiul rural în timp ce echipamentul necesar formării profesionale sau pentru ucenici este învechit sau lipsește. O problemă suplimentară o constituie dificultatea de a atrage personal calificat în zonele rurale.

În anul 2019, în comuna Borșa funcționează următoarele școli și grădinițe:

Unități de învățământ	
Școală	Școala gimnazială Borșa
Grădiniță	Grădinița Borșa

Sursa: INS

Populația școlară	
an de referință 2019	
Copii înscriși în grădinițe	8
Elevi înscriși în învățământul primar	53
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	43
TOTAL	104

Sursa: INS

Personal didactic	
an de referință 2019	
Învățământ preșcolar	1
Învățământ primar	3

Învățământ gimnazial	10
TOTAL	14

Sursa: INS

Săli de clasă, an de referință 2019	
Învățământ preșcolar	2
Învățământ primar și gimnazial	11

Sursa: INS

PC-uri în unitățile de învățământ an de referință 2019	
Învățământ preșcolar	2
Învățământ primar și gimnazial	7

Sursa: INS

Baza materială a școlii este modernizată, deținând toată aparatura necesară derulării procesului instructiv-educativ.

2.7.3.2. Cultură

O componentă importantă a vieții satului este cultura, domeniu care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Mijloacele prin care se transmite cultura în mediul rural sunt: căminele și alte așezăminte culturale, bibliotecile, cinematografele, radioul, televiziunea și Internetul.

În ultimii 10-15 ani s-a putut constata o continuă degradare a mediului cultural al României pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Această situație a căpătat aspecte alarmante în multe zone rurale, unde majoritatea căminelor culturale (cca. 97%) beneficiază de un sediu propriu, dotarea fiind nesatisfăcătoare (pentru cca. 80%), sau și-au încetat activitatea și servesc altor destinații.

Situația bibliotecilor este caracterizată și ea de o tendință descendentă, mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a altor domenii din viața culturală a satelor. Cu toate că în anul 2012 se înregistra un număr de 8.239 de biblioteci, doar o mică parte dintre acestea desfășurau activități specifice.

În domeniul cultural, comuna Borșa nu are o situație bună, existând o singură bibliotecă comunala cu un fond de 11.000 volume și o sala de lectură dotate cu 2 computere.

De asemenea pe raza comunei funcționează trei cămine culturale, două dintre acestea, în centrul de comună, fiind renovate recent, iar căminul cultural din localitatea Giula este în curs de renovare.

Pe raza comunei activează o formație artistică, iar în cadrul Școlii Generale Borșa există „*Ansamblul Folcloric Tradiții Borșene*”

Evenimente deosebite care au loc în comună:

Descrierea activităților culturale	Perioada de Desfășurare	Număr estimat de participanți	Rezultate așteptate
Recital de poezii organizat cu ocazia aniversării nașterii poetului Mihai Eminescu	15 ianuarie	300	Încurajarea și transmiterea valorilor culturale naționale
Spectacol folcloric de Dragobete	24 februarie	350	Conservarea valorilor tradiționale și promovarea prin spectacol a acestor

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

			valori
Expoziție de Marțișor: expunerea măștișoarelor realizate de elevi	01-09 martie	500	Păstrarea tradiției măștișorului
Program artistic cu ocazia zilei Femeii	8 martie	550	Încurajarea exprimării artistice în școală
Sărbătorile de Paște: expoziție de obiecte bisericești și ouă încondeiate	Aprilie/mai	500	Păstrarea tradițiilor creștine, revitalizarea și transmiterea acestora noilor generații
Concurs de desen cu ocazia Zilei Copilului	1 iunie	150	Descoperirea de potențiale talente în rândul copiilor comunei Borșa și promovarea acestora. Dezvoltarea spiritului de competiție artistică
Balul absolvenților	15 iunie	80	Festivitate organizată cu ocazia finalului de an școlar
Festivalul Folcloric Ion Sotelecan	August-septembrie	800	Evocarea personalităților locale, promovarea culturii prin spectacol
Deschiderea anului școlar	15 septembrie	150	Festivități organizate în colaborare cu unitățile de învățământ
Ziua Națională a României	1 decembrie	500	Cultivarea sentimentului patriotic în rândul tinerilor

Festival de colinde de Crăciun	20-23 decembrie	600	Păstrarea nealterată a tradițiilor creștine prin colinde de Crăciun cântate de elevii școlii din comuna Borșa
--------------------------------	--------------------	-----	---

2.7.4. Ordinea publică și protecția civilă

2.7.4.1. Asigurarea ordinii și liniștii publice

La nivelul comunei Borșa, ordinea și liniștea publică sunt asigurate prin activitățile desfășurate de către postul comunal de Poliție Borșa. Principalele atribuții: Desfășoară activitatea de menținere a ordinii publice, de prevenire și combatere a infracționalității și a altor fapte care afectează climatul de ordine și siguranță publică pe raza comunei aflată în responsabilitate; Cooperează cu celelalte structuri abilitate din raza de competență pentru asigurarea climatului de ordine și siguranță publică.

Pe linie de prevenire, agenții de poliție întreprind permanent controale. De asemenea supravegherea circulației rutiere este asigurată tot de postul comunal de Poliție, care este dotat cu un autoturism ce asigură patrularea pe raza comunei.

Comuna nu dispune de un compartiment de Poliție Comunitară.

2.7.4.2. Protecția civilă

Protecția civilă este asigurată prin Serviciul Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Borșa, cu următoarele atribuții:

- desfășurarea de acțiuni de informare și instruire privind cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor;

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- verificarea modului de aplicare a normelor, a dispozițiilor și a măsurilor care privesc apărarea împotriva dezastrelor;
- acțiuni de intervenție pentru înlăturarea efectelor dezastrelor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor și a bunurilor afectate de dezastre;
- acordarea de ajutor, în condițiile legii, persoanelor a căror viață este pusă în pericol în caz de inundații, alunecări de teren, accidente, explozii, precum și în caz de dezastre.

Serviciul public voluntar pentru situații de urgență al comunei Borșa are acces la unele dotări, însă acestea sunt precare și trebuie îmbunătățite, respectiv aduse la standarde comunitare.

La nivelul comunei sunt întocmite și aprobate:

- Planul de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale;
- Planul de evacuare al comunei Borșa în situații de urgențe civile generate de dezastre.

2.7.5. Asistența socială

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependența pentru prezervarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

Pe plan local, domeniul asistenței sociale este bine reprezentat, urmărindu-se cu prioritate ca toate cazurile să fie rezolvate la nivelul Primăriei Borșa, fără a se depăși termenele legale de soluționare a petițiilor. Numai în situații deosebite, cazurile sunt preluate de către alte instituții abilitate.

De asemenea se acordă ajutoare de urgență atunci când acestea sunt solicitate și există bază legală pentru acestea. În altă ordine de idei, Primăria Borșa se preocupă ca, prin atragerea de sponsorizări și din alte surse legal constituite, să ofere un sprijin material familiilor aflate în dificultate, în special cu ocazia Sărbătorilor religioase.

CAPITOLUL 3 – PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI BORȘA

Identificarea problemelor cu care se confruntă comuna Borșa, respectiv potențialul de dezvoltare al acesteia, s-a bazat atât pe utilizarea unor mijloace de cercetare de birou, dar mai ales pe desfășurarea unor cercetări adresate locuitorilor comunei, respectiv actorilor locali implicați în dezvoltarea acesteia.

Obiectivul general al cercetărilor adresate actorilor locali a constat în identificarea percepției reprezentanților comunității relativ la nivelul curent de dezvoltare al comunei Borșa și în trasarea unor direcții de dezvoltare viitoare a comunei. Din necesitatea de a obține o înțelegere cât mai profundă și detaliată a aspectelor pe care le presupune obiectivul menționat, abordarea metodologică propusă a combinat cercetarea calitativă, focalizată pe desfășurarea unei ședințe de tip focus-grup, cu cercetarea cantitativă, axată pe aplicarea unui chestionar.

3.1. Coordonate ale cercetării cantitative realizate la nivelul comunei Borșa – situația actuală a comunei

În cadrul componentei de cercetare cantitativă, s-a realizat un chestionar a fost utilizat ca instrument de cercetare, acest chestionar fiind aplicat la 17 reprezentanți ai comunității locale din comuna Borșa.

Principalele obiective care au fost urmărite prin intermediul cercetării cantitative desfășurate au fost:

- Identificarea percepției reprezentanților comunității privind situația actuală a comunei comparativ cu situația din anul precedent, respectiv privind nivelul de trai al locuitorilor comunei
- Măsurarea satisfacției reprezentanților comunității față de propriul nivel de trai

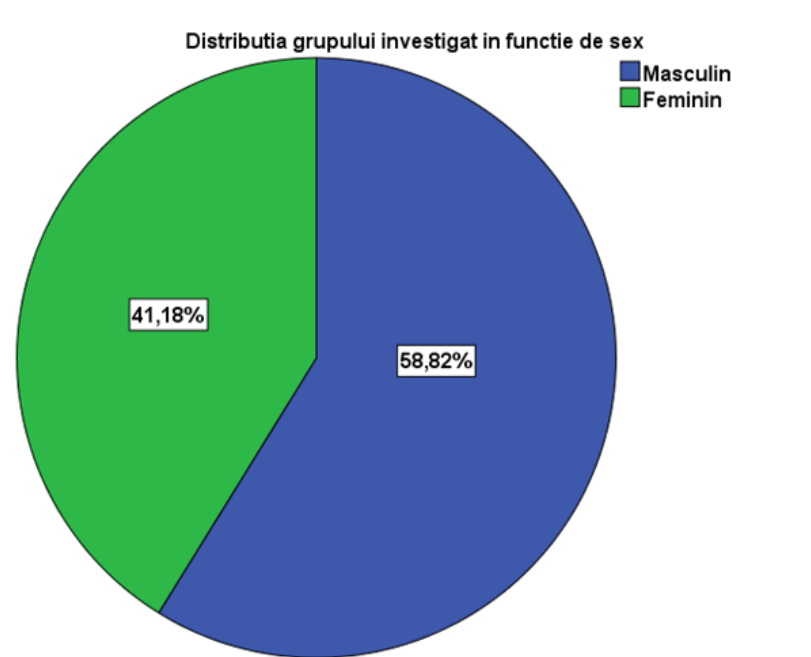
Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Identificarea situației curente a comunei Borșa, din punctul de vedere al reprezentanților comunității, cu privire la o paletă largă de aspecte specifice pentru cinci domenii de dezvoltare: infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală
- Determinarea opiniei reprezentanților comunității cu privire la gradul de importanță al unor potențiale proiecte în contextul dezvoltării comunei Borșa.

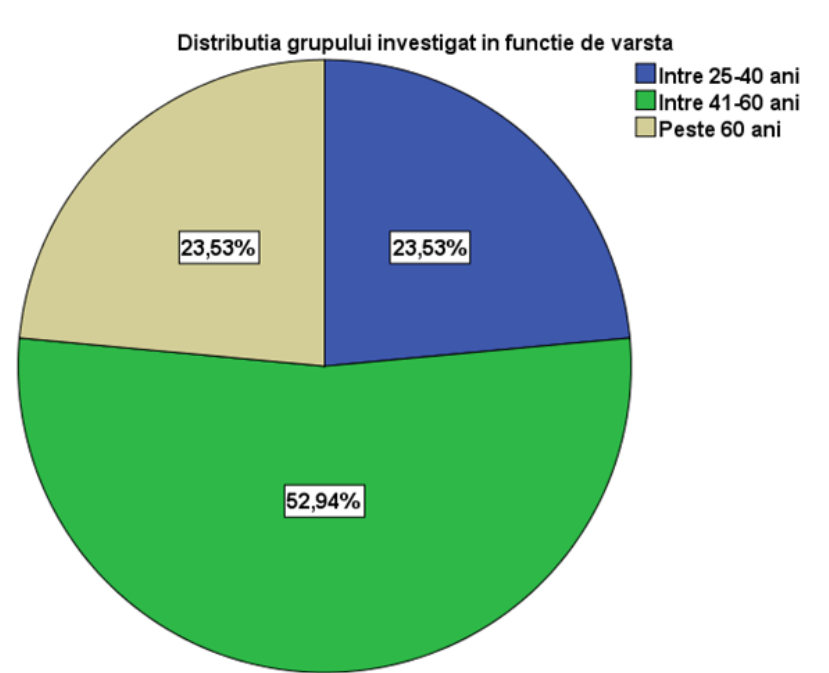
Chestionarul utilizat drept instrument de cercetare a fost conceput într-o manieră care să permită atingerea obiectivelor menționate. Majoritatea întrebărilor incluse în chestionar au fost întrebări închise, punând la dispoziția respondenților variante predefinite de răspuns din care să aleagă varianta care reflectă cel mai bine propriile opinii. Astfel, de exemplu, respondenții au fost solicitați să aprecieze situația curentă din comuna Borșa față de o serie de aspecte specifice celor cinci domenii – infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală – utilizând în acest scop întrebări închise de tip scală, în cinci puncte, variantele de răspuns fiind *foarte proastă, proastă, nici proastă nici bună, bună, foarte bună*. O altă secțiune de întrebări a chestionarului a solicitat respondenților să aprecieze gradul de importanță al unor potențiale proiecte care să vină în sprijinul dezvoltării comunei Borșa, proiecte specifice pentru fiecare dintre cele cinci domenii care au fost menționate anterior, în acest scop utilizându-se din nou întrebări închise de tip scală în cinci puncte, variantele de răspuns fiind de această dată *deloc important, puțin important, importanță medie, important, foarte important*.

Datele colectate pe baza chestionarelor completate de către reprezentanții comunității locale au fost interpretate statistic cu ajutorul pachetului software IBM SPSS Statistics versiunea 20.

Distribuția în funcție de gen a persoanelor care au completat chestionarul de analiză este echilibrat în sensul în care, 41,18% dintre respondenți sunt femei și 58,82% bărbați.

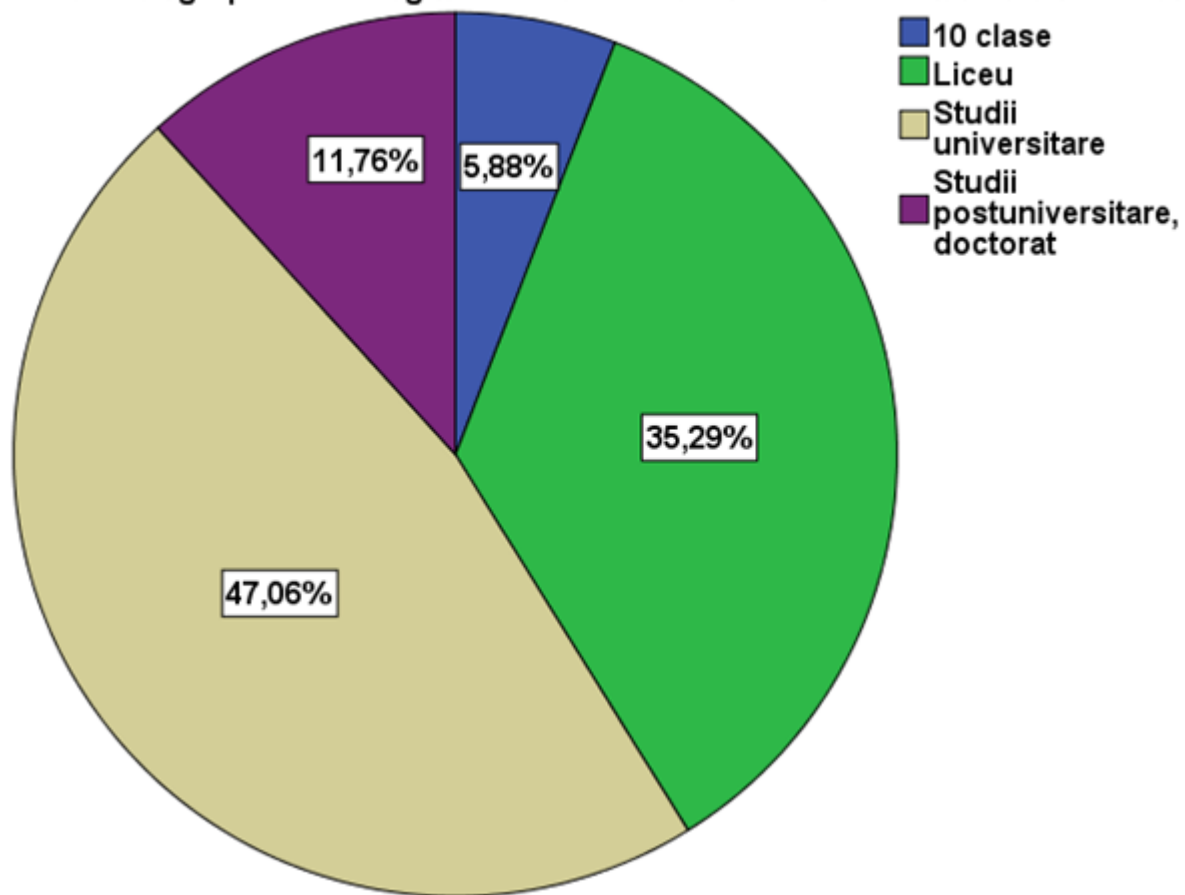

Distribuția persoanelor chestionate în funcție de vârstă este următoarea: 23,53% persoane din segmentul de vârstă de peste 60 de ani, 23,53% persoane din segmentul 25-40 ani și 52,94% din segmentul 41-60 ani.

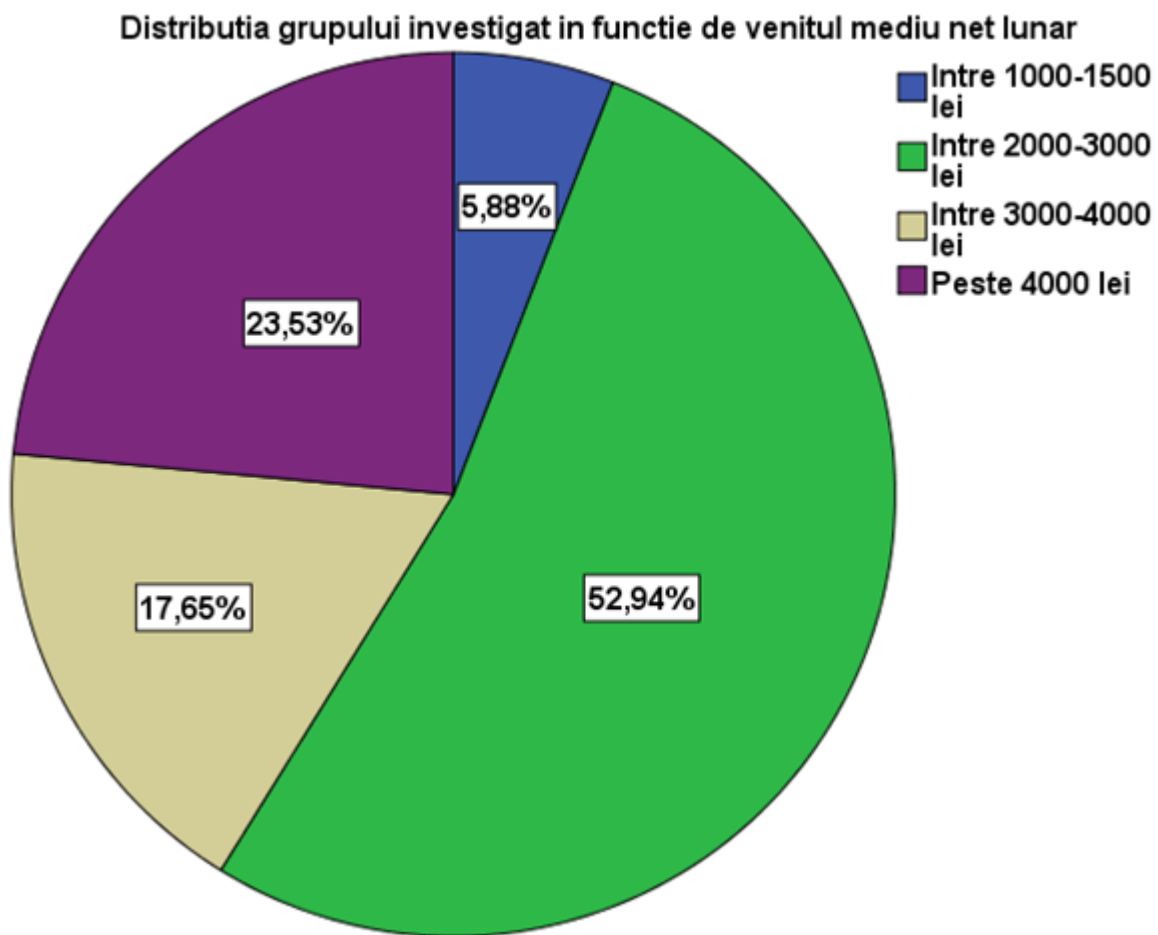

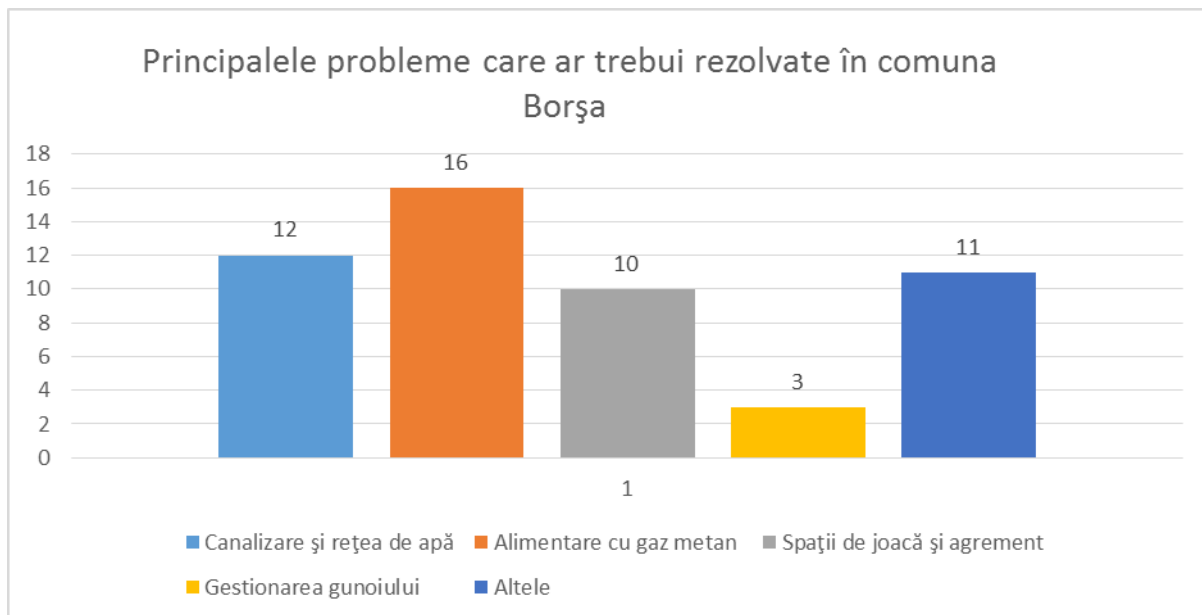
Distributia grupului investigat in functie de ultima forma de invatamant absolvita

În ceea ce privește ultima formă de învățământ absolvită, cea mai mare parte a respondenților, 47,06%, au studii universitare, în timp ce 35,29% dintre cei investigați sunt absolvenți ai învățământului liceal; 11,76% din eșantion l-au reprezentat persoanele cu studii postuniversitare/doctorat și 5,88% l-au reprezentat persoanele cu 10 clase.

Așa cum se poate observa, peste jumătate dintre respondenți, respectiv 52,94% fac parte din categoria persoanelor cu venituri între 2000-3000 de lei. 23,53% din eșantion este reprezentat de populația cu venituri de peste 4000 de lei, 17,65% de populația cu venituri între 3000-4000 lei iar un procent mic, de 5,88% este reprezentat de persoanele cu venituri situate între 1000 -1500 lei.

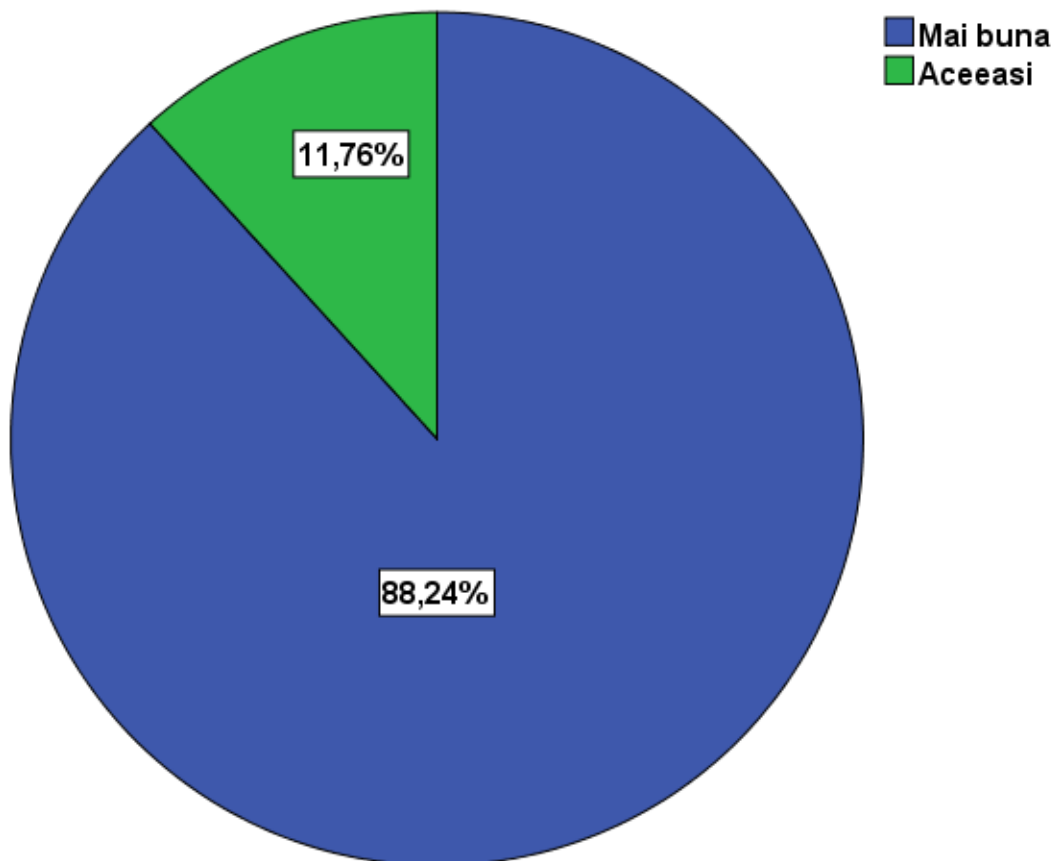

Așa cum arată analiza, principalele probleme care trebuie rezolvate la nivelul comunei Borșa din perspectiva locuitorilor comunei sunt: alimentarea cu gaz metan, canalizarea în comună și alimentarea cu apă, realizarea de spații de joacă și agrement, gestionarea deșeurilor de la nivelul comunei. De asemenea, respondenții au mai precizat și o serie de alte probleme precum: semnal prost la telefonie mobilă, problema câinilor comunitari, crearea de locuri de muncă, asfaltarea străzilor și a drumurilor comunale, amenajare trotuare, facilitarea transportului în comun. Toate aceste probleme sunt incluse în analiză, sub secțiunea “Altele”.

3.1.1. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Infrastructură

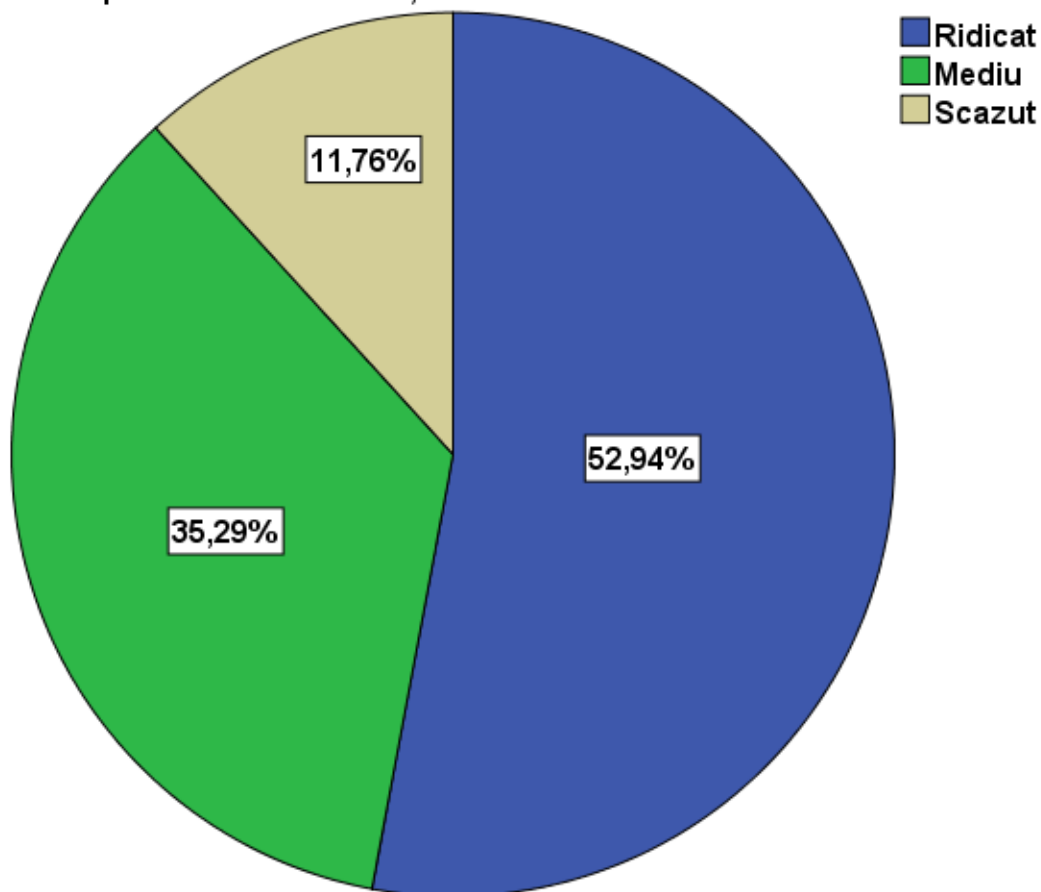
Cum apreciați situația comunei în care trăiți în prezent comparativ cu cea de acum un an?

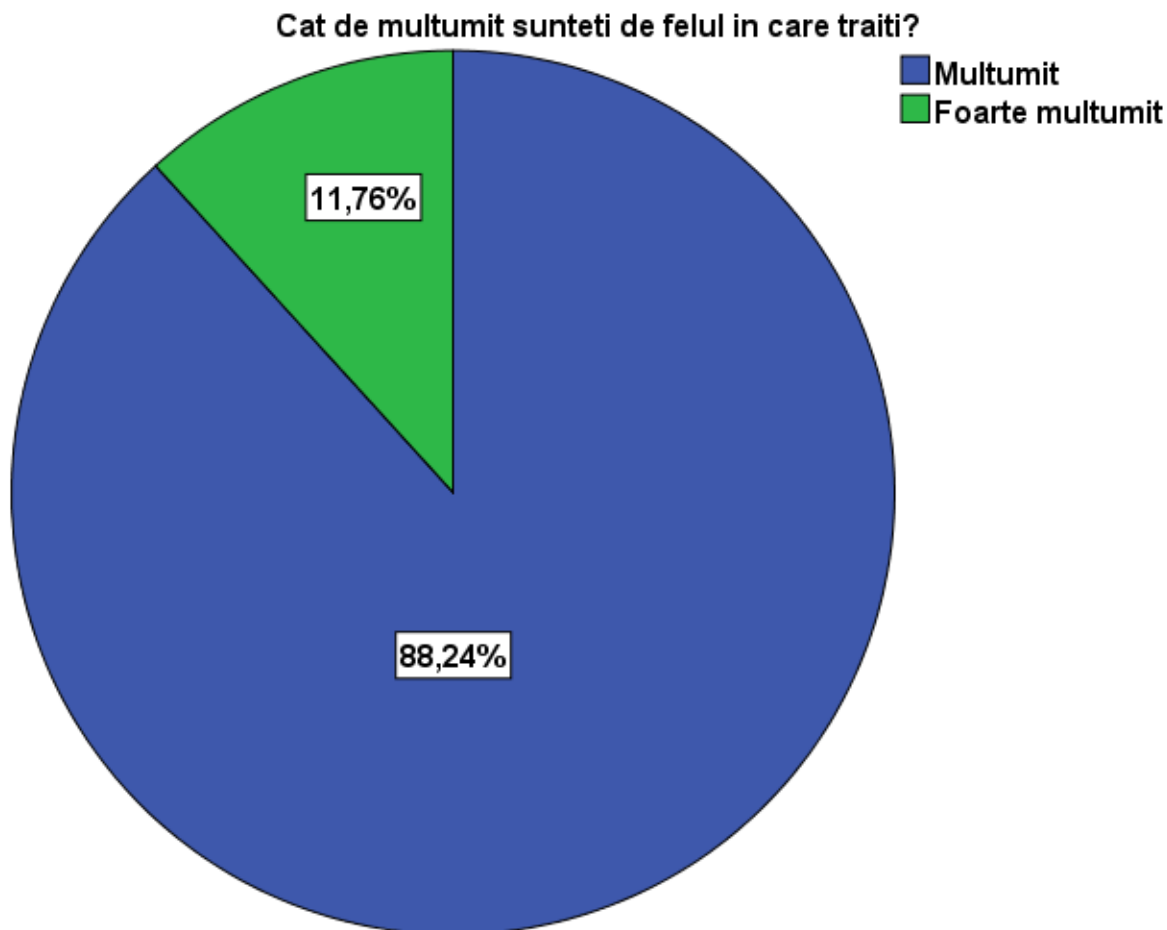
Cea mai mare parte a persoanelor care au participat la realizarea analizei de teren, respectiv 88,24%, sunt de părere că situația comunei Borșa este în prezent mai bună decât era în anul precedent. Un procent semnificativ mai mic, respectiv 11,76% consideră că situația este aceeași, cu alte cuvinte, neschimbată.

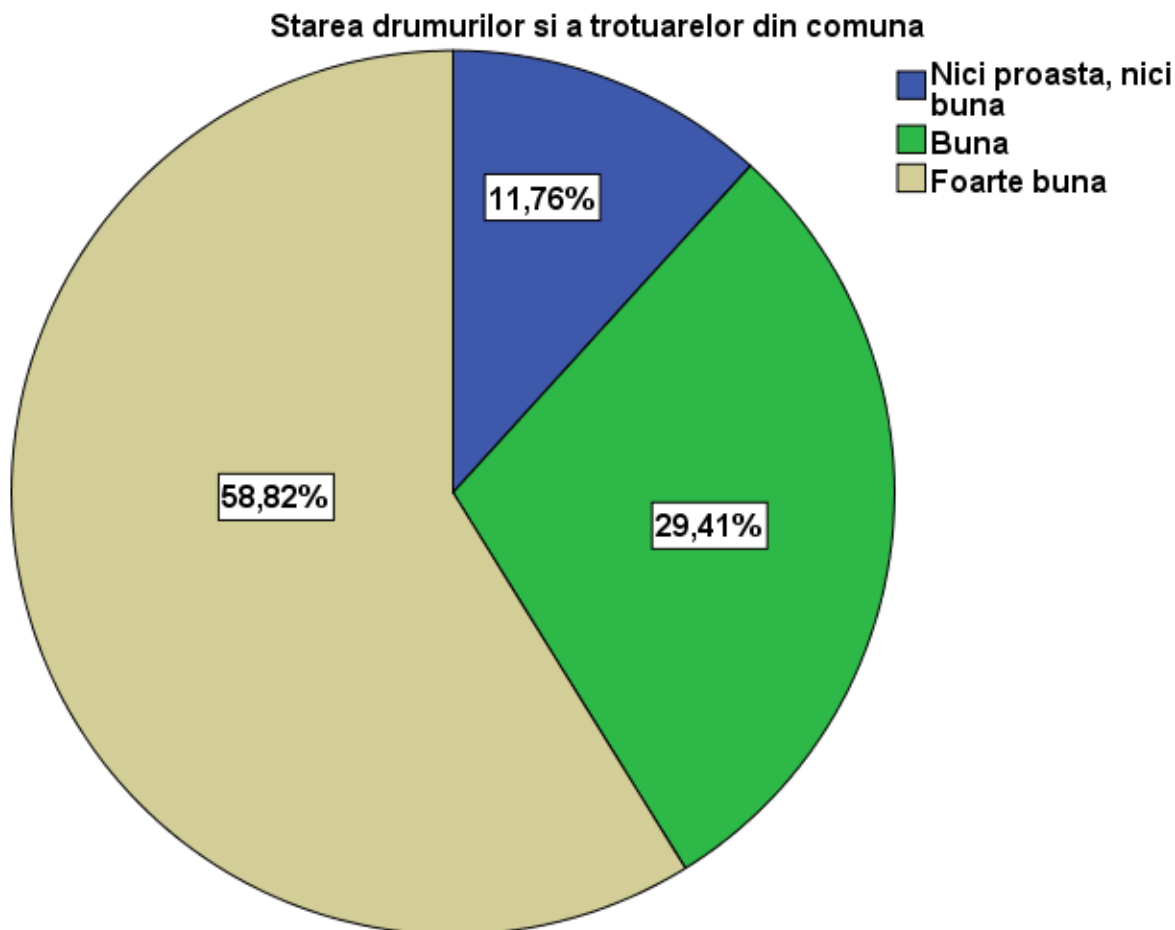
In opinia dumneavoastra, care este nivelul de trai al oamenilor din comuna?

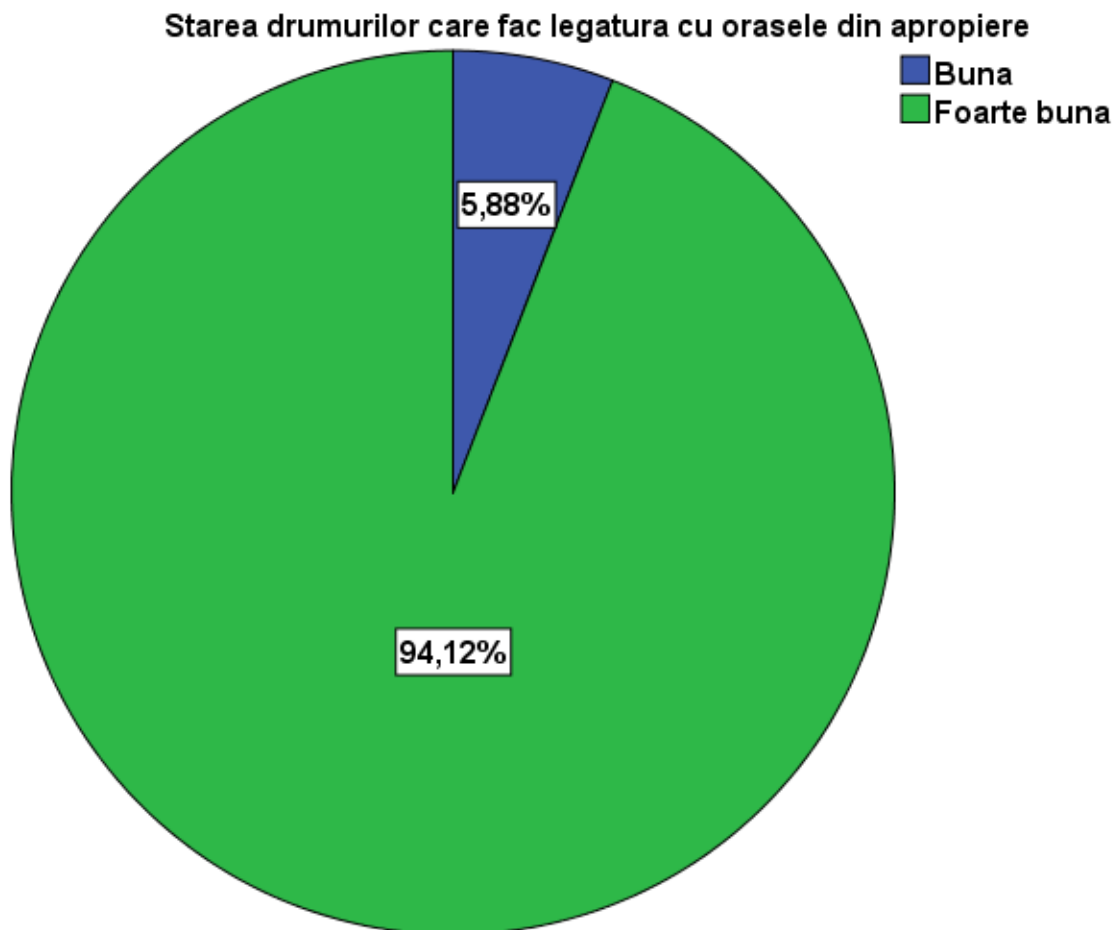
Chestionați în legătură cu nivelul de trai al oamenilor din comună, peste jumătate din populația chestionată (52,94%) este de părere că nivelul este ridicat iar 35,29% apreciază nivelul de trai ca fiind unul mediu. Un procent mai mic de persoane chestionate, respectiv 11,76% apreciază că nivelul de trai al locuitorilor comunei Borșa este scăzut.

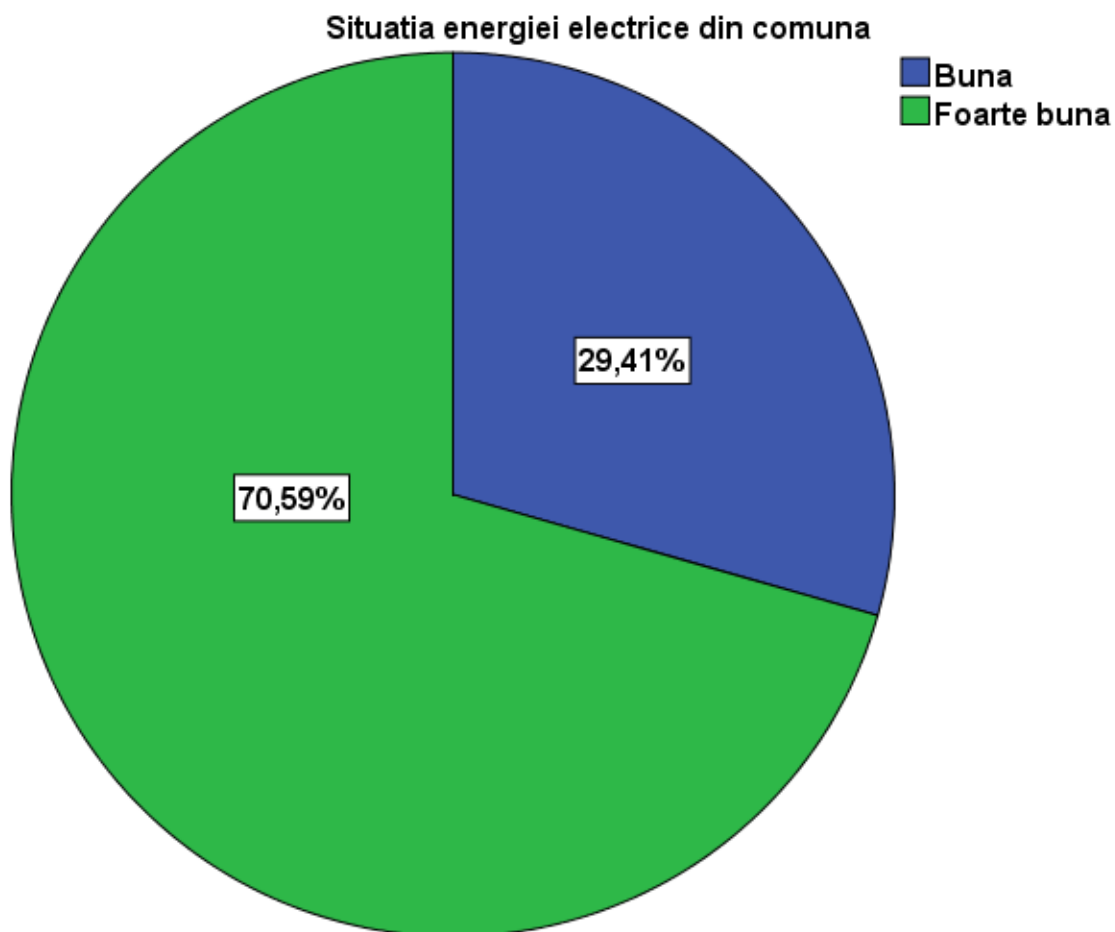
La întrebarea “Cât de mulțumit sunteți de felul în care trăiți”, 88,24% dintre respondenți afirmă că sunt mulțumiți iar un procent semnificativ mai mic, respectiv 11,76% persoane susțin că sunt foarte mulțumite de felul în care trăiesc.

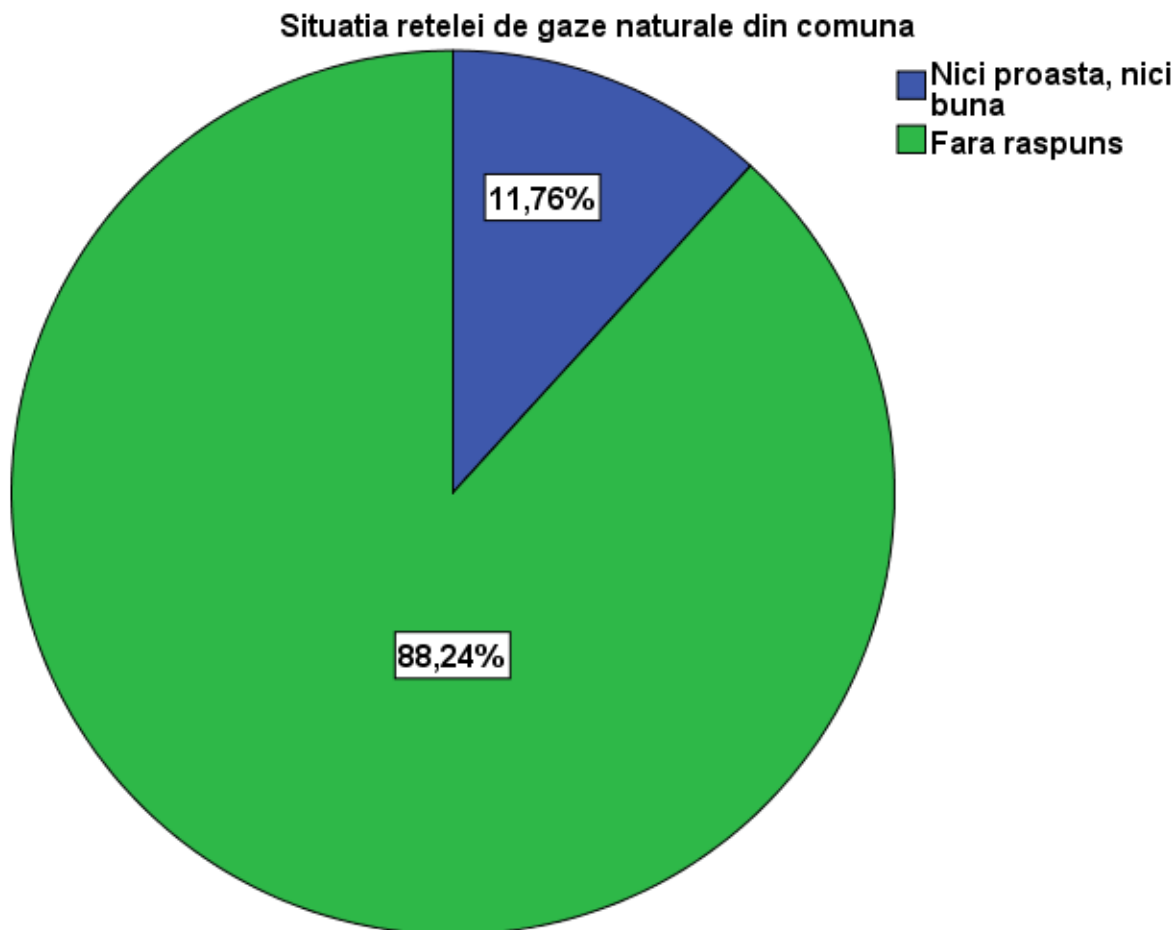
Chestionați privind starea drumurilor și a trotuarelor din comună, peste jumătate dintre respondenți (58,82%) apreciază situația ca fiind foarte bună. Un procent mai mic (29,41%) susțin că situația actuală este bună iar un segment de populație chestionată reprezentând 11,76% este de părere că situația actuală a drumurilor și trotuarelor din comună este nici proastă, nici bună.

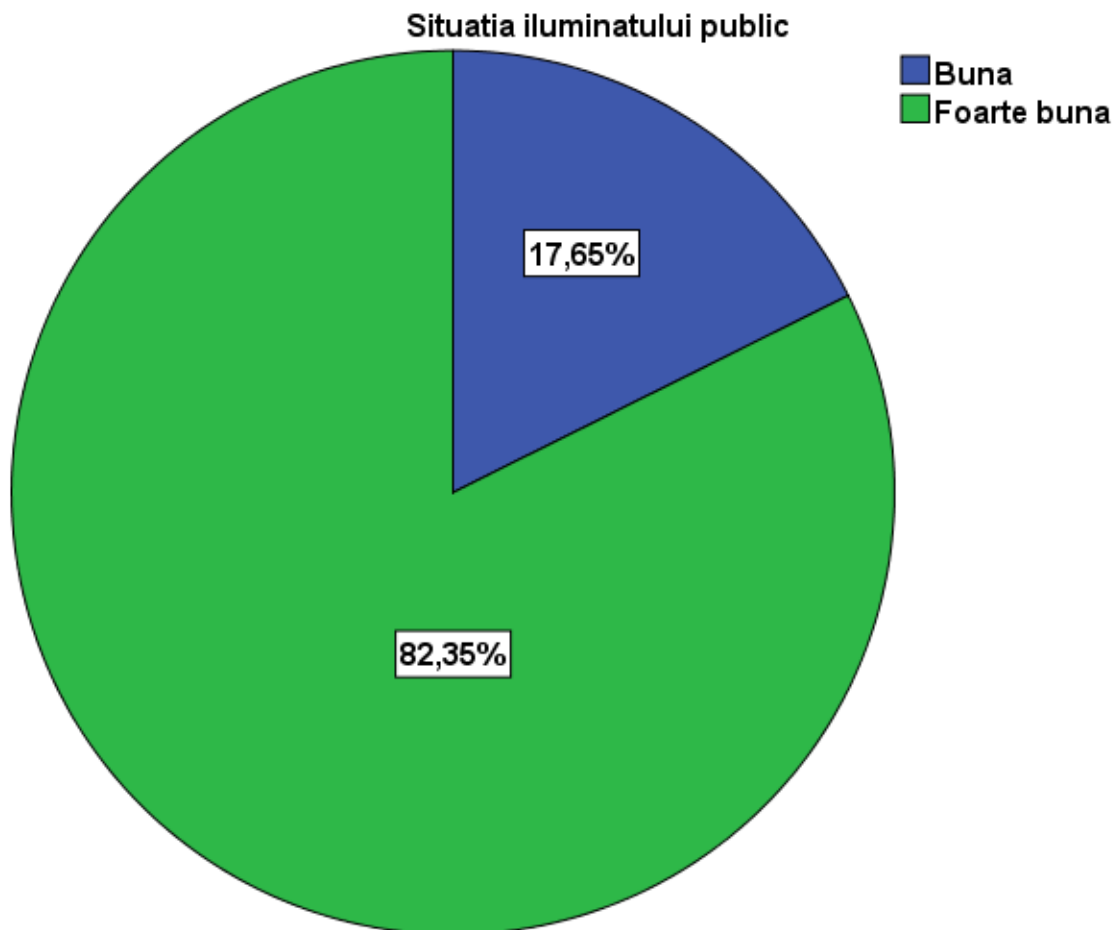
În ceea ce privește starea drumurilor care leagă comuna Borșa de orașele din apropiere, părerea aproape unanimă (94,12%) a persoanelor chestionate este că aceasta este foarte bună. Un număr semnificativ mai mic de respondenți, adică 5,88% evaluează situația ca fiind bună. Astfel, analiza arată că populația comunei este mulțumită de infrastructura stradală care leagă comuna de localitățile din apropiere.

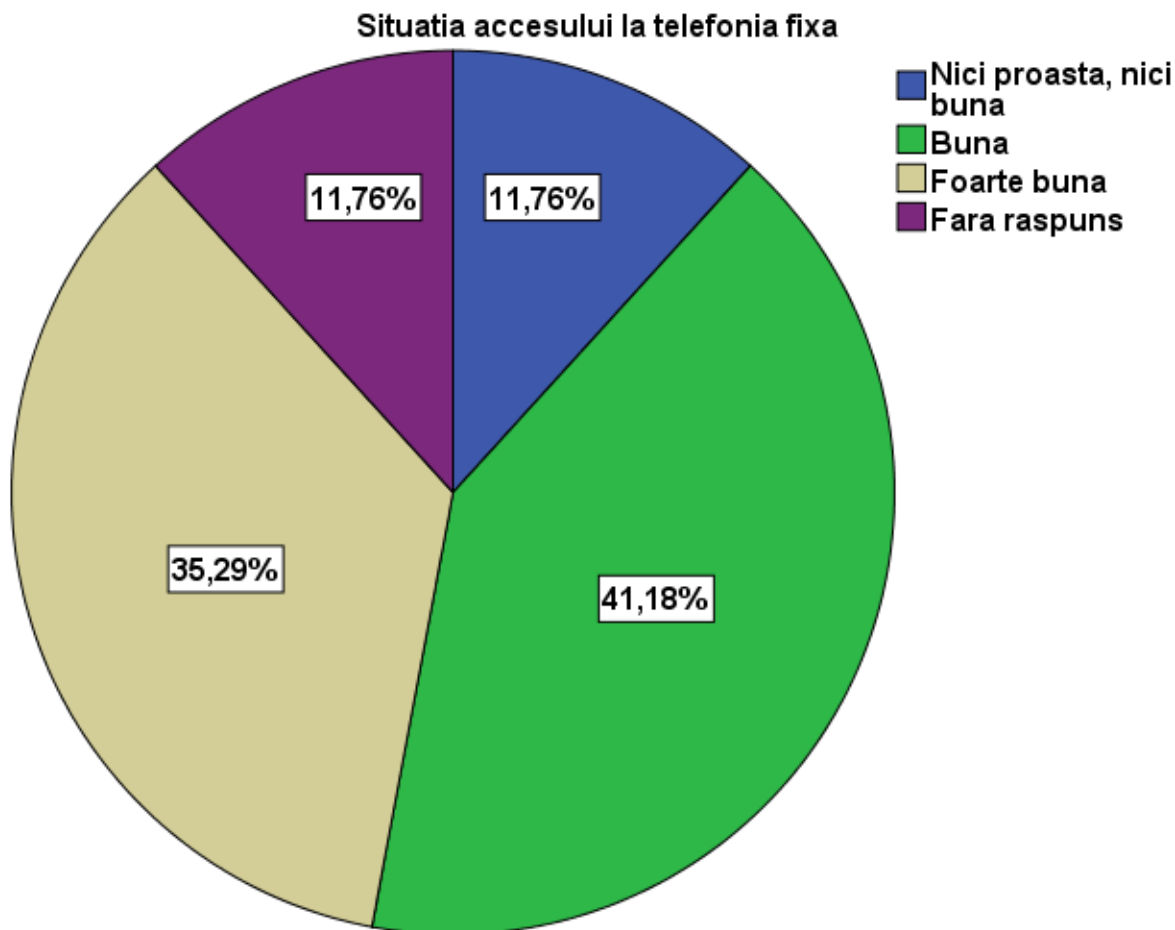
Punctul de vedere a mai mult de jumătate dintre persoanele chestionate (70,59%) privind starea energiei electrice în comună este că aceasta este una foarte bună. Din nou, un procent semnificativ mai mic, adică 29,41% dintre persoanele care au completat chestionarul evaluează situația ca fiind bună.

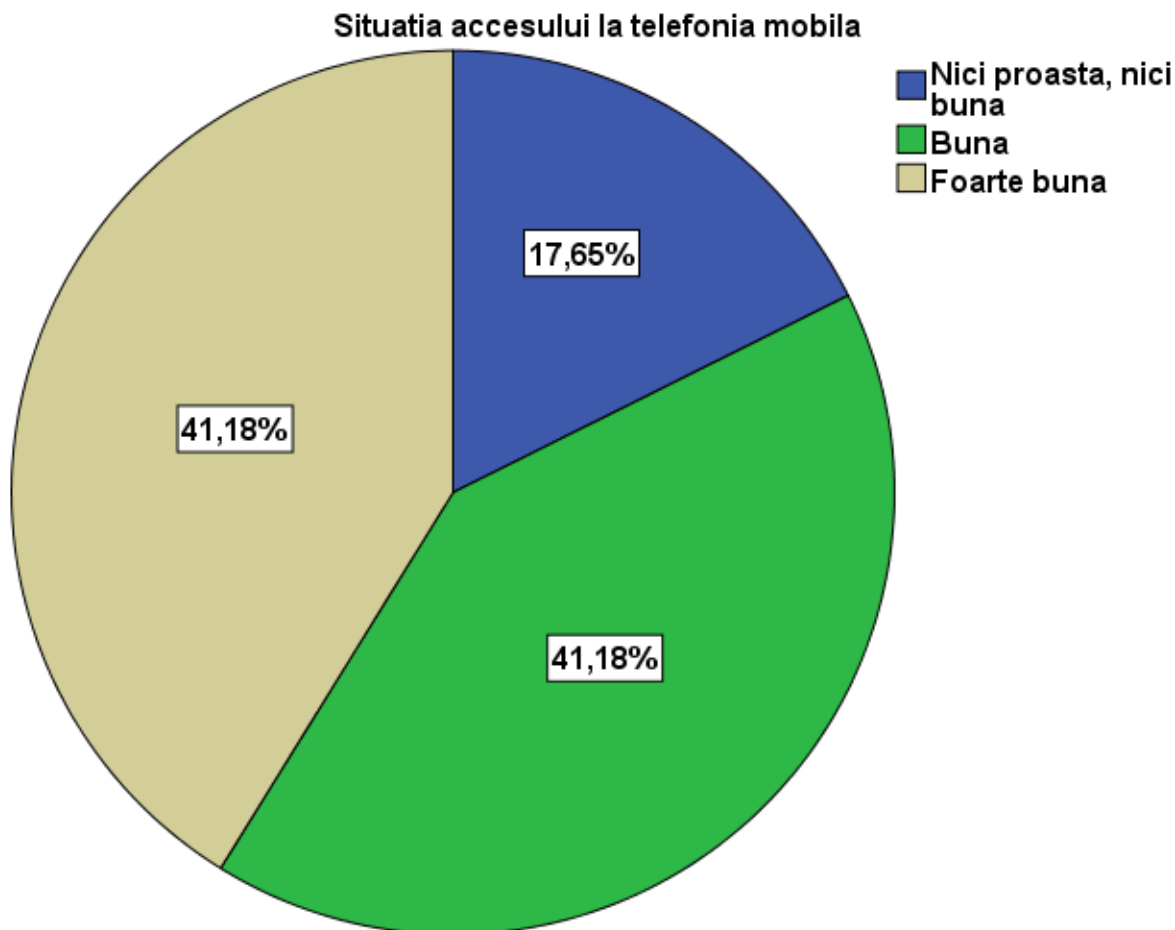
În ceea ce privește situația rețelei de gaze naturale din comună, un segment reprezentativ din eșantion, respectiv 88,24% nu au un punct de vedere asupra situației sau nu au dorit să-l exprime. Un segment mic de populație chestionată, 11,76% este de părere că situația la nivelul comunei este nici proastă, nici bună.

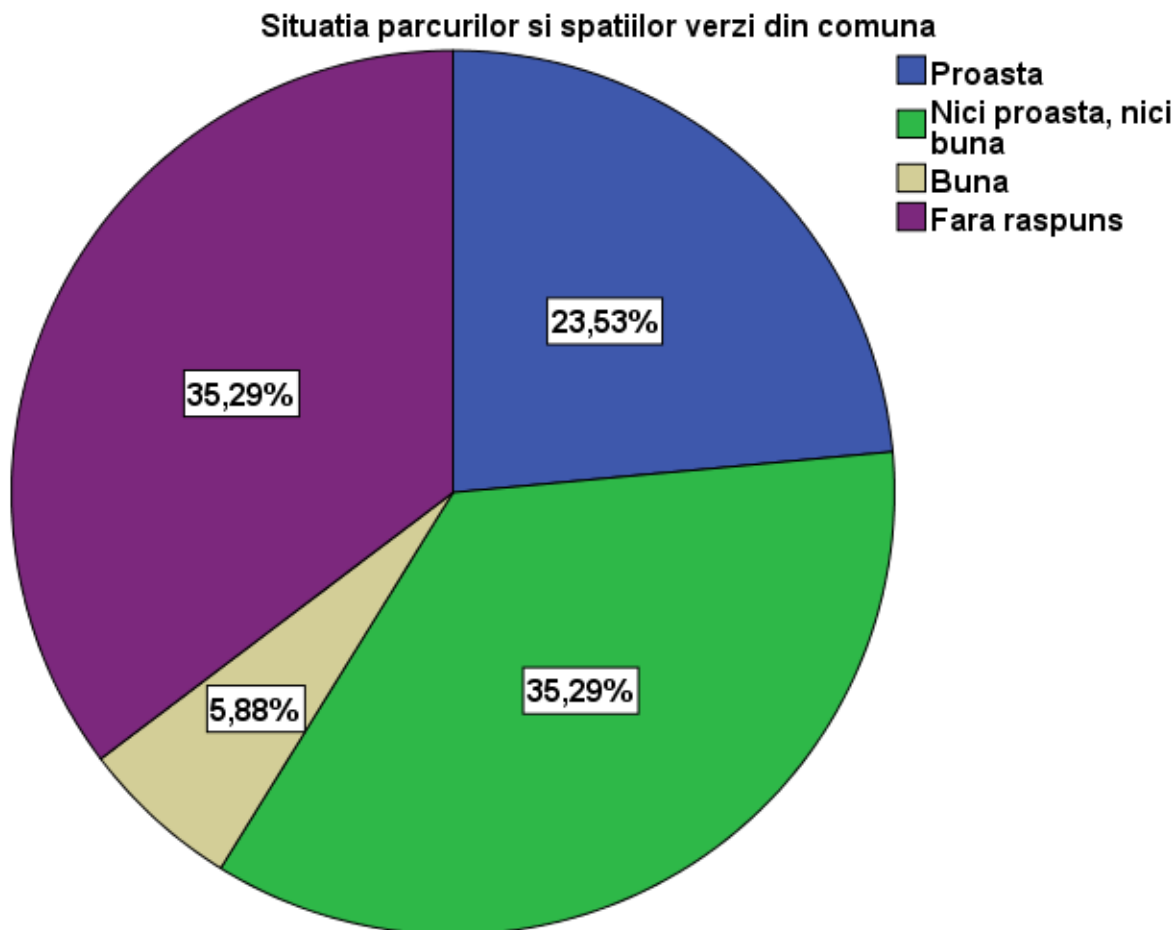
Legat de situația iluminatului public din comună, cea mai mare parte din eșantion este de părere că situația actuală este foarte bună și un procent de 17,65% consideră ca situația este bună. Cu alte cuvinte, analiza arată clar că populația comunei Borșa consideră că situația iluminatului public la nivel local nu este o problemă.

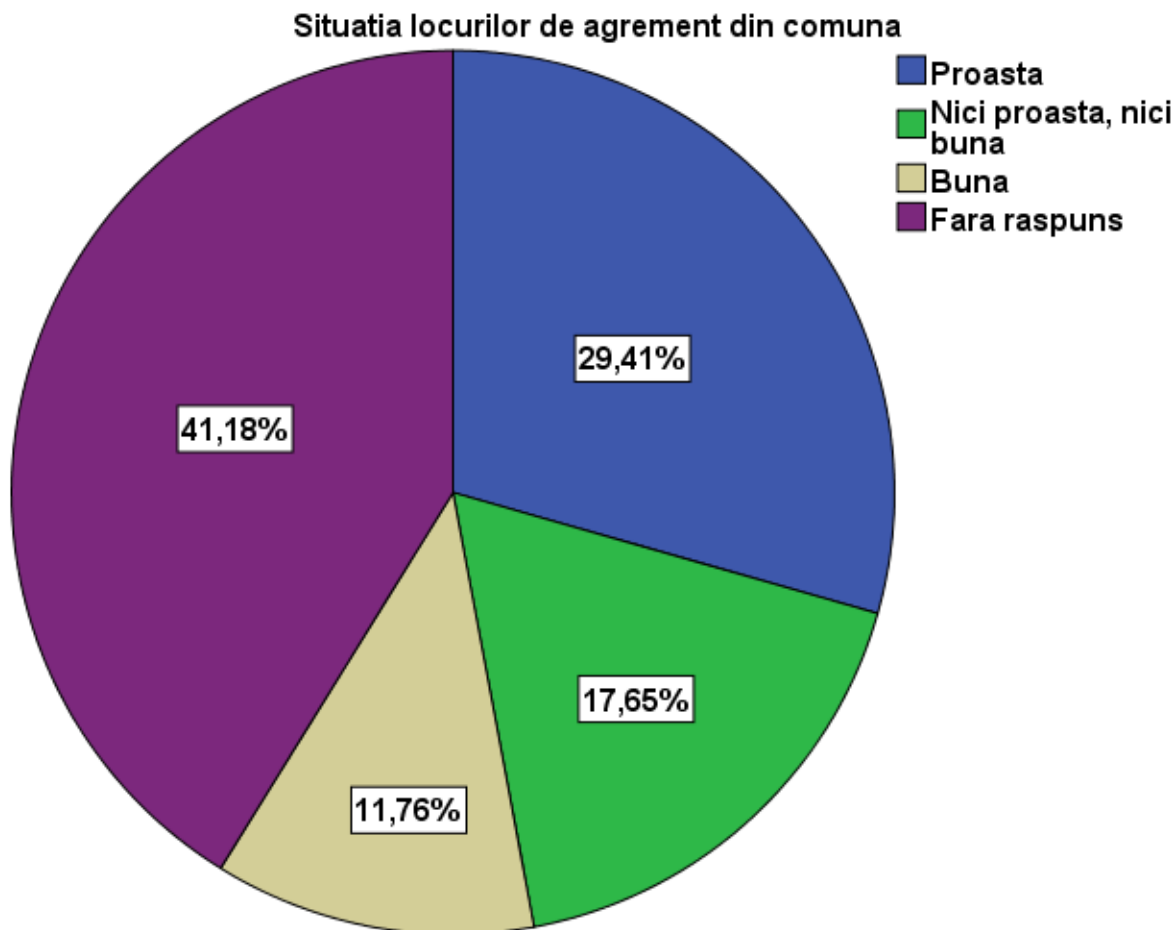
Analiza din teren arată faptul că un număr mare de respondenți la chestionar evaluează situația accesului la telefonie fixă ca fiind bună (41,18%) și foarte bună (35,29%). Procentul persoanelor care nu au o părere clar formată pe acest subiect este unul mic, respectiv 11,76%. Aceste persoane consideră că situația în prezent este nici proastă, nici bună. Același procent din populația investigată, respectiv 11,76% nu a răspuns la acest item.

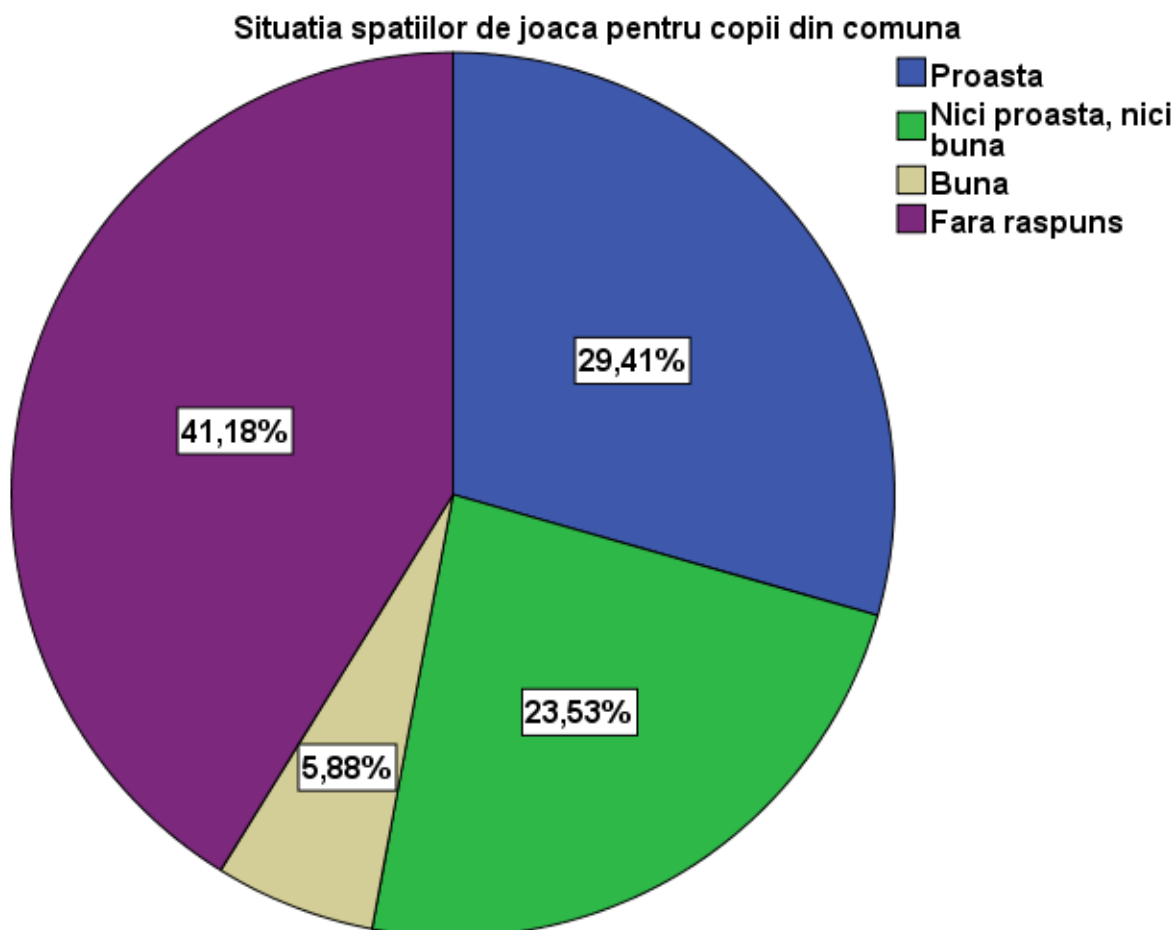
Accesul la telefonie mobilă este evaluat ca fiind foarte bun de 41,18% din populația investigată și bun de un procent similar de populație, respectiv 41,18%. Un segment mult mai mic de respondenți sunt de părere că accesul la telefonie mobilă la nivel local este nici bun, nici prost.

Legat de evaluarea situației parcurilor și a spațiilor verzi din comună, un număr mic de respondenți, respectiv 5,88%, consideră situația ca fiind bună. Cei mai mulți respondenți, adică 35,29% afirmă ca situația este nici proastă, nici bună și un procentaj identic nu oferă răspuns la acest item. Un procent important pentru analiză, adică 35,29% afirmă că situația parcurilor și a spațiilor verzi la nivel local este una proastă.

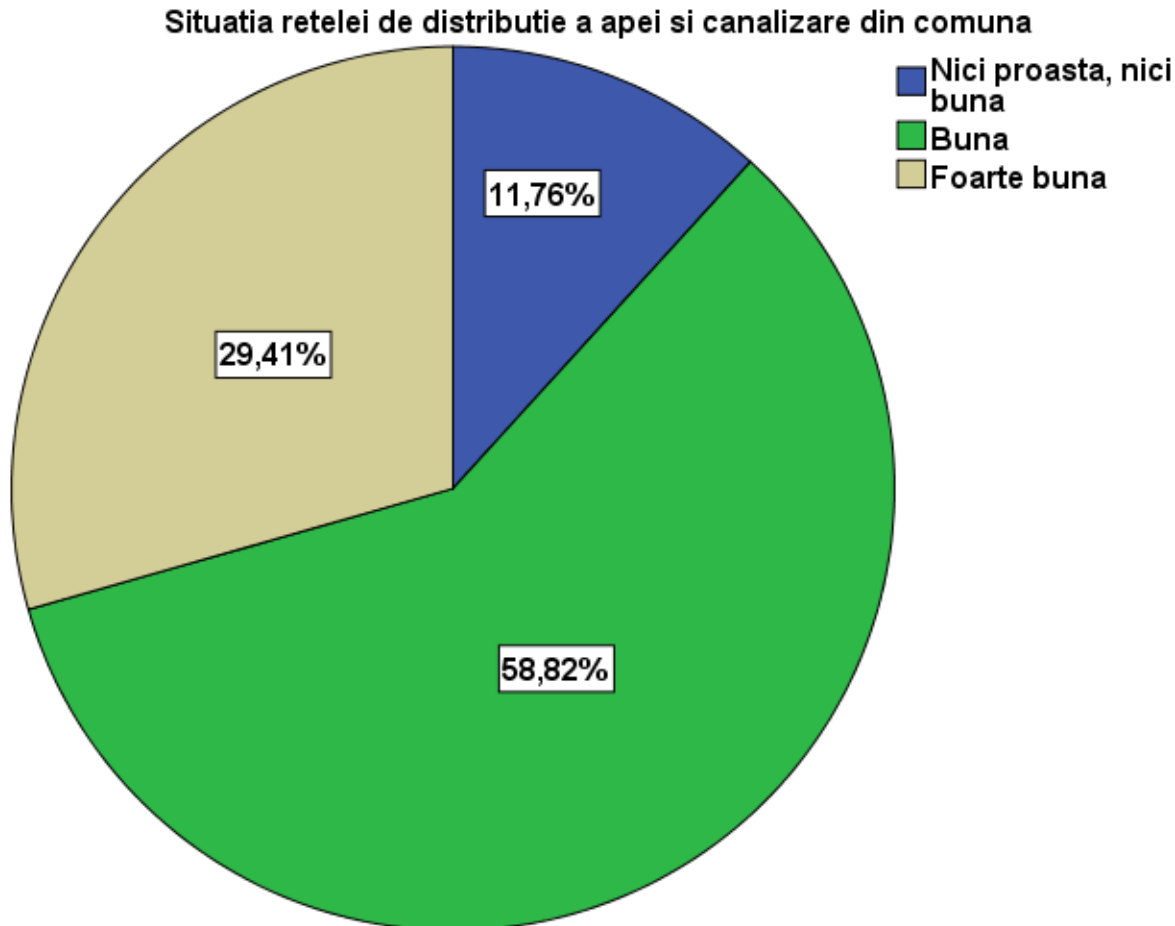
Părerile locuitorilor comunei cu privire la situația locurilor de agrement din comună este în proporție de 29,41% că situația este proastă. Cel mai mare segment din populația investigată nu a răspuns la acest item. 17,65% dintre subiecți evaluează situația ca fiind nici proastă, nici bună și doar un mic procent de 11,76% consideră că situația locurilor de agrement din comună este bună.

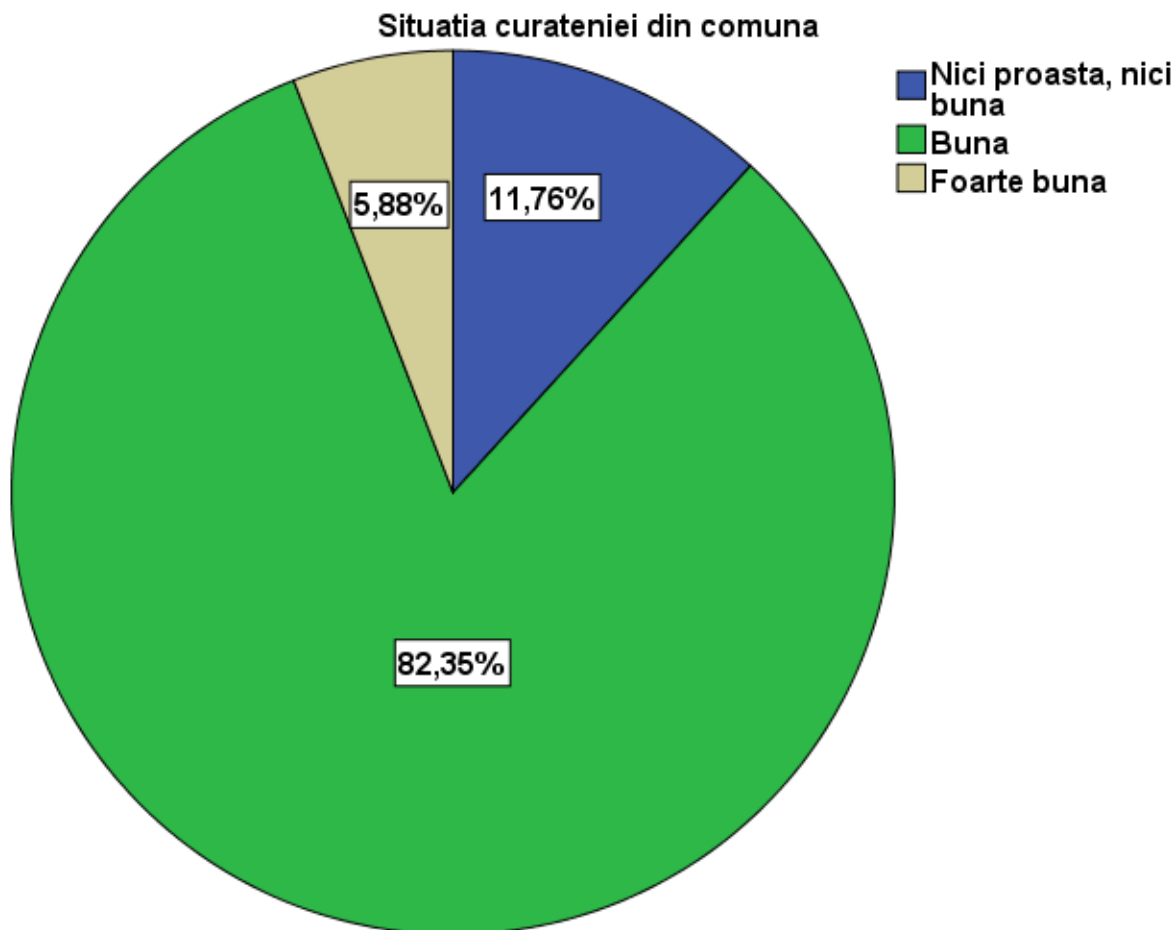
Cel mai semnificativ procent de populație investigată, respectiv 41,18% nu a răspuns la acest item. O parte semnificativă de respondenți și anume 29,41% consideră că situația locurilor de joacă pentru copiii din comună este proastă, iar un procent de 23,53% consideră situația ca fiind nici proastă, nici bună.

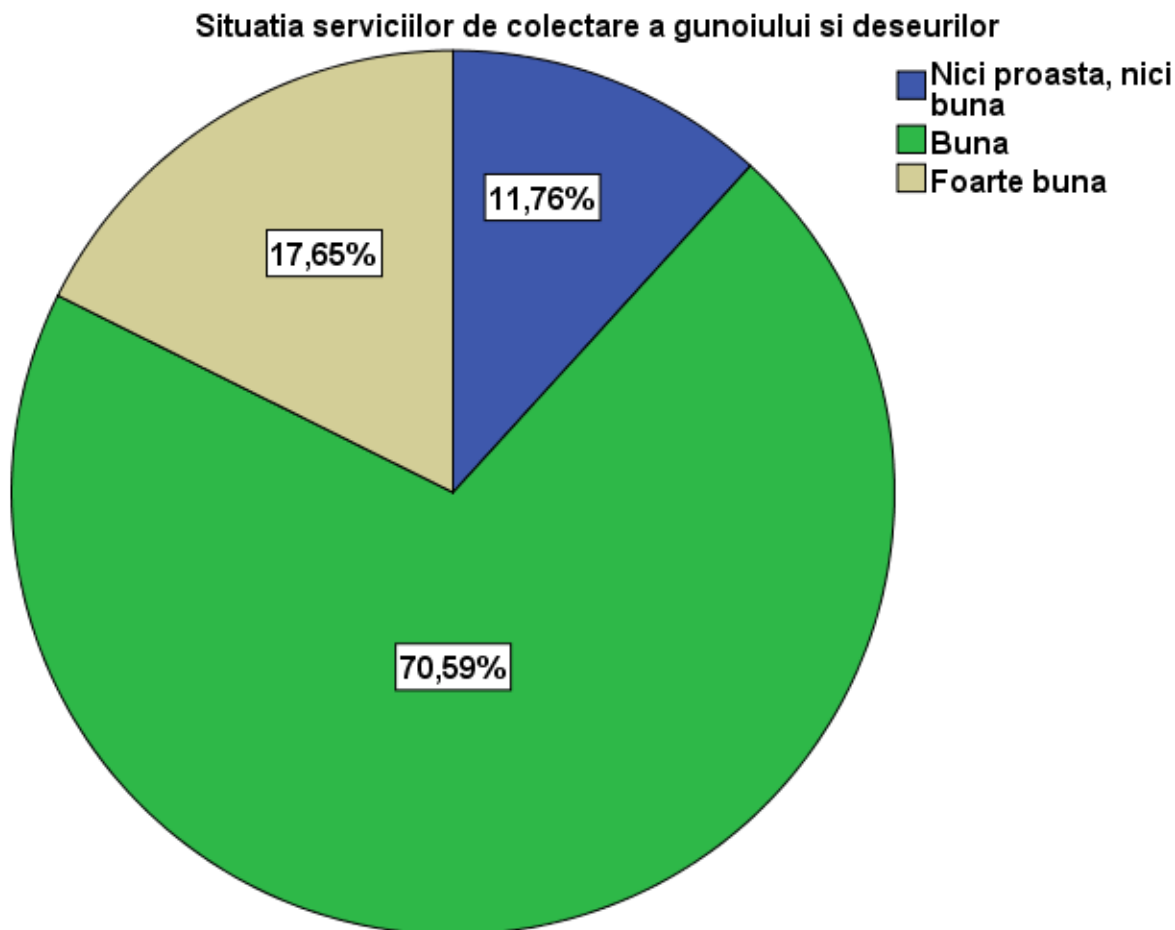
3.1.2. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Mediu

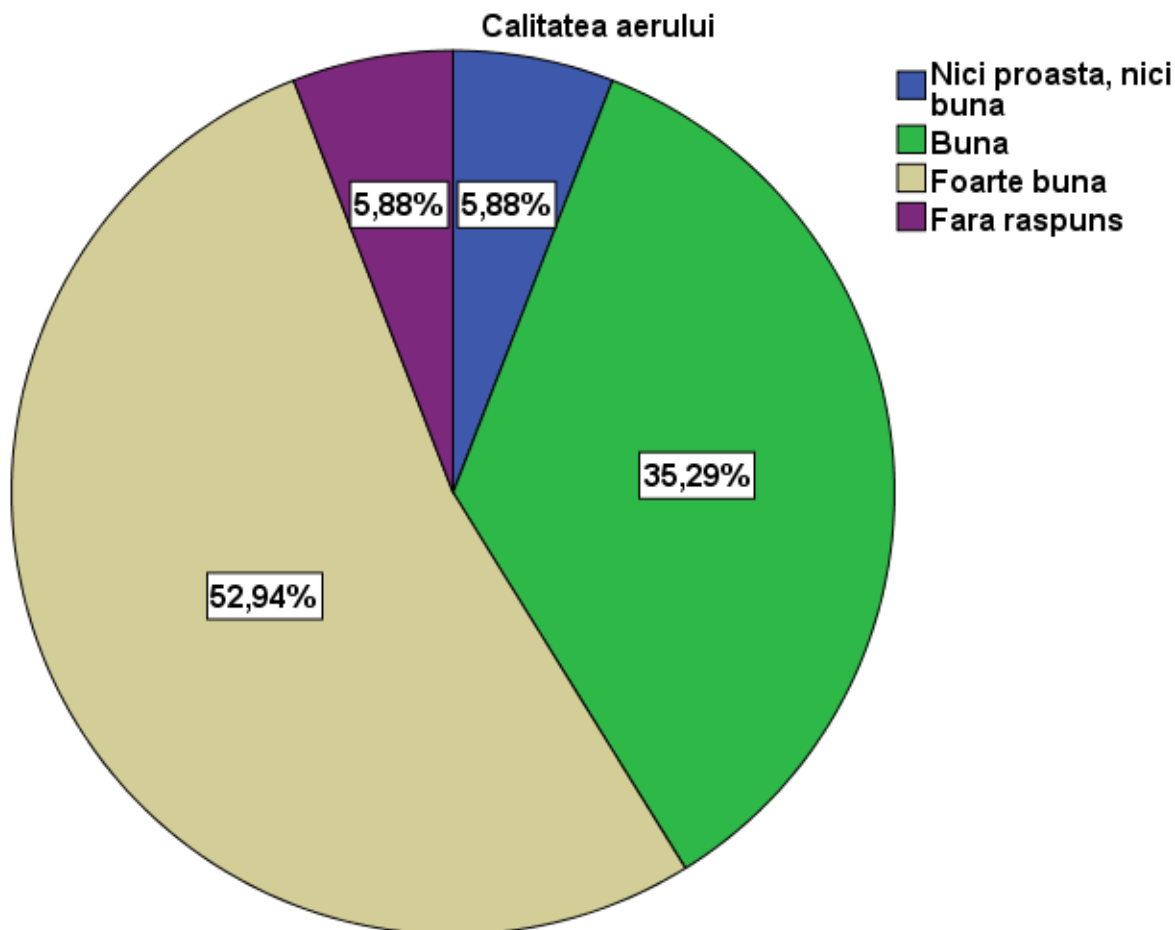
În ceea ce privește situația rețelei de distribuție a apei și canalizare din comună, 88,23% dintre respondenți consideră că aceasta este bună (29,41%) și foarte bună (58,82%). Un segment mult mai mic de persoane care au completat chestionarul (11,76%), evaluează situația actuală ca fiind nici proastă, nici bună.

Chestionați pe marginea situației curățeniei în comună, 82,35% persoane au răspuns că aceasta este bună. La distanță, sunt persoanele reprezentând 5,88% din eșantionul de analiză care consideră situația ca fiind foarte bună. Tot la distanță față de părerea majorității, sunt persoanele reprezentând 11,76% din eșantion, care nu au foarte clar definită o părere tranșantă, afirmând că situația este nici proastă, nici bună.

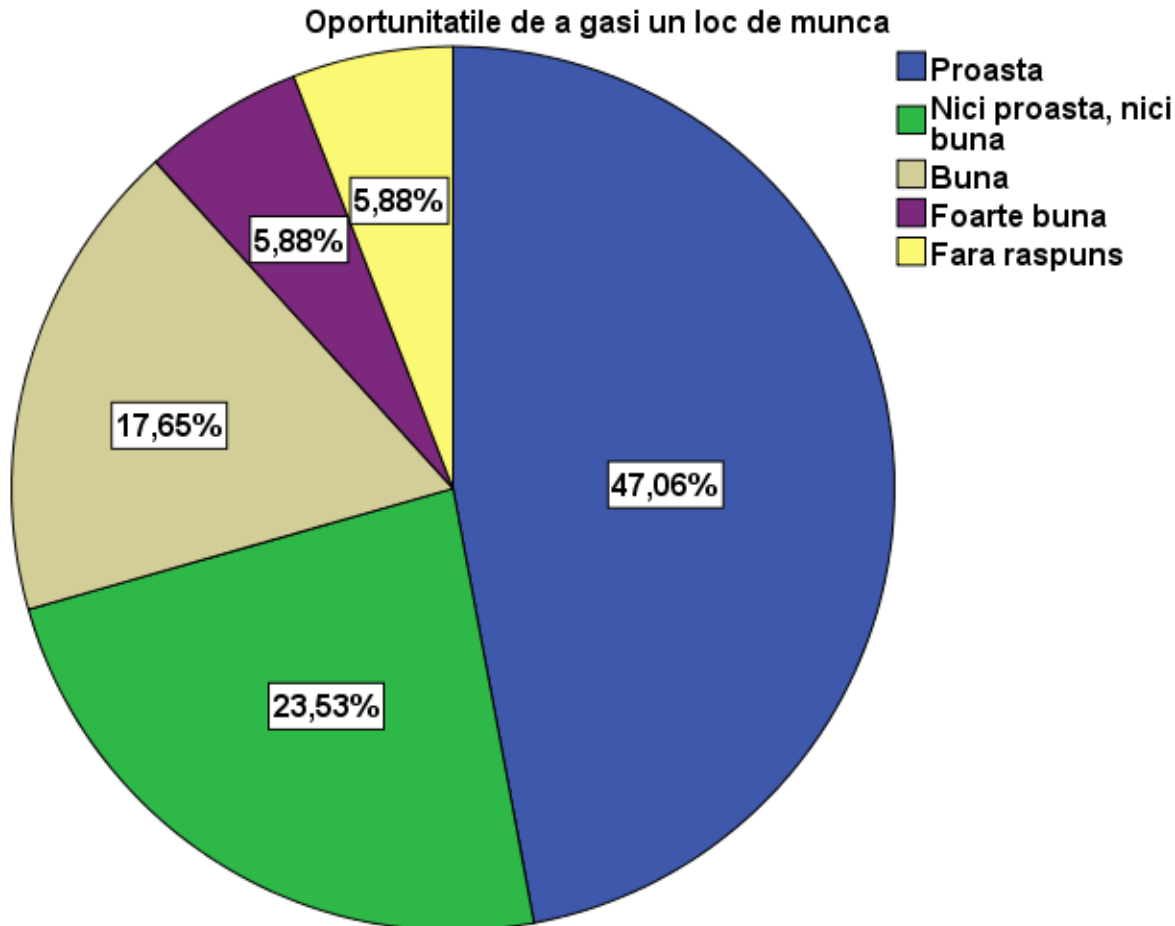
Analiza făcută arată faptul că mult peste jumătate din populația investigată, respectiv 70,59%, consideră ca fiind bună situația actuală a serviciilor de colectare a gunoiului și deșeurilor. Procente semnificativ mai mici, respectiv 17,65% și 11,76% evaluează situația ca fiind foarte bună, respectiv nici proastă, nici bună.

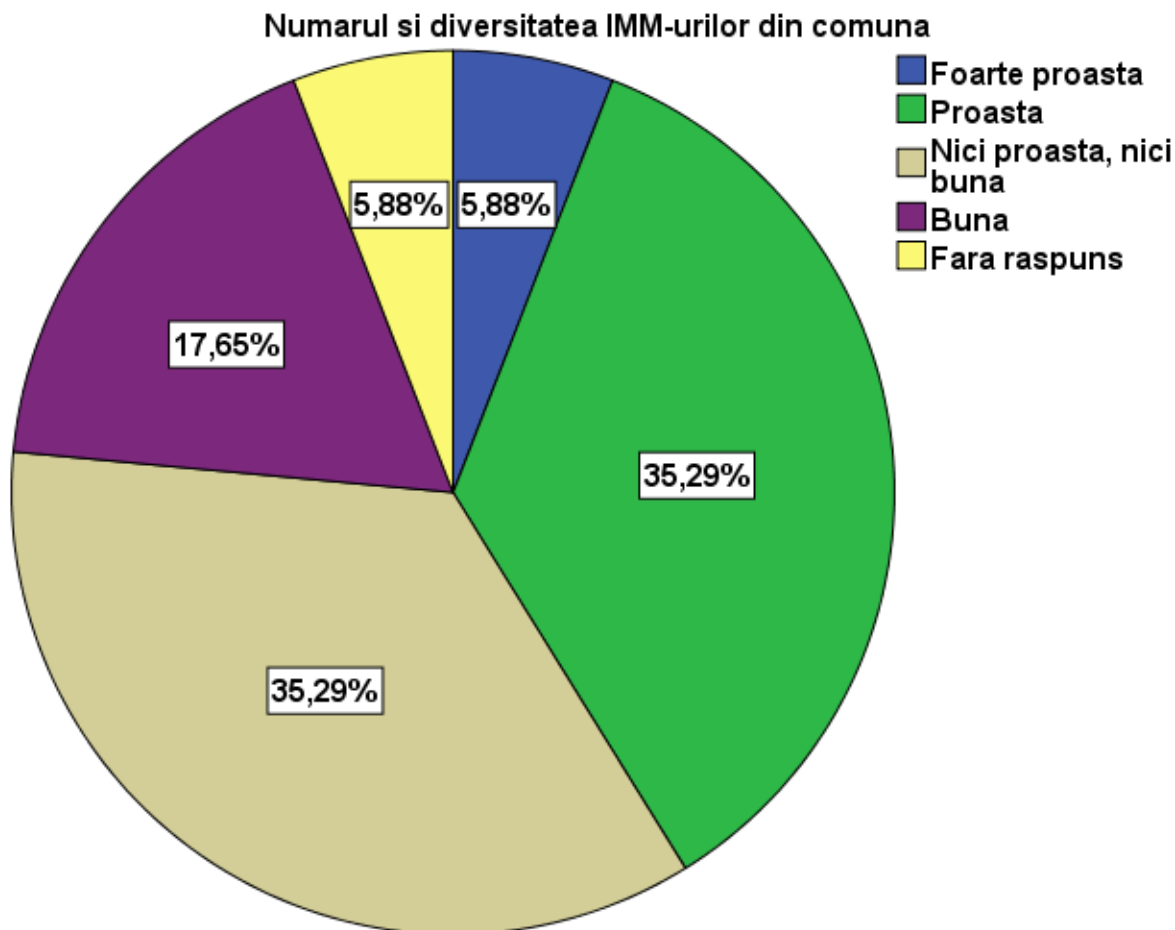
În ceea ce privește calitatea aerului, cei mai mulți dintre respondenți sunt de părere că situația actuală la nivelul comunei Borșa este foarte bună (52,94%) și bună (35,29%). Procente egale de 5,88% fie sunt de părere că situația privind calitatea aerului este nici proastă, nici bună, fie nu au un punct de vedere clar definit pe această temă și afirmă că situația este nici proastă, nici bună.

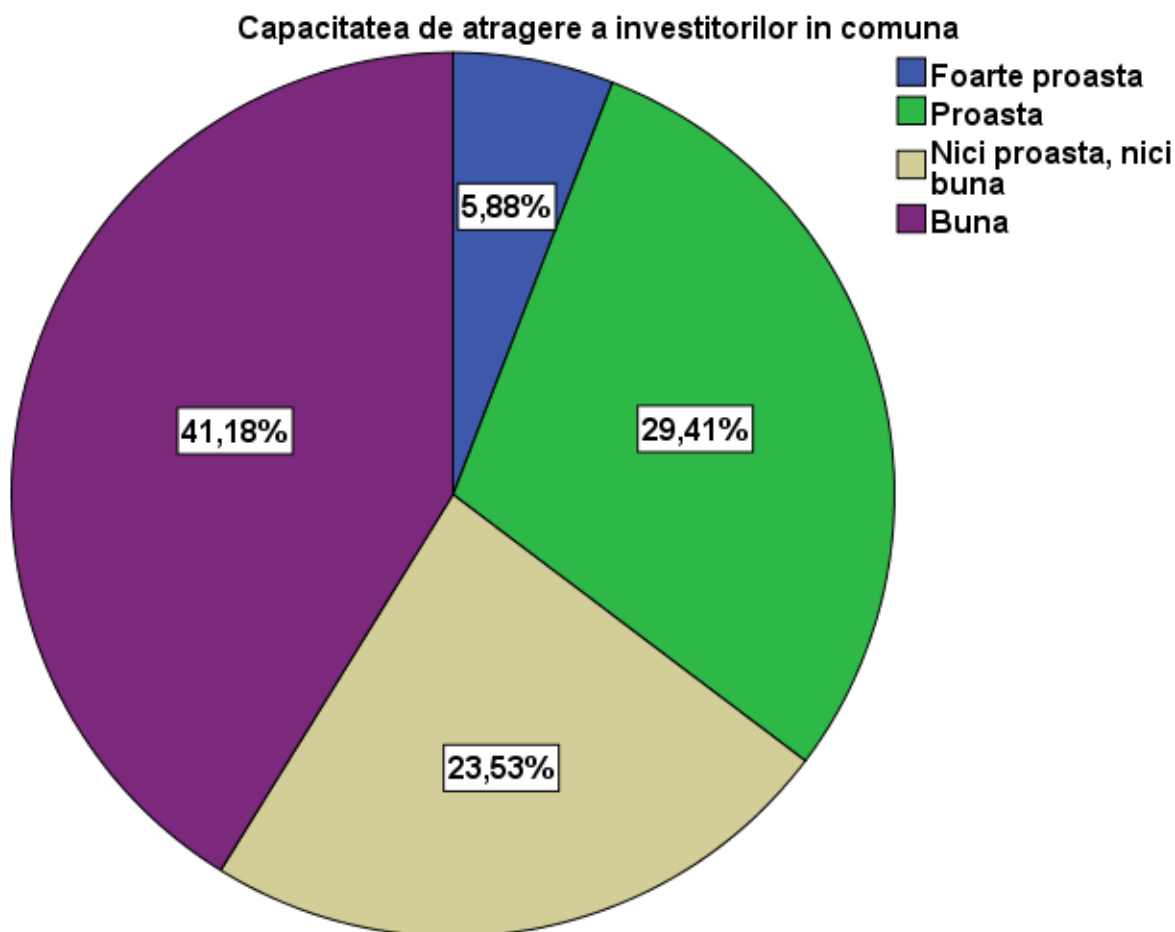
3.1.3. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Economie

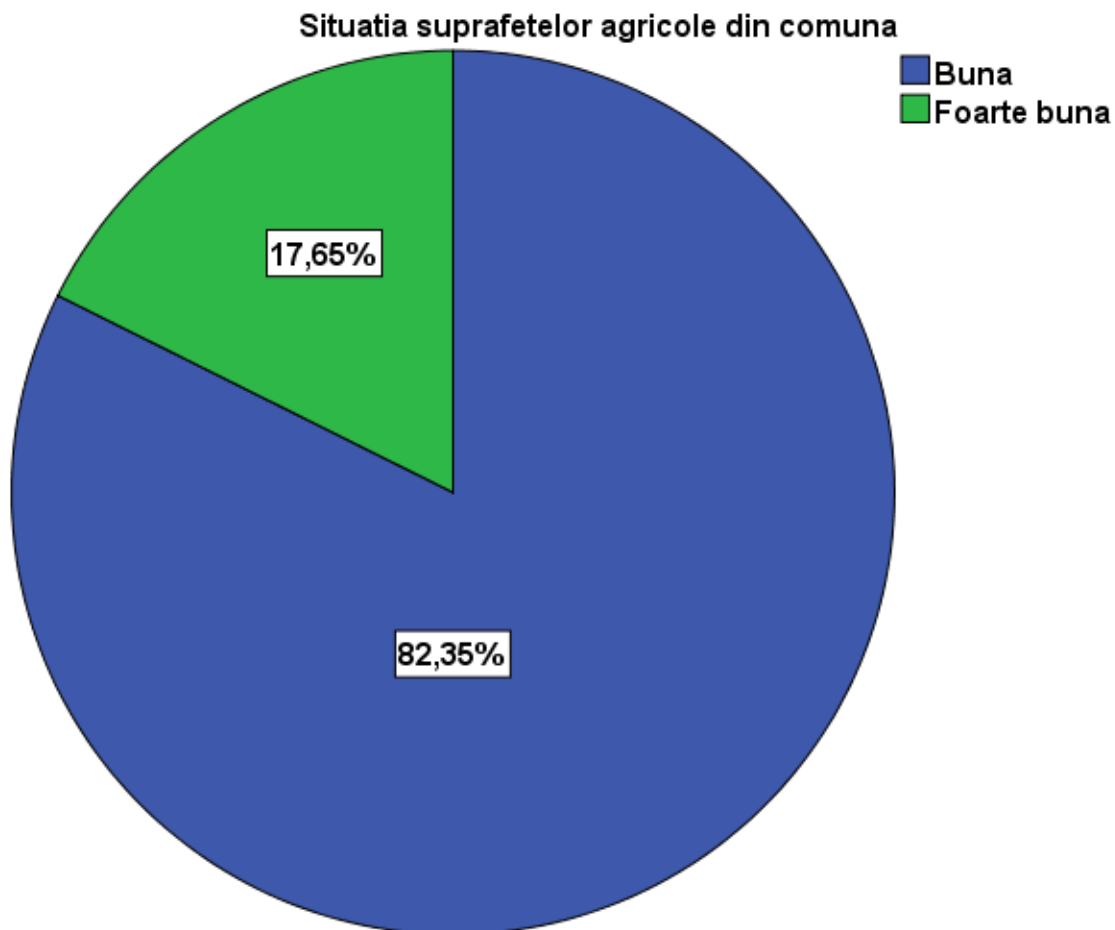
Din păcate, în ceea ce privește oportunitățile de a găsi un loc de muncă în comună, aproape jumătate dintre respondenți (47,06%) evaluează situația actuală ca fiind proastă. Cei care consideră situația ca fiind nici proastă, nici bună sunt în procent de 23,53%, iar cei care evaluează situația ca fiind bună sunt în procent de 17,65%. Așa cum se poate observa din analiză, un procent foarte mic, respectiv 5,88% consideră situația ca fiind foarte bună și 5,88 % nu au răspuns la acest item.

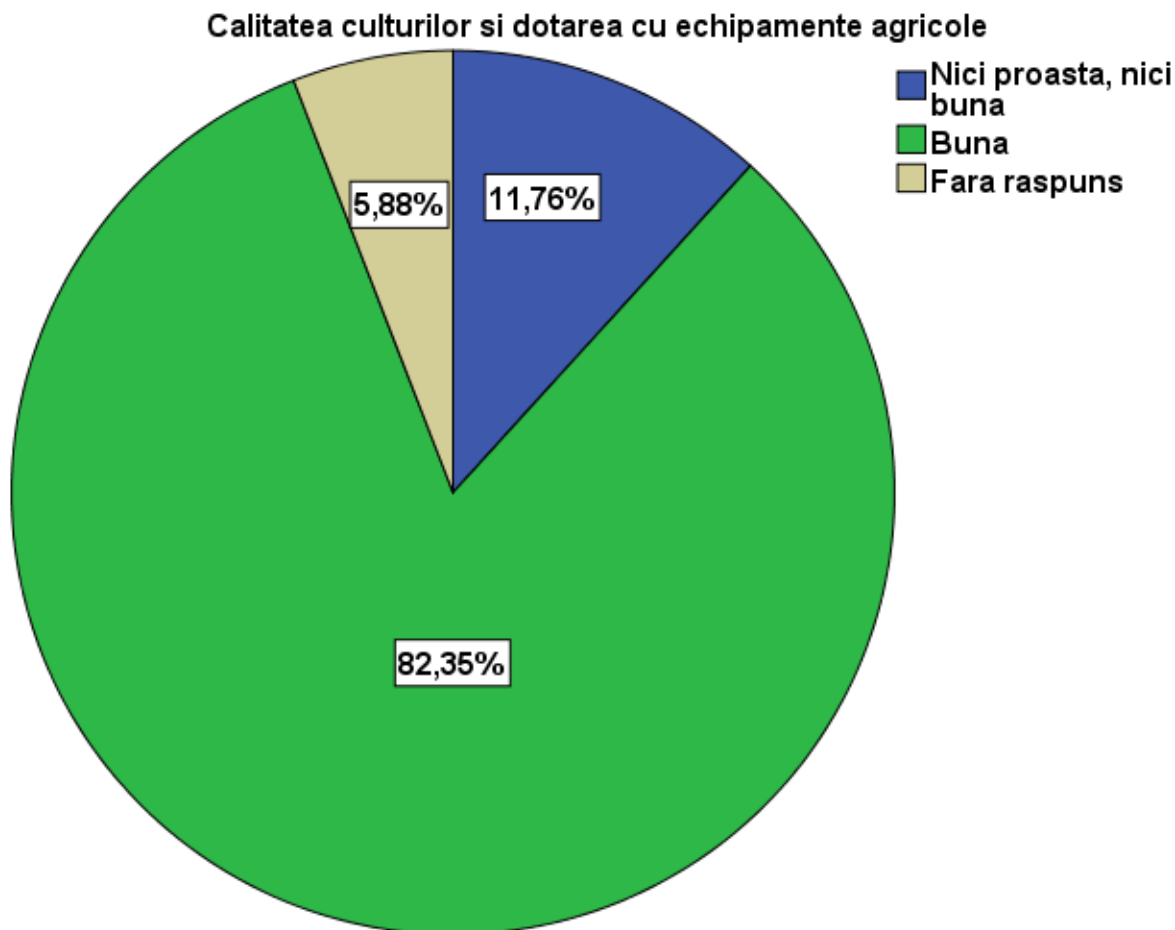
Legat de numărul și diversitatea IMM-urilor din comuna Borșa, cei mai mulți dintre subiecții chestionați (35,29%) sunt de părere că situația este proastă și de asemenea, un număr similar de subiecți (35,29%) consideră situația ca fiind nici proastă, nici bună. Un procent mult mai mic, respectiv 17,65% sunt de părere că în comună, în prezent situația este bună iar 2 segmente care reprezintă câte 5,88% din eșantionul inclus în analiză sunt de părere că situația este foarte proastă sau nu au dorit să-și exprime opinia cu privire la acest subiect.

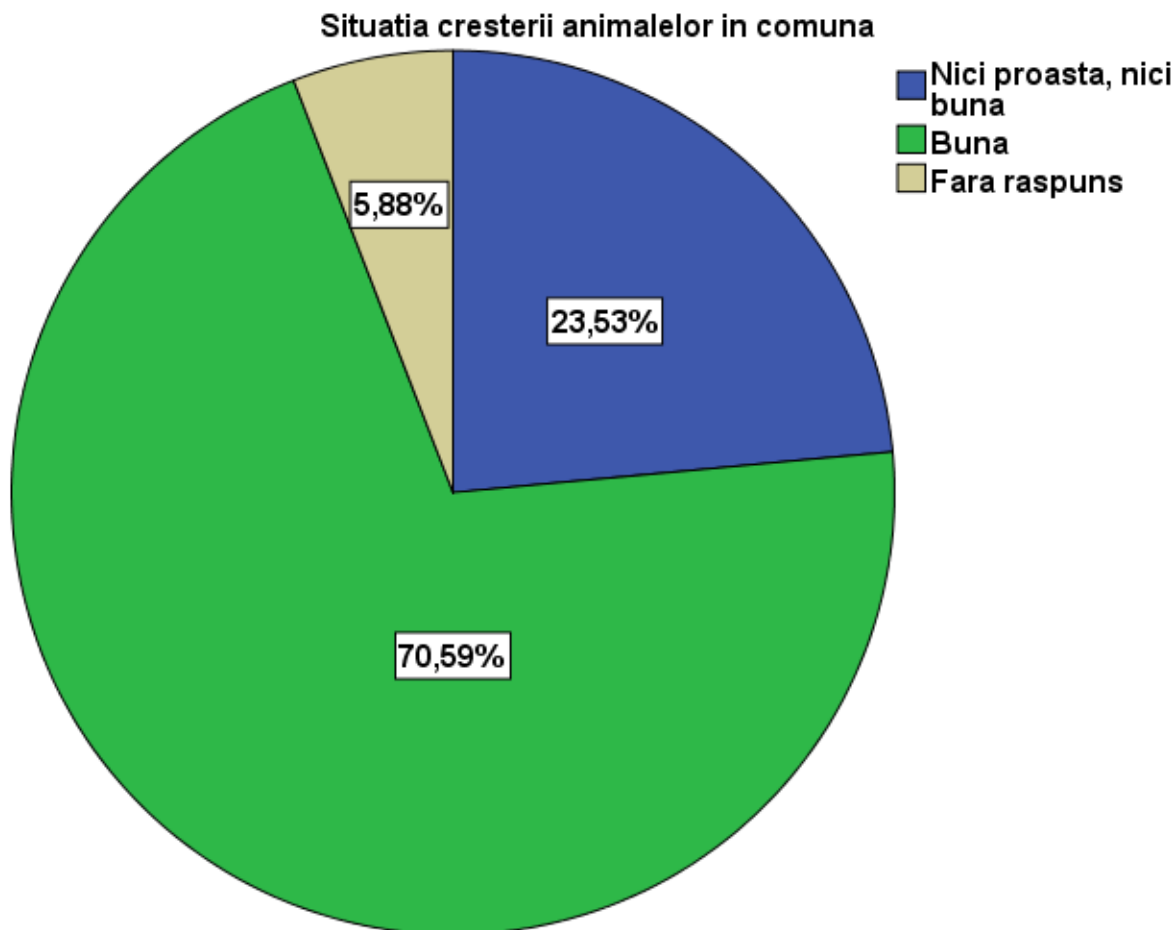
Cele mai multe persoane chestionate au o parere bună despre capacitatea de atragere a investitorilor în comuna Borșa. Cei care cred că situația este proastă reprezintă 29,41% din eșantion iar 23,53% este reprezentat de persoanele care cred ca situația este nici proastă, nici bună. Un procent semnificativ mai mic, respectiv 5,88% persoane consideră că, capacitatea de atragere a investitorilor în comună este una foarte proastă.

În ceea ce privește situația suprafețelor agricole din comună, părerea majorității persoanelor chestionate este că aceasta este bună. Aceste persoane reprezintă 82,35% din eșantionul cuprins în analiză. Doar 17,65% sunt de părere că situația este foarte bună. Deși consistent mai mic, acest procent este reprezentativ pentru analiza de față. Per ansamblu, analiza arată că la nivelul comunei Borșa situația suprafețelor agricole este considerată a fi neproblematică.

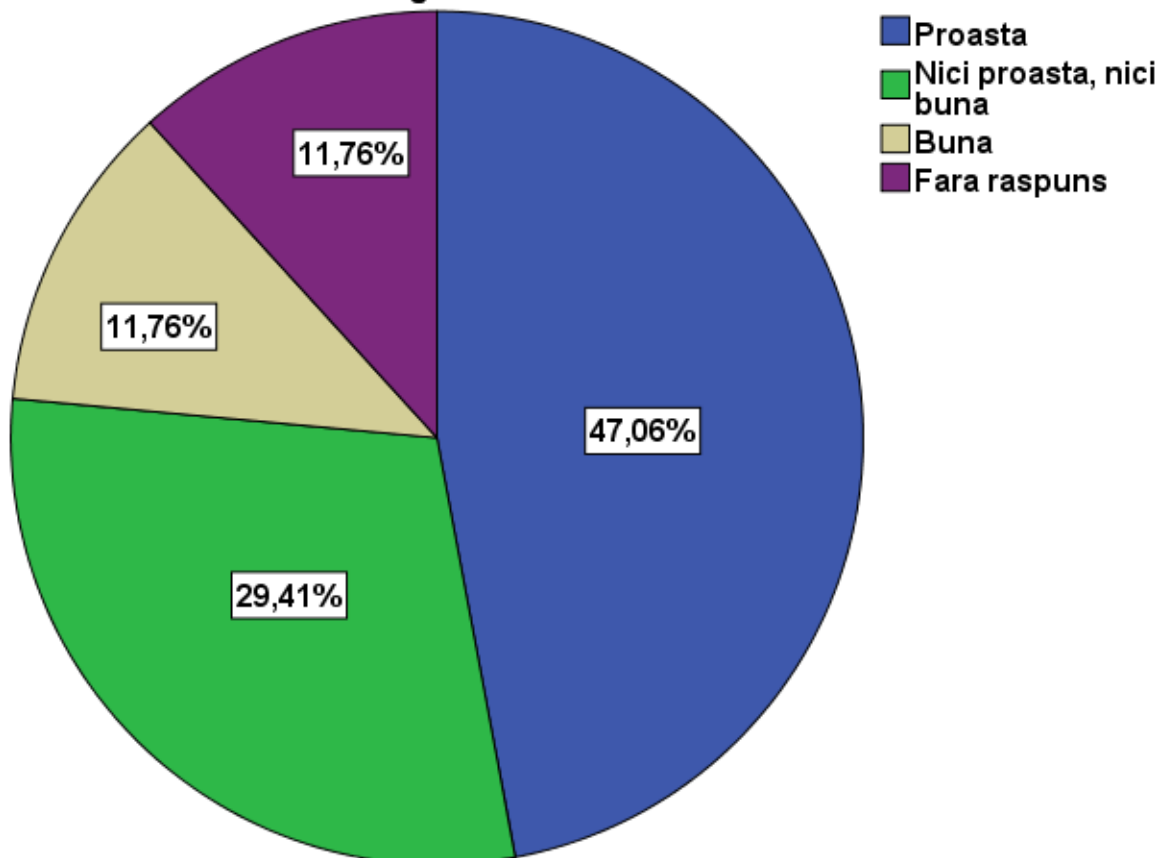
Analiza de față arată că domeniul agricol este unul mulțumitor pentru comunitatea locală. În ceea ce privește calitatea culturilor și dotarea cu echipamente agricole, părerea majorității, respectiv a 82,35% din populația chestionată este că situația la nivel local este una bună. Un procent de 11,76% considera situația ca fiind nici proastă, nici bună iar un procent de 5,88% nu au exprimat o opinie în legătură cu această temă.

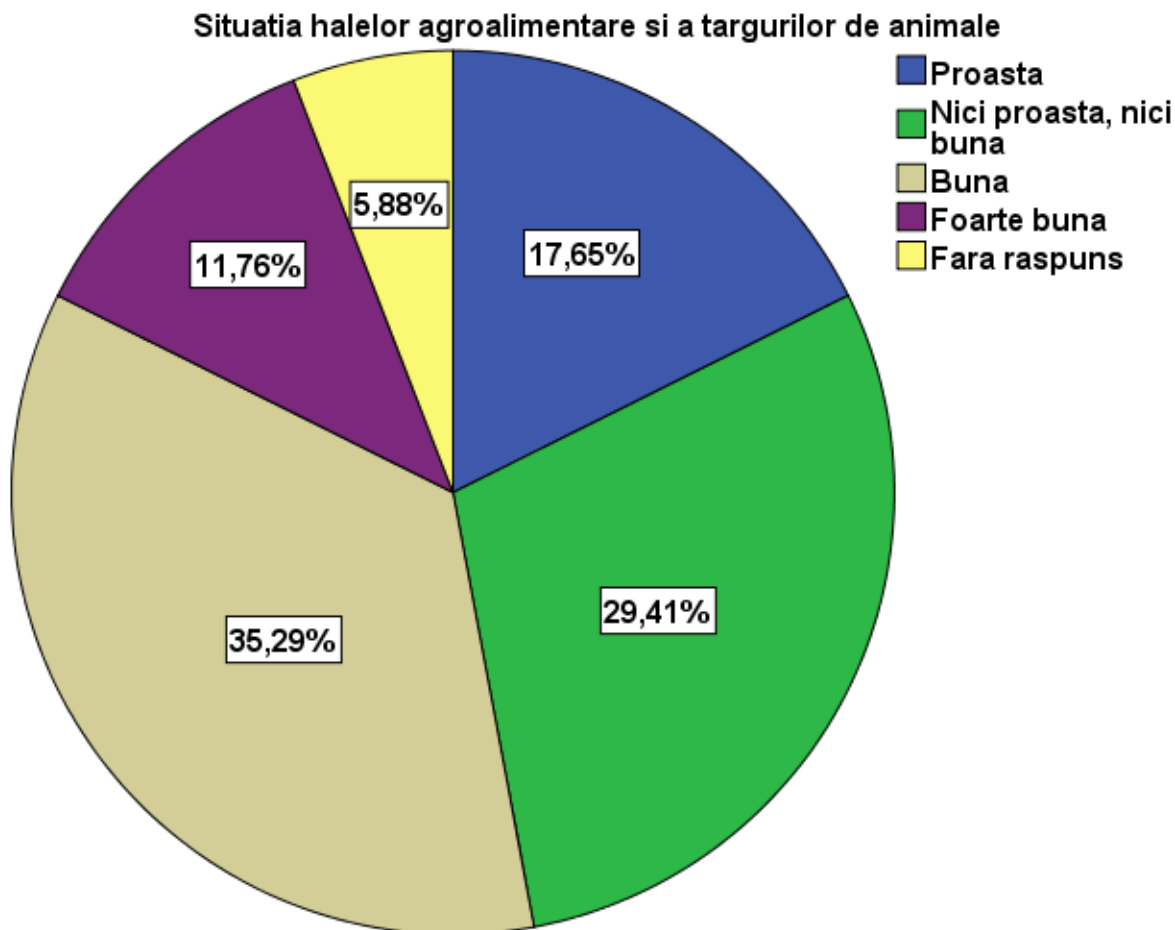
Și legat de situația creșterii animalelor în comună, părerea majorității este că situația la nivel local este una bună. De această părere sunt 70,59% dintre respondenți. Nici proastă, nici bună este evaluată ca fiind situația de 23,53% iar 5,88% persoane nu au răspuns la acest item. Acest din urmă procent este ne semnificativ pentru analiza de față.

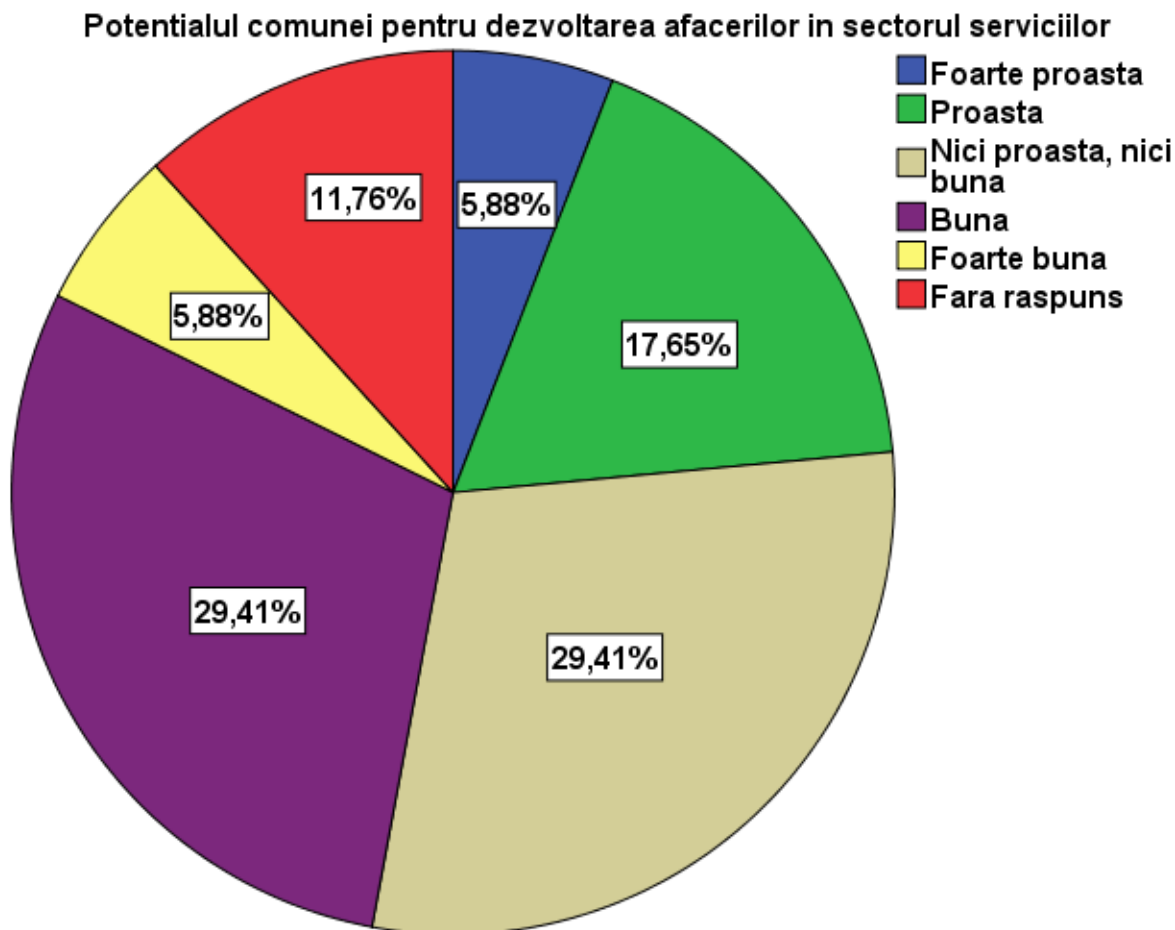
Situația privind prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă

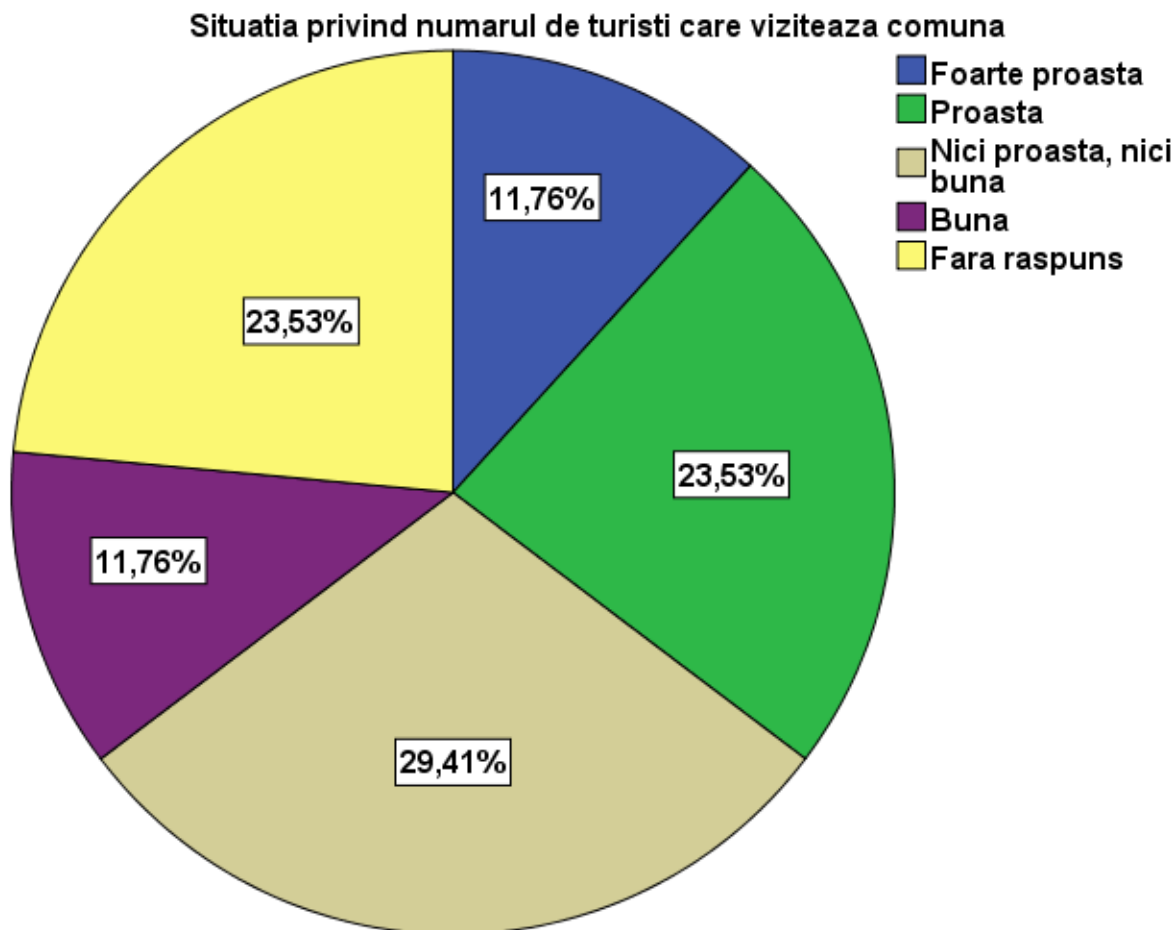
Din păcate, legat de situația privind prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă, aproape jumătate din persoanele chestionate, respectiv 47,06% sunt de părere că situația este proastă, iar 29,41% afirmă că situația este nici proastă, nici bună. Doar 11,76% dintre persoane cred că realitatea existentă este una bună iar 11,76% nu au exprimat o părere vis a vis de acest subiect.

În ceea ce privește situația halelor agroalimentare și a târgurilor de animale, părerile respondenților sunt împărțite. 35,29% evaluează situația ca fiind bună, 29,41% cred că situația este nici proastă, nici bună iar 17,65 din respondenți opinează că situația este proastă. Doar 5,88% din populația chestionată nu a dat un răspuns la acest item.

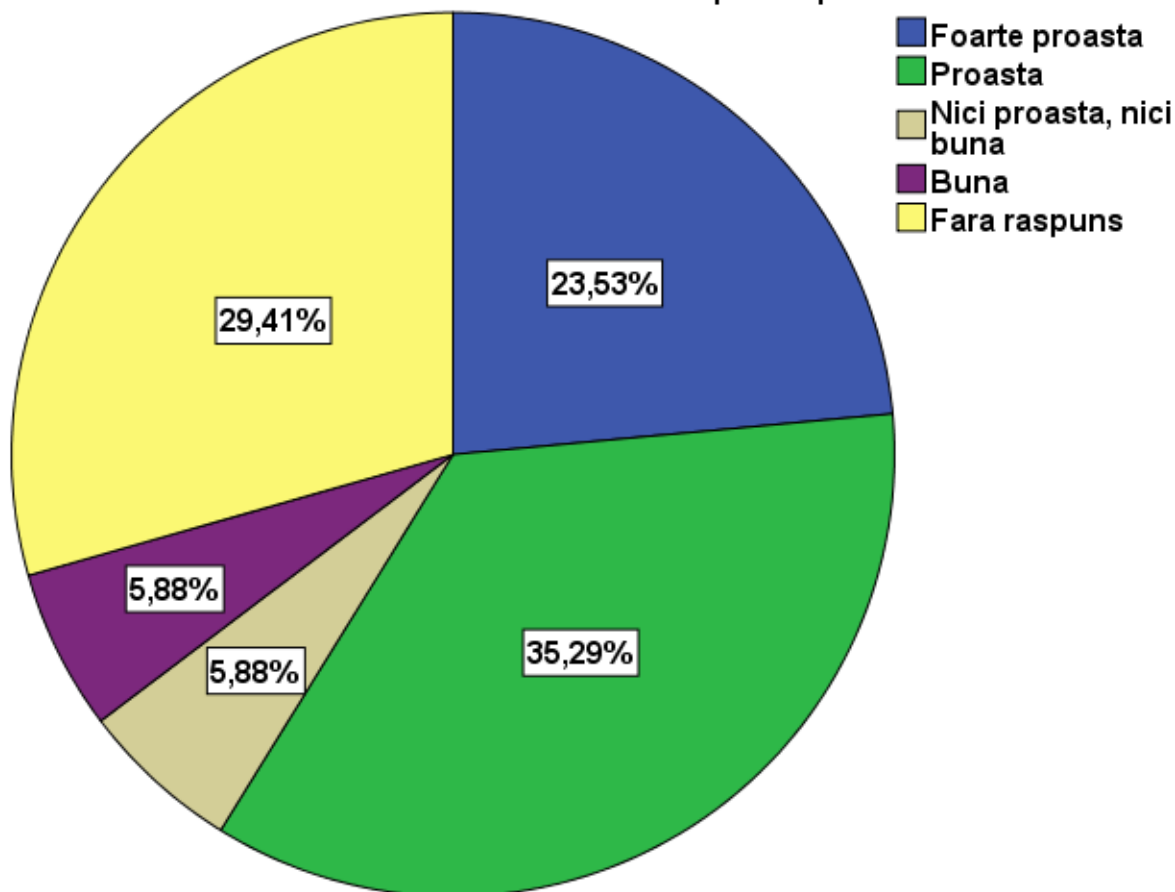
În evaluarea potențialului comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor, procente egale de populație inclusă în analiză, respectiv 29,41% consideră că situația este bună și nici proastă, nici bună. Un procent mai mic, respectiv 17,65%, dar semnificativ pentru analiza de față consideră că situația este proastă. 5,88% dintre respondenți sunt de părere că situația este foarte bună și în egală măsură, un procent identic de 5,88% evaluează situația ca fiind foarte proastă. Un procent destul de mare de respondenți, respectiv 11,76% nu au răspuns la acest item.

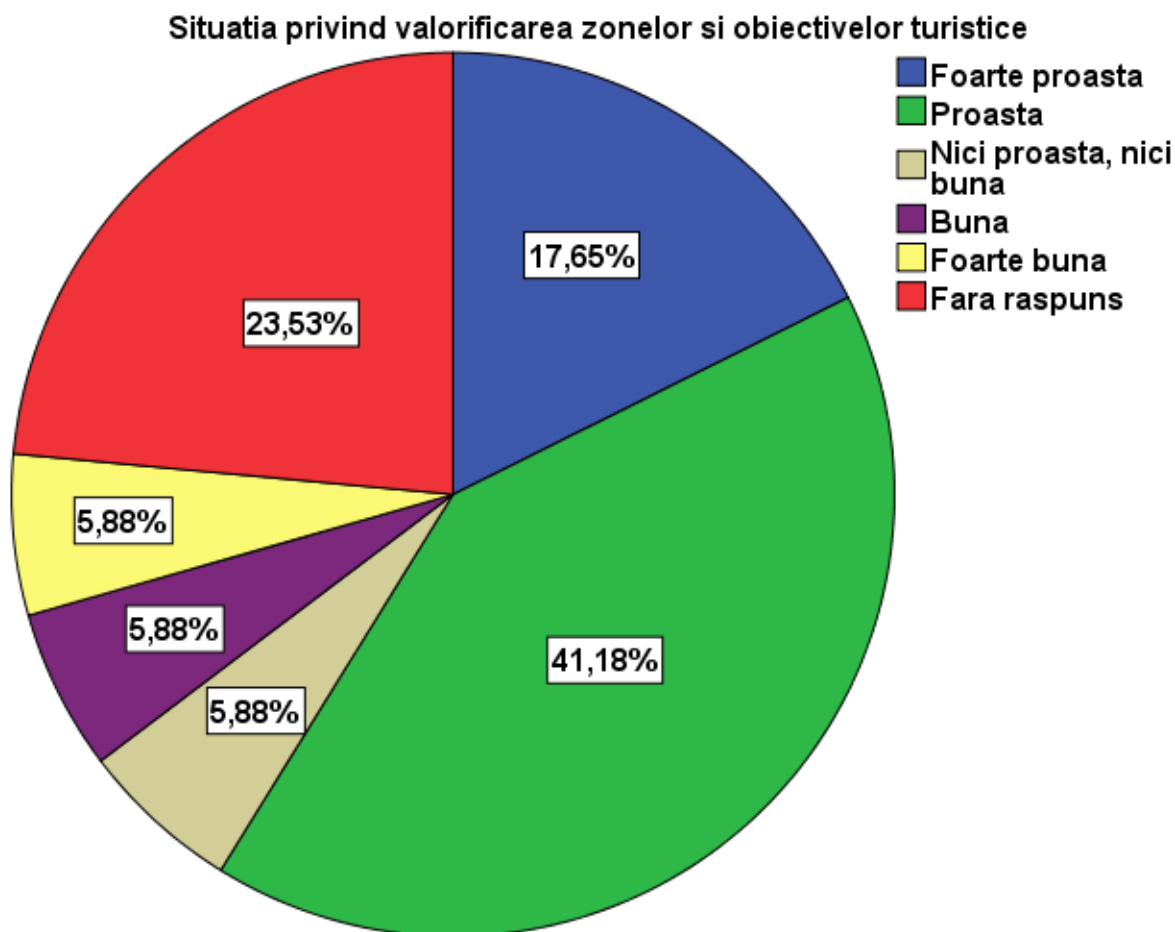
În ceea ce privește evaluarea situației privind numărul de turiști care vizitează comuna, 29,41% apreciază situația existentă ca fiind nici proastă, nici bună iar 23,53% afirmă că situația este proastă. Procente mai mici de populație sunt de părere că la acest capitol lucrurile în comună stau foarte prost (11,76%) și bine (11,76%).

Calitatea și numărul unităților de cazare pentru primirea turiștilor

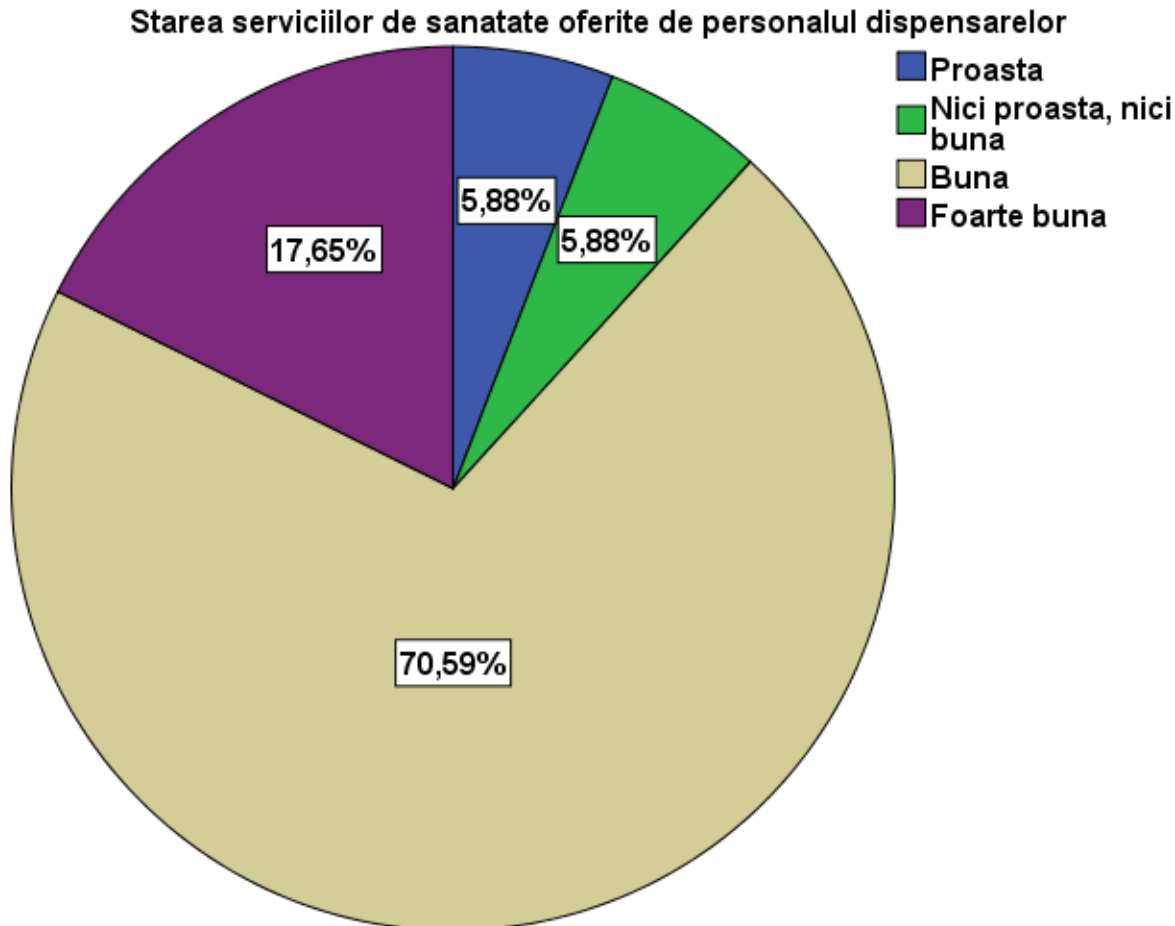
Cea mai mare parte dintre respondenți, respectiv 35,29% sunt de părere că situația privind calitatea și numărul unităților de cazare pentru primirea turiștilor este proastă. De asemenea, 23,53% din populația inclusă în analiză estimează că situația este foarte proastă iar un segment de 29,41% nu a răspuns la acest item. Analiza arată foarte clar că la capitolul infrastructură de turism, situația în comuna Borșa trebuie îmbunătățită din perspectiva populației.

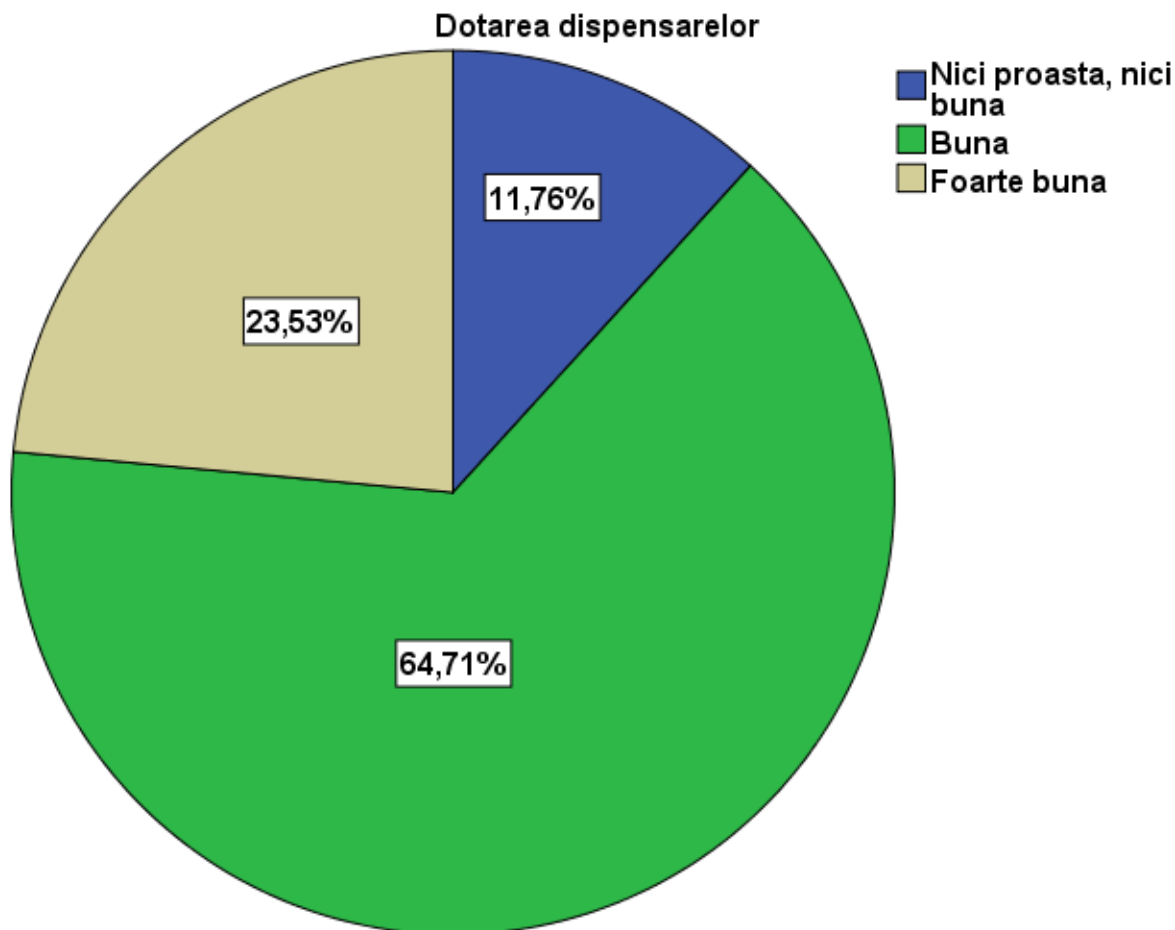
Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice este privită ca fiind proastă de către 41,18% dintre respondenți. 17,65% evaluează situația prezentă în acest domeniu ca fiind foarte proastă. Cu alte cuvinte, în ceea ce privește valorificarea zonelor și obiectivelor turistice, situația la nivelul comunei Borșa este deficitară, din perspectiva populației.

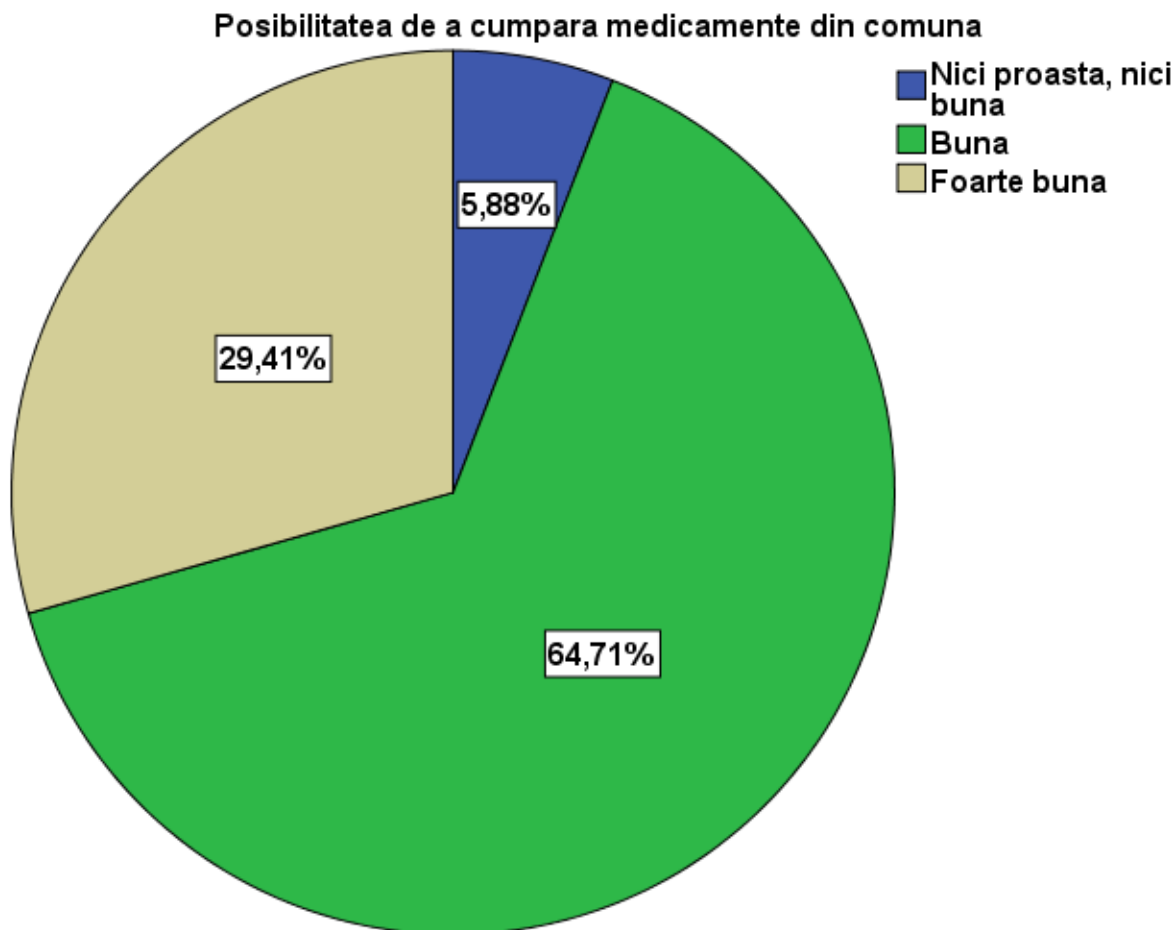
3.1.4. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Social

Mult peste jumătate dintre respondenți, respectiv 70,59% sunt mulțumiți de starea serviciilor de sănătate oferite de personalul medical al comunei, apreciind situația ca fiind bună. Un procent mai mic dar totuși reprezentativ pentru analiză, respectiv 17,65% se declară foarte mulțumiți de situația actuală în acest sector, evaluând situația ca fiind foarte bună. Doar un procent de 5,88% opinează că serviciile oferite de personalul dispensarelor sunt proaste.

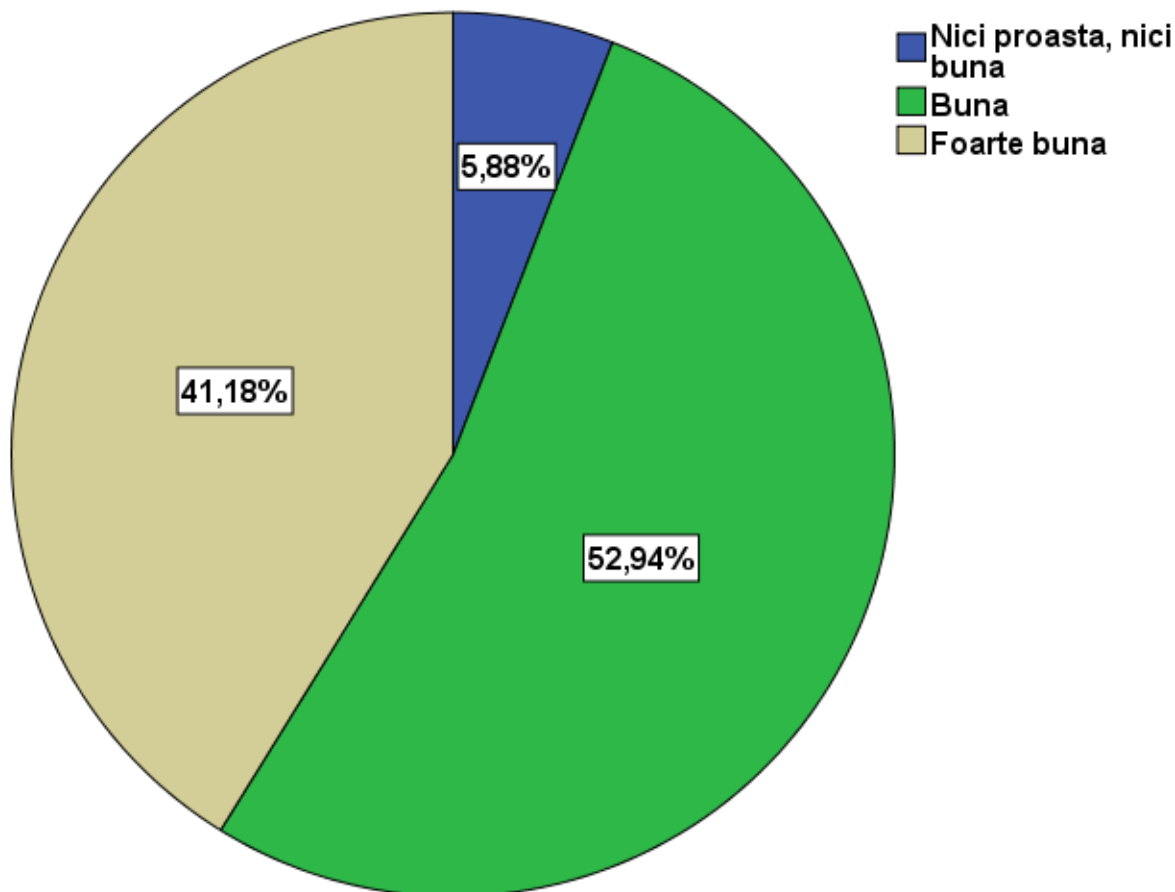
În ceea ce privește dotarea dispensarelor, peste jumătate dintre respondenți, respectiv 64,71% consideră că situația este bună iar 23,53% se declară foarte mulțumiți de dotarea dispensarelor. Doar 11,76% dintre subiecți sunt de părere că, în prezent, situația este nici proastă, nici bună, cu alte cuvinte nu au o părere clar definită pe marginea acestui subiect.

Posibilitatea de a cumpăra medicamente din comună este evaluată de 64,71% dintre respondenți ca fiind bună iar 29,41% se declară foarte mulțumiți de situația existentă. Cu alte cuvinte, la nivelul comunei Borșa, analiza arată faptul că populația este mulțumită în ceea ce privește posibilitățile de a cumpăra medicamente la nivel local și acest domeniu nu ridică în prezent probleme.

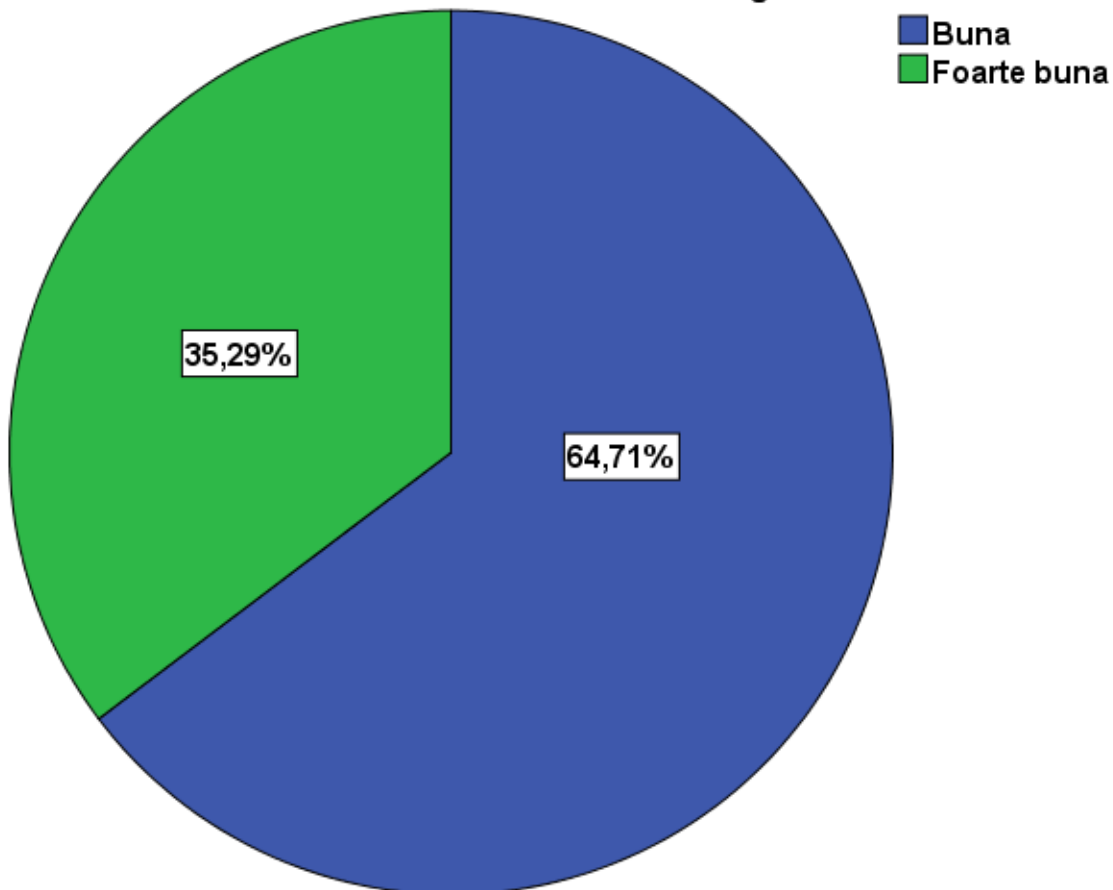
Situatia serviciilor educationale furnizate de scolile din comuna

Peste jumătate din populația investigată (52,94%) apreciază situația serviciilor educaționale furnizate de școlile din comună ca fiind bună, iar 41,18% ca fiind foarte bună. Astfel, analiza arată fără echivoc că populația comunei Borșa este mulțumită de serviciile educaționale oferite de instituțiile de învățământ de la nivel local.

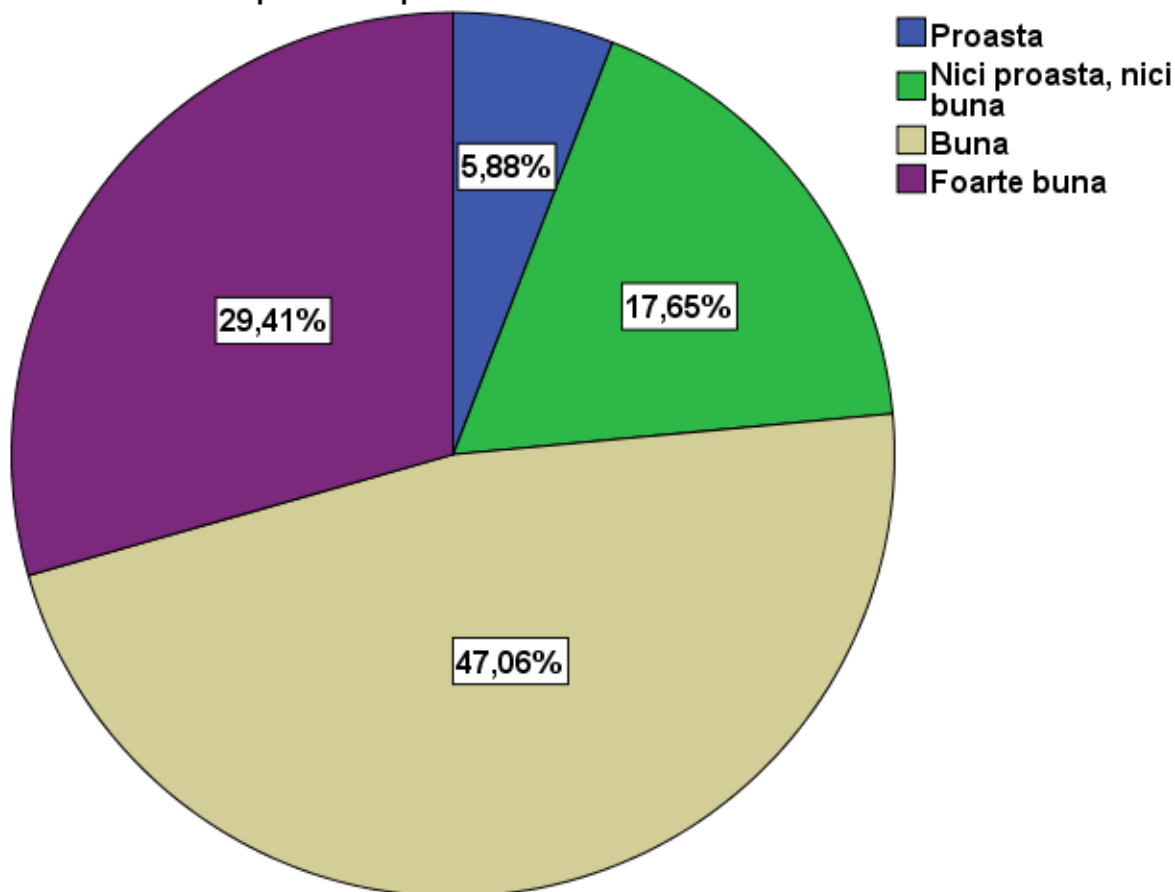
Situatia serviciilor educationale furnizate de gradinitele din comuna

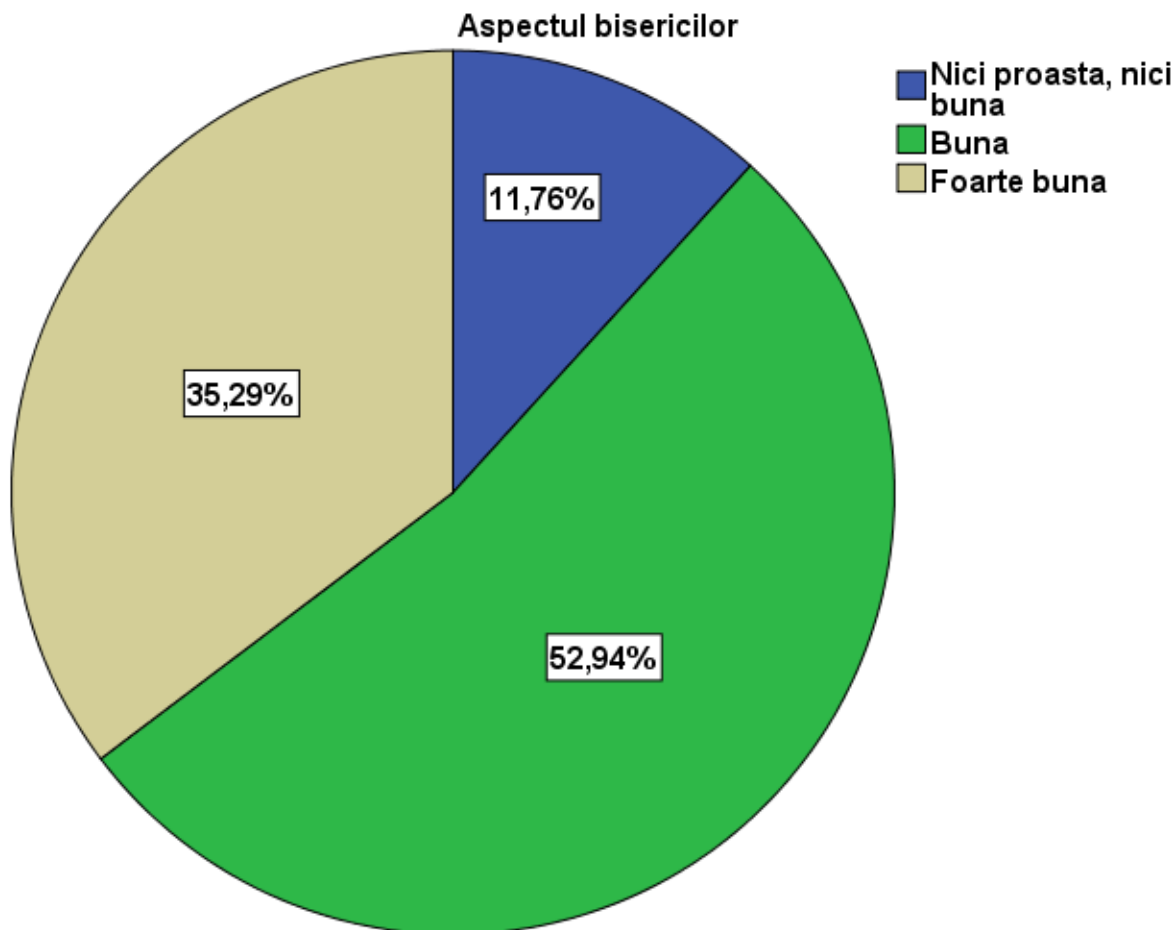
În ceea ce privește serviciile educaționale furnizate de grădinițele din comună, populația comunei este mulțumită și foarte mulțumită în sensul în care 64,71% consideră că aceste servicii sunt bune iar 35,29% le cataloghează ca fiind foarte bune.

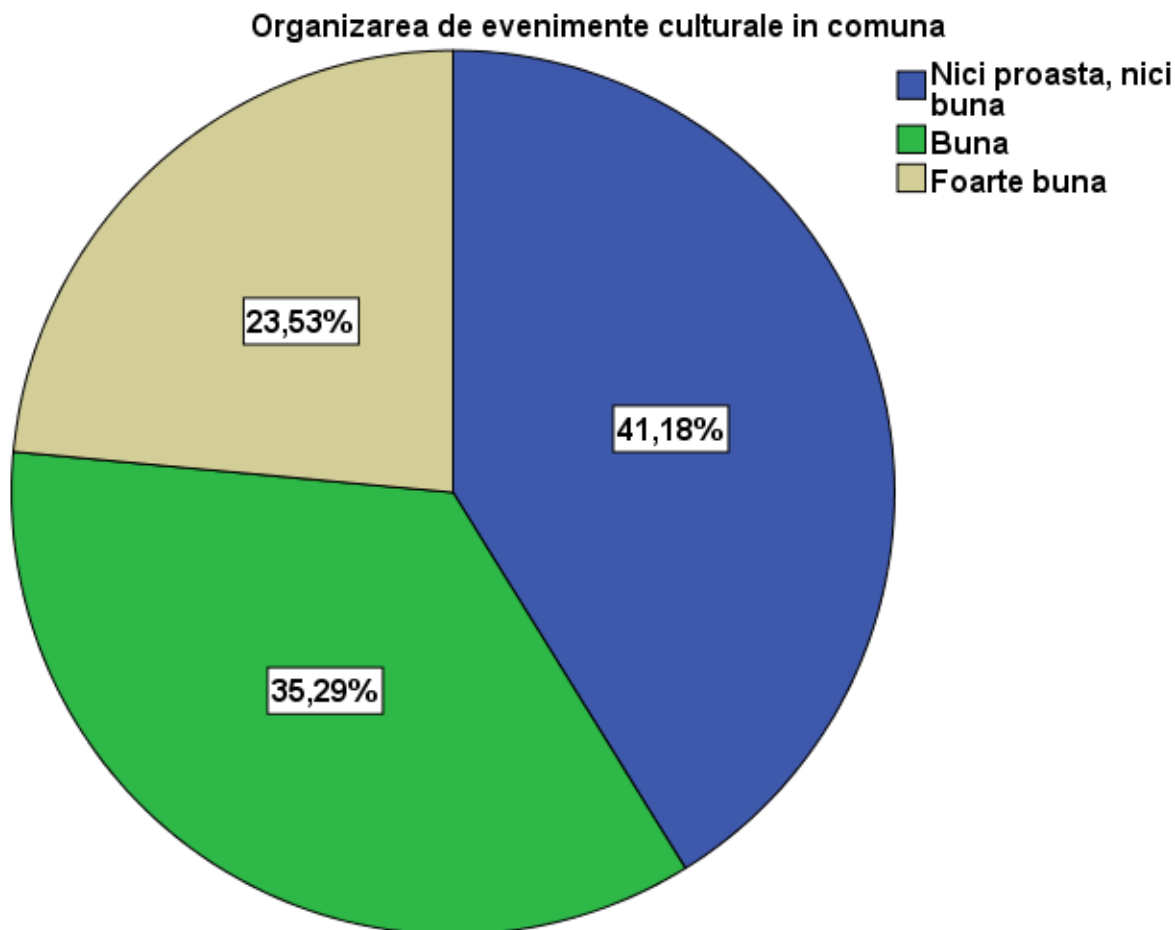
Situația privind aspectul și frecvența utilizării căminului cultural

Conform rezultatelor analizei de teren, legat de situația privind aspectul și frecvența utilizării căminului cultural, aproape jumătate dintre respondenți (47,06%) opinează că situația actuală este bună. De asemenea, 29,41% sunt de părere că situația este foarte bună. Cu alte cuvinte, un segment reprezentativ de populație chestionată are o părere favorabilă despre acest subiect. 17,65% dintre respondenți evaluează situația ca fiind nici proastă, nici bună.

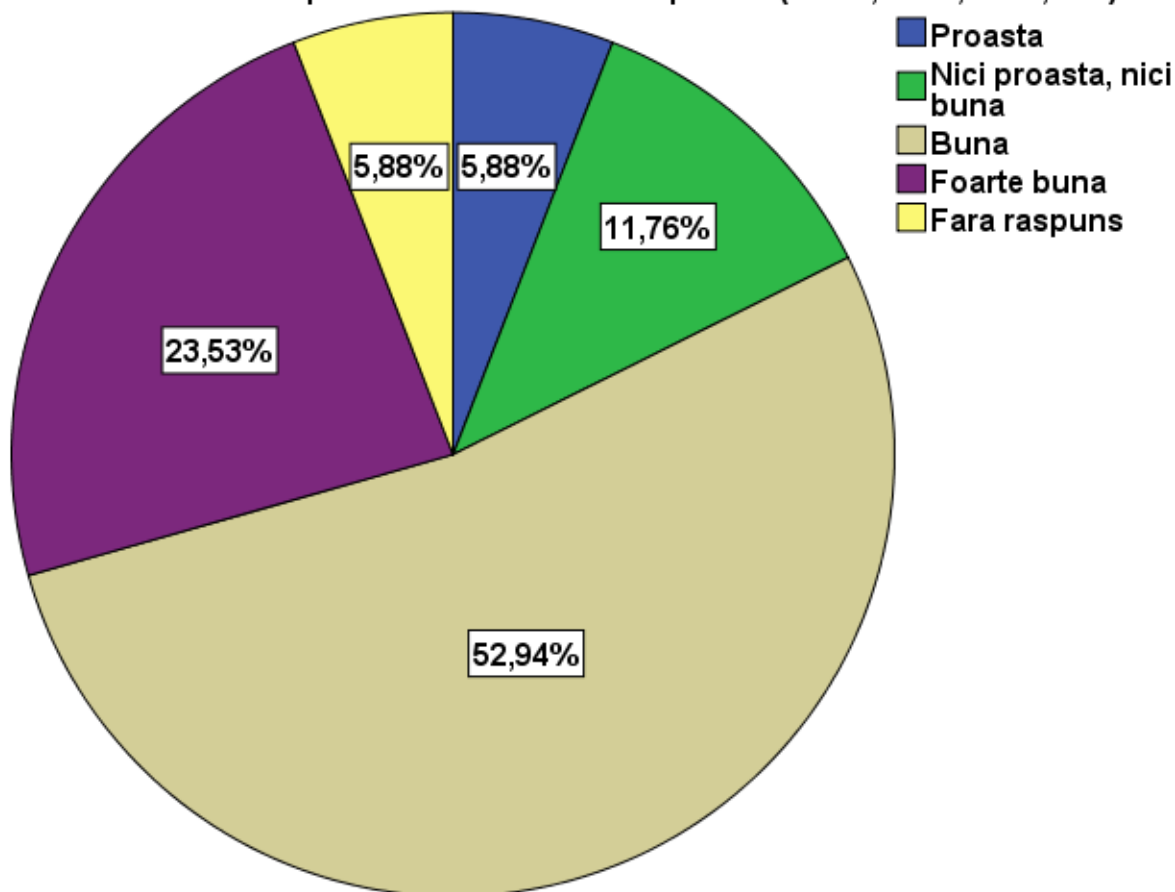
Dominant, părerea persoanelor chestionate în ceea ce privește aspectul bisericilor este bună (52,94%) și foarte bună (35,29%). Doar un mic segment de populație inclusă în analiză, respectiv 11,76% nu au o părere clar definită pe marginea acestui subiect, afirmând că situația actuală legată de aspectul bisericilor este nici proastă, nici bună.

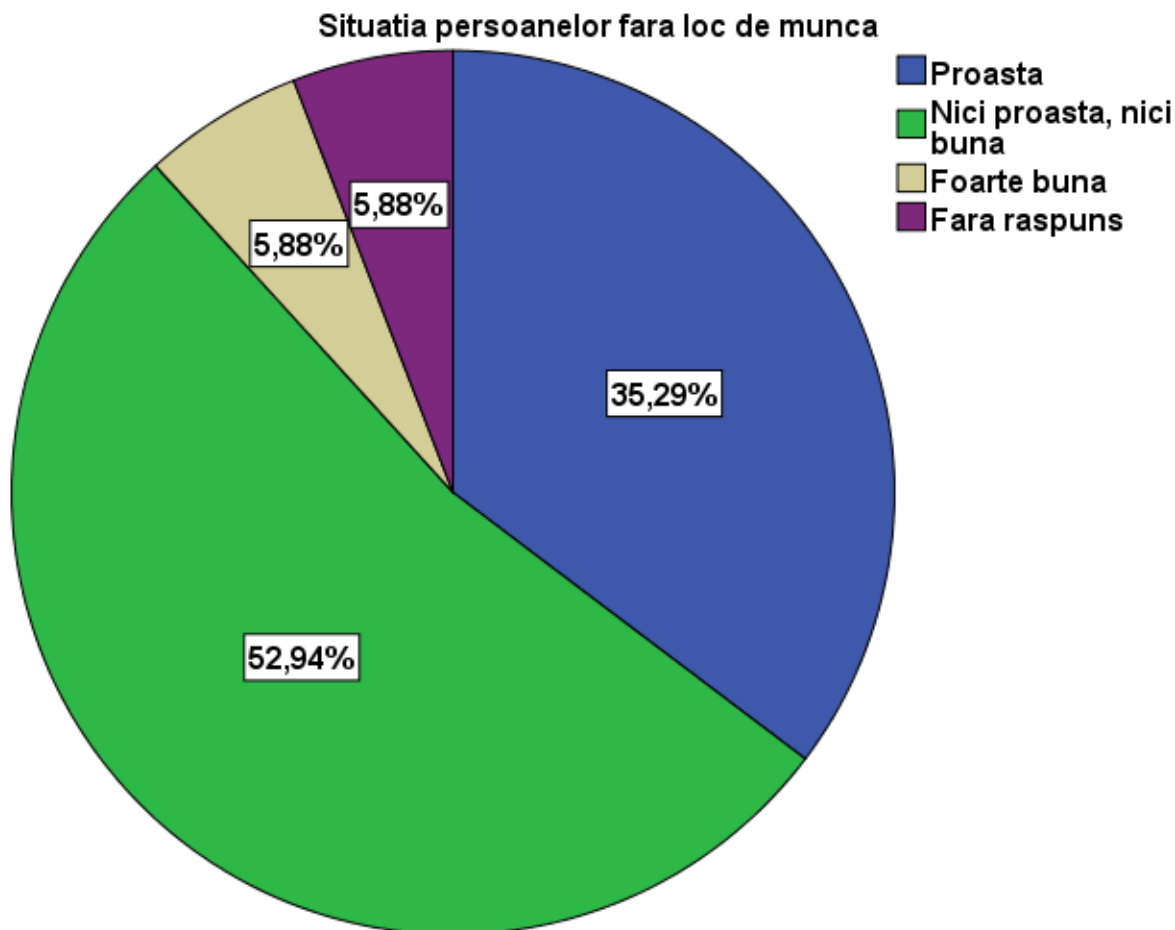
Chestionați privind organizarea de evenimente culturale în comună, 41,18% dintre respondenți afirmă că situația este nici proastă, nici bună. Segmentul persoanelor care evaluează situația ca fiind bună și foarte bună este consistent, reprezentând 58,82% din populația investigată.

Posibilitatile de practicare a activitatilor sportive (fotbal, tenis, volei, etc.)

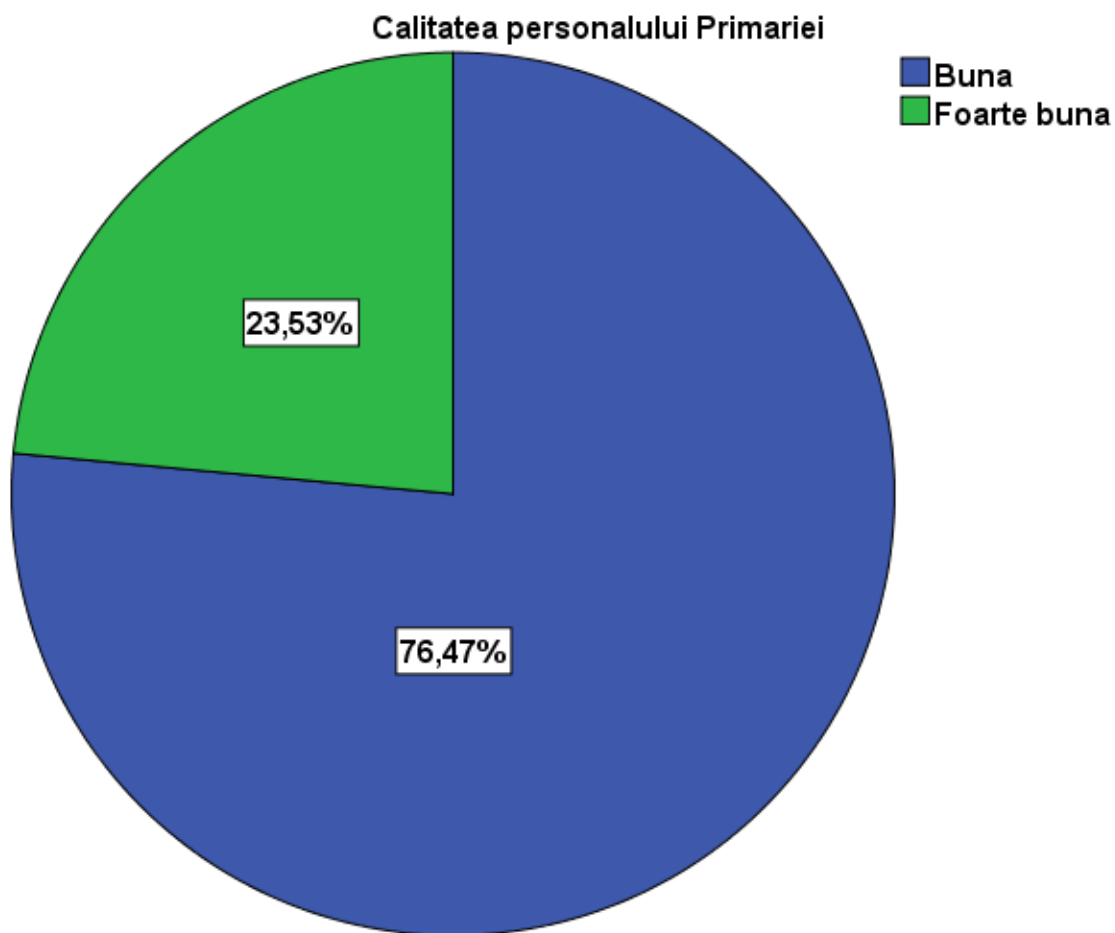
Analiza de față relevă faptul că, în comuna Borșa sunt oferite posibilități de practicare a activităților sportive. Peste jumătate dintre subiecții chestionați, respectiv 52,94% susțin că situația actuală este bună iar 23,53% că situația este foarte bună. Persoanele care nu au o părere clar definită pe marginea acestui subiect reprezintă un eșantion mai mic, respectiv 11,76%. Procente ne semnificative pentru analiză sunt reprezentate de respondenți care fie nu au răspuns la acest item fie evaluează situația existentă în comună ca fiind proastă.

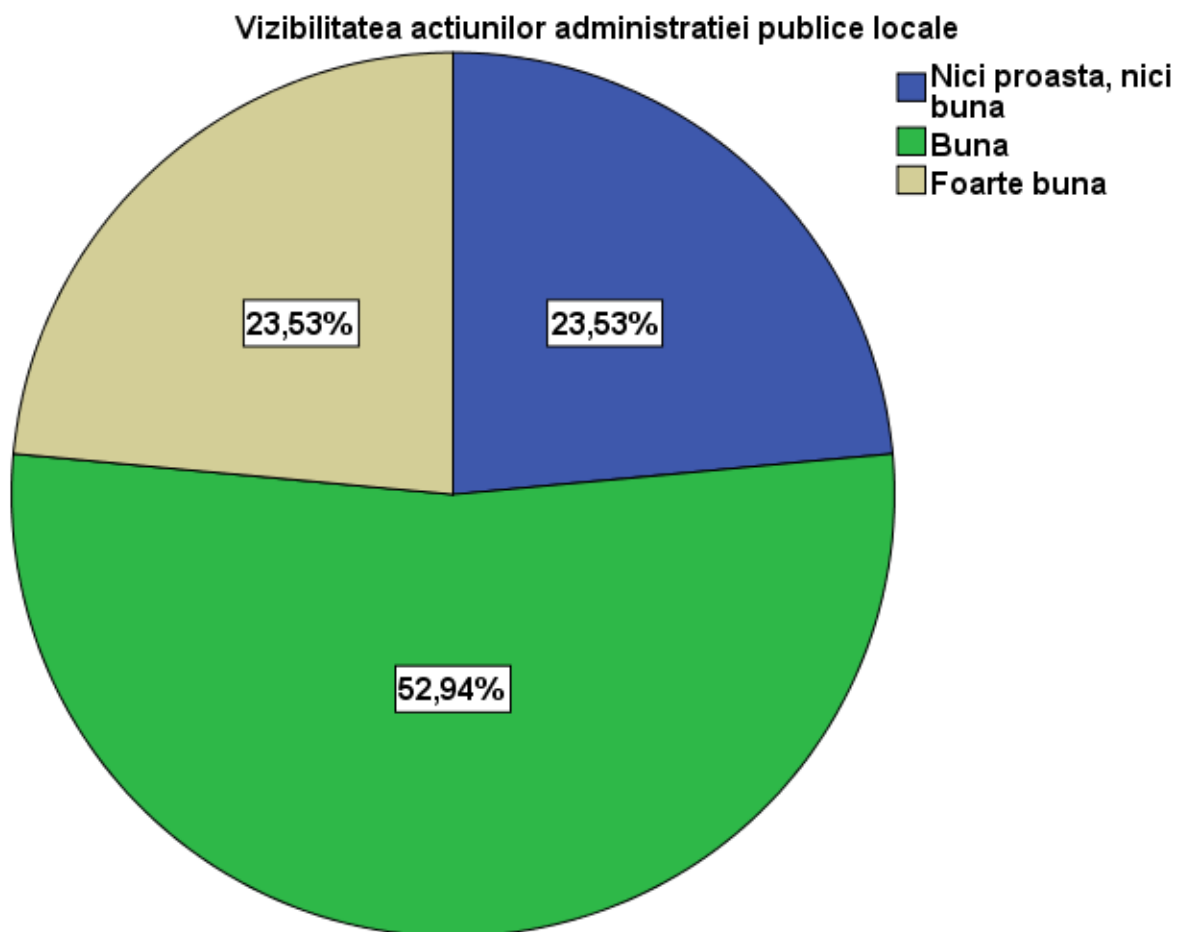
În ceea ce privește situația persoanelor fără loc de muncă, peste jumătate dintre respondenți, respectiv 52,94% sunt de părere că situația existentă la ora actuală în comună este nici proastă, nici bună. Un procent mai mic, dar reprezentativ pentru analiză, opinează că situația este proastă. Segmente care nu au implicație consistentă în analiza de față, respectiv câte 5,88% din populația chestionată opinează că situația este foarte bună sau nu emit o părere clar definită pentru acest item.

3.1.5. Situația actuală a comunei Borșa – Domeniul strategic Administrație Publică Locală

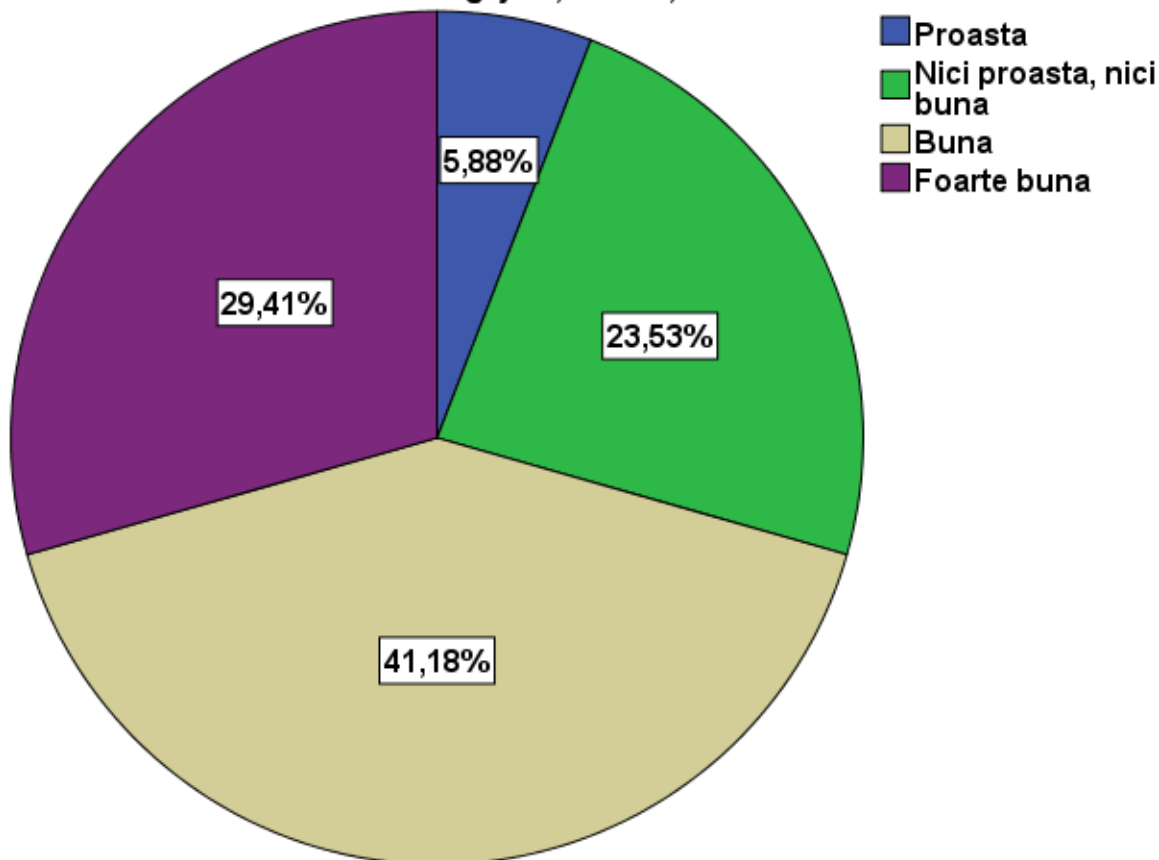
Despre calitatea personalului Primăriei Borșa, un segment mare de respondenți, adică 76,47% au o părere bună iar 23,53% afirmă că situația actuală este foarte bună. Cu alte cuvinte, populația din Borșa este în mare măsură mulțumită de calitatea personalului din primăria comunei.

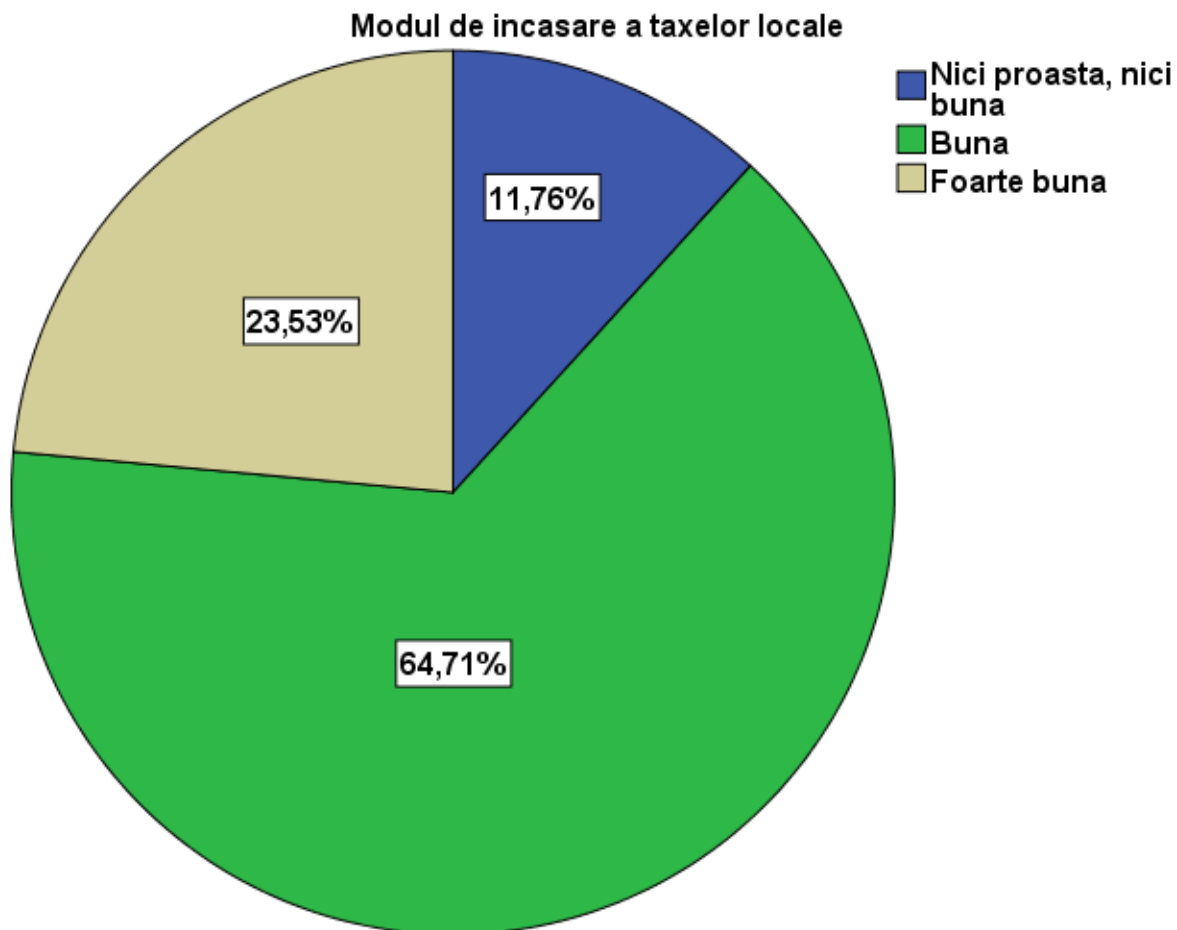
Chestionați legat de opinia lor privind vizibilitatea acțiunilor administrației publice locale cei mai mulți dintre cetățenii chestionați sunt de părere că situația este bună. Segmente egale de respondenți, respectiv 23,53% susțin că situația este nici proastă, nici bună și foarte bună.

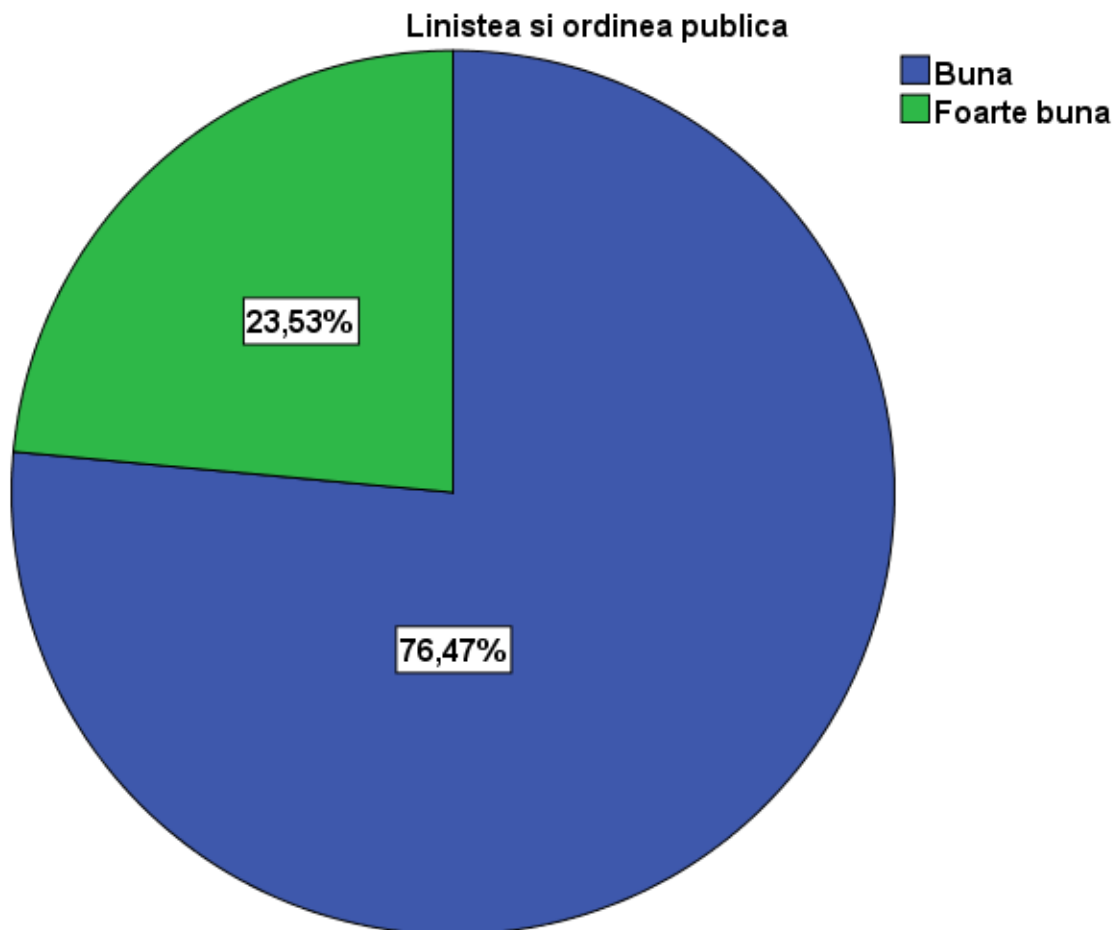
Situatia privind informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunitati de angajare, afaceri, etc.

În ceea ce privește situația privind informarea locuitorilor comunei Borșa cu privire la oportunitățile de angajare, afaceri, un procent semnificativ de 41,18% consideră situația ca fiind bună, 29,41% foarte bună iar 23,53% nici proastă, nici bună. Nesemnificativ pentru analiza de față este procentul de 5,88% persoane chestionate care evaluează situația ca fiind proastă.

Persoanele incluse în analiză, sunt de părere că modul de încasare a taxelor locale este bun (64,71%) și foarte bun (23,53%). Un segment mic de 11,76% dintre respondenți evaluează situația ca fiind nici proastă, nici bună.

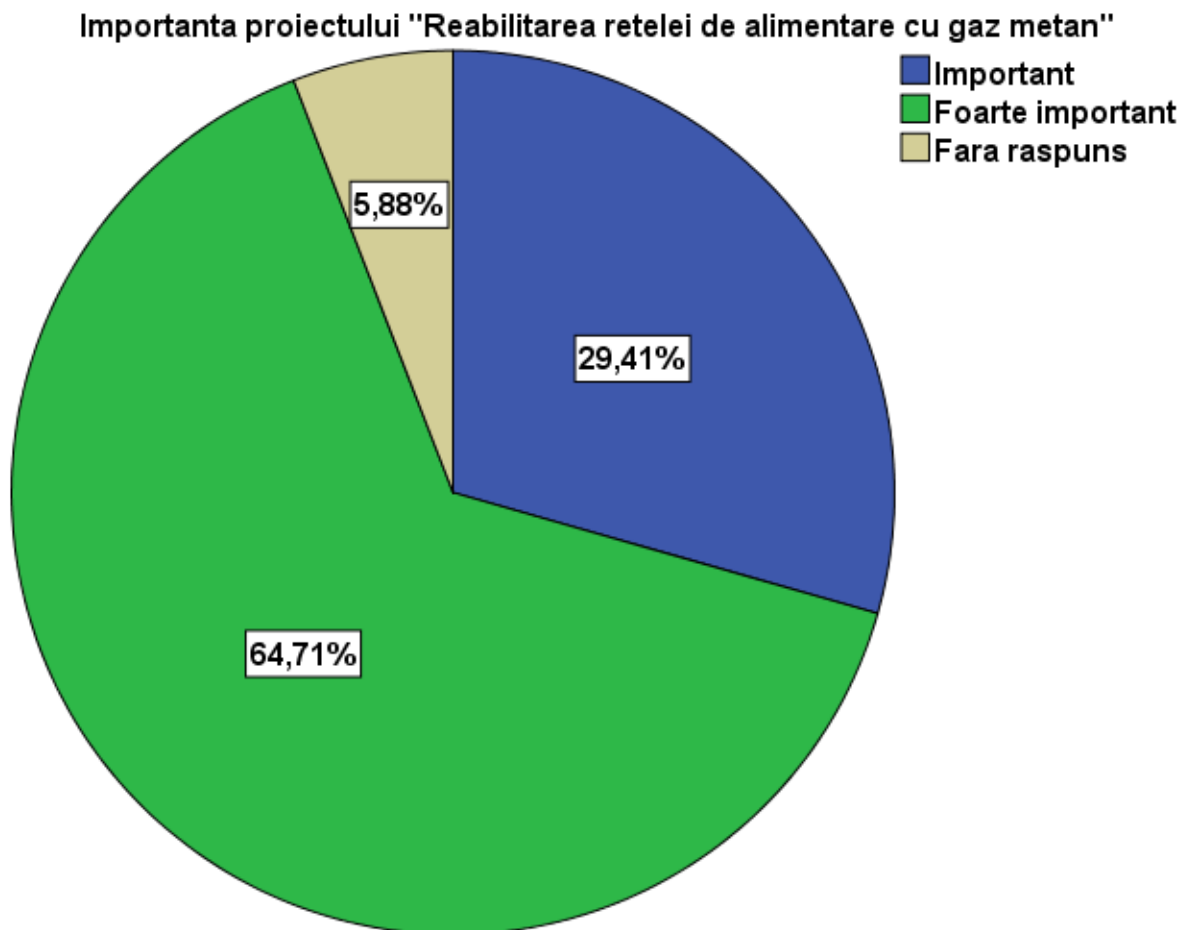

În proporție foarte mare, respectiv 76,47%, persoanele cuprinse în analiză sunt de părere că situația la nivel local privind liniștea și ordinea publică este una buna. Al doilea segment de respondenți, reprezentând 23,53% opinează că situația este foarte bună. Cu alte cuvinte, conform rezultatelor analizei, ordinea și liniștea publică nu sunt o problemă la nivelul comunității din Borșa.

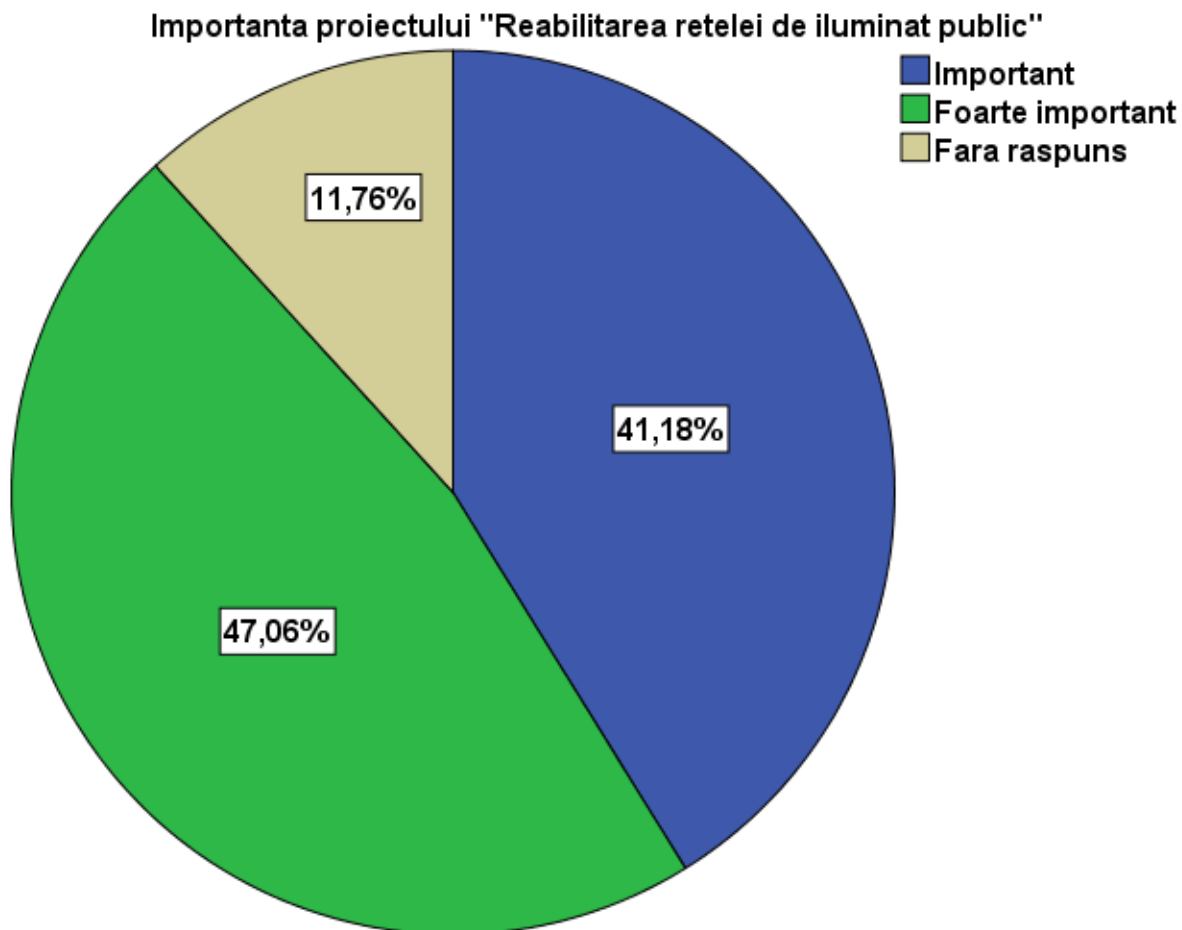

3.2. Coordonate ale cercetării cantitative realizate la nivelul comunei Borșa – propuneri de proiecte

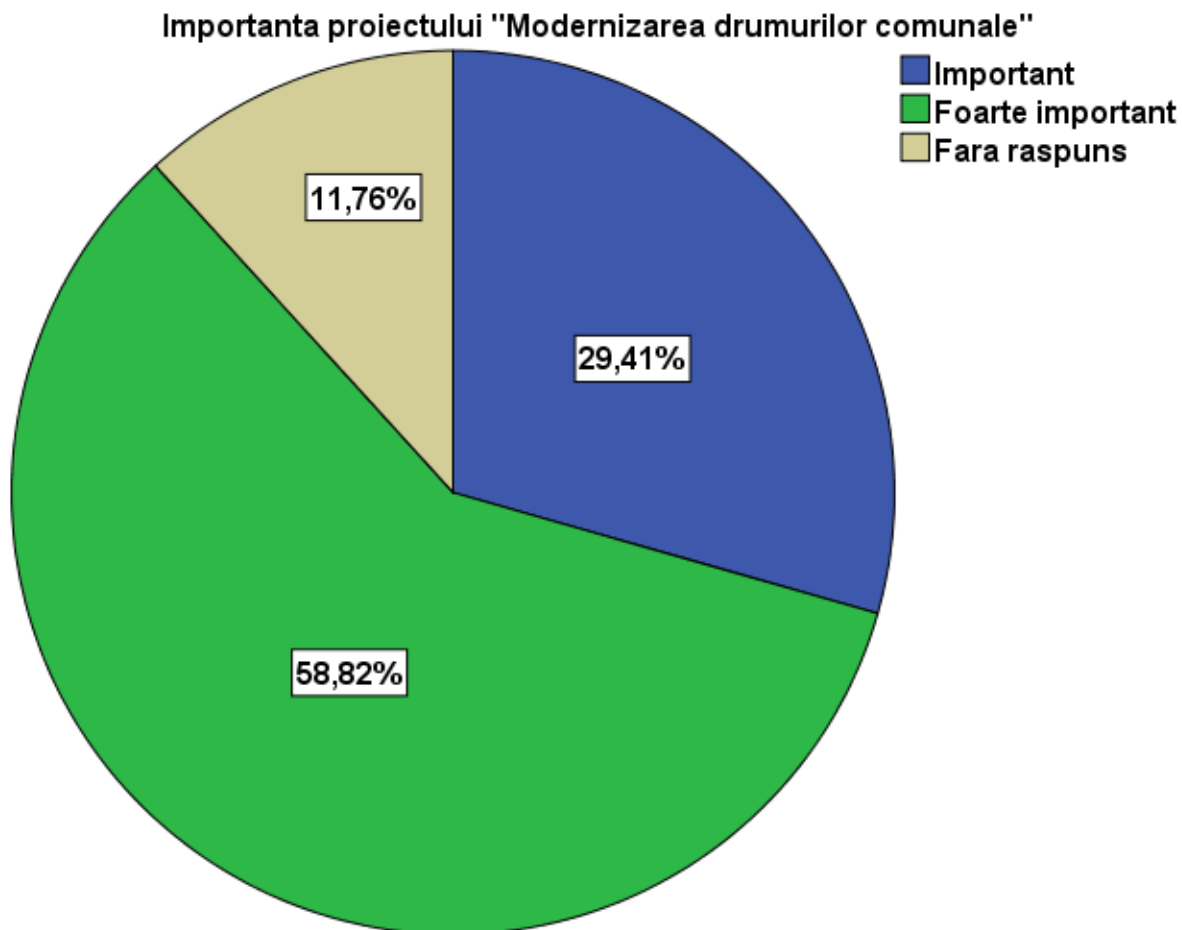
3.2.1. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Infrastructură

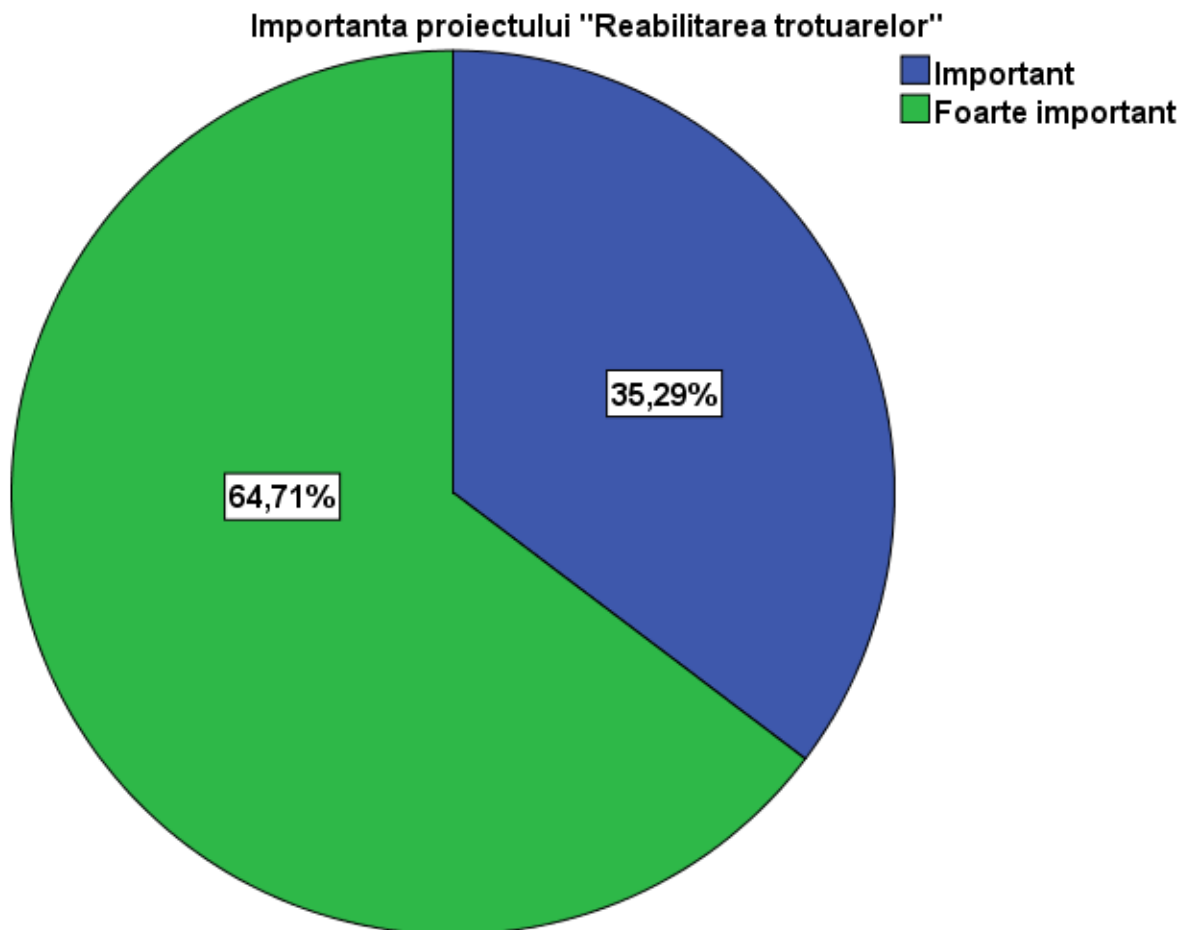
Pentru comunitatea locală, așa cum arată rezultatele analizei, proiectul “Reabilitarea rețelei de alimentare cu gaz metan” are o importanță foarte mare în sensul în care, 64,71% din populația eșantionată consideră proiectul ca fiind foarte important. 29,41% cataloghează proiectul ca fiind important și un procent de 5,88%, nesemnificativ pentru prezenta analiză nu a răspuns la acest item.

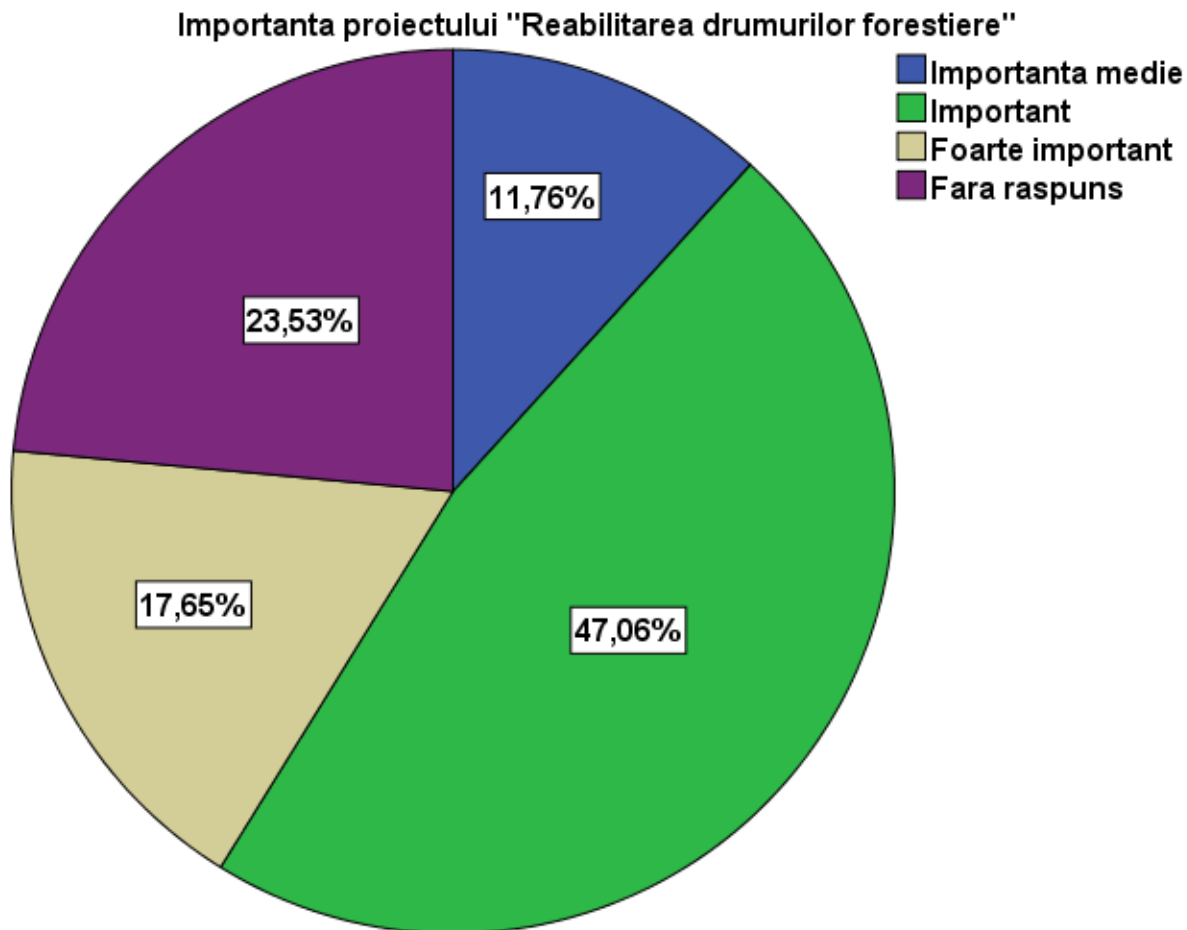
Reabilitarea rețelei de iluminat public este considerat a fi un proiect foarte important de 47,06% din subiecții incluși în analiză și important de 41,18%. Doar un procent foarte mic de 11,76% dintre respondenți nu au exprimat un punct de vedere pe aceasta temă. Acest procent nu are impact pentru prezenta analiză.

Modernizarea drumurilor comunale este un proiect considerat de peste jumătate din populația investigată ca fiind foarte important. Un procent semnificativ de respondenți, respectiv 29,41% sunt de părere că proiectul este important și doar un mic număr de respondenți, 11,76% nu și-au exprimat opinia privind acest item.

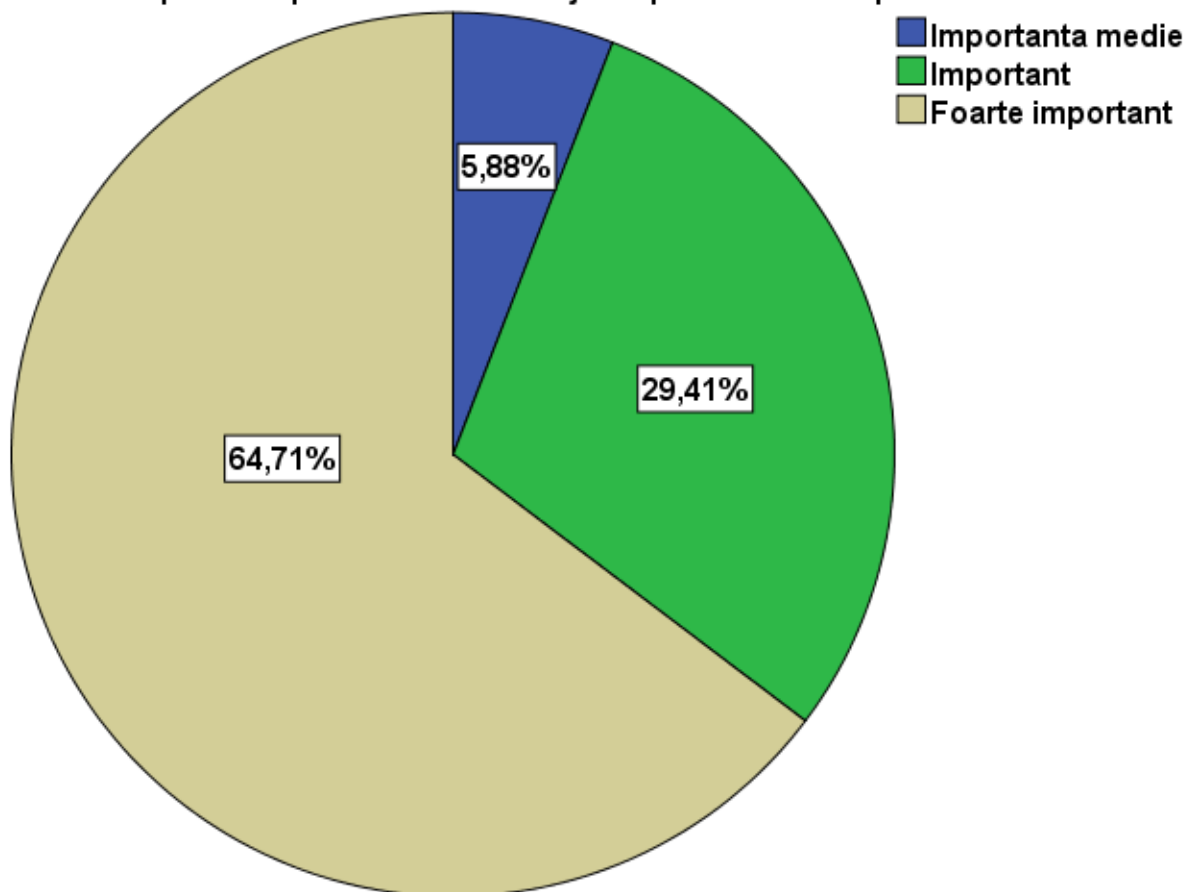
În ceea ce privește proiectul de reabilitare a trotuarelor, părerea celor mai multe persoane care au completat chestionarul de analiză este că acest proiect este unul foarte important. De asemenea, 35,29% consideră reabilitarea trotuarelor de la nivelul comunei ca fiind un proiect important.

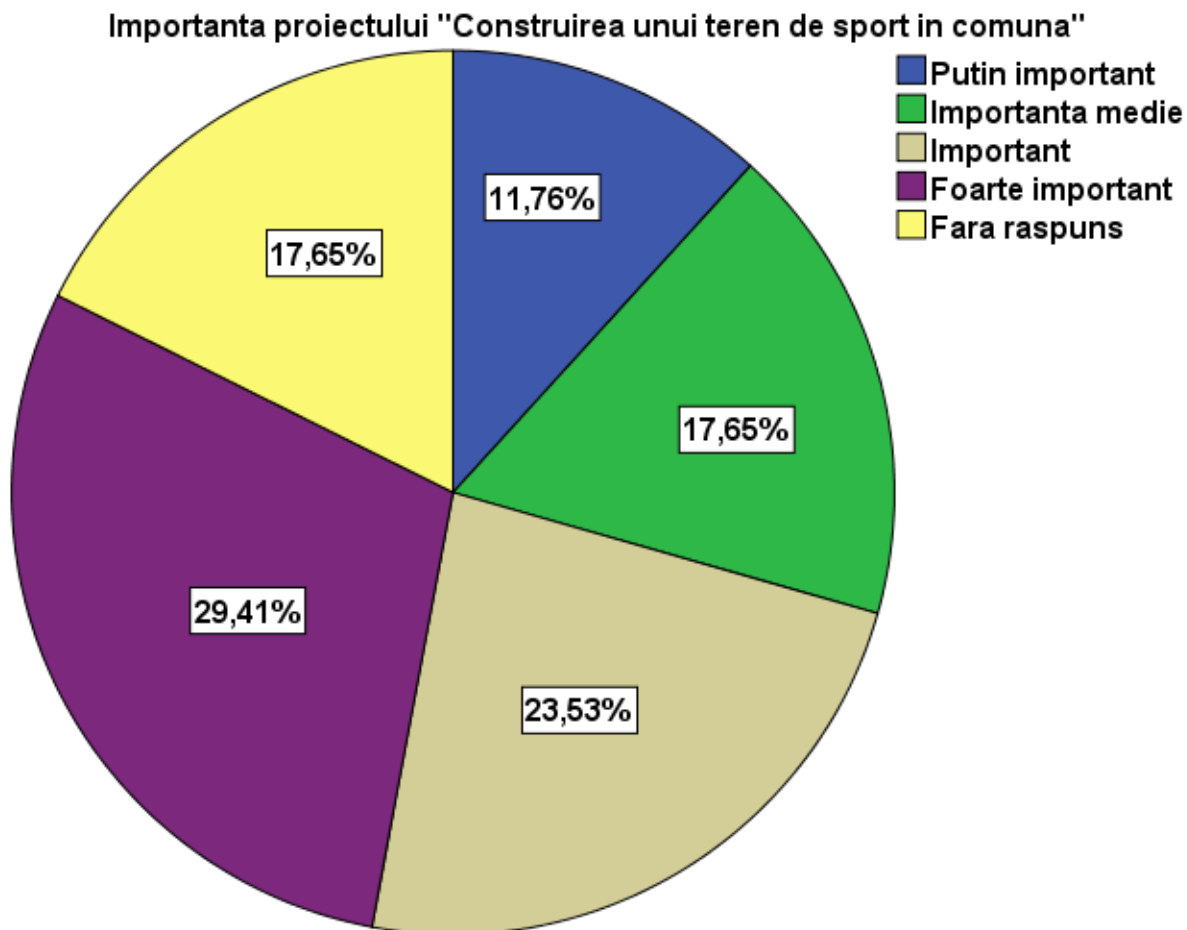
Reabilitarea drumurilor forestiere este un proiect considerat de 47,06% persoane ca fiind important. De asemenea, proiectul este privit ca fiind foarte important de 17,65% dintre respondenți și de importanță medie de 11,76%. Un segment de 23,53% subiecți chestionați nu și-au exprimat opinia privind acest subiect.

Importanta proiectului "Amenajarea parcurilor si a spatiilor verzi"

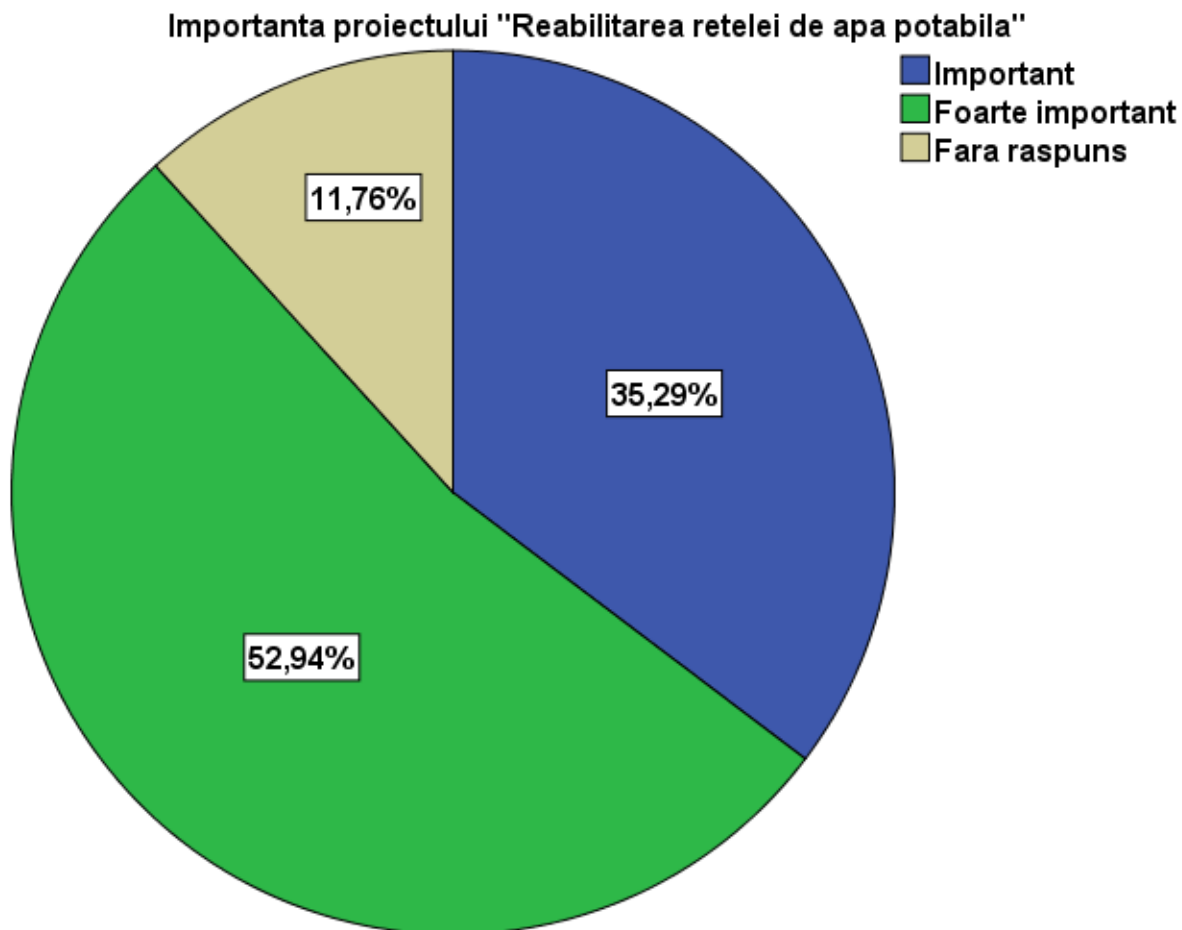
Așa cum arată rezultatele analizei, este vizibil faptul că pentru majoritatea populației investigate, respectiv pentru 64,71% acest proiect este unul foarte important. De asemenea, amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi este importanta pentru un segment de 29,41% dintre respondenți. Doar 5,88% dintre subiecți acordă acestui proiect o importanță medie.

Proiectul care privește construirea unui teren de sport în comuna Borșa este considerat a fi o inițiativă foarte importantă de 29,41% dintre respondenți. De asemenea, un segment reprezentativ de 23,53% consideră proiectul ca fiind important iar 17,65% dintre subiecți acordă o importanță medie inițiativei. Cei care consideră că acest demers este puțin important reprezintă doar 11,76% din subiecții investigați.

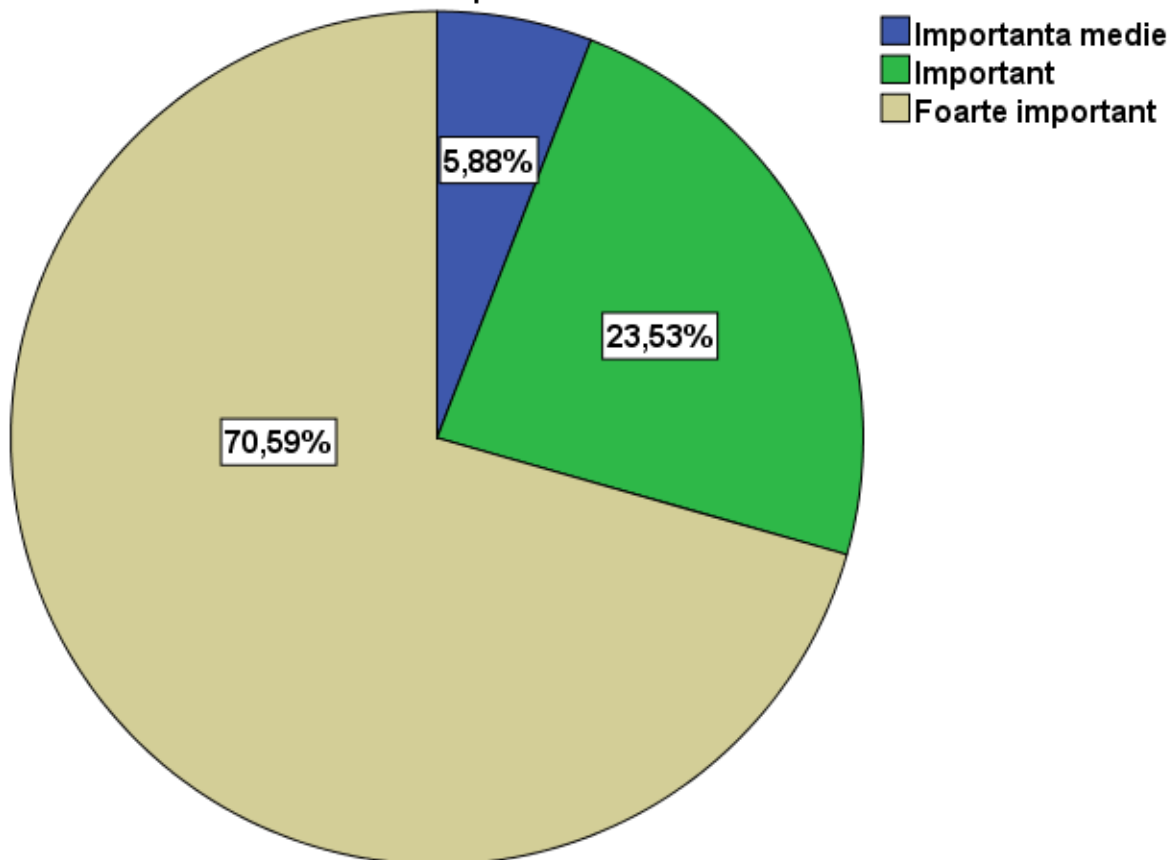
3.2.2. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Mediu

Analiza de față arată foarte clar că proiectul privind reabilitarea rețelei de apă potabilă este foarte importantă pentru majoritatea respondenților (52,94%) și important pentru 35,29% din eșantion. Cu alte cuvinte, reabilitarea rețelei de apă potabilă este un proiect care contează semnificativ în agenda publică a locuitorilor comunei Borșa.

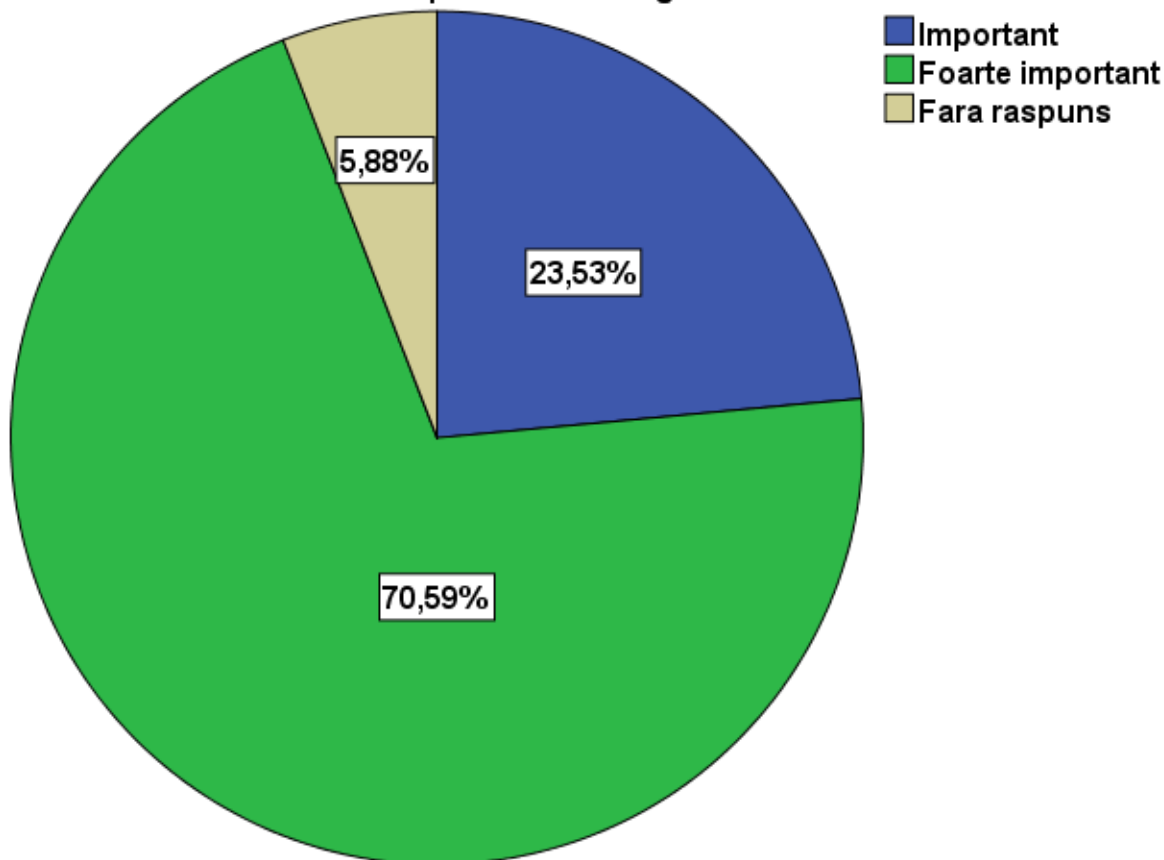
Importanta proiectului "Realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună"

În ceea ce privește realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună, analiza arată că dominant, acest proiect este considerat a fi unul foarte important. 70,59% dintre respondenți sunt de părere că acest proiect este unul foarte important pentru comunitatea locală. 23,53% evaluează proiectul ca fiind important iar 5,88% acordă inițiativei o importanță medie.

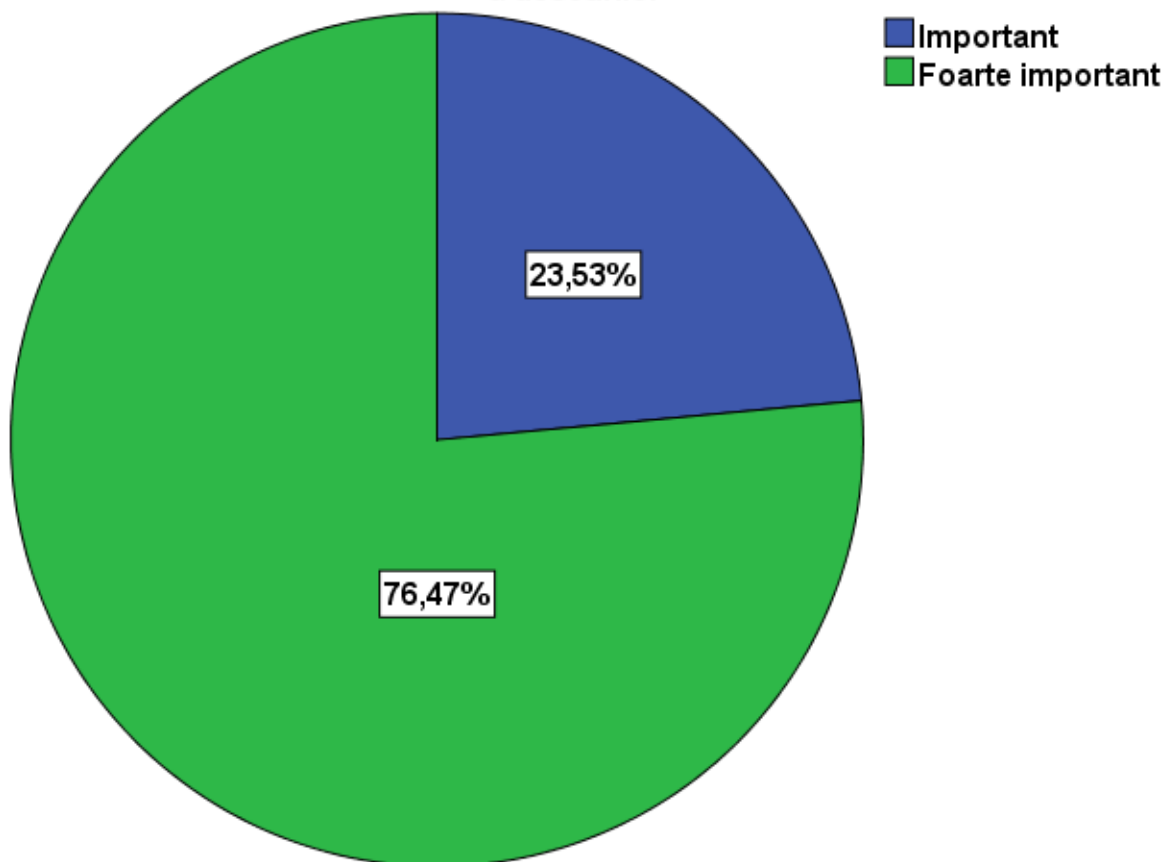
Importanța proiectului "Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole"

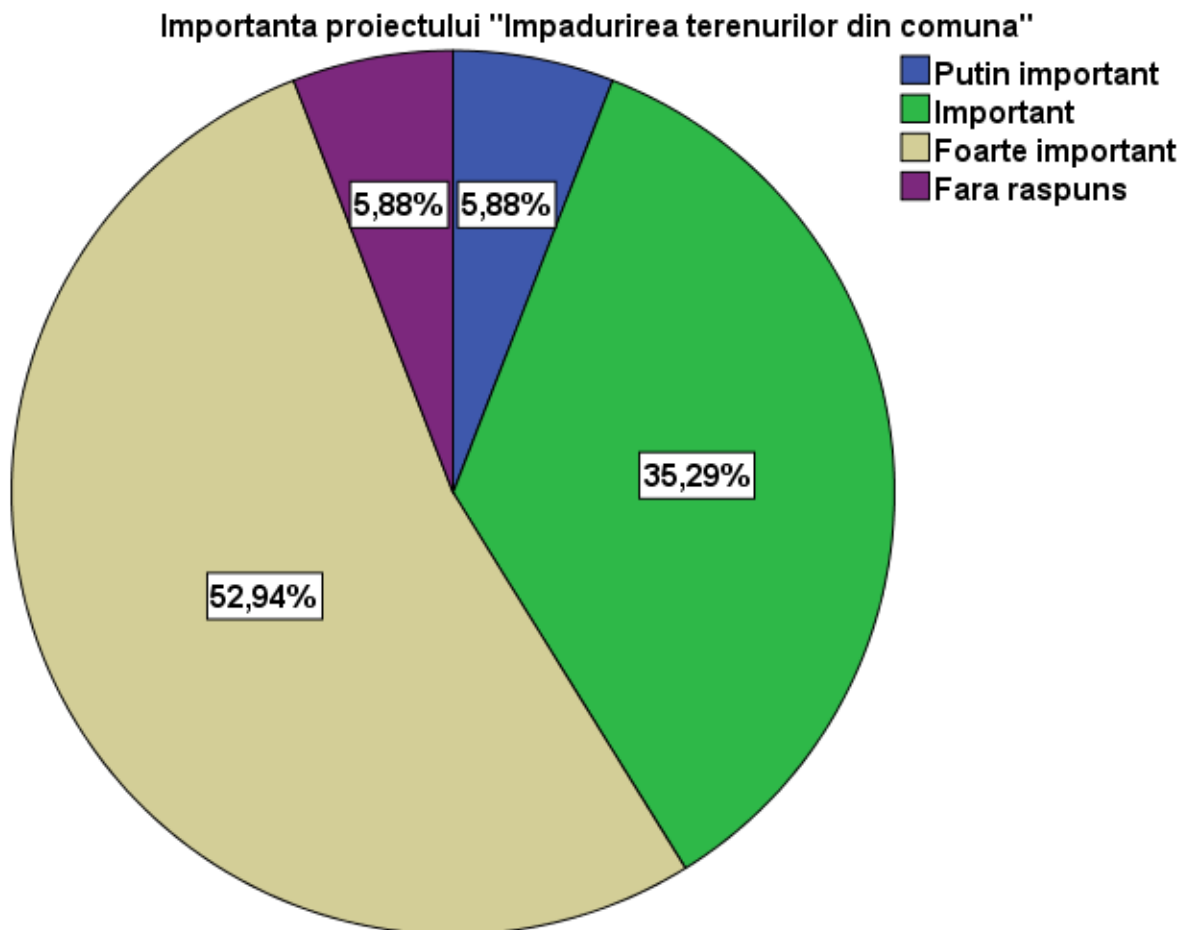
Rugați să-și exprime opinia legat de importanța proiectului privind construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole, mult peste jumătate dintre respondenți, respectiv 70,59% opinează că această inițiativă este foarte important pentru comună. 23,53% consideră proiectul ca fiind important și un procent nesemnificativ pentru analiză, respectiv 5,88% nu au exprimat nici o părere cu privire la aceasta item din chestionar.

Importanța proiectului "Colectarea, transportul, tratarea și depozitarea controlată a deșeurilor"

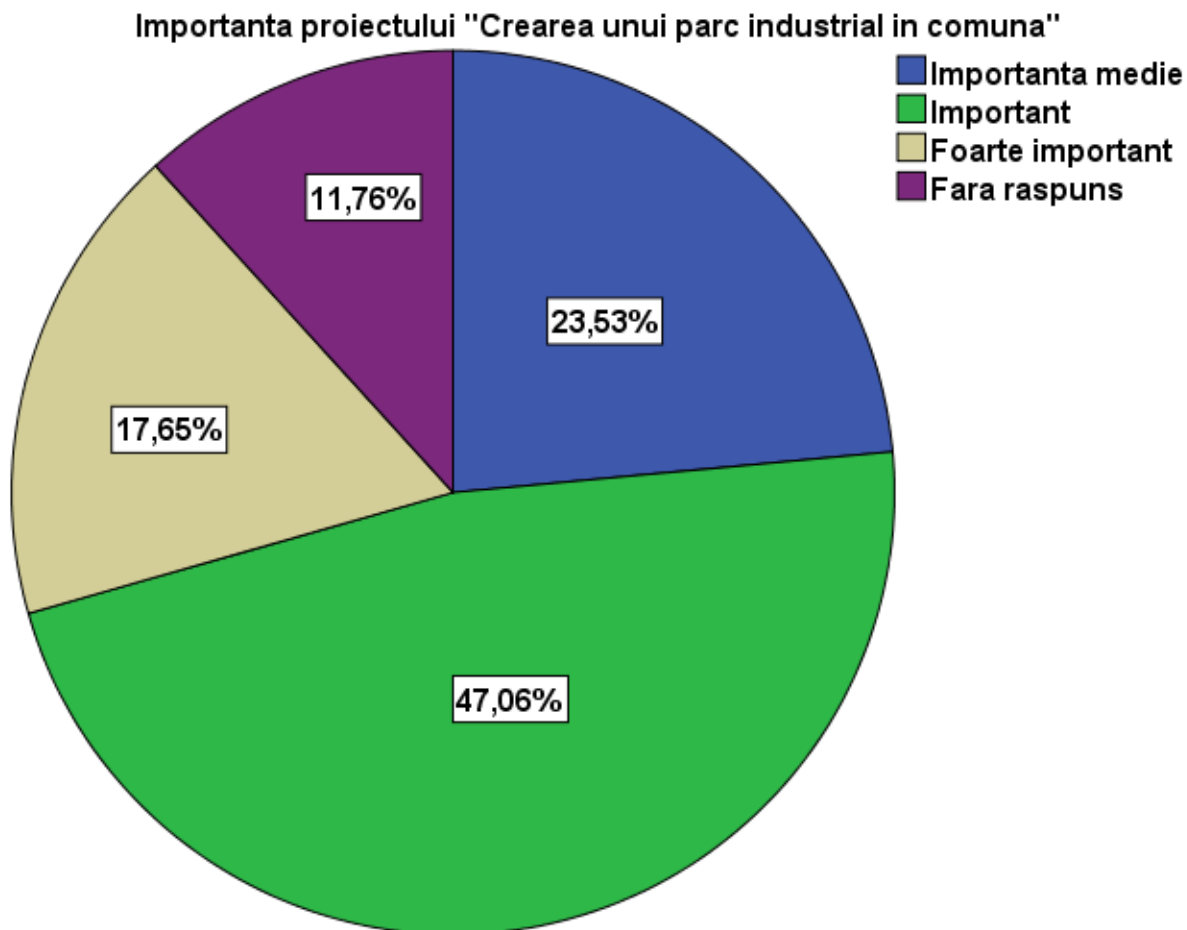
Și în ceea ce privește colectarea, transportul, tratarea și depozitarea controlată a deșeurilor, marea majoritate a respondenților însemnând 76,47% din eșantion sunt de părere că un astfel de proiect este unul foarte important. Cei care opinează că inițiativa este importantă, sunt în procent de 23,53%.

Legat de inițiativa privind împădurirea terenurilor din comună, peste jumătate dintre respondenți, respectiv 52,94% consideră că o astfel de inițiativă este foarte importantă iar 35,29% evaluează proiectul ca fiind important. Doar 5,88% dintre subiecții chestionați, acordă o importanță scăzută acestui proiect.

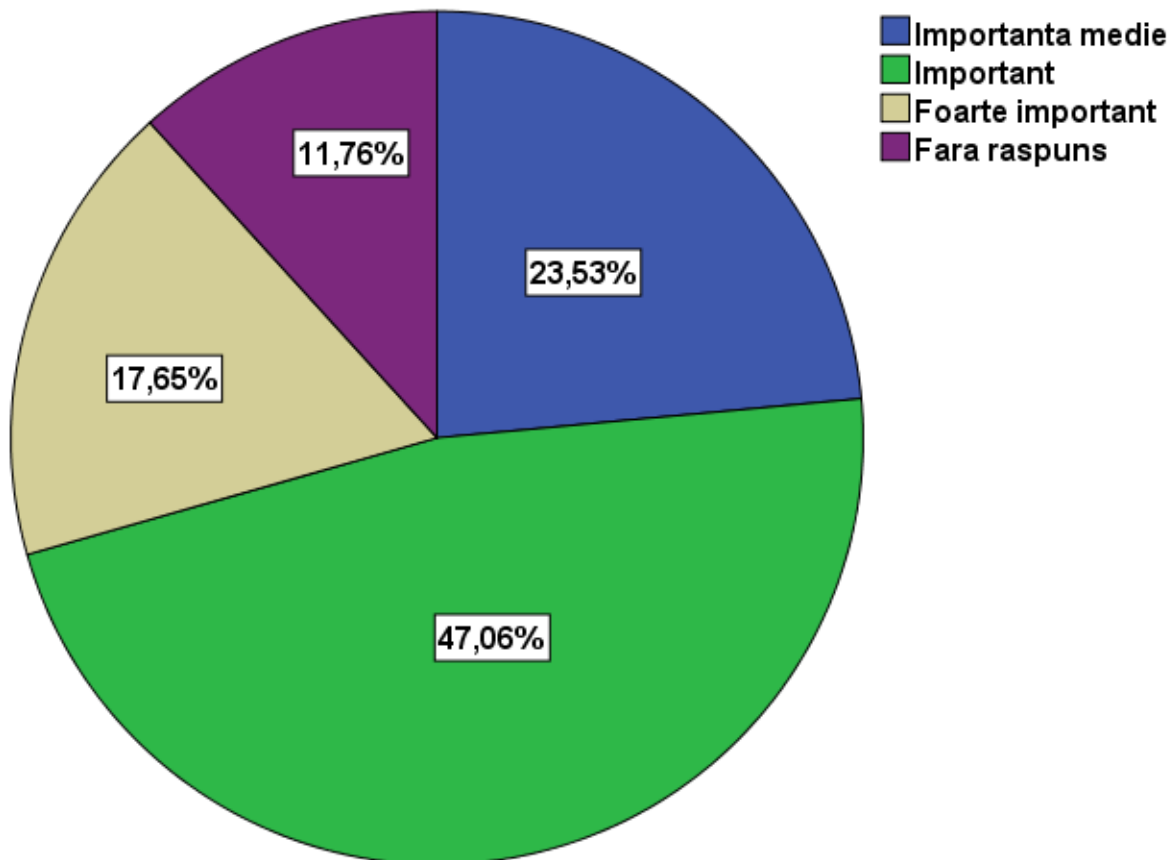
3.2.3. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Economie

Chestionați cu privire la importanța creării unui parc industrial în comună, aproape jumătate dintre respondenți sunt de părere că acest proiect este important pentru comunitate. Un segment de 23,53% alocă proiectului o importanță medie iar 17,65% dintre subiecți, cataloghează inițiativa ca fiind foarte importantă.

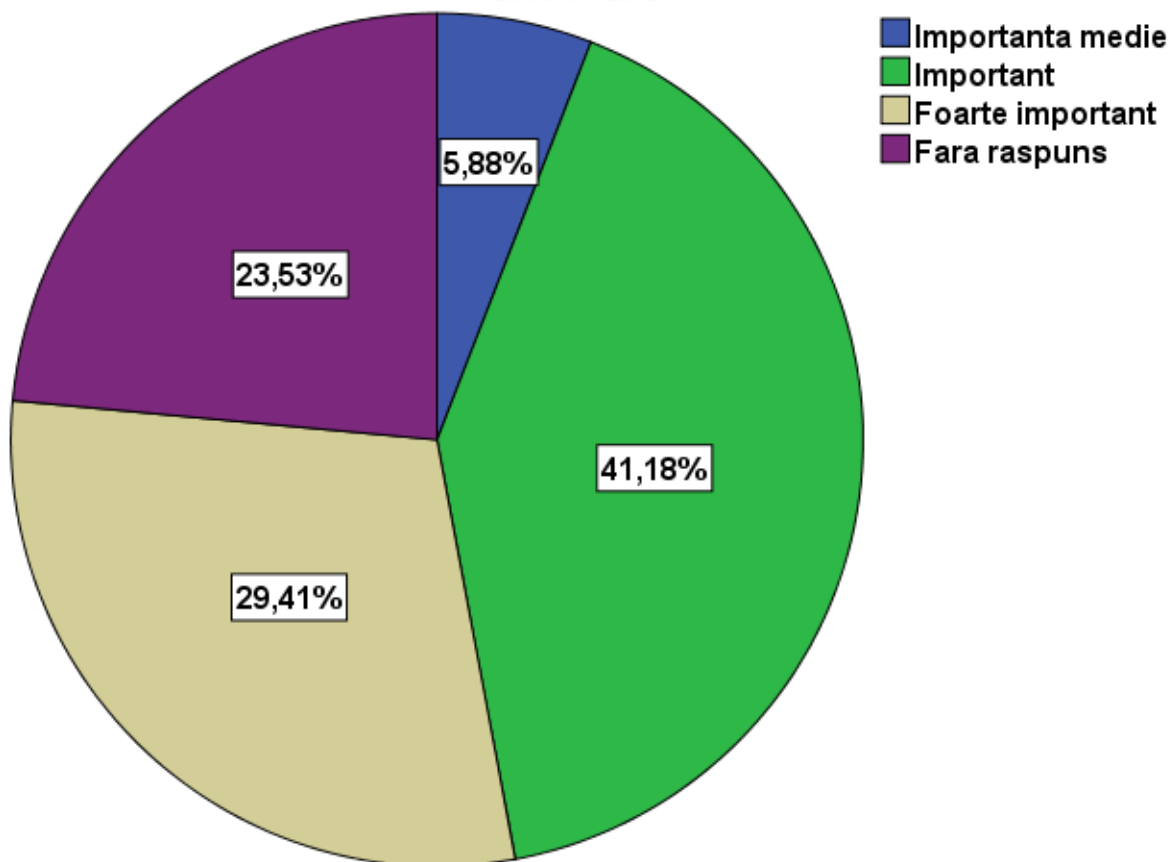
Importanta proiectului "Retehnologizarea si modernizarea serviciilor furnizate de societatile comerciale din comuna"

47,06% dintre respondenți consideră proiectul care prevede re tehnologizarea și modernizarea serviciilor furnizate de societățile comerciale din comună ca fiind unul important pentru comunitate, 23,53% consideră inițiativa ca având importanță medie iar 17,65% opinează că o astfel de inițiativă ar fi foarte importantă la nivel local.

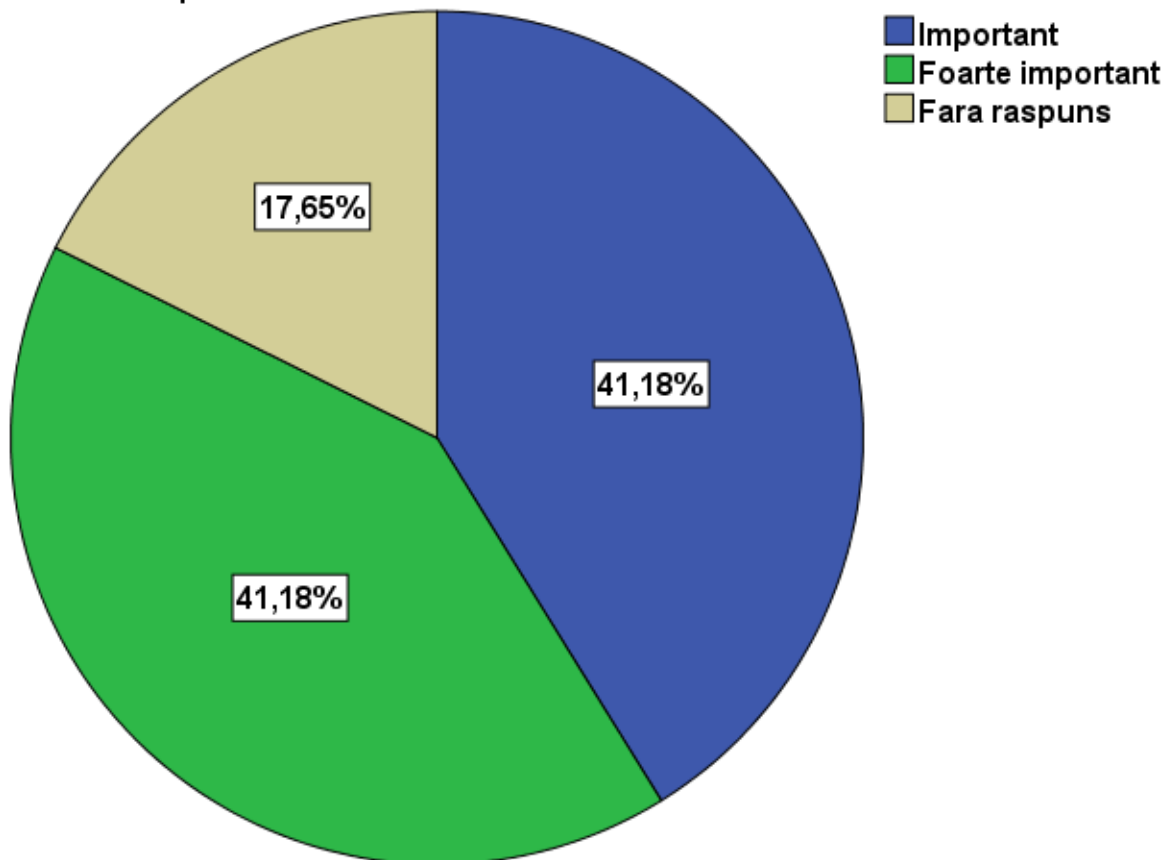
Importanta proiectului "Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comuna"

Sprijinirea antreprenorilor locali prin crearea unui birou unic în comună este un proiect considerat important de 41,18% dintre persoanele participante la analiză. 29,41% sunt de părere că o astfel de inițiativă ar fi foarte importantă pentru mediul de afaceri local și un segment nereprezentativ în această analiză, respectiv 5,88% consideră că inițiativa este de o importanță medie.

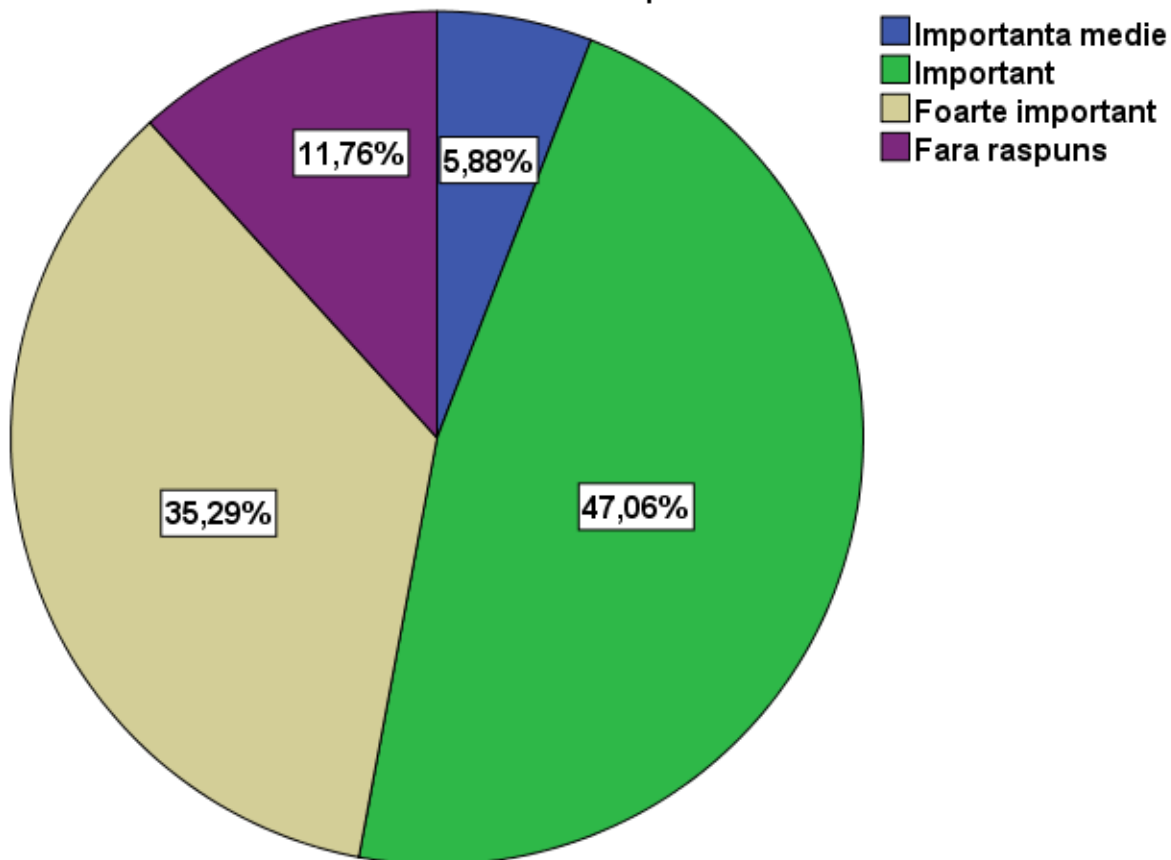
Importanta proiectului "Crearea unui birou pentru promovarea dezvoltarii proiectelor cu finantare nerambursabila in mediul rural"

Atragerea de fonduri europene în comunitate, prin inițierea unui proiect pentru crearea unui birou pentru promovarea dezvoltării proiectelor cu finanțare nerambursabilă în mediul rural este considerat de 82,36% persoane chestionate ca fiind un demers foarte important (41,18%) și important (41,18%). Cu alte cuvinte, comunitatea locală este deschisă către oportunitățile pe care le conferă proiectele realizate din fonduri nerambursabile.

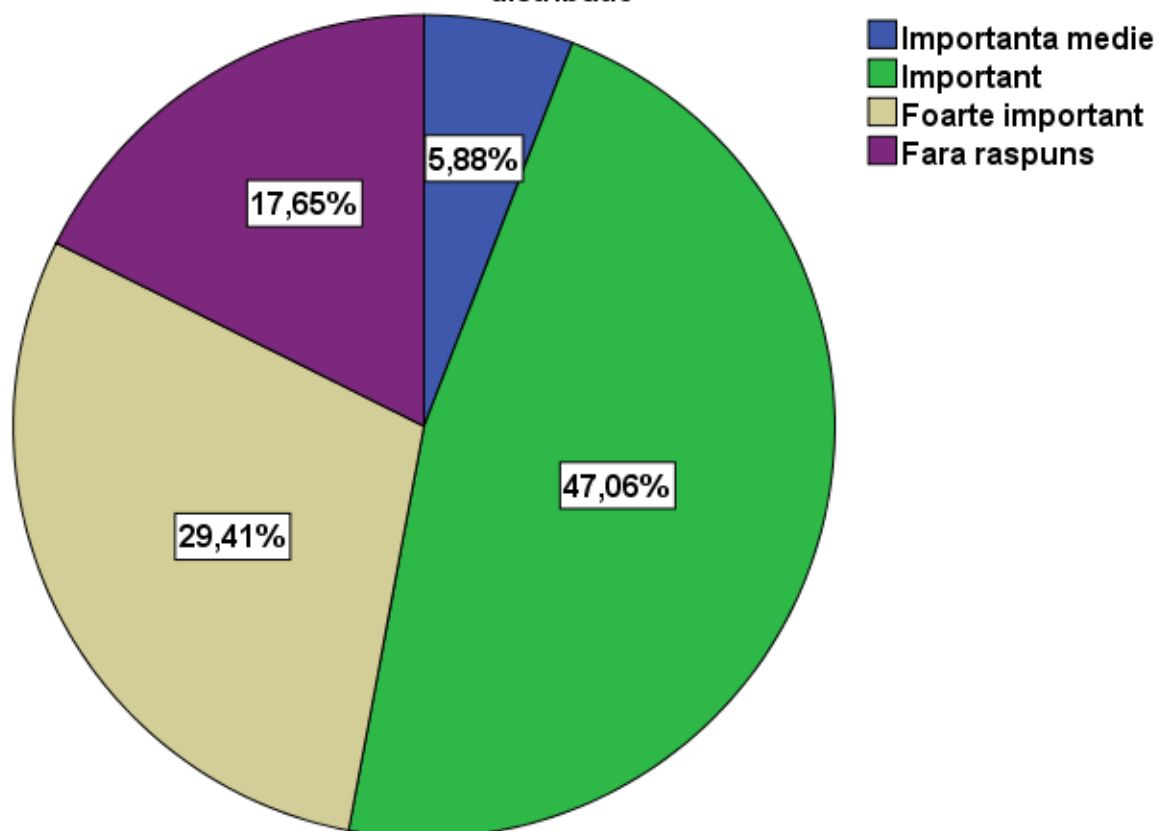
Importanta proiectului "Infiintarea unei hale agroalimentare si a unei piete de animale la standarde europene in comuna"

Aproape jumătate din populația chestionată, respectiv 47,06% consideră că proiectul privind înființarea unei hale agroalimentare și a unei piețe de animale la standarde europene în comună este important iar 35,29% dintre respondenți conferă acestei inițiative o importanță foarte mare. Alături de aceste segmente este și cel reprezentând 5,88% dintre subiecți care consideră atribuie proiectului de față o importanță medie.

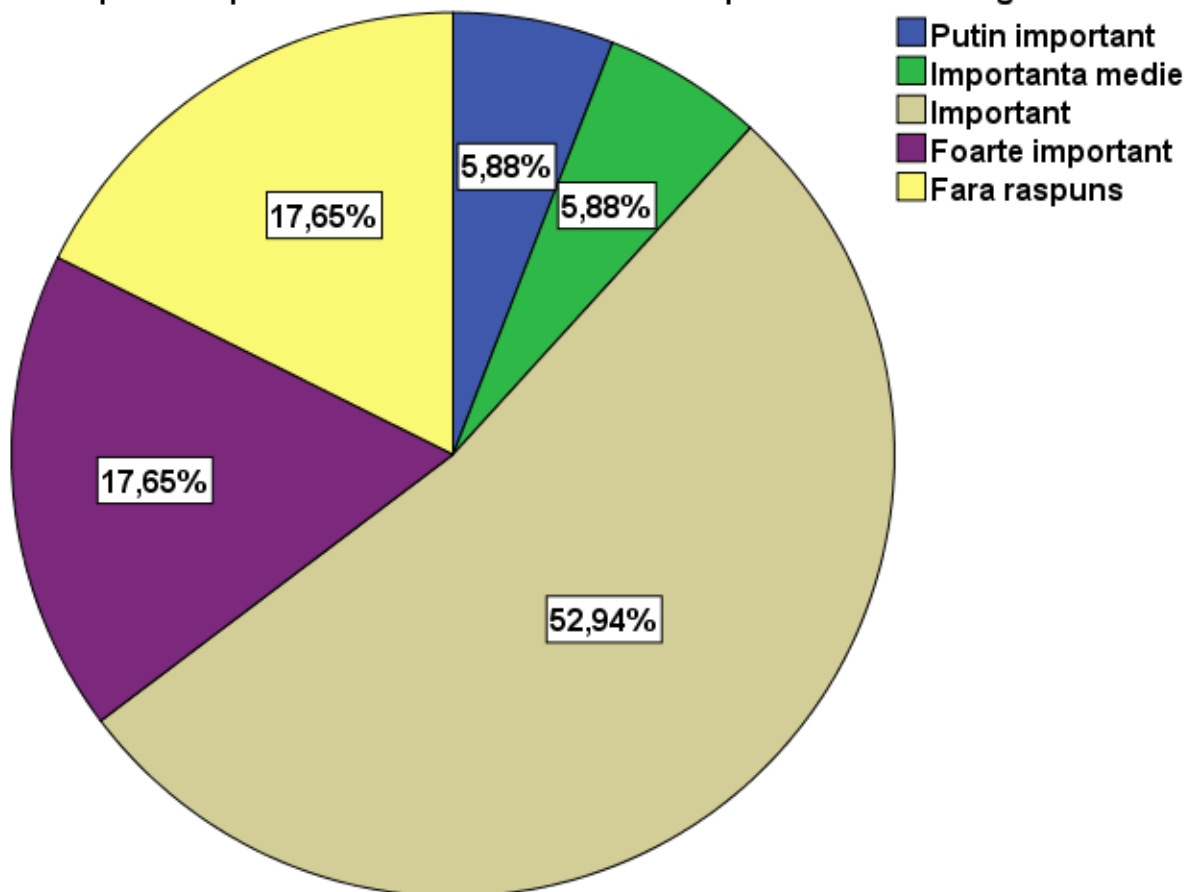
Importanța proiectului "Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție"

Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție este un proiect considerat important (47,06%) și foarte important (29,41%) de 76,47% dintre subiecții chestionați. Un segment de 17,65% nu au răspuns la acest item din chestionar.

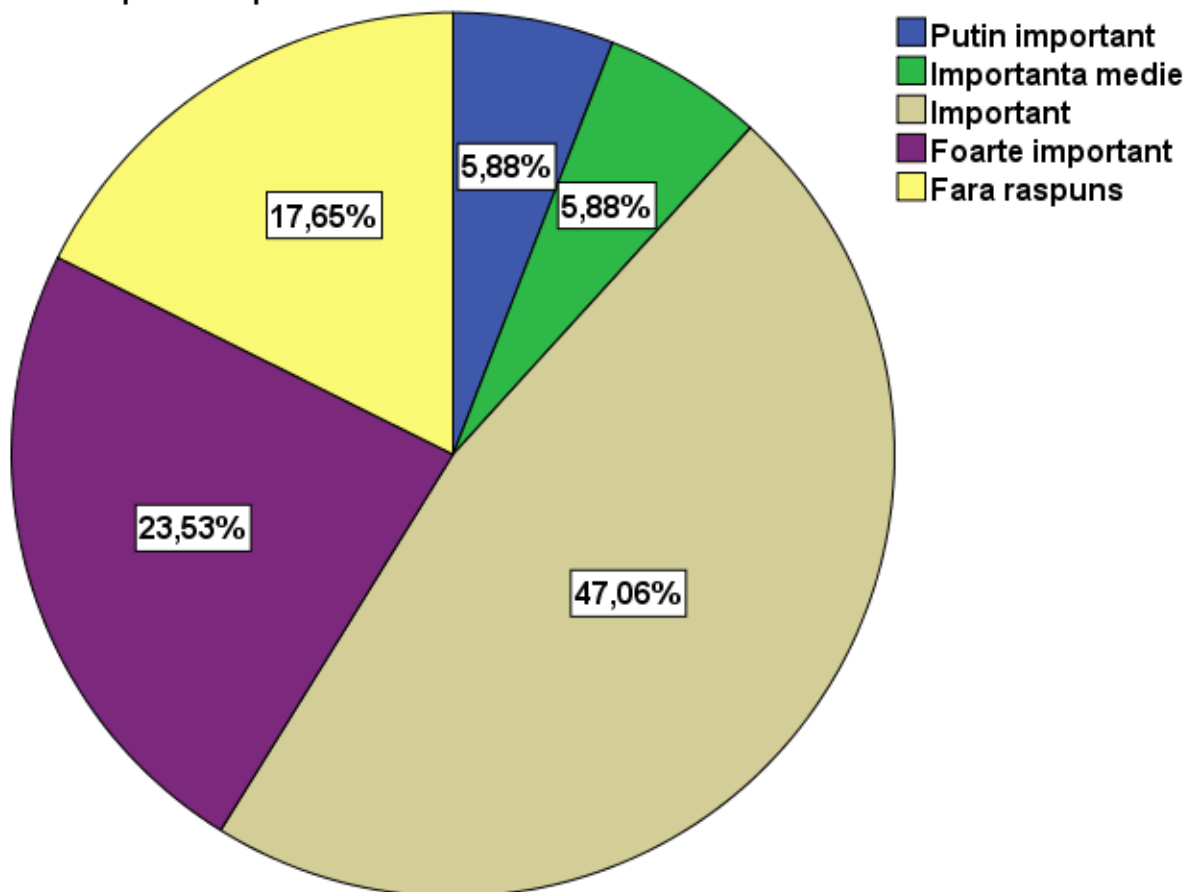
Importanța proiectului "Construirea unui complex turistic și de agrement"

Pentru cea mai mare parte a populației incluse în analiză, proiectul privind construirea unui complex turistic și de agrement este important (52,94%) și foarte important (17,65%). Importanță medie și scăzută este conferită acestui proiect de un segment mic de populație investigată, respectiv 11,76% care nu influențează semnificativ interpretarea rezultatelor.

Importanta proiectului "Promovarea obiectivelor turistice din comuna"

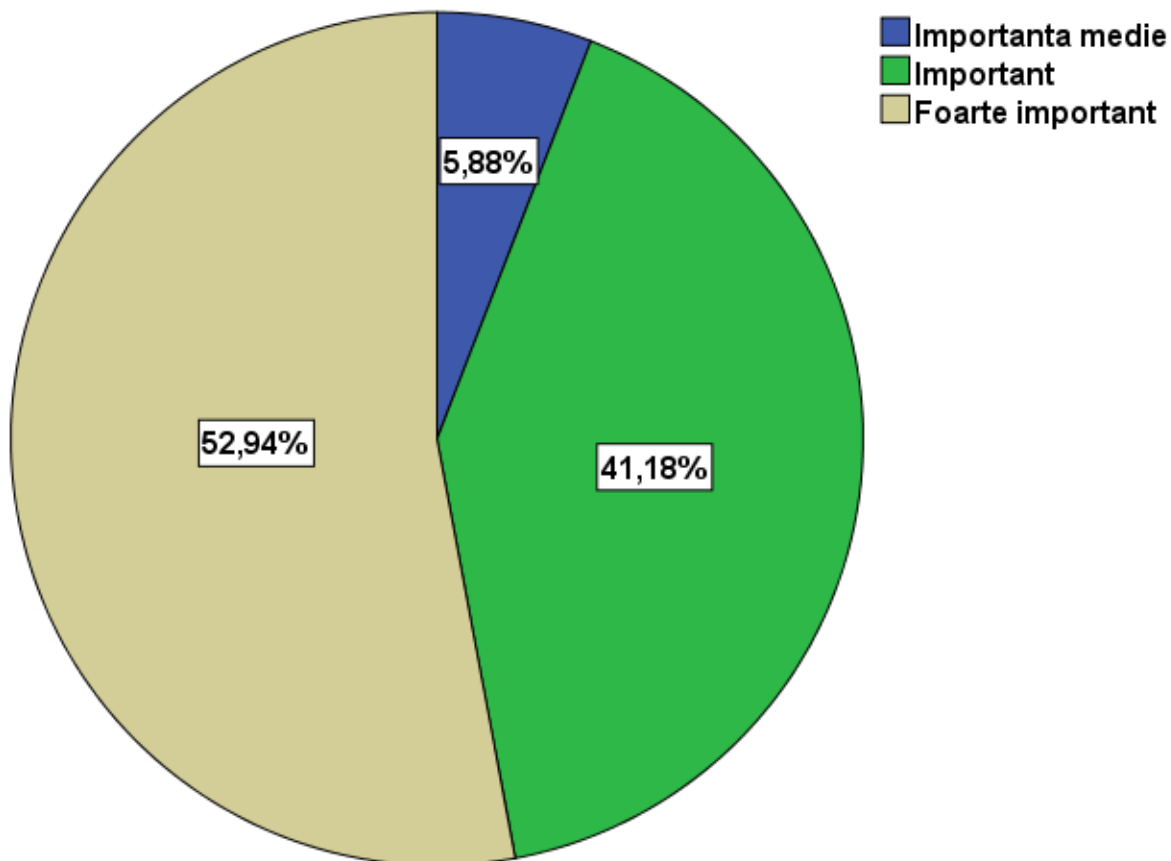

În ceea ce privește promovarea obiectivelor turistice din comună, acest proiect este considerat a fi important pentru 47,06% din subiecții chestionați. Un segment de 23,53% din populația investigată atribuie proiectului o foarte mare importanță. 11,76% dintre subiecți acordă proiectului o importanță medie și scăzută acestui proiect, însă acest procent nu influențează semnificativ analiza de față.

3.2.4. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Social

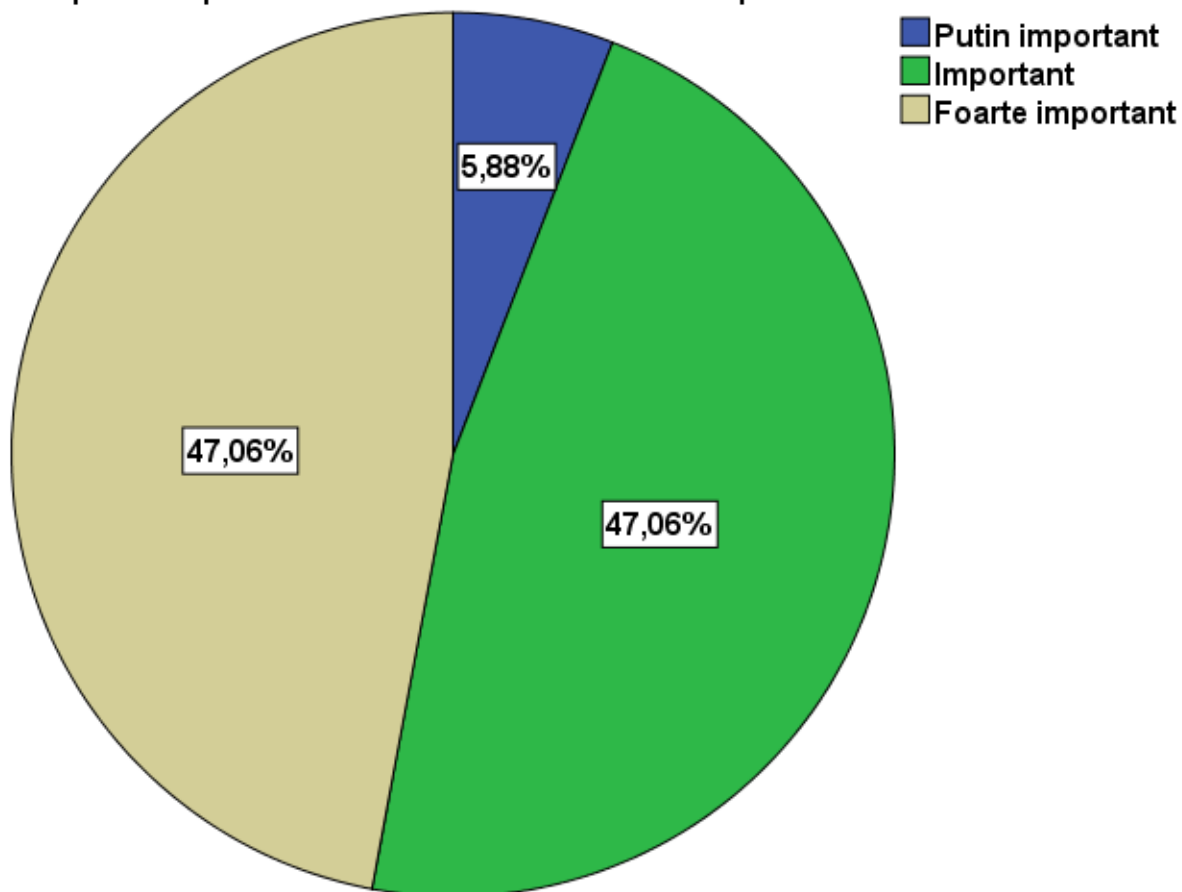
Importanta proiectului "Modernizarea si dotarea dispensarelor din satele comunei"

Dotarea și modernizarea infrastructurii sanitare, respectiv a dispensarelor din satele comunei, este un proiect foarte important pentru mai mult de jumătate din populația inclusă în analiză (52,94%). De asemenea, un segment consistent de persoane care au completat chestionarul, respectiv 41,18% consideră inițiativa ca fiind importantă și un procent foarte mic, respectiv 5,88% opinează că inițiativa are o importanță medie.

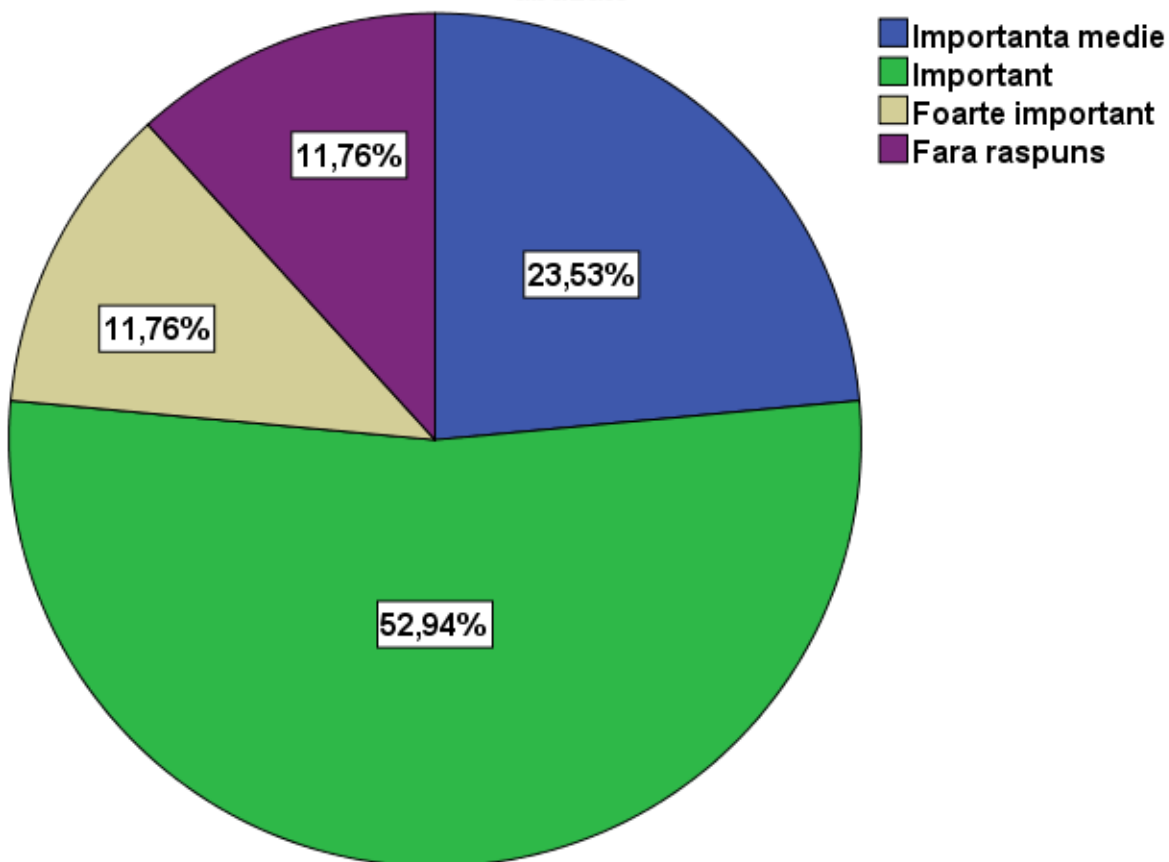
Importanța proiectului "Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială"

Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială este o inițiativă importantă și foarte importantă pentru 94,12% din populația inclusă în analiză. Fără impact în analiză este segmentul de 5,88% care alocă acestui proiect o importanță mică.

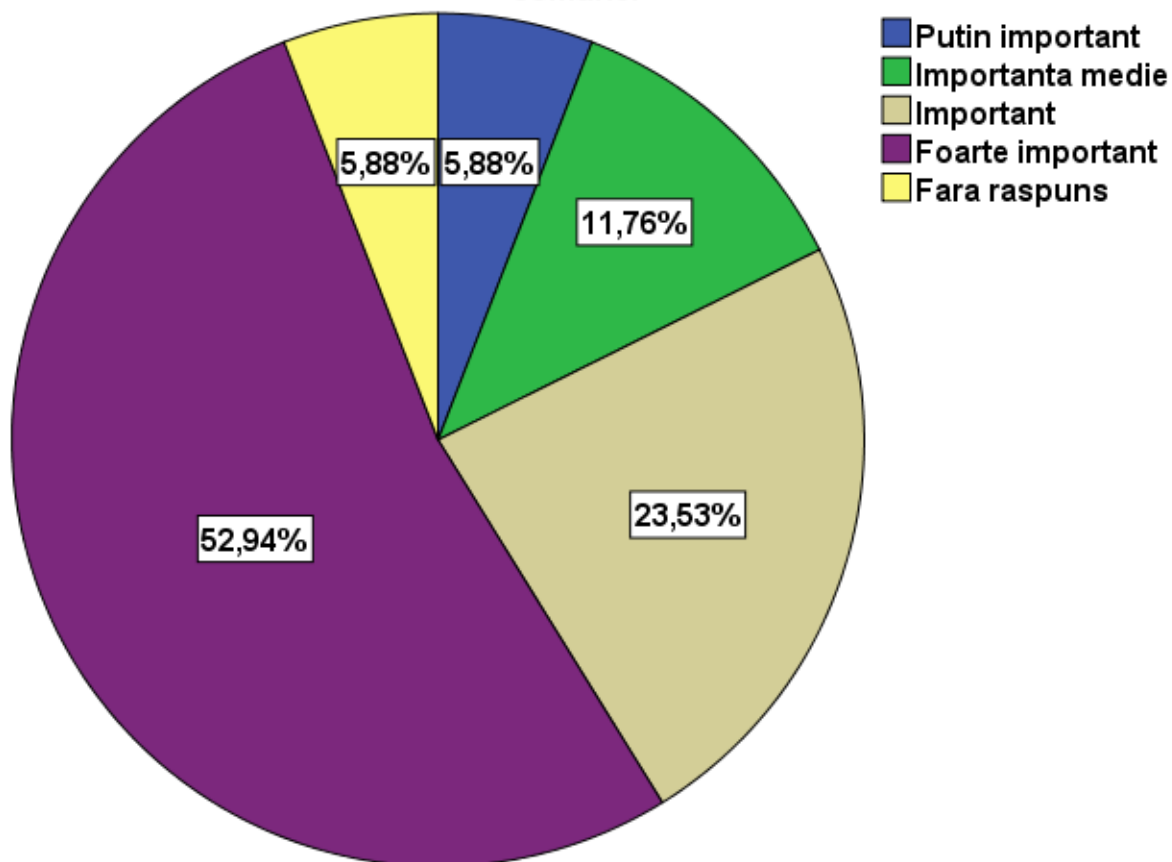
Importanța proiectului "Înființarea unui centru de consiliere a persoanelor abuzate"

În ceea ce privește înființarea unui centru de consiliere a persoanelor abuzate, la nivelul comunei Borșa, peste jumătate din subiecții care au completat chestionarul sunt de părere că acest proiect este important (52,94%) iar 23,53% alocă inițiativei o importanță medie. Un segment de 11,76% dintre respondenți evaluează proiectul ca fiind foarte important.

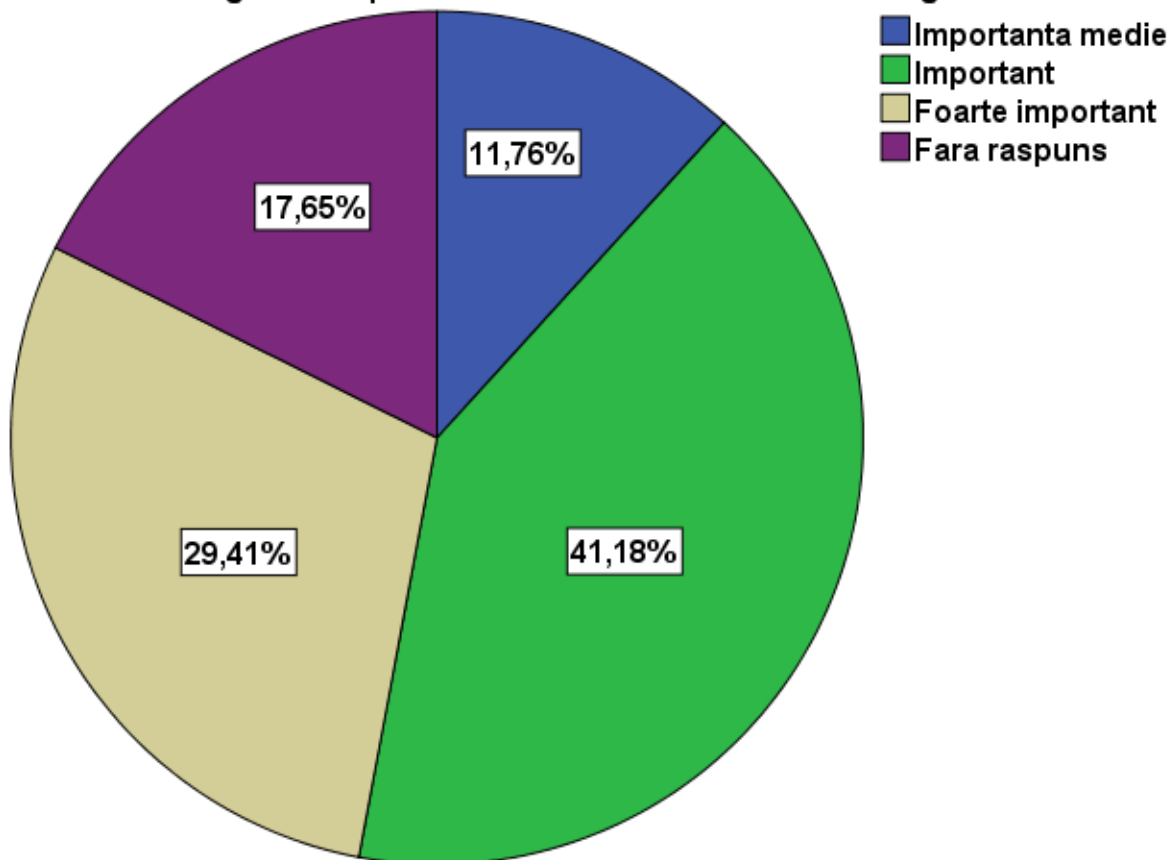
Importanta proiectului "Reabilitarea si dotarea scolilor si a gradinitelor din satele comunei"

Reabilitarea și dotarea școlilor și a grădinițelor din satele comunei Borșa este un proiect pe care marea majoritate a respondenților la chestionar, respectiv 52,94% îl consideră foarte important pentru comunitate. Un alt segment de 23,53% evaluează proiectul ca fiind important și 11,76% atribuie acestei inițiativei o importanță medie.

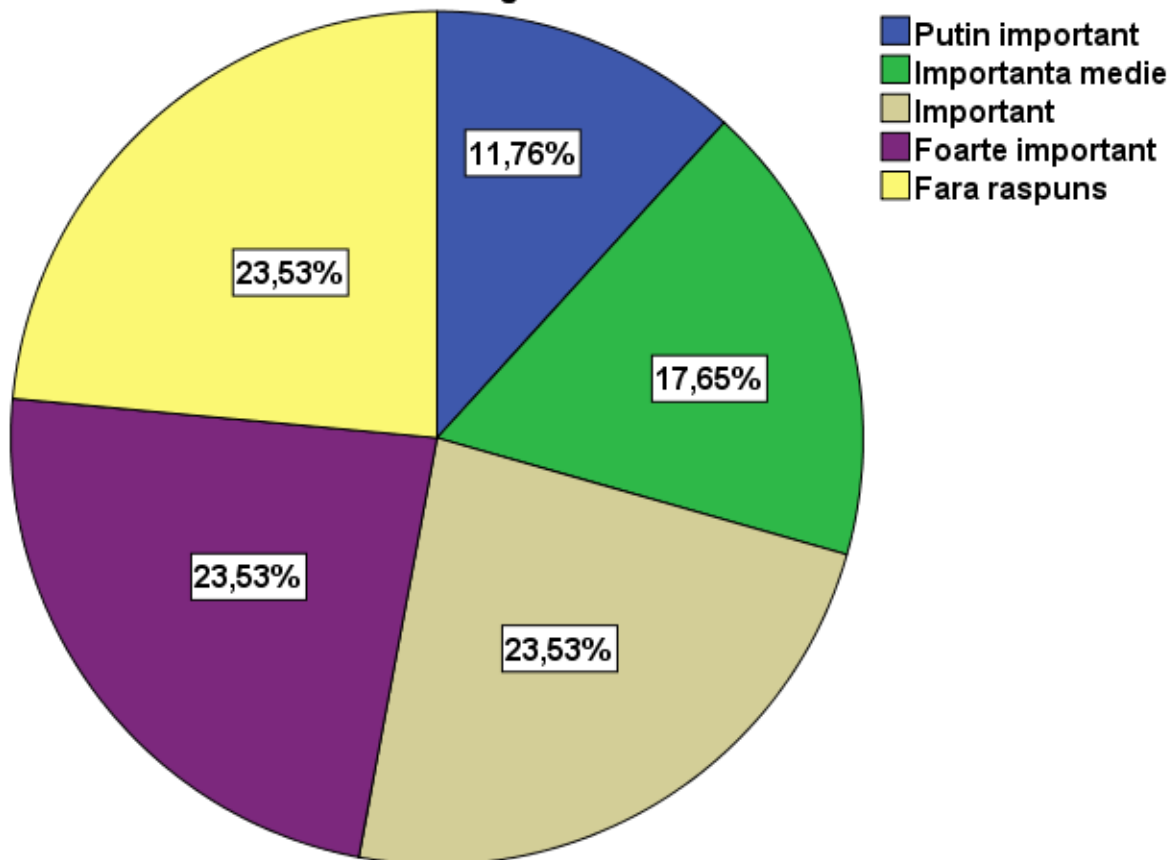
Importanta proiectului "Programe de formare si instruire a locuitorilor comunei in managementul productiei si valorificarii in domeniul agricol"

Rugați să evalueze importanța proiectului privind desfășurarea de programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol, 41,18% dintre respondenți opinează că acest proiect este unul important iar 29,41% foarte important. Un procent mult mai mic, respectiv 11,76% consideră că inițiativa este de importanță medie.

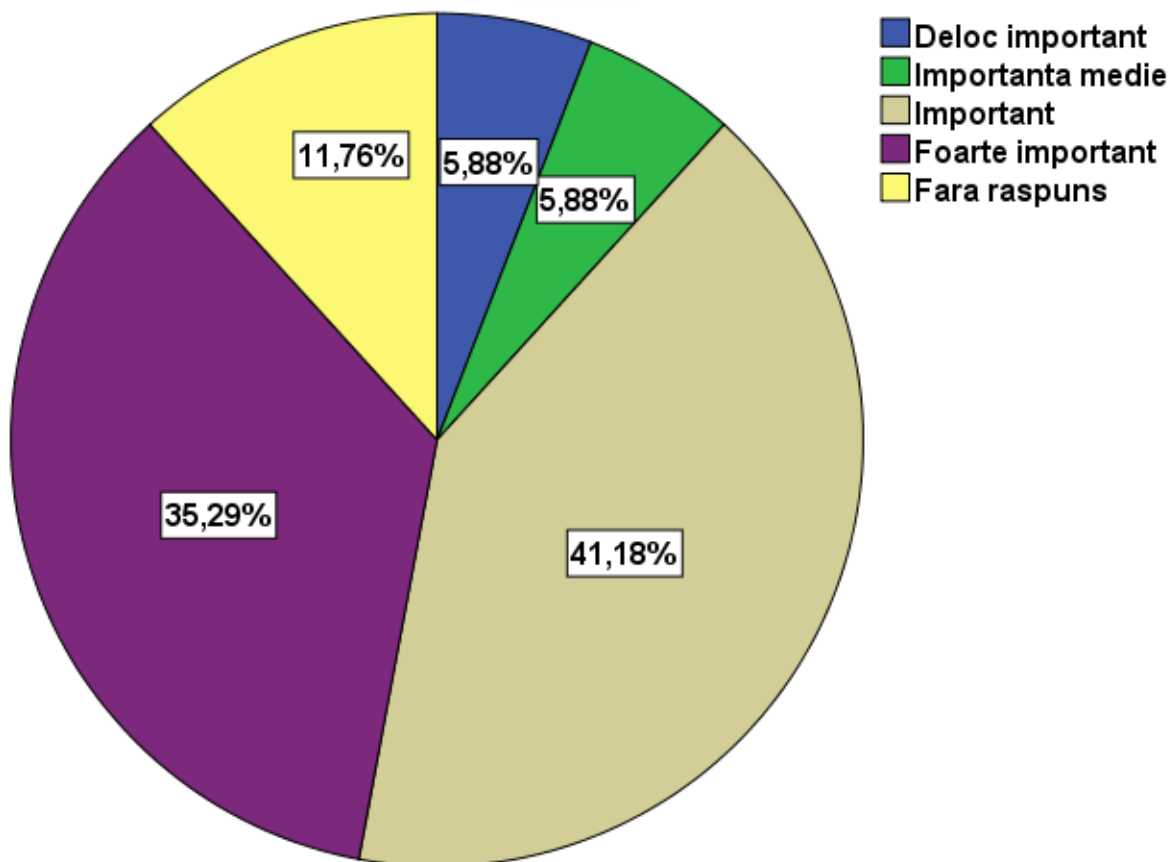
Importanta proiectului "Programe de formare si instruire a locuitorilor comunei in tehnologia informationala"

Aproape jumătate din populația chestionată consideră că proiectul privind desfășurarea unor programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în tehnologia informațională este foarte important (23,53%) și important (23,53%). Dintre persoanele care au completat chestionarul, 17,65% alocă inițiativei o importanță medie și doar 11,76% consideră proiectul ca fiind puțin important.

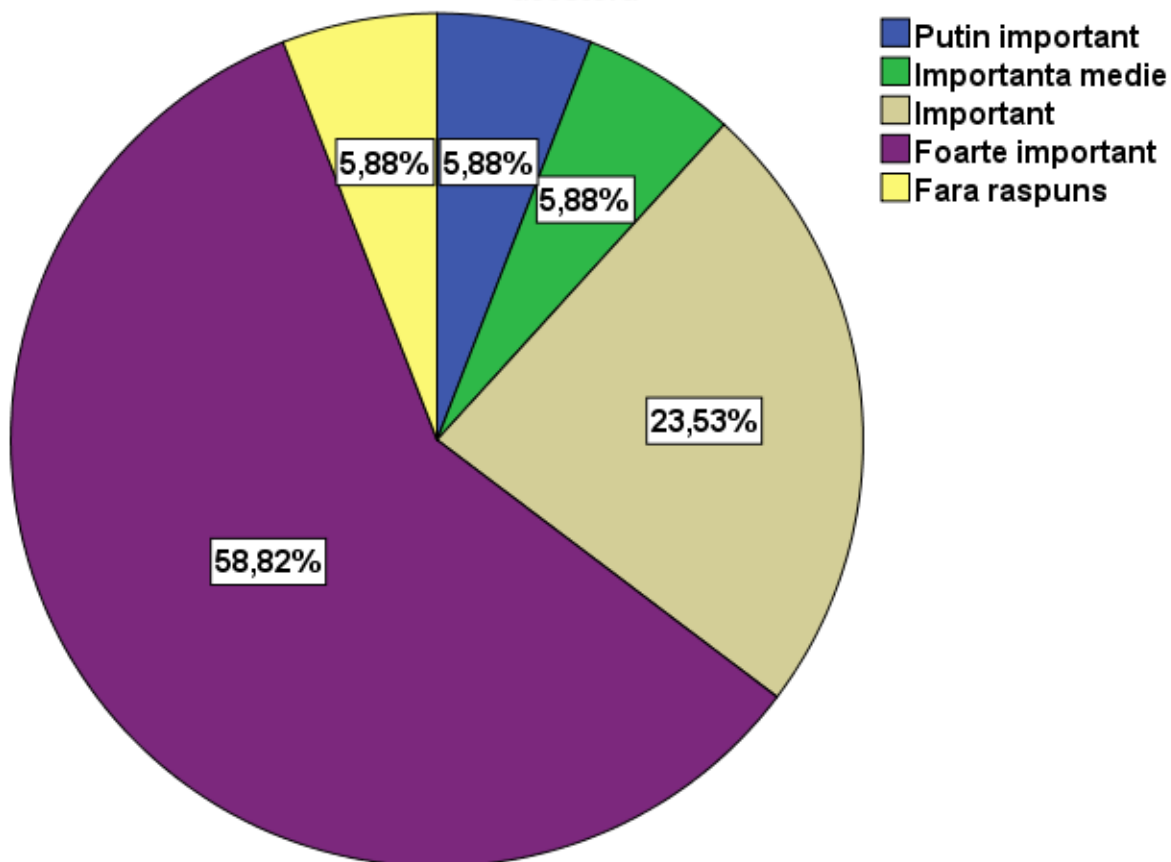
Importanța proiectului "Reabilitarea și extinderea căminelor culturale din satele comunei"

Inițiativa de a face un proiect de reabilitare și extindere cămine culturale din satele comunei este percepută ca fiind importantă de 41,18% dintre cei care au completat chestionarul. 35,29% considera inițiativa ca fiind foarte importantă și un segment mai mic de respondenți (5,88%), fără impact la nivel de analiză, consideră că un astfel de proiect ar fi de importanță medie și deloc important (5,88%).

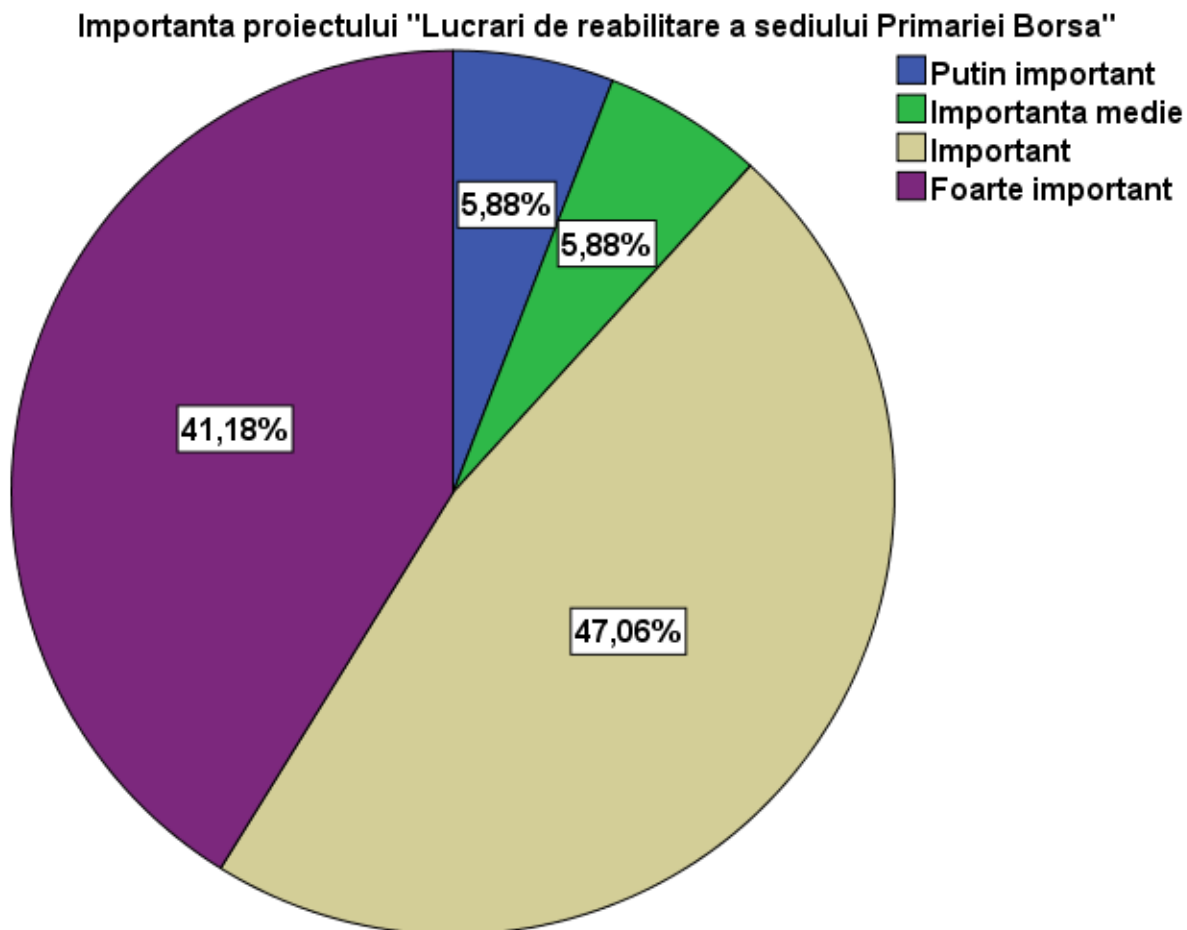
Importanța proiectului "Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora"

Importanța proiectului prin care se dorește extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora este mare pentru 58,82% dintre persoanele care și-au exprimat părerea pe marginea acestui subiect. 23,53% evaluează proiectul ca fiind important și procente mult mai mici de respondenți consideră că un astfel de proiect ar fi de importanță medie sau puțin important.

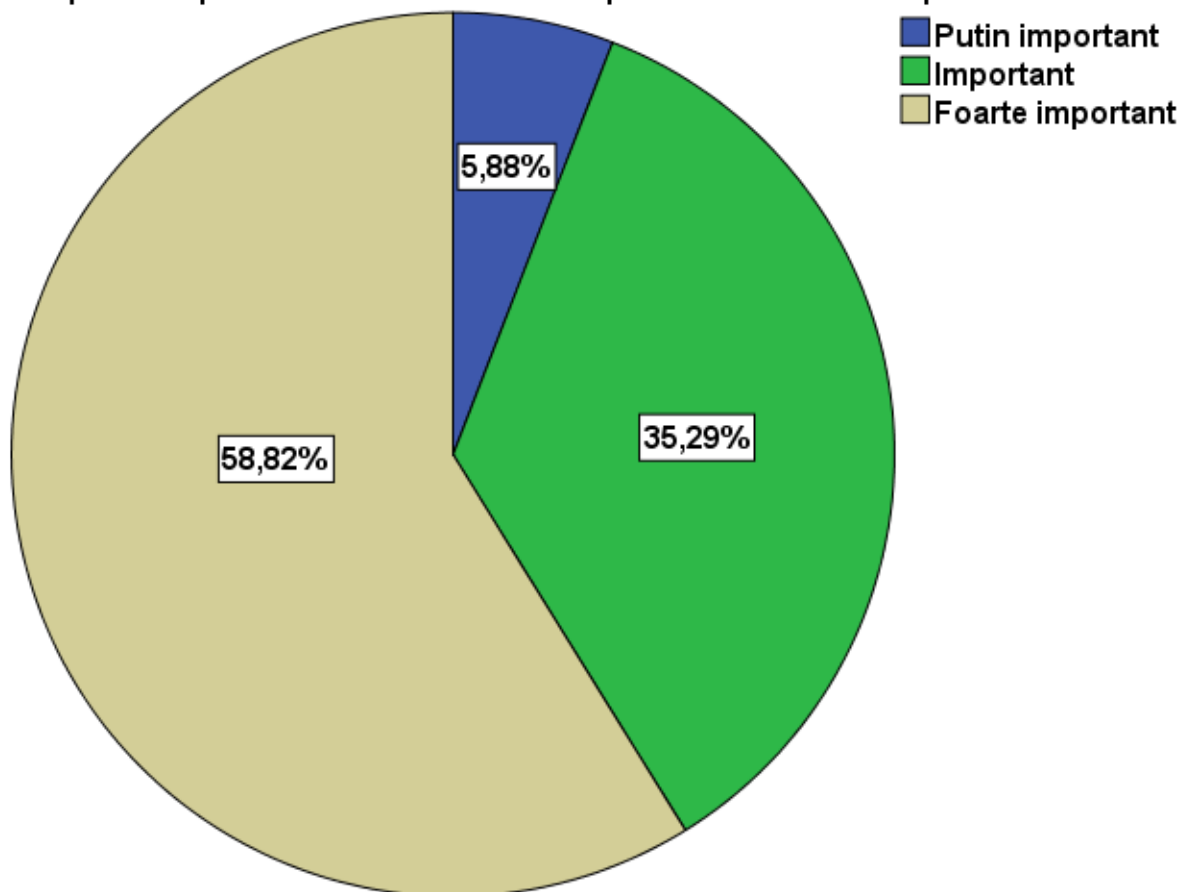
3.2.5. Propuneri de proiecte – Domeniul strategic Administrație Publică Locală

88,24% dintre subiecții care au și-au exprimat punctul de vedere consideră că realizarea unui proiect de lucrări de reabilitare a sediului primăriei Borșa este foarte important (41,18%) și important (47,06%). Doar 11,76% dintre respondenți evaluează proiectul ca fiind de o importanță medie și puțin important.

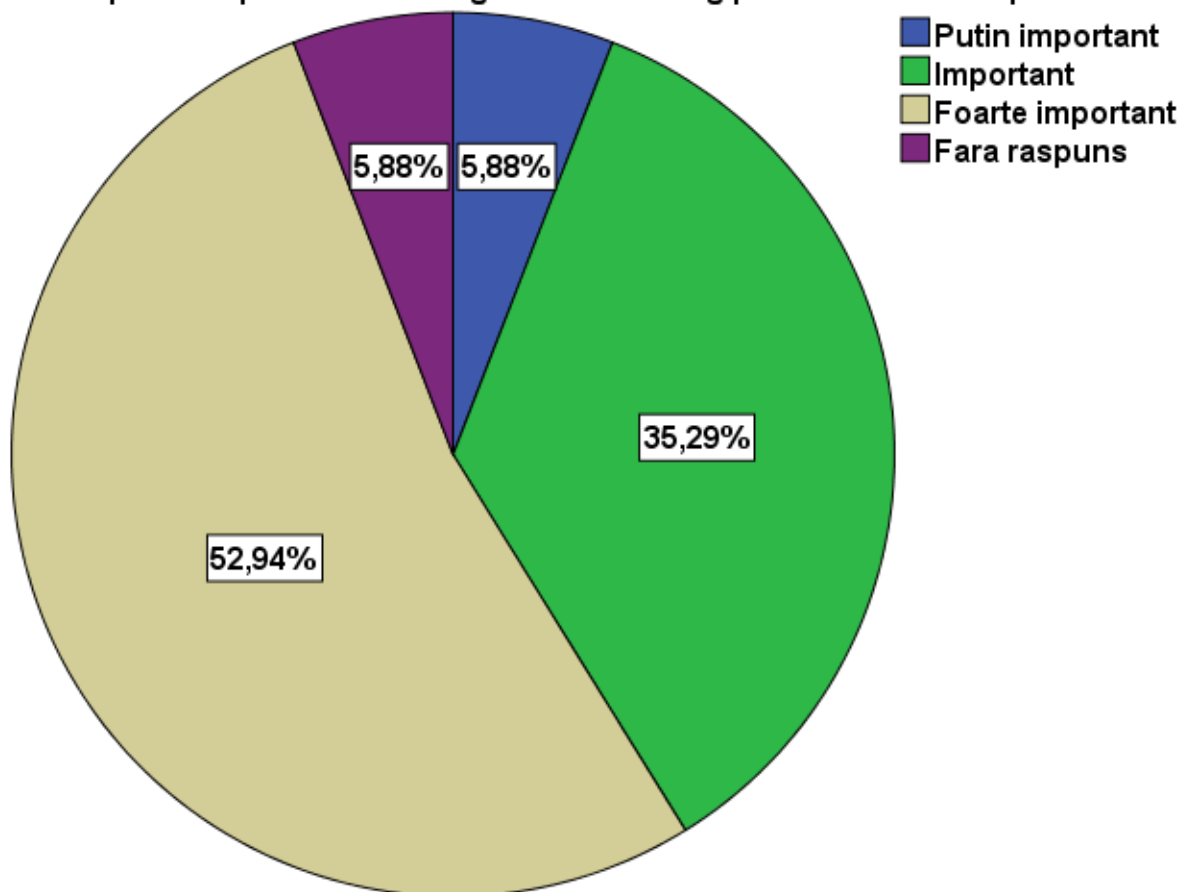
Importanta proiectului "Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal"

În ceea ce privește inițiativa unui proiect pentru dotarea cu echipamente a serviciului public comunal, 58,82% dintre subiecții incluși în analiză sunt de părere că un astfel de demers este foarte important pentru comunitate. De asemenea, 35,29% evaluează inițiativa ca fiind importantă și doar un foarte mic segment de respondenți, respectiv 5,88% acordă proiectului o importanță scăzută.

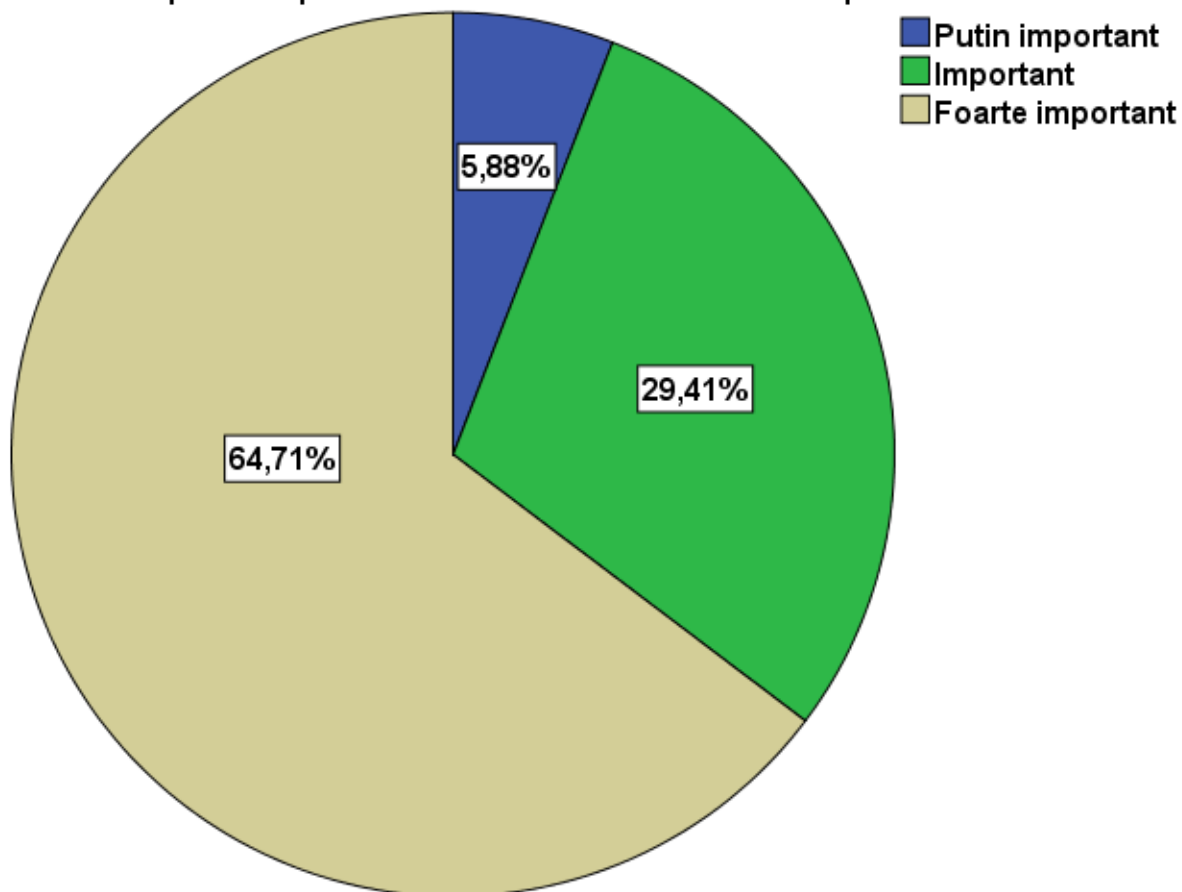
Importanta proiectului "Programe de training pentru functionarii publici"

Formarea profesionala a funcționarilor publici este o chestiune evaluată ca fiind foarte importantă de peste jumătate dintre repondenții la chestionar (52,94%). Inițiativa este privită ca fiind importantă de 35,29% dintre persoanele chestionate și doar un procent de 5,88% din eșantion conferă proiectului o importanță scăzută.

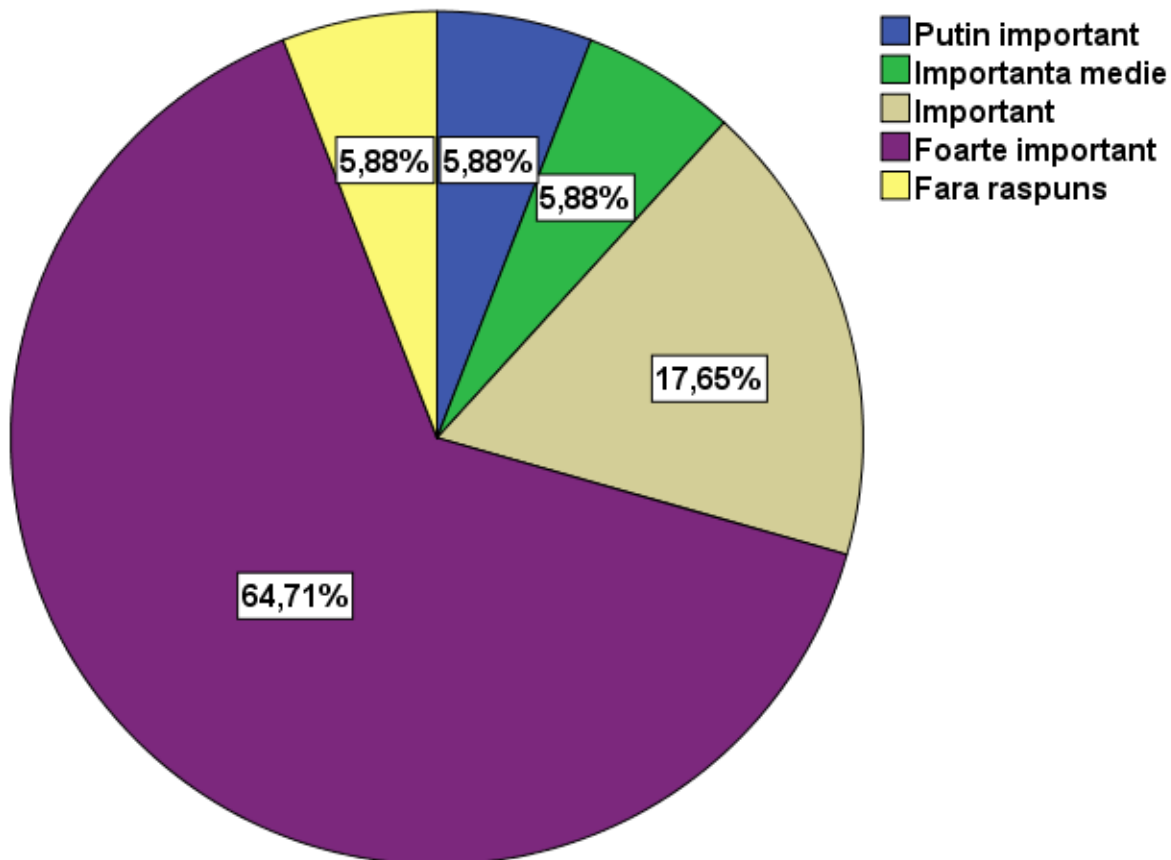
Importanța proiectului "Informatizarea serviciilor publice locale"

Așa cum se poate observa, rezultatele analizei arată faptul că 64,71% dintre persoanele chestionate consideră ca fiind foarte important un proiect care să prevadă informatizarea serviciilor publice locale. Nu este de neglijat nici segmentul de 29,41% din populație care consideră inițiativa ca fiind importantă.

Importanta proiectului "Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetatenilor la informatii"

Semnificativ peste jumătate din populația inclusă în analiză, respectiv 64,71% este de părere că crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații este foarte importantă. 17,65% dintre cei chestionați consideră că proiectul este important și doar un procent foarte mic de populație anchetată, respectiv 5,88% consideră că acest proiect este puțin important.

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

CAPITOLUL 4 – ANALIZA SWOT A COMUNEI BORȘA

Analiza SWOT reprezintă un instrument de analiză strategică, menit să prezinte într-o formă clară și succintă punctele tari (Strengths), punctele slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) comunei Borșa. Punctele tari și punctele slabe derivă din mediul intern al comunității și din resursele acesteia, în timp ce oportunitățile și amenințările provin din mediul extern, comunitatea neavând vreo influență asupra acestor factori. Oportunitățile și amenințările pot fi potențiale sau reale. Se urmărește valorificarea adecvată a unor elemente ale punctelor tari, pentru a fructifica oportunitățile, respectiv remedierea punctelor slabe în scopul diminuării probabilității de producere a amenințărilor. În esență, analiza SWOT permite identificarea răspunsurilor la întrebarea “Unde se află comuna Borșa în prezent?”.

În vederea realizării unei analize cât mai realiste și eficiente, s-a elaborat câte o analiză SWOT a comunei Borșa pentru fiecare dintre cele cinci domenii strategice abordate - infrastructură, mediu, economie, social, respectiv administrație publică locală, iar ulterior, pe baza acestora, a fost întocmită analiza SWOT integrată a comunei, care nu își propune să aibă un caracter exhaustiv, ci să ofere o grupare sintetică a celor mai importante puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care se manifestă la nivelul comunei Borșa.

Elaborarea analizei SWOT aferente comunei Borșa s-a bazat pe analiza de date statistice din surse organizate și realizate de consultant, pe analiza rezultatelor înregistrate în urma desfășurării cercetărilor cantitative.

4.1. Analiza SWOT pentru domeniul strategic *Infrastructură*

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">▪ Localizarea comunei în apropierea DN 1▪ Poziționarea comunei la distanțe similare față de: Cluj-Napoca (la 34 km și Gherla (la 30 km)▪ Traversarea comunei de către DJ 109, care asigură legătura între satele aparținătoare comunei:▪ Existența rețelei de energie electrică, comuna fiind electrificată partial▪ Existența partiala a rețelei de iluminat public▪ Acces foarte bun la telefonie fixă și la cea mobilă▪ Acces la Internet prin rețeaua de telefonie fixă▪ Preocupare la nivelul instituțiilor locale pentru derularea unor proiecte de reabilitare și conservare a infrastructurii	<ul style="list-style-type: none">▪ Stare necorespunzătoare a drumurilor și trotuarelor din comună▪ Componente învechite ale rețelei de iluminat public▪ Insuficiente parcuri și spații verzi în comună▪ Insuficiente locuri de agrement în comună▪ Insuficiente spații de joacă pentru copiii din comună▪ Lipsa sistem de canalizare▪ Lipsa rețea de gaze naturale▪ Buget restrans, insuficient pentru investiții▪ Fonduri suplimentare reduse▪ Lipsa unei echipe de specialiști care să poată facilita accesarea de fonduri europene și/sau produse bancare și/sau atragerea de investitori privați
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea ZONEI METROPOLITANE CLUJ▪ Proiectul de regionalizare a României▪ Programe de finanțare cu fonduri	<ul style="list-style-type: none">▪ Creșterea fiscalității▪ Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

<p>europene</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Posibilitatea inițierii de parteneriate publice private▪ Modernizarea drumurilor comunale▪ Reabilitarea trotuarelor▪ Extinderea rețelei de gaz▪ Extinderea rețelei de iluminat public▪ Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi▪ Amenajarea locurilor de joacă pentru copiii din comună	<ul style="list-style-type: none">▪ Neîncadrarea în proiecte datorită criteriilor de eligibilitate impuse de finanțatori▪ Politica financiar-valutară▪ Instabilitatea politică și lipsa de continuitate a politicilor publice și fiscale
---	--

4.2. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">▪ Amplasarea comunei într-un cadru natural variat▪ Existența rețelei de distribuție a apei (parțială)▪ Existența de rezerve naturale de piatră de construcții▪ Existența serviciilor de colectare a gunoiului și deșeurilor din comună, aceste servicii fiind externalizate▪ Calitate bună a aerului▪ Varietatea florei și a faunei▪ Soluri fertile pretabile la o gamă	<ul style="list-style-type: none">▪ Inexistența unei rețele de canalizare și a stațiilor de epurare în comună▪ Lipsa unui sistem de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole▪ Practicarea doar într-o foarte mică măsură a unei colectări selective a deșeurilor în vederea reciclării, refolosirii sau valorificării lor▪ Buget restrâns, insuficient pentru investiții▪ Fonduri suplimentare reduse

variată de culturi	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea ZONEI METROPOLITANE CLUJ▪ Proiectul de regionalizare a României▪ Programe de finanțare cu fonduri europene▪ Posibilitatea inițierii de parteneriate publice private▪ Realizarea rețelei de canalizare în satele comunei▪ Reabilitarea rețelei de apă în satele din comună▪ Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole▪ Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă	<ul style="list-style-type: none">▪ Existența de zone posibil inundabile▪ Arderea miriștilor▪ Utilizarea în cantități exagerate a gunoiului de grajd▪ Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură▪ Poluarea apei cu nitrați▪ Defrișarea suprafețelor forestiere▪ Inexistența unui plan concret de valorificare și protejare a mediului▪ Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de mediu▪ Efectele poluării asupra stării de sănătate a populației▪ Mentalitatea de indiferență față de protejarea mediului înconjurător

4.3. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Economie

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">▪ Proximitatea față de mediul urban și acces la căi de transport▪ Existența în comună a unui număr semnificativ de tineri care reprezintă forță de muncă▪ Existența în comună a unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltările economice▪ Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor▪ Preocuparea autorităților locale pentru sprijinirea și stimularea dezvoltării mediului de afaceri▪ Posibilități bune de a face cumpărăturile în comună▪ Condiții naturale favorabile agriculturii, în special pentru culturi de cereale, păioase, porumb, cartofi, plante furajere, legume▪ Potențial pentru obținerea de produse agricole ecologice▪ Potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului și a agroturismului▪ Ospitalitatea înăscută a locuitorilor	<ul style="list-style-type: none">▪ Lipsa locurilor de muncă▪ Capacitate redusă de atragere a investitorilor în comună▪ Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr de IMM-uri și ca diversitate a profilului de activitate a acestora▪ Valorificare redusă a antreprenoriatului▪ Practicarea unei agriculturi de subzistență, concretizată în productivitate și profitabilitate redusă a producătorilor agricoli▪ Fragmentarea excesivă a exploatațiilor agricole▪ Dificultăți legate de prelucrarea și comercializarea produselor realizate din producția agricolă / animală existentă▪ Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole▪ Inexistența hanelor agroalimentare și a târgurilor de animale▪ Număr redus al turiștilor care

din mediul rural	vizitează comuna <ul style="list-style-type: none">▪ Inexistența ofertei turistice în comună: nu există nicio pensiune turistică pe raza comunei, nu există niciun spațiu de cazare sau campare▪ Nivel scăzut de valorificare a zonelor și obiectivelor turistice din comună▪ Lipsa unei strategii de marketing local și insuficienta promovare a produselor și serviciilor locale▪ Grad scăzut al accesării de fonduri europene
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">▪ Înființarea unei asociații a producătorilor agricoli din comună▪ Dezvoltarea ZONEI METROPOLITANE CLUJ▪ Proiectul de regionalizare a României▪ Programe de finanțare cu fonduri europene▪ Posibilitatea inițierii de parteneriate publice private▪ Crearea unui parc industrial în comună▪ Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună▪ Crearea și dezvoltarea unor centre de	<ul style="list-style-type: none">▪ Instabilitatea legislativă▪ Instabilitatea cursului valutar▪ Rata ridicată a dobânzii la credite▪ Grad redus de informare al agricultorilor în privința normelor europene▪ Complexitatea și dificultatea procedurilor birocratice pentru obținerea finanțărilor▪ Intensificarea mediului concurențial poate să defavorizeze anumite sectoare tradiționale▪ Migrația forței de muncă spre mediul

<p>colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Promovarea obiectivelor turistice din comună▪ Construirea unui complex turistic și de agrement▪ Dezvoltarea sectorului IMM-urilor în domeniul de producție și de servicii specifice mediului rural▪ Creșterea interesului pentru produsele ecologice, naturale și tradiționale	<p>urban sau în străinătate</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia▪ Creșterea ratei șomajului la nivel național▪ Migrarea turistică spre alte regiuni
--	--

4.4. Analiza SWOT pentru domeniul strategic Social

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">▪ Existența în comună a unui dispensar uman, a unui cabinet sanitar-veterinar, a unei farmacii, și a personalului medical aferent▪ Existența unui spital de boli psihice cronice care absoarbe o mare parte din forța de muncă disponibilă▪ Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea serviciilor medicale oferite de personalul medical din comună, la	<ul style="list-style-type: none">▪ Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației▪ Sistem educațional incomplet – nu există liceu de profil în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlărilor în învățământul liceal▪ Nivel relativ scăzut al pregătirii școlare și profesionale a locuitorilor

<p>nivelul dotărilor dispensarului din comună, respectiv la posibilitatea de cumpărare a medicamentelor din comună</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Existența în comună a unei școli, o grădinița și a unei biblioteci▪ Dotări bune ale școlii și grădiniței din comună▪ Calitate bună a serviciilor educaționale furnizate de școlile și grădinițele din comună▪ Existența a 9 biserici pe raza comunei și a 3 monumente istorice▪ Existența unui fond cultural semnificativ – artă picturală, simbolistica icoanelor, artă literară▪ Proximitatea față de Cluj-Napoca și Gherla, cu rol important în satisfacerea nevoilor de asistență medicală și socială, educație, cultură▪ Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă▪ Existența a trei cămine culturale (două în curs de reabilitare)▪ Existența unei formații artistice la nivelul școlii▪ Desfășurarea Festivalului național “Ioan Sotelecan”	<p>comunei</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Inexistența unui centru de excelență pentru elevii cu rezultate deosebite▪ Posibilități medii de practicare a sporturilor în comună▪ Cultura civică slab dezvoltată, grad redus al participării civice▪ Număr redus al tradițiilor culturale și al evenimentelor locale organizate în comună
--	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">▪ Dezvoltarea ZONEI METROPOLITANE CLUJ▪ Proiectul de regionalizare a României▪ Programe de finanțare cu fonduri europene▪ Modernizarea și dotarea dispensarului din comună▪ Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială▪ Reabilitarea școlilor și grădinițelor din satele comunei▪ Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol▪ Reabilitarea și extinderea căminelor culturale▪ Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii▪ Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora▪ Organizarea de evenimente culturale în comună	<ul style="list-style-type: none">▪ Bilanț demografic negativ▪ Îmbătrânirea populației▪ Accentuarea fenomenului de migrare a populației spre mediul urban▪ Accentuarea fenomenului de migrare în străinătate a populației active, copiii rămânând în grija bunicilor sau a altor rude▪ Riscul de abandon școlar▪ Plasarea accentului pe pregătirea teoretică a viitoarei forțe de muncă în defavoarea aspectelor aplicative▪ Deteriorarea stării generale de sănătate a populației▪ Pierderea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului

4.5. Analiza SWOT pentru domeniul strategic *Administrație Publică Locală*

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">▪ Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea personalului Primăriei Borșa▪ Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați referitor la informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunități de angajare, afaceri, etc.▪ Grad mediu de satisfacție al actorilor locali investigați privind vizibilitatea acțiunilor administrației publice locale▪ Situație bună a liniștii și ordinii publice în comună▪ Dotări materiale adecvate▪ Personal instruit▪ Existența unui site al Primăriei Borșa▪ Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat	<ul style="list-style-type: none">▪ Lipsa unor relații mai strânse între administrația publică locală și agenții privați▪ Caracter modest al site-ului Primăriei Borșa, informații insuficiente și neactualizate postate pe site▪ Imposibilitatea transmiterii de solicitări sau cereri online pe site-ul Primăriei Borșa▪ Dotări precare ale serviciului public voluntar pentru situații de urgență al comunei Borșa
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">▪ Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență▪ Dezvoltarea ZONEI METROPOLITANE CLUJ	<ul style="list-style-type: none">▪ Reducerea personalului din sectorul bugetar▪ Migrarea personalului calificat către alte instituții publice▪ Lipsa unei culturi a implicării

<ul style="list-style-type: none">▪ Proiectul de regionalizare a României▪ Programe de finanțare cu fonduri europene▪ Posibilitatea inițierii de parteneriate publice private▪ Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici▪ Existența unor organizații profesionale ale funcționarilor publici▪ Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații▪ Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență▪ Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității▪ Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal	<p>cetățenilor în problemele comunității</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Instabilitatea legislativă▪ Instabilitatea cursului valutar▪ Rata ridicată a dobânzii la credite
---	---

4.6. Analiza SWOT integrată a comunei Borșa

PUNCTE TARI (T)

- Localizarea comunei în apropierea municipiului Cluj-Napoca
- Poziționarea comunei la distanțe similare față de două orașe: Cluj-Napoca (la 34 km), Gherla (la 30 km)
- Traversarea comunei de către DJ 109,
- Existența rețelei de energie electrică, comuna fiind electrificată parțial, a rețelei de iluminat public
- Existența unei infrastructuri de comunicații bine reprezentate – acces la telefonie fixă, la telefonie mobilă, și la Internet
- Existența rețelei de distribuție a apei în localitățile din surse proprii
- Existența serviciilor de colectare a gunoierului și deșeurilor din comună, aceste servicii fiind externalizate
- Existența în comună a unui număr semnificativ de tineri care reprezintă forță de muncă
- Existența unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltările economice
- Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor
- Condiții naturale favorabile agriculturii și potențial pentru obținerea de produse ecologice
- Potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului și agroturismului

- Existența a 9 biserici pe raza comunei și a 3 monumente istorice
- Existența unui fond cultural semnificativ – artă picturală, simbolistica icoanelor, artă literară

- Existența în comună a unei rețele medicale
- Existența în comună a unei școli, o grădinițe și a unei biblioteci, care prezintă un nivel foarte bun al dotărilor și furnizează servicii educaționale de bună calitate
- Existența pe raza comunei a bisericilor și monumentelor istorice
- Preocupare la nivelul instituțiilor locale pentru derularea unor proiecte de reabilitare și

conservare a infrastructurii și mediului, pentru stimularea dezvoltării mediului de afaceri, pentru îmbunătățirea serviciilor sociale furnizate locuitorilor comunei

- Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat

PUNCTE SLABE (S)

- Stare necorespunzătoare a drumurilor și trotuarelor din comună
- Stare precară a drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere
- Componente învechite ale rețelei de iluminat public
- Insuficiente parcuri și spații verzi, locuri de agrement, spații de joacă pentru copii în comună
- Practicarea doar într-o foarte mică măsură a unei colectări selective a deșeurilor în vederea reciclării, refolosirii sau valorificării lor
- Inexistența unei rețele de canalizare și a stațiilor de epurare în comună
- Lipsa locurilor de muncă
- Capacitate redusă de atragere a investitorilor în comună
- Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr de IMM-uri și ca diversitate a profilului de activitate a acestora
- Valorificare redusă a antreprenoriatului
- Practicarea unei agriculturi de subzistență, concretizată în productivitate și profitabilitate redusă a producătorilor agricoli
- Dificultăți legate de prelucrarea și comercializarea produselor realizate din producția agricolă / animală existentă
- Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole
- Inexistența hanelor agroalimentare și a târgurilor de animale
- Inexistența unui program concret de valorificare și protejare a resurselor naturale și a mediului

- Număr redus al turiștilor care vizitează comuna
- Inexistența ofertei turistice în comună: nu există nicio pensiune turistică pe raza comunei, nu există niciun spațiu de cazare sau campare
- Nivel scăzut de valorificare a zonelor și obiectivelor turistice din comună
- Grad scăzut al accesării de fonduri europene
- Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației
- Sistem educațional incomplet – nu există liceu în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlărilor în învățământul liceal
- Nivel relativ scăzut al pregătirii școlare și profesionale a locuitorilor comunei
- Posibilități medii de practicare a sporturilor în comună
- Inexistența unui serviciu specializat pe obținere de finanțări și atragerea de investiții

OPORTUNITĂȚI (O)

- Existența fondurilor nerambursabile guvernamentale și europene pentru realizarea de investiții în infrastructura de utilitate publică, transport, mediu, agricultură, creșterea competitivității economice, educație, turism etc.
- Dezvoltarea zonei metropolitane Cluj
- Modernizarea drumurilor comunale
- Reabilitarea trotuarelor
- Reabilitarea rețelei de iluminat public
- Realizarea rețelei electrice și a celei de gaz
- Realizarea rețelei de canalizare și apă în localitățile comunei
- Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi
- Realizarea unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună
- Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole

- Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă
- Crearea unui parc industrial în comună
- Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună
- Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție
- Promovarea obiectivelor turistice din comună
- Construirea unui complex turistic și de agrement
- Dezvoltarea sectorului IMM-urilor în domenii de producție și de servicii specifice mediului rural
- Înființarea unei asociații a producătorilor agricoli din comună
- Modernizarea și dotarea dispensarului din comună
- Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială
- Reabilitarea școlilor și grădinițelor din satele comunei
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol
- Reabilitarea și extinderea căminelor culturale din satele comunei
- Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii
- Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora
- Organizarea de evenimente în comună
- Dezvoltarea unor relații de parteneriat în scopul dezvoltării instituționale
- Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici
- Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații
- Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității

AMENINȚĂRI (A)

- Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de utilitate publică, transport, mediu, agricultură, turism, educație etc.
- Bilanț demografic negativ
- Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia
- Migrarea forței de muncă spre mediul urban sau în străinătate
- Efectele poluării asupra stării de sănătate a populației

- Mentalitatea de indiferență față de protejarea mediului înconjurător
- Instabilitatea politică și lipsa de continuitate a politicilor publice și fiscale

- Instabilitatea legislativă
- Instabilitatea cursului valutar
- Rata ridicată a dobânzii la credite

CAPITOLUL 5 – VIZIUNEA PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI BORȘA

Viziunea de dezvoltare a comunei Borșa trebuie să reflecte ceea ce comunitatea intenționează să realizeze pe termen lung și totodată trebuie să asigure menținerea echilibrului între cei trei piloni ai dezvoltării durabile locale – dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător.

Comuna Borșa dorește să devină o comunitate atractivă și agreată, comparabilă ca nivel de dezvoltare cu localitățile de dimensiuni similare din țările vest-europene, o comunitate care își propune să le ofere membrilor săi un nivel de trai confortabil, cu un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber, cu acces la servicii sociale de calitate.

Modernizarea căilor de circulație, includerea comunei în circuite rutiere extrem de importante, atragerea de investitori care să valorifice resursele comunei, să creeze locuri de muncă pentru oamenii din comună și să determine creșterea prosperității, atragerea de turiști care să se bucure de obiectivele turistice ale zonei, dezvoltarea serviciilor medicale, creșterea calității actului educațional desfășurat în școlile comunei, dezvoltarea unui sistem de asistență socială foarte bine pus la punct, dezvoltarea centrului civic cu parcuri, spații verzi și locuri de joacă pentru copii, și nu în ultimul rând, stimularea gradului de implicare civică a fiecăruia dintre locuitorii comunei – acestea sunt reperele viziunii de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2014-2020, așa cum reiese din analiza SWOT cu corelațiile aferente ei.

Exprimată în formă concisă, viziunea privind dezvoltarea comunei Borșa constă în ***“Dezvoltarea în următorii 10 ani a infrastructurii, îmbunătățirea mediului, diversificarea economiei, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, având ca obiectiv final creșterea calității vieții locuitorilor comunei Borșa.”***

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

CAPITOLUL 6 – DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE COMUNEI BORȘA PENTRU PERIOADA 2021-2027

Dezvoltarea strategică a comunei Borșa vizează cinci domenii strategice cheie: infrastructura, mediul, economia, domeniul social, administrația publică locală. Pentru fiecare dintre cele cinci domenii s-a stabilit câte un obiectiv general strategic, după cum se poate observa în figura de mai jos.

Domeniul strategic INFRASTRUCTURĂ

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile

Domeniul strategic MEDIU

Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale

Domeniul strategic ECONOMIE

Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

Domeniul strategic SOCIAL

Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

Domeniul strategic ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

În scopul atingerii obiectivelor corespunzătoare celor cinci domenii strategice, comuna Borșa trebuie să își focalizeze eforturile pe direcții de dezvoltare concrete. Astfel, în cadrul fiecăruia dintre cele cinci domenii strategice – infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală – au fost identificate anumite direcții de dezvoltare prioritare, iar pentru fiecare direcție de dezvoltare în parte au fost stabilite obiective specifice. Comuna Borșa vizează atingerea obiectivelor specifice prin intermediul implementării de proiecte, fructificând în acest scop oportunitățile de finanțare europene și naționale disponibile. În continuare, pentru fiecare domeniu strategic, se prezintă în formă detaliată direcțiile de dezvoltare, obiectivele specifice, precum și tipurile de proiecte care permit îndeplinirea obiectivelor.

6.1. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Infrastructură

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt infrastructura de transport, infrastructura energetică, infrastructura de comunicații și dezvoltarea urbană.

Obiectivul general strategic: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile

6.1.1. Direcția de dezvoltare Infrastructura de transport

Obiectiv specific:

- ✚ Modernizarea infrastructurii de transport

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Asfaltare drumuri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Modernizare trotuare în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Construire poduri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Pietruire drumuri agricole în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Managementul și optimizarea traficului rutier

6.1.2. Direcția de dezvoltare Infrastructura energetică

Obiectiv specific:

- ✚ Modernizarea infrastructurii energetice

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Reabilitarea rețelei de iluminat public (eficientizarea consumului de energie electrică)
- Extinderea rețelei de electricitate în zonele cu potențial de dezvoltare a localităților comunei Borșa

6.1.3. Direcția de dezvoltare Infrastructura de comunicații

Obiectiv specific:

- ✚ Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la Internet

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Conectarea la Internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate
- Extinderea accesului la Internet a locuitorilor comunei prin înființarea unui punct de acces la Internet în cadrul Primăriei Borșa

6.1.4. Direcția de dezvoltare Dezvoltare urbană

Obiective specifice:

- ✚ Asigurarea accesului la o locuință decentă
- ✚ Modernizarea centrului civic

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Asigurarea accesului la o locuință decentă”
 - Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.)
 - Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate
- ✚ Obiectivul specific “Modernizarea centrului civic”
 - Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei
 - Amenajarea spații de joacă pentru copii în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
 - Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Borșa
 - Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri comunale
- ✓ Mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public și realizarea de economii privind consumul de energie
- ✓ Îmbunătățirea trotuarelor în vederea creșterii posibilităților de circulație a pietonilor
- ✓ Accesul locuitorilor comunei la locuri de muncă, servicii de sănătate, servicii educaționale, cultură, sport și agrement
- ✓ Acces la parcurile de joacă și de recreere a tuturor copiilor din comună
- ✓ Creșterea calității vieții populației comunei și îmbunătățirea stării de sănătate a locuitorilor datorită petrecerii timpului în aer liber

6.2. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Mediu

Obiectivul general strategic: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale.

6.2.1. Direcția de dezvoltare Infrastructura de apă, gaz și canalizare

Obiectiv specific:

✚ Dezvoltarea managementului de calitate al apei, gazului metan și canalizării

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Introducerea rețelei de alimentare cu gaze naturale în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia
- Realizarea rețelei de canalizare în satele Borșa, Borșa-Cătun și Giula

6.2.2. Direcția de dezvoltare Protecția mediului

Obiectiv specific:

✚ Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Programe de management al calității aerului
- Promovarea utilizării surselor de energie alternativă
- Promovarea practicilor de agricultură ecologică

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului

6.2.3. Direcția de dezvoltare Managementul deșeurilor

Obiectiv specific:

- ✚ Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor

Tipurile de proiecte/măsuri care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor la nivelul comunei
- Amenajarea unui centru de colectare a deșeurilor re folosibile în comuna Borșa
- Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări necorespunzătoare a deșeurilor

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarelor efecte:

- ✓ Accesul populației la infrastructura edilitară
- ✓ Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației
- ✓ Reducerea poluării
- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
- ✓ Reducerea riscului de inundații

6.3. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Economie

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt mediul de afaceri, agricultura, turismul și agroturismul, respectiv forța de muncă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

6.3.1. Direcția de dezvoltare Mediul de afaceri

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea mediului de afaceri local
- ✚ Stimularea inițiativelor antreprenoriale

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea mediului de afaceri local”
 - Crearea unui parc industrial în comună
 - Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local
 - Sprijinirea dezvoltării de IMM-uri care să valorifice resursele naturale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității
 - Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole
 - Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi
 - Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării
 - Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.)
 - Organizarea unui dialog real între reprezentanții autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica noi oportunități

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✚ Obiectivul specific “Stimularea inițiativelor antreprenoriale”
 - Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor
 - Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Atragerea investitorilor în comună
- ✓ Încurajarea agenților economici locali de a dezvolta afaceri în comună
- ✓ Locuitori mai bine informați cu privire la oportunitățile de demarare de noi afaceri
- ✓ Creșterea numărului de locuri de muncă în comună și reducerea șomajului
- ✓ Creșterea nivelului de trai al locuitorilor comunei
- ✓ Creșterea competitivității economice generale pe raza comunei Borșa

6.3.2. Direcția de dezvoltare Agricultură

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură comercială
- ✚ Consiliere și instruire în domeniul agricol

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură comercială”
 - Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție
 - Sprijinirea agriculturii ecologice
 - Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole al comunei
 - Reabilitarea și extinderea sistemului de irigații
 - Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, etc.)
 - Organizarea unui târg de animale
 - Înființarea unei hale agroalimentare
- ✚ Obiectivul specific “Consiliere și instruire în domeniul agricol”
- Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune
 - Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice ale consumului produselor locale

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Practicarea agriculturii în conformitate cu standardele de mediu și tehnice în vigoare
- ✓ Creșterea productivității agriculturii
- ✓ Creșterea nivelului de trai al populației care lucrează în agricultură

6.3.3. Direcția de dezvoltare Turism și agroturism

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea infrastructurii turistice

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✚ Transformarea obiectivelor culturale din comuna Borșa în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic
- ✚ Promovarea comunei Borșa

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii turistice”
 - Dezvoltarea infrastructurii de cazare pentru asigurarea unui minim de spații de cazare în zonă (stimularea înființării de pensiuni turistice și agroturistice, amenajarea unui spațiu de campare)
 - Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism
 - Construirea unui complex turistic și de agrement

- ✚ Obiectivul specific “Transformarea obiectivelor culturale din comuna Borșa în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic ”
 - Promovarea turismului cultural, religios, de agrement
 - Introducerea comunei Borșa în circuite turistice culturale și religioase
 - Reabilitarea bisericilor și includerea lor în circuite existente la nivelul județului Cluj
 - Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic
 - Dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale etc.)
 - Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local
 - Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate

- ✚ Obiectivul specific “Promovarea comunei Borșa”
 - Promovarea obiectivelor turistice și a imaginii comunei Borșa

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Elaborarea a diferite materiale de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Creșterea numărului de turiști pe raza comunei Borșa
- ✓ Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă principalele obiective turistice de pe raza comunei
- ✓ Crearea de locuri de muncă
- ✓ Atragerea de noi investitori în comună
- ✓ Atragerea de noi venituri pentru administrația publică locală

6.3.4. Direcția de dezvoltare Forța de muncă

Obiectivele specifice:

- ✚ Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului menționat sunt:

- Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Creșterea nivelului de instruire și calificare al locuitorilor comunei
- ✓ Creșterea ratei de ocupare a populației comunei

6.4. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Social

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt sănătatea, protecția socială, educația și formarea, cultura și cultele, sport și agrement.

Obiectivul general strategic: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

6.4.1. Direcția de dezvoltare Sănătate

Obiectivele specifice:

- ✚ Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale
- ✚ Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile
- ✚ Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale”
 - Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.)
 - Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale, în contextul pandemiei mondiale cu COVID-19

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună
- ✚ Obiectivul specific “Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile”
 - Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat)
- ✚ Obiectivul specific “Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora”
 - Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației
 - Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor la importanța efectuării analizelor medicale periodice
 - Derularea unor campanii de informare-comunicare-educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate – fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri
 - Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Asigurarea accesului la servicii medicale a tuturor locuitorilor comunei
- ✓ Creșterea stării de sănătate a locuitorilor comunei

6.4.2. Direcția de dezvoltare Protecție socială

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✚ Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale”
 - Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială
 - Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale
 - Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale
 - Dezvoltarea unui serviciu de asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate
- ✚ Obiectivul specific “Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap”
 - Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Oferirea de servicii de calitate de asistență socială pentru persoanele cu dizabilități sau care fac parte din grupuri vulnerabile din comună

6.4.3. Direcția de dezvoltare Educație și formare

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea infrastructurii educaționale
- ✚ Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✚ Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii educaționale”
 - Renovarea și igienizarea școlilor din comuna Borșa
- ✚ Obiectivul specific “Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei”
 - Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de absentism și abandon școlar
 - Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite
 - Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație
 - Promovarea spiritului civic în educație
- ✚ Obiectivul specific “Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ”
 - Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată
 - Sprijinirea școlilor din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul învățământului, axate pe activități ca vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Asigurarea unor condiții optime de desfășurare a procesului de educație și instruire al elevilor din comună
- ✓ Accesul la educație gratuită a tuturor copiilor din comună
- ✓ Asigurarea numărului de locuri necesare elevilor

6.4.4. Direcția de dezvoltare Cultura și cultele

Obiectivele specifice:

- + Dezvoltarea infrastructurii culturale
- + Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei
- + Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- + Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii culturale”
 - Construire cămin cultural în satul Ciumăfaia, comuna Borșa
 - Modernizare cămine culturale în satele Borșa și Giula, comuna Borșa
 - Extinderea și modernizarea bibliotecii din comună – creșterea fondului de carte al bibliotecii, crearea unei biblioteci virtuale
- + Obiectivul specific “Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei ”
 - Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună
 - Organizarea de acțiuni culturale și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală
 - Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei
- + Obiectivul specific “Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult”
 - Construire capele mortuare în satele Giula și Ciumăfaia
 - Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor educaționale și familiile elevilor
 - Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități culturale
- ✓ Organizarea unui număr mai mare de evenimente culturale
- ✓ Revigorarea mediului cultural
- ✓ Consolidarea obiceiurilor și tradițiilor comunei, pentru a fi transmise mai departe tinerelor generații
- ✓ Ameliorarea condițiilor de desfășurare a activităților religioase

6.4.5. Direcția de dezvoltare Sport și agrement

Obiectivele specifice:

- ✚ Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului
- ✚ Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului ”
 - Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi
- ✚ Obiectivul specific “Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere”
 - Construire teren de sport multifuncțional în curtea școlii gimnaziale din comuna Borșa
 - Înființarea unei asociații a pensionarilor
 - Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✓ Desfășurarea activităților sportive de către locuitorii comunei în condiții optime de confort și siguranță
- ✓ Asigurarea unor standarde minimale de recreere și agrement pentru locuitorii comunei

6.5. Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Administrație Publică Locală

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt reforma administrației publice locale, respectiv ordinea publică și protecția civilă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

6.5.1. Direcția de dezvoltare Reforma administrației publice locale

Obiectivele specifice:

- ✚ Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale
- ✚ Îmbunătățirea relației administrație publică locală – cetățeni
- ✚ Îmbunătățirea tehnicii din dotare

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale”
 - Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2021 - 2027, axată pe:
 - Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare
 - Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Borșa este aplicant eligibil
 - Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici
 - Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate
 - Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane, potențialul economic al comunei etc., ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții
- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea relației administrație publică locală – cetățeni”
- Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii
 - Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună
 - Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate
 - Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor
- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea tehnicii din dotare”
- Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație
 - Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Borșa
 - Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații
 - Crearea unei identități vizuale a Primăriei Borșa prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Creșterea competențelor și expertizei angajaților din administrația publică locală referitor la gestionarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

- ✓ Servicii de calitate oferite locuitorilor comunei de către funcționarii Primăriei Borșa
- ✓ Eficientizarea activității funcționarilor Primăriei comunei
- ✓ Locuitorii comunei vor fi mai bine informați cu privire la toate aspectele legate de comună – evenimente, oportunități de finanțare, taxe și impozite locale etc.

6.5.2. Direcția de dezvoltare Ordine publică și protecție civilă

Obiectivele specifice:

- ✚ Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică
- ✚ Îmbunătățirea activităților de protecție civilă

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică”
 - Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice
 - Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor
 - Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal
- ✚ Obiectivul specific “Îmbunătățirea activităților de protecție civilă ”
 - Dotarea Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Borșa cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastre
 - Conștientizarea și instruirea cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- ✓ Compartimentul de voluntariat pentru situații de urgență mai bine dotat tehnic, cu posibilități de menținere a funcțiilor instituțiilor vitale, a condițiilor de comunicare directă și de intervenție în timp real, în scopul utilizării optime a resurselor aflate la dispoziție în caz de necesitate.

CAPITOLUL 7 – PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE

DOMENIUL STRATEGIC <i>INFRASTRUCTURĂ</i>				
Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipurile de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Infrastructura de transport</i>	Modernizarea infrastructurii de transport	Asfaltare drumuri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Modernizare trotuare în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Construire poduri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Pietruire drumuri agricole în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Managementul și optimizarea traficului rutier	FEADR, prin PNDR Compania Națională de Investiții PNDL 2021 - 2027 Buget local	2021-2027
<i>Infrastructura energetică</i>	Modernizarea infrastructurii	Reabilitarea rețelei de iluminat public (eficientizarea consumului de energie electrică) Extinderea rețelei de electricitate în zonele cu potențial de	FEADR, prin PNDR	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	energetice	dezvoltare a localităților comunei Borșa	Buget local	
Infrastructura de comunicații	Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la Internet	Conectarea la Internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate Extinderea accesului la Internet a locuitorilor comunei prin înființarea unui punct de acces la Internet în cadrul Primăriei Borșa	FEDR, prin POCID Buget local	2021-2027
Dezvoltare urbană	Asigurarea accesului la o locuință decentă	Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.) Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate	FSE și FEDR, prin POCS Buget de stat Buget local	2021-2027
	Modernizarea centrului civic	Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei Amenajarea spații de joacă pentru copii în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		Borșa Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei		
--	--	--	--	--

DOMENIUL STRATEGIC *MEDIU*

Obiectiv strategic 2: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale

Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Infrastructură de apă, gaz și canalizare</i>	Dezvoltarea managementului de calitate al apei, gazului metan și canalizării	Extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Introducerea rețelei de alimentare cu gaze naturale în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia Realizarea rețelei de canalizare în satele Borșa, Borșa-Cătun și Giula	FEDR, FC, prin PODD Compania Națională de Apă Someș Programul Național de Redresare și Reziliență Buget local	2021-2027
<i>Managementul</i>	Dezvoltarea unui	Implementarea unui sistem de colectare selectivă a	FEDR, FC, prin	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

<i>deșeurilor</i>	sistem eficient de management al deșeurilor	deșeurilor la nivelul comunei Amenajarea unui centru de colectare a deșeurilor refolosibile în comuna Borșa Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări necorespunzătoare a deșeurilor	PODD FEADR, prin PNDR Buget local	
<i>Protecția mediului</i>	Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu	Programe de management al calității aerului Promovarea utilizării surselor de energie alternativă Promovarea practicilor de agricultură ecologică Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului	FEDR, FC, prin PODD Buget local	2021-2027
DOMENIUL STRATEGIC <i>ECONOMIE</i>				
Obiectiv strategic 3: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local				
Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Mediul de afaceri</i>	Dezvoltarea mediului de	Crearea unui parc industrial în comună	FEADR, prin PNDR	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	afaceri local	<p>Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local</p> <p>Sprrijinirea dezvoltării de IMM-uri care să valorifice resursele locale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității</p> <p>Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole</p> <p>Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi</p> <p>Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării</p> <p>Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.)</p> <p>Organizarea unui dialog real între reprezentanții</p>	FEDR, prin POCID Programul Național de Redresare și Reziliență	
--	---------------	---	---	--

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica noi oportunități		
	Stimularea inițiativelor antreprenoriale	Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei	FEADR, prin PNDR FSE, prin POCU Buget local Fonduri private Fonduri guvernamentale	2021-2027
<i>Agricultură</i>	Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură comercială	Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>Sprrijinirea agriculturii ecologice</p> <p>Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole al comunei</p> <p>Reabilitarea și extinderea sistemului de irigații</p> <p>Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte etc.)</p> <p>Organizarea unui târg de animale</p> <p>Înființarea unei hale agroalimentare</p>		
	Consiliere și instruire în domeniul agricol	<p>Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune</p> <p>Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice</p>	FSE, prin POCU Fonduri guvernamentale	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		ale consumului produselor locale		
<i>Turism și agroturism</i>	Dezvoltarea infrastructurii turistice	<p>Dezvoltarea infrastructurii de cazare pentru asigurarea unui minim de spații de cazare în zonă (stimularea înființării de pensiuni turistice și agroturistice, amenajarea unui spațiu de campare)</p> <p>Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism</p> <p>Construirea unui complex turistic și de agrement</p>	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027
	Transformarea obiectivelor culturale din comuna Borșa în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic	<p>Promovarea turismului cultural, religios, de agrement</p> <p>Introducerea comunei Borșa în circuite turistice culturale și religioase</p> <p>Reabilitarea bisericilor și includerea lor în circuite existente la nivelul județului Cluj</p> <p>Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic</p>	FEADR, prin PNDR Programul Național de Redresare și Reziliență Buget local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>Dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale etc.)</p> <p>Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local</p> <p>Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate</p>		
	Promovarea comunei Borșa	<p>Promovarea obiectivelor turistice și a imaginii comunei Borșa</p> <p>Elaborarea a diferite materiale și instrumente de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)</p>	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027
Forța de muncă	Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și	Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării	FSE, prin POCU	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate	adaptabilității angajaților Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol		
--	---	--	--	--

DOMENIUL STRATEGIC *SOCIAL*

Obiectiv general strategic 4: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Sănătate</i>	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale	Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.) Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale, în contextul pandemiei mondiale cu COVID-19	FSE prin POCU Buget local Fonduri guvernamentale Programul Național de	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună	Redresare și Reziliență	
	Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile	Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat)	FSE, prin POCU Programul Operațional Sănătate 2021 - 2027	2021-2027
	Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora	Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor la importanța efectuării analizelor medicale periodice Derularea unor campanii de informare-comunicare-educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate - fumatul, consumul de alcool,	FSE, prin POCU Fonduri guvernamentale	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		consumul de droguri Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate		
Protecție socială	Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale	Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale Dezvoltarea unui serviciu de asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în	FSE, prin POCU FEADR, prin PNDR	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		străinătate		
	Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap	Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate	Buget local	2021-2027
Educație și formare	Dezvoltarea infrastructurii educaționale	Renovarea și igienizarea școlilor din comuna Borșa	FEADR, prin PNDR Compania Națională de Investiții Programul Național de Redresare și Reziliență Buget local	2021-2027
	Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la	Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de	FSE, prin POCU	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	nivelul comunei	absenteism și abandon școlar Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație Promovarea spiritului civic în educație	Buget local FEADR, prin PNDR	
	Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ	Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată Sprijinirea școlilor din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul învățământului, axate pe activități ca vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.	FSE, prin POCU Buget local	2021-2027
Cultura și cultele	Dezvoltarea infrastructurii culturale	Construire cămin cultural în satul Ciumăfaia, comuna Borșa	FEADR, prin PNDR	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		Modernizare cămine culturale în satele Borșa și Giula, comuna Borșa Extinderea și modernizarea bibliotecii din comună – creșterea fondului de carte al bibliotecii, crearea unei biblioteci virtuale	Buget local	
	Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei	Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună Organizarea de acțiuni culturale și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027
	Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult	Construire capele mortuare în satele Giula și Ciumăfaia Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		educaționale și familiile elevilor Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună și a celor două biserici monument existente pe raza comunei		
<i>Sport și agrement</i>	Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului	Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027
	Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere	Construire teren de sport multifuncțional în curtea școlii gimnaziale din comuna Borșa Înființarea unei asociații a pensionarilor Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice)	FEADR, prin PNDR Buget local	2021-2027

DOMENIUL STRATEGIC <i>ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ</i>				
Obiectiv general strategic 5: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale				
Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Reforma administrației publice locale</i>	Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale	Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2021-2027, axată pe: <ul style="list-style-type: none">- Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare- Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Borșa este aplicant eligibil- Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii	FSE, prin POCU FSE, prin PO DCA Buget local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		<p>publici</p> <p>Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate</p> <p>Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane, potențialul economic al comunei etc., ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții</p>		
	Îmbunătățirea relației administrație publică locală – cetățeni	<p>Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii</p> <p>Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună</p> <p>Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate</p> <p>Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța</p>	<p>FSE, prin PO DCA</p> <p>FSE, prin POCU</p> <p>Buget local</p>	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

		implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor		
	Îmbunătățirea tehnicii din dotare	<p>Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație</p> <p>Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Borșa</p> <p>Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații</p> <p>Crearea unei identități vizuale a Primăriei Borșa prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri)</p>	Buget local	2021-2027
Ordine publică și protecție	Îmbunătățirea climatului de ordine și	Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la	Bugetul de stat, bugetul local	2021-2027

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

<i>civilă</i>	siguranță publică	adresa ordinii publice Îmbunătățirea calității activităților de relații publice, cu accent pe soluționarea reclamațiilor Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor Înființarea unui compartiment de Poliție comunitară Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal		
	Îmbunătățirea activităților de protecție civilă	Dotarea Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Borșa cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastre Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare și instruire a cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor	Bugetul de stat, bugetul local	2021-2027

CAPITOLUL 8 – STRUCTURI INSTITUȚIONALE DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Pentru a monitoriza progresele înregistrate prin implementarea proiectelor, administrația publică locală (APL) trebuie să-și pună la punct un sistem coerent și concret de urmărire a modului în care sunt realizate și mai ales a impactului pe care acestea le au asupra comunității.

Abordarea acestei maniere implică însă și participarea altor instituții guvernamentale și neguvernamentale, fără de care monitorizarea nu ar fi completă. În acest sens, recomandata Agenție/structură de dezvoltare locală poate juca un rol determinant.

Este de preferat ca cele trei domenii (implementare, monitorizare și evaluare) să reprezinte preocuparea unor structuri diferite, evitându-se cazurile în care aceleași structuri îndeplinesc concomitent rolurile de implementare și evaluare.

La nivelul APL trebuie să funcționeze un mecanism de monitorizare a implementării proiectelor pe axa: Primar – Viceprimar – Consiliul Local. De asemenea direcțiile din Primărie trebuie să aibă sarcini precise în activitatea de monitorizare a proiectelor implementate.

Partea de evaluare trebuie să fie asigurată de organisme independente (de preferat din afara APL) care urmăresc gradul de realizare a indicatorilor pentru fiecare din proiectele implementate. Pe lângă aceasta, foarte importantă este evaluarea impactului produs de respectivele proiecte asupra comunității locale. Este de subliniat că acest impact se poate evalua după o perioadă relativ mare după implementarea proiectelor.

Indicatorii socio – economici structurați pe domeniile strategice, care trebuie urmăriți anual sunt evidențiați în tabel.

Domenii	Indicator	Instituții responsabile – surse de date
INFRASTRUCTURA		
<i>Drumuri</i>	Lungimea totală de drumuri europene, naționale, județene (Km)	CNADNR RAADPP Cluj
	Lungimea totală de străzi (Km)	Primăria
	Sporul anual de drumuri (%)	Primăria
<i>Rețele de distribuție</i>	Lungimea totală rețele de distribuție apă (Km)	Compania de Apă „Someș”
	Lungimea totală rețea canalizare (Km)	Compania de Apă „Someș”
	Sporul anual rețele de distribuție apă (%)	Compania de Apă „Someș”
	Sporul anual rețele de distribuție căldură (%)	E-ON Gaz Primăria
	Sporul anual rețea de canalizare (%)	
<i>Comunicații</i>	Număr total abonați rețele de comunicații	Furnizorii de servicii
	Sporul anual al conectării la rețele de comunicații (%)	Furnizorii de servicii
<i>Servicii publice</i>	Numărul total de cetățeni deserviți (anual)	Primăria
	Numărul de reclamații	Primăria

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

<i>Locuințe</i>	Număr de persoane fără locuință	DJS, Direcția patrimoniu
	Persoane fără locuință (% din totalul populației rezidente în comună)	DJS, Direcția patrimoniu
	Prețul mediu al unei locuințe, raportat la venitul mediu anual pe gospodărie	DJS, Direcția patrimoniu
	Locuințe fără acces la infrastructura de bază (energie, apă, canalizare) (%)	Direcția Urbanism, Companiile locale de distribuție
	Suprafața de locuit pe locuitor (m2)	Direcția Urbanism
	Rezidenți care achiziționează și dețin locuințe în proprietate	DJS
	Populație care locuiește în locuințe sociale (%)	DJS
	Populație care locuiește în locuințe închiriate (%)	DJS
	Număr de locuințe convenționale	Direcția Urbanism
	Locuire în case (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în apartamente (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în alte tipuri de locuințe (%)	Direcția Urbanism
	Numărul de locuințe nou construite anual (locuințe sociale sau particulare)	Primăria
	Locuințe conectate la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)	
	Locuințe conectate la rețeaua de canalizare (%)	
	Locuințe conectate la rețeaua de energie electrică (%)	ELECTRICA
MEDIU		
<i>Aer</i>	Numărul de zile în care concentrația	IPM

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	de SO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg/m ³) (media pe 24h)	
	Numărul de zile în care concentrația de NO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (200mg / m ³) (media pe 24h)	IPM
	Numărul de zile în care concentrația de O ₃ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg / m ³) (media pe 8h)	IPM
	Emisiile de CO ₂ / locuitor	IPM
<i>Zgomot</i>	Populație expusă nivelului de zgomot superior valorii de 65 db (media pe 24h)	IPM
<i>Apa</i>	Numărul de determinări privind parametrul chimici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrul biologici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS și Directiva 80/778/EEC)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrul biologici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS)	DJST

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	Numărul de determinări privind parametrii chimici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Consumul anual de apă pe locuitor (m ³)	AQUA TUR
<i>Clima</i>	Numărul de zile cu precipitații (media pe an)	IPM
	Zile cu soare (media pe an)	IPM
<i>Managementul deșeurilor</i>	Cantitatea de deșeuri solide (menajere și industriale) colectata anual (tone / locuitor)	IPM Serviciul de Salubritate
	Deșeuri solide (menajere și industriale) procesate la gropile de gunoi, incineratoare și unități de reciclare (%)	IPM Serviciul de Salubritate
	Volumul materialelor reciclate	Serviciul de Salubritate
	Cantitatea de deșeuri solide colectate anual	Serviciul de Salubritate
	Procentul deșeurilor reciclate în unități specializate	Serviciul de Salubritate
	Numărul de arbori plantați anual	Primăria Direcția Silvică
<i>Utilizarea terenurilor</i>	Creșterea suprafeței spațiilor verzi, anual	Primăria
	Numărul de terenuri de sport în fiecare cartier	Primăria
	Spații verzi cu acces public (m ² /locuitor)	Direcția Urbanism

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	Distribuția utilizării terenurilor (%) și terenuri neutilizate (%) in intravilan	Direcția Urbanism
	Suprafața urbană destinată activităților specifice de amenajare a teritoriului și conservare (%)	Direcția Urbanism
	Densitatea populației (locuitori / km ²)	DJST
<i>Transportul local</i>	Distribuția utilizării mijloacelor de transport, autobuz, autoturism, bicicletă (%)	Compania Locală
	Caracteristici ale transportului (scop, distanță și mijloc de transport)	Compania Locală
	Numărul de automobile înregistrate local /1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Numărul de accidente rutiere cu consecințe grave (decese, răni grave)/1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Nr. mediu de pasageri în vehicule motorizate	Poliția Rutieră
<i>Energia</i>	Consumul total pe categorii de surse de energie (cărbune, gaz, electrică, petrol)	
	Consumul anual de energie electrică pe locuitor (kw / locuitor)	DJS
	Consumul anual de gaze naturale pe locuitor (m ³ / locuitor)	DJS
	Consumul anual de energie pe domenii de activitate (industrie, transport, locuințe) (%)	DJS
<i>ECONOMIC</i>		
	Distribuția forței de muncă (femei /	AJOFM

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	bărbați) pe sectoare	
	PIB/locuitor la nivel local	Adm. Financiară
	Numărul de companii cu sediul în municipiu	ONRC
	Numărul de firme înregistrate anual	ONRC
	Spații comerciale și birouri neocupate	Primăria
	Numărul de turiști/an înregistrați în unitățile de cazare	IJT
	Cifra de afaceri a companiilor private (Euro)	ONRC
	Numărul de firme pe domenii de activitate (producție – comerț – servicii)	ONRC
	Aportul la PIB al firmelor funcție de domeniul de activitate (industrie – agricultură – turism)	ONRC
	Volumul investițiilor anuale (Euro)	ONRC
	Volumul investițiilor straine (Euro)	ONRC
SOCIAL		
<i>Populația</i>	Populația totală distribuită pe sexe și grupe de vârstă	DJS
	Populație cu vârsta sub 16 ani (%) și populație cu vârsta peste vârsta medie de pensionare (%)	DJS
	Numărul de persoane care părăsesc orașul	DJS
	Numărul de persoane care intră în oraș	DJS
	Populația de origine română (% din total)	DJS

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	Alte naționalități (% din total)	DJS
<i>Gospodării</i>	Total gospodării	DJS
	Mărimea medie a gospodăriilor	DJS
	Gospodării cu o persoană (%)	DJS
	Gospodării cu familie (%)	DJS
	Gospodării deținute de pensionari	DJS
<i>Forța de muncă</i>	Populația activă (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Personal angajat (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Rata activității (femei/bărbați/total)	AJOFM
	Numărul total de șomeri	AJOFM
	Rata somajului (pe sexe)	AJOFM
	Șomeri bărbați/femei (%)	AJOFM
	Șomeri pe o perioadă mai mare de 1 an (%)	AJOFM
	Șomeri cu vârsta sub 25 ani (%)	AJOFM
	Numărul de locuri de muncă nou create	AJOFM
<i>Veniturile populației</i>	Venitul mediu pe gospodărie	DJS
	Distribuția veniturilor (femei/bărbați)	DJS
	Număr de familii cu venit peste valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS
	Număr de familii cu venit sub valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS
	Gospodării cu venituri mai mici de jumătate din venitul mediu pe economie	DJS
	Gospodării fărăautoturism proprietate personală	DJS

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

<i>Cultura și recreere</i>	Rata anuală de vizionare a spectacolelor	Direcția Cultură
	Numărul de săli de concert și numărul de spectatori pe an	Direcția Cultură
	Muzee și numărul de vizitatori pe an	Direcția Cultură
	Numărul de biblioteci publice și cărți împrumutate anual	Direcția Cultură
	Facilități recreaționale pe cap de locuitor (Parcuri, instalații sportive acoperite și în aer liber)	Primăria Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
	Rata anuală de utilizare a facilităților recreaționale	Primăria Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
<i>Sănătate</i>	Număr de policlinici pe 1000 locuitori	DJSP
	Număr de medici la 1000 locuitori	DJSP
	Frecvența și specificul bolilor	DJSP
	Numărul total de persoane în evidență	DJSP
	Speranța de viață la naștere (femei/bărbați)	DJSP
	Rata mortalității infantile	DJSP
	Rata mortalității datorate afecțiunilor cardiovasculare și respiratorii, pentru persoane sub 65 de ani	Poliția
<i>Securitatea și pacea socială</i>	Numărul de crime înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Infrațiuni comerciale înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Furturi de/din automobile înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

	Numărul de polițiști comunitari	Inspectoratul Școlar
<i>Educație</i>	Numărul de creșe și grădinițe (publice și private) /1000 locuitori	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care nu au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care urmează cursurile de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ primar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ secundar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ liceal (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ postuniversitar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Procentul persoanelor cu acces la Computere Personale	Inspectoratul Școlar DJS
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ		
	Număr de angajați în sectorul public	Primăria
	Cheltuiala publică anuală (Euro)	Primăria
	Datoria publică (%)	Primăria
	Gradul de încasare a obligațiilor	Primăria

	(taxe, impozite, etc.) (%)	
	Managementul financiar al patrimoniului (bilanțul consolidat de venituri și cheltuieli al Primăriei)	Primăria
	Numărul de angajați în Primărie	Primăria
	Numărul de persoane din Primărie instruite / an	Primăria

CAPITOLUL 9 – PORTOFOLIUL DE PROIECTE PROPUSE PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

Portofoliul de proiecte s-a fundamentat pe cele 5 domenii strategice pe care s-a realizat strategia de dezvoltare a comunei Borșa, pe baza rezultatelor obținute în urma derulării cercetării cantitative, precum și pe baza situației proiectelor care s-au implementat sau sunt în curs de implementare în acest moment în comuna Borșa, luând în considerare posibilele surse de finanțare pentru perioada 2021 - 2027.

9.1. Domeniul strategic – Infrastructura

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Asfaltare drumuri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

CATEGORIA PROIECTULUI
Reparații/Reabilitări
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE
Compania Națională de Investiții; FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local
DESCRIERE PROIECT
SCOP
Modernizarea infrastructurii stradale din toate localitățile comunei Borșa
OBIECTIVE
Îmbunătățirea rețelei stradale din comună Atragerea investitorilor Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Borșa
BENEFICIARI
Comunitatea locală
NECESITATE
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia asfaltării străzilor secundare de pe raza comunei Borșa, județul Cluj
PERIOADA DE IMPLEMENTARE
2021-2027

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Modernizare trotuare în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa, județul Cluj	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Reparații/Reabilitări	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
Compania Națională de Investiții; FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Modernizarea infrastructurii stradale prin modernizarea trotuarelor din localitățile de pe raza comunei Borșa, județul Cluj	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea rețelei stradale din comună Atragerea investitorilor Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Borșa	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia modernizării trotuarelor din localitățile de pe raza comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Pietruire drumuri agricole în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Modernizare	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
Compania Națională de Investiții; FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Modernizarea infrastructurii de drumuri agricole de pe raza comunei Borșa, județul Cluj	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea rețelei de drumuri din comună Atragerea investitorilor Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Borșa	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia pietruirii drumurilor agricole din localitățile de pe raza comunei Borșa, județul Cluj	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Construire poduri în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
Compania Națională de Investiții; FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Modernizarea infrastructurii stradale prin construirea de poduri în localitățile de pe raza comunei Borșa, județul Cluj	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea rețelei de drumuri din comună Atragerea investitorilor Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Borșa	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia realizării de poduri în localitățile de pe raza comunei Borșa, județul Cluj	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Reabilitarea rețelei de iluminat public pe raza comunei Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Reparații/ Reabilitări	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Asigurarea unei rețele de iluminat public moderne și eficiente din punct de vedere energetic	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea rețelei de iluminat din comună Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Eficientizarea utilizării resurselor Reducerea poluării	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia reabilitării rețelei de iluminat public în comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Extinderea rețelei de electricitate în zonele cu potențial de dezvoltare a localităților comunei Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Asigurarea unei rețele de iluminat public moderne și eficiente din punct de vedere energetic pe raza comunei Borșa	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea rețelei de iluminat din comună Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Eficientizarea utilizării resurselor Reducerea poluării	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia extinderii rețelei de electricitate în zonele cu potențial de dezvoltare a localităților comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Reparații/Reabilitări	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Păstrarea în condiții optime a parcurilor și a spațiilor verzi din comună, având ca scop creșterea calității vieții locuitorilor din comună și îmbunătățirea stării de sănătate a acestora prin petrecerea timpului în aer liber.	
OBIECTIVE	
Acces la spațiile verzi și la parcurile din comună Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Stimularea implicării părinților în educația copiilor	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia amenajării parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Amenajarea de spații de joacă pentru copii în satele Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Amenajarea de locuri de joacă pentru copii în comună, având ca scop creșterea calității vieții locuitorilor din comună și îmbunătățirea stării de sănătate a acestora prin petrecerea timpului în aer liber.	
OBIECTIVE	
Acces la locurile de joacă pentru copii din comună Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Stimularea implicării părinților în educația copiilor	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia amenajării de spații de joacă pentru copii în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

9.2. Domeniul strategic – Mediu

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele Borșa, Borșa-Cătun și Giula, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Programul Național de Redresare și Reziliență; Compania Națională de Apă Someș; FC – PODD 2021-2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Introducerea și dimensionarea la capacitatea optima, a rețelei de distribuție a apei potabile din localitățile Borșa, Borșa-Cătun și Giula, comuna Borșa	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea infrastructurii edilitare pentru locuitorii din localitățile Borșa, Borșa-Cătun și Giula Creșterea calității vieții pentru populația comunei ; Eficientizarea utilizării resurselor	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia extinderii rețelei de alimentare cu apă în localitățile Borșa, Borșa-Cătun și Giula, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Introducerea rețelei de canalizare în localitățile Borșa, Borșa-Cătun și Giula, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Programul Național de Redresare și Reziliență; FC – PODD 2021-2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Introducerea rețelei de canalizare în Borșa, Borșa-Cătun și Giula va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice a zonei prin revigorarea domeniilor cum ar fi proiectarea și construcțiile și transformarea zonei în una mai atractivă pentru investitori, activitatea acestora generând venituri suplimentare la bugetul local.	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea infrastructurii edilitare pentru locuitorii comunei ; Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și a factorilor de poluare Creșterea calității vieții pentru populația comunei; Eficientizarea utilizării resurselor	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală, potențiali investitori	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia introducerii rețelei de canalizare în Borșa, Borșa-Cătun și Giula, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Introducerea rețelei de alimentare cu gaze naturale în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Borșa-Cătun, Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Programul Național de Redresare și Reziliență; FC – PODD 2021-2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale pentru locuitorii comunei și crearea condițiilor adecvate locuitorilor și consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma infrastructurii edilitare	
OBIECTIVE	
Îmbunătățirea infrastructurii edilitare pentru locuitorii comunei; Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și a factorilor de poluare Creșterea calității vieții pentru populația comunei;Eficientizarea utilizării resurselor	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală, potențiali investitori	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia introducerii rețelei de alimentare cu gaze natural în localitățile Borșa, Borșa-Cătun, Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

9.3. Domeniul strategic – Economie

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Promovarea obiectivelor turistice și a imaginii comunei Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Crearea unei imagini a comunei și promovarea atracțiilor turistice atât la nivel national, cât și la nivel international, cu scopul îmbunătățirii turismului pe raza comunei.	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Creșterea numărului de locuri de muncă din comuna Borșa Atragerea de potențiali investitori ; Creșterea numărului de turiști în comună	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală, potențiali investitori	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia promovării obiectivelor turistice și a imaginii comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Crearea unui parc industrial în comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Atragerea investitorilor locali și străini prin crearea unui parc industrial în comuna Borșa, județul Cluj	
OBIECTIVE	
Încurajarea agenților locali de a dezvolta afaceri în comună Creșterea nivelului de trai al locuitorilor din comună Creșterea numărului de locuri de muncă din comuna Borșa Atragerea de potențiali investitori și amplificarea relațiilor economice dintre firmele locale și cele străine	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală, potențiali investitori	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia creării unui parc industrial în comuna Borșa, județul Cluj	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

9.4. Domeniul strategic – Social

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Renovarea și igienizarea școlilor din comuna Borșa, județul Cluj	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Reparații/Reabilitări	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local ; Compania Națională de Investiții ; Programul Național de Redresare și Reziliență;	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Creșterea calității educaționale în învățământul din localitățile comunei Borșa	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Îmbunătățirea educației elevilor școlilor gimnaziale din comună, prin oferirea unei infrastructuri necesare adecvate	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia renovării și igienizării școlilor de pe raza comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Modernizare cămine culturale în localitățile Borșa și Giula, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa, Giula
CATEGORIA PROIECTULUI	
Reparații/Reabilitări	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local ;	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Facilitarea accesului populației la Căminele culturale din localitățile Borșa și Giula și încurajarea consumului de cultură în rândul tinerilor din comună	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Regenerarea mediului cultural și a valorilor acestuia Organizarea unui număr mai mare de sărbători și evenimente culturale, în incinta Căminelor culturale din localitățile Borșa și Giula	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia modernizării căminelor culturale din localitățile Borșa și Giula, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Construire cămin cultural în localitatea Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local ;	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Facilitarea accesului populației din localitatea Ciumăfaia la un cămin cultural și încurajarea consumului de cultură în rândul tinerilor din comună	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Regenerarea mediului cultural și a valorilor acestuia Organizarea unui număr mai mare de sărbători și evenimente culturale, în incinta unui cămin cultural din localitatea Ciumăfaia	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia construirii unui cămin cultural în localitatea Ciumăfaia, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Construire capele mortuare în satele Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Giula, Ciumăfaia
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local ;	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților religioase și regenerarea mediului spiritual în localitățile Giula și Ciumăfaia, prin construirea de capele	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Regenerarea mediului spiritual Acces la activități religioase în localitățile Giula și Ciumăfaia	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia construirii de capele mortuare în localitățile Giula și Ciumăfaia, comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Construire teren de sport multifuncțional în curtea Școlii Gimnaziale din comuna Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Construirea unui teren de sport multifuncțional în curtea școlii gimnaziale, în scopul îmbunătățirii spațiului destinat pentru recreerea și relaxarea tinerilor comunei și încurajarea populației și mai ales a tinerilor, de a face sport	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Promovarea unui stil de viață sănătos în rândul populației din comuna Borșa Încurajarea tinerilor de a face sport	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia construirii unui teren de sport multifuncțional în comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

9.5. Domeniul strategic – Administrație Publică Locală

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal din cadrul comunei Borșa	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul comunei prin reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență – inundații, incendii, înzăpeziri, etc.	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Protecția cetățenilor comunei Borșa în cazuri de urgență – pandemii, calamități naturale, etc.	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală,	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia dotării cu echipamente a serviciului public comunal din cadrul comunei Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

IDENTIFICARE ȘI LOCALIZARE PROIECT	
TITLUL PROIECTULUI	
Oferirea de programe de training pentru funcționarii publici din comuna Borșa, județul Cluj	
LOCALIZARE	
Țara	România
Regiune	Nord-Vest
Județ	Cluj
Localitate	Borșa
CATEGORIA PROIECTULUI	
Investiții noi	
SURSE POSIBILE DE FINANȚARE	
FEADR – PNDR 2021 - 2027; Buget local ; FSE – POCU 2021 - 2027	
DESCRIERE PROIECT	
SCOP	
Oferirea de programe de instruire și specializare a funcționarilor din cadrul Primăriei comunei Borșa, pentru oferirea unor servicii de cât mai bună calitate.	
OBIECTIVE	
Creșterea calității vieții pentru populația comunei Borșa Eficientizarea activității funcționarilor publici din cadrul Primăriei comunei Borșa	
BENEFICIARI	
Comunitatea locală	
NECESITATE	
În cadrul anchetei de identificare nevoi la nivel de comunitate locală, realizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, s-a constatat nevoia oferirii de programe de training pentru funcționarii publici din comuna Borșa	
PERIOADA DE IMPLEMENTARE	
2021-2027	

Strategia de dezvoltare a comunei Borșa pentru perioada 2021 - 2027

ANEXA 1. ACTUALIZĂRI/MODIFICĂRI

Scopul acestui capitol este de a se permite, în perioada 2021 – 2027, actualizarea sau modificarea prezentului document, având în vedere faptul că, la momentul redactării Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Borșa pentru perioada 2021 – 2027, programele cu surse de finanțare europeană nu au fost finalizate.